

**Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu**

Schválený pořad 5. schůze Poslanecké sněmovny

1. Návrh poslanců Věry Jourové, Petra Gazdíka, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 26/ - první čtení
2. Návrh poslanců Jana Farského, Andreje Babiše, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání zákona o Registru smluv a o změně zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 42/ - první čtení
3. Návrh poslanců Stanislava Polčáka, Andreje Babiše, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů /sněmovní tisk 43/ - první čtení
4. Návrh poslanců Stanislava Polčáka, Andreje Babiše, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 44/ - první čtení
5. Návrh poslanců Romana Sklenáka, Jeronýma Tejce a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon) /sněmovní tisk 71/ - první čtení

**Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2014
VII. volební období**

**TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 5. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané ve dnech 21. a 22. ledna 2014**

Obsah:

Strana:

21. ledna 2014

Schůzi zahájil předseda PSP Jan Hamáček.

Usnesení schváleno (č. 78).

Řeč poslance Miroslava Kalouska	11
Řeč poslance Petra Fialy	12
Řeč poslance Jaroslava Faltýnka	13
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Filipa	15
Řeč poslance Miroslava Kalouska	16
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	18
Řeč poslance Petra Fialy	20
Řeč poslance Mariana Jurečky	21
Řeč poslance Karla Schwarzenberga	22
Řeč poslance Pavla Kováčíka	23
Řeč poslance Romana Sklenáka	24

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč předsedy PSP Jana Hamáčka	25
Řeč místopředsedy PSP Petra Gazdíka	26
Řeč místopředsedy PSP Pavla Bělobrádka	27

Další část schůze řídil předseda PSP Jan Hamáček.

Řeč poslance Zbyňka Stanjury	28
Řeč poslance Miroslava Kalouska	29
Řeč místopředsedy PSP Pavla Bělobrádka	30
Řeč poslance Petra Fialy	30
Řeč poslance Karla Schwarzenberga	31

Řeč poslance Radima Fialy 31

Schválen pořad schůze.

1. Návrh poslanců Věry Jourové, Petra Gazdíka, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 26/ - první čtení

Řeč místopředsedy PSP Petra Gazdíka	32
Řeč poslance Stanislava Polčáka	33
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	35

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová.

Řeč poslankyně Anny Putnové	38
Řeč poslance Martina Komárka	38
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	39
Řeč poslankyně Anny Putnové	40
Řeč poslance Jeronýma Tejce	40
Řeč poslance Leoše Hegera	41
Řeč poslance Davida Kádnera	42
Řeč poslankyně Heleny Válkové	42
Řeč poslance Ludvíka Hovorky	44
Řeč poslance Stanislava Polčáka	45
Řeč poslance Martina Komárka	47
Řeč poslance Ivana Adamce	48
Řeč místopředsedy PSP Petra Gazdíka	48
Řeč poslance Miroslava Kalouska	49
Řeč poslance Pavla Blažka	49
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	50
Řeč poslance Miroslava Kalouska	51
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	51
Řeč poslance Stanislava Polčáka	51
Řeč poslance Pavla Blažka	52
Řeč poslance Stanislava Polčáka	52
Řeč poslankyně Jitky Chalánkové	53

Usnesení schváleno (č. 79).

Další část schůze řídil místopředseda PSP Petr Gazdík.

2. Návrh poslanců Jana Farského, Andreje Babiše, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání zákona o Registru smluv a o změně zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 42/ - první čtení

Řeč poslance Jana Farského	54
Řeč poslance Jana Chvojky	55

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč poslankyně Jany Fischerové	60
Řeč poslankyně Jany Černochové	64
Řeč poslance Antonína Sedi	67
Řeč poslance Davida Kádnera	68
Řeč poslance Martina Novotného	68
Řeč poslankyně Heleny Válkové	70
Řeč poslance Petra Bendla	71
Řeč poslankyně Heleny Válkové	73
Řeč poslankyně Olgy Havlové	73
Řeč poslance Jana Zahradníka	73
Řeč poslankyně Věry Jourové	75
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	75
Řeč místopředsedy PSP Petra Gazdíka	77
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	78
Řeč poslance Ivana Adamce	79
Řeč poslance Jana Farského	80
Řeč poslance Jana Chvojky	83

Usnesení schváleno (č. 80 – 1. část).

Řeč poslankyně Jitky Chalánkové	84
Řeč poslance Václava Horáčka	84

Usnesení schváleno (č. 80 – 2. část).

Usnesení schváleno (č. 81).

3. Návrh poslanců Stanislava Polčáka, Andreje Babiše, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů /sněmovní tisk 43/ - první čtení

Řeč poslance Stanislava Polčáka	86
---------------------------------------	----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Petr Gazdík.

Řeč poslance Petra Kořenka	89
Řeč prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu Miloslava Kaly	90
Řeč poslance Petra Fialy	94
Řeč poslance Stanislava Polčáka	95
Řeč poslance Petra Bendla	96
Řeč poslance Petra Fialy	97
Řeč poslance Stanislava Polčáka	97
Řeč poslankyně Jany Černochové	97
Řeč poslance Stanislava Polčáka	98
Řeč poslance Petra Fialy	98
Řeč poslance Antonína Sedi	98
Řeč poslance Stanislava Grospiče	99
Řeč poslance Jiřího Štětiny	100
Řeč poslance Jana Zahradníka	101
Řeč poslankyně Jany Černochové	103
Řeč poslance Pavla Blažka	104
Řeč poslankyně Věry Jourové	106
Řeč poslance Pavla Blažka	107
Řeč poslance Petra Fialy	107
Řeč poslance Radima Fialy	107
Řeč poslance Pavla Blažka	108
Řeč poslance Miroslava Kalouska	108

Projednávání tohoto bodu bylo přerušeno.

22. ledna 2014

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Pokračování v projednávání bodu.

3. Návrh poslanců Stanislava Polčáka, Andreje Babiše, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů /sněmovní tisk 43/ - první čtení

Řeč poslance Stanislava Polčáka	110
Řeč poslance Petra Kořenka	113

Usnesení schváleno (č. 82 – 1. část).

Řeč poslance Stanislava Polčáka	114
---------------------------------------	-----

Usnesení schváleno (č. 82 – 2. část).

4. Návrh poslanců Stanislava Polčáka, Andreje Babiše, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 44/ - první čtení

Řeč poslance Stanislava Polčáka	114
Řeč poslance Petra Kořenka	116
Řeč poslance Vladimíra Koníčka	116
Řeč poslance Ludvíka Hovorky	117
Řeč poslance Stanislava Polčáka	118
Řeč poslance Petra Kořenka	120
Řeč poslance Stanislava Polčáka	120

Usnesení schváleno (č. 83).

5. Návrh poslanců Romana Sklenáka, Jeronýma Tejce a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon) /sněmovní tisk 71/ - první čtení

Řeč poslance Jeronýma Tejce	122
-----------------------------------	-----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Petr Gazdík.

Řeč poslance Jeronýma Tejce	126
Řeč poslance Jana Chvojky	127
Řeč poslance Zbyřka Stanjury	128
Řeč poslance Miroslava Kalouska	132
Řeč poslance Romana Sklenáka	134
Řeč poslance Miroslava Kalouska	135

Řeč poslance Jaroslava Faltýnka	136
Řeč poslance Jana Chvojky	137
Řeč poslankyně Jitky Chalánkové	137
Řeč poslance Jana Volného	138
Řeč poslance Adolfa Beznosky	138
Řeč poslance Jana Klána	139
Řeč poslance Jeronýma Tejce	140
Řeč poslance Antonína Sedi	141
Řeč poslance Martina Novotného	142
Řeč poslance Miroslava Grebeníčka	144
Řeč poslance Bohuslava Svobody	147
Řeč poslance Karla Schwarzenberga	148
Řeč poslance Pavla Kováčka	148
Řeč poslankyně Marty Semelové	149
Řeč poslance Jana Chvojky	150
Řeč poslance Zbyřka Stanjury	150
Řeč poslankyně Miroslavy Němcové	150
Řeč poslance Romana Sklenáka	154
Řeč poslance Adolfa Beznosky	155
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Filipa	157
Řeč poslance Bronislava Schwarze	159
Řeč poslance Miroslava Kalouska	160
Řeč poslance Martina Novotného	160
Řeč poslance Miroslava Opálky	161
Řeč poslance Radima Holečka	161
Řeč poslance Pavla Kováčka	163

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč poslance Jiřího Zlatušky	163
Řeč poslance Zbyřka Stanjury	164
Řeč poslance Pavla Kováčka	164
Řeč poslance Františka Laudáta	165
Řeč poslance Romana Sklenáka	167
Řeč poslankyně Anny Putnové	168
Řeč poslankyně Věry Jurové	169
Řeč poslance Petra Fialy	173
Řeč poslance Zbyřka Stanjury	173
Řeč poslance Daniela Korteho	175

Další část schůze řídil místopředseda PSP Petr Gazdík.

Řeč poslance Jiřího Zlatušky	175
Řeč poslance Petra Fialy	175
Řeč poslance Jiřího Zlatušky	176
Řeč poslance Martina Komárka	176
Řeč poslance Miroslava Kalouska	177
Řeč poslance Jana Volného	178
Řeč poslance Ivana Gabala	178
Řeč poslance Miroslava Kalouska	178
Řeč poslance Jaroslava Zavadila	179
Řeč poslankyně Heleny Válkové	179
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	179
Řeč poslance Daniela Kortehe	180
Řeč poslance Bronislava Schwarze	180
Řeč poslance Bohuslava Chalupy	181
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	181
Řeč poslance Petra Fialy	182
Řeč poslance Bohuslava Chalupy	182
Řeč poslance Františka Laudáta	182
Řeč poslankyně Miroslavy Němcové	182
Řeč poslance Bronislava Schwarze	183
Řeč poslance Miroslava Kalouska	183
Řeč poslance Petra Bendla	184
Řeč poslance Matěje Fichtnera	185
Řeč poslankyně Marty Semelové	185
Řeč poslance Petra Bendla	186
Řeč poslankyně Marty Semelové	186
Řeč poslance Daniela Hermana	186
Řeč poslance Miroslava Kalouska	188
Řeč poslance Antonína Sedi	188
Řeč poslance Jiřího Koubka	189
Řeč poslance Matěje Fichtnera	191
Řeč poslance Herberta Pavery	191
Řeč poslance Jiřího Zlatušky	192
Řeč poslance Martina Novotného	194
Řeč poslance Ivana Gabala	195
Řeč poslance Miroslava Kalouska	195
Řeč poslance Igora Nykla	196
Řeč poslance Josefa Hájka	197
Řeč poslance Miroslava Kalouska	197
Řeč poslankyně Jitky Chalánkové	198
Řeč poslance Jeronýma Tejce	198
Řeč poslance Jana Chvojky	199

Řeč poslance Miroslava Kalouska	200
Řeč poslankyně Jany Černochové	200
Řeč poslance Jana Chvojky	201
Řeč poslankyně Jany Černochové	202
Řeč poslance Jana Klána	202
Řeč poslankyně Jitky Chalánkové	202
Řeč poslance Františka Laudáta	202
Řeč poslance Daniela Kortehe	202

Usnesení schváleno (č. 84).

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Petra Gazdíka.

Začátek schůze Poslanecké sněmovny

21. ledna 2014 v 10.00 hodin

Přítomno: 186 poslanců

Předseda PSP Jan Hamáček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, dobrý den. Vítám vás poprvé v novém roce, přeji všem hodně zdraví, hodně úspěchů a zahajuji 5. schůzi Poslanecké sněmovny. Chci vás informovat, že tuto schůzi jsem svolal podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 83 poslanců. Pozvánka vám byla rozdána prostřednictvím poslaneckých klubů 13. ledna tohoto roku.

Prosím vás, abyste se všichni přihlásili svými identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty. Pan poslanec Rykala karta číslo 2.

Ještě než dostanu další informace o případných náhradních kartách, měli bychom nyní určit ověřovatele schůze. Navrhuji, abychom určili pana poslance Václava Klučku a paní poslankyni Janu Hnykovou. Zeptám se, zda je zde jiný návrh.

Pokud tomu tak není, zahájím hlasování a ptám se, kdo souhlasí, aby ověřovateli této schůze byli pan poslanec Klučka a paní poslankyně Hnyková, prosím, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování má číslo 1, přihlášeno je 109 kolegů a kolegyň, pro 97. Konstatuji, že jsme pana poslance Klučku a paní poslankyni Hnykovou určili ověřovateli této schůze.

Nyní bych vám chtěl přečíst omluvy, tak jak jsem je do této chvíle obdržel. Z jednání se omlouvají tyto poslankyně a poslanci: paní poslankyně Bebarová Rujbrová – zdravotní důvody, pan poslanec Benda – rodinné důvody, pan poslanec Benešík – zahraniční cesta, paní poslankyně Dobešová – rodinné důvody, pan poslanec Gabal – zdravotní důvody, pan poslanec Jakubčík – zahraniční cesta, pan poslanec Kádner – ale až od čtvrté hodiny odpolední z pracovních důvodů, pan poslanec Klaška – zahraniční cesta, pan poslanec Lank – zahraniční cesta, paní poslankyně Nytrová – zdravotní důvody pan poslanec Pospíšil – zdravotní důvody, pan poslanec Stupčuk – osobní důvody, pan poslanec Šenfěld – zahraniční cesta. Paní poslankyni Zelenkovou tady vidím, mám zde uvedenou vaši omluvu, ale to je asi omyl. Pan poslanec Zimola do 12 hodin z pracovních důvodů.

Z členů vlády se omlouvá pan předseda vlády Rusnok z pracovních důvodů, pan ministr Koníček – pracovní důvody, pan ministr Lukl –

pracovní důvody, pan ministr Toman – rovněž pracovní důvody.

Já vás již tradičně požádám o mírné snížení hladiny hluku v sále, protože přistoupíme ke stanovení pořadu 5. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti, nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu a tento pořad také nelze rozšiřovat.

Mám zde první přihlášku, je to přihláška pana předsedy klubu TOP 09, pana poslance Miroslava Kalouska. Pane poslanče, já vám slovo neprodleně udělím – ale ještě jednou prosím, opravdu, poslouvejme se a poslouvejme argumenty pana poslance Kalouska. Prosím.

Poslanec Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo, pane předsedo. Dobré ráno, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci. I mně dovolu popřát hodně sil do celého zbytku letošního roku 2014 a dovolu mi sdělit stanovisko poslaneckého klubu TOP 09 a Starostové ke svolání této mimořádné schůze a jejího programu.

Nikdo nepochybuje, že tituly zařazené na program mimořádné schůze jsou tituly závažných návrhů zákonů, které mají být projednány. Otázkou je samozřejmě, která předloha by měla být nosičem. To se týká zejména služebního zákona. Ale hovoříme-li o názvech zákonů, jsou nepochybně potřebné a je zapotřebí, aby je Poslanecká sněmovna projednala a v nějaké podobě schválila. Problém ale je, že to není ten důvod, proč se tady dnes, 21. ledna, scházíme na mimořádné schůzi a proč je na programu pět návrhů zákonů, z nich čtyři jako účelová zástěrka a ten skutečný důvod je ten pátý, to je novela služebního zákona. Jinými slovy, ten jediný důvod je, aby byla splněna podmínka pana prezidenta republiky, který slíbil, že nebude vyžadovat negativní lustrační osvědčení od ministrů, projde-li do té doby prvním čtením novela služebního zákona. To není můj výmysl, čerpám z otevřených zdrojů, toto řekl pan prezident, toto koneckonců řekl i pan předseda ANO Babiš. Když odcházel od pana prezidenta, řekl: Pan prezident mě informoval, že je možné vyřešit to tím, když bude urychleně projednán služební zákon. Proto se tady dnes scházíme.

Pan prezident vznesl podle našeho názoru právně zcela nesmyslnou a velmi nebezpečnou podmínku a Poslanecká sněmovna této podmínce zcela nedůstojně a podle našeho názoru pobuřujícím způsobem vyhovuje.

Za prvé je velmi nedůstojné pro Poslaneckou sněmovnu, že přistupuje na nesmyslnou podmínku prezidenta republiky a v podstatě mu tím předává určitou faktickou část pravomocí při jmenování vlády, která vychází ze svobodných voleb nikoli prezidentských, ale voleb do Poslanecké sněmovny. Je ale velmi nebezpečný obsah té podmínky. Projednáním jakéhokoliv zákona v prvním čtení se nezmění v právním řádu vůbec nic.

Nezmění se v právním řádu ani písmenko. Nicméně pan prezident republiky říká: Projde-li tento zákon prvním čtením, já budu ignorovat ustanovení lustračního zákona a budu ignorovat dosavadní ústavní zvyklosti při jmenování ministrů a začnu se chovat jinak. Koneckonců ústavní zvyklosti jsou idiotské, proč by je nemohl měnit, když byl zvolen přímou volbou.

Prosím, to je postoj pana prezidenta republiky a máme takového pana prezidenta, jakého jsme si zvolili. Ale to, že tomu vychází vstříc většina Poslanecké sněmovny a že většina Poslanecké sněmovny si je vědoma toho, že ačkoli o lustračním zákoně není v textech dnešních předloh jedno jediné slovo, je tím dnešním prvním čtením připravena lustrační zákona fakticky zrušit na ministerstvech – ne změnou úpravy, ale tím, že vyjdete vstříc podle našeho názoru pobuřujícím názorům a chování prezidenta republiky. Ve spolupráci s ním budete v prvním čtení tohoto zákona tím samotným prvním čtením nepřímo novelizovat lustrační zákon.

To je něco, na co my prostě nemůžeme přistoupit. Pokládáme to za nedůstojné, pokládáme to za nebezpečné. Za nebezpečné jak z hlediska respektování právního řádu, tak z hlediska vyrovnání se s minulostí. Proto nemůžeme podpořit program této schůze.

Děkuji. (Potlesk z lavic TOP 09.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Já se omlouvám, ale faktická poznámka v této fázi není možná, protože mohou vystupovat pouze řečníci s přednostním právem, jakým je například pan poslanec a nově zvolený předseda ODS pan poslanec Fiala, který je dalším přihlášeným. Chtěl bych mu současně pogratulovat ke zvolení do funkce předsedy ODS.

Prosím, pane poslance, máte slovo. Potom pan předseda Faltýnek a po něm pan místopředseda Filip.

Poslanec Petr Fiala: Děkuji, pane předsedo. Dámy a pánové, je o mně známo, že jsem vcelku důsledným obhájcem parlamentní demokracie, a tudíž bych měl mít radost, že se schází parlament. Ale já se vás opravdu ptám, proč se tady dnes scházíme, proč se nescházíme až na řádné schůzi, ale máme tuto mimořádnou schůzi, kde máme řadu předloh velmi významných zákonů, které ovšem jsou předkládány ve formě poslanecké iniciativy, nejsou dostatečně připraveny novou vládní koalicí, a pokud je v této podobě přijmeme, tak jenom způsobí další problémy, které tato země má. Když si na tu otázku, kterou jsem položil, odpovíte po pravdě, tak zjistíte, že jediný důvod, proč se tu dnes scházíme, je zákon, který je připraven jako poslední, zákon o službě státních zaměstnanců, který má umožnit, aby se pan kolega Babiš stal členem vlády.

Dámy a pánové, když to uděláme, tak jenom dále poškodíme politickou kulturu v této zemi a pravidla parlamentní demokracie, o kterých

bychom měli být všichni přesvědčeni a která bychom měli všichni dodržovat.

Protože někteří z vás, kdybych vám to říkal jako politolog, byste řekli, že tomu nerozumíte, a obávám se, že u některých by to mohla být i pravda, tak vám to řeknu na úplně jednoduchém příkladu. Kdybychom chtěli, aby nás vozil řidič, který v důsledku nějakého přestupku přišel o řidičské oprávnění, tak bychom opravdu udělali to, že bychom změnili zákon? Nebo bychom ho radši neměnili a dali tam jiného řidiče? To není absurdní příklad. To je přesně tento případ. Nemůžeme dělat zákony proto, že nevyhovují jednomu člověku.

A abyste mi dobře rozuměli. Jeden můj kolega z vlády říkával velmi často, že je vstřícnost sama. Ne všichni mu to věřili, protože to byl shodou okolností ministr financí. Ale já jsem dnes skutečně vstřícnost sama a mám velké porozumění pro hnutí ANO, které jako další firma pana Babiše chce prosadit svého šéfa do vlády. Tomu rozumím. Ale čemu nerozumím, je, že na tuto hru přistupují ostatní demokratické strany. A chci vás upozornit, jak zástupce sociální demokracie, tak KDU-ČSL, že ta odpovědnost nakonec nebude na panu Babišovi, ale bude na vás a největší odpovědnost bude na panu premiérovi Sobotkovi. To, co teď děláme nebo co chcete udělat, je pokřivení politické kultury v této zemi.

A ještě vám řeknu jednu věc. Před volbami jste se všichni oháněli, a nejvíce hnutí ANO, jak nebudete jako politici. První, co děláte, je, že vytváříte privilegium pro politickou třídu. Ministr nebude muset mít lustrační osvědčení, ale ředitelé pod ním ano. Správné je, aby lustrační osvědčení měli všichni a aby se politici netěšili tomuto privilegiu, které chcete zavést.

Znovu vyzývám demokratické politické strany, aby si rozmyslely, jestli tento krok udělají, jestli chtějí skutečně tímto způsobem negovat minulost, jestli chtějí měnit zákony proto, že nevyhovují jednomu člověku, a jestli chtějí takto poškozovat demokratickou politickou kulturu. Za Občanskou demokratickou stranu říkám, že ve jménu občanů to neuděláme, že se k tomu nepřipojíme a že nebudeme souhlasit ani s programem této schůze. (Tleskají poslanci ODS.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Dalším vystupujícím s přednostním právem je pan předseda klubu ANO pan poslanec Faltýnek. Připraví se pan místopředseda Filip, po něm pan předseda Kalousek.

Poslanec Jaroslav Faltýnek: Hezké dopoledne, dámy a pánové, kolegyně, kolegové. Bedlivě jsem poslední dny poslouchal představitele TOP 09 a ODS a téměř celou sobotu vystupování jednotlivých představitelů nové ODS. A víte, je strašná škoda, že tady nově zvolený předseda ODS hovoří o politické kultuře. Zkusme se podívat pár měsíců zpátky, co bývala

vládní koalice udělala s politickou kulturou v naší zemi v čele s premiérem Kalouskem. Vzpomeňme si na to. (Smích a poznámky poslanců napravo.) S faktickým premiérem – omlouvám se. Omlouvám se.

A my jsme jako nepolitici, když použiji výraz pana předsedy Fialy, jasně deklarovali před volbami, že první krok, který uděláme, bude, že rychle předložíme zákony z dílny Rekonstrukce státu. Já jsem si, vážení přátelé, dneska ráno udělal krátkou analýzu, kdo z nás se všechno podepsal pod tyto návrhy zákonů, o jejichž kvalitě můžeme diskutovat. My jsme dneska o tom velmi dlouze diskutovali na našem klubu a samozřejmě většina z těch návrhů, které leží na stole, nejsou asi úplně ideální a jde jenom o to je posunout dál, abychom v rámci legislativního procesu potom je zkompatibilnili s právním řádem naší republiky a postupně je uvedli v život. Ale ten hlavní problém je v tom – teď nechci být osobní, ale kolegové z těch dvou stran, kteří hovořili přede mnou, tak těmito prázdnými floskulami deset let hovořili o těchto zákonech a nikdy je ve skutečnosti nechtěli přijmout. A my jsme slíbili našim voličům, že ty zákon předložíme a uděláme maximum pro to, aby začaly fungovat.

Jistě, je tady podmínka pana prezidenta, ale ta mediální zkratka, kterou učinili hlavně kolegové, prostřednictvím pana předsedy kolega Kalousek, je velmi hezká ta mediální zkratka, nicméně přijetí služebního zákona nemá vůbec nic společného s lustračním zákonem. Lustrační zákon platí. A já jsem se díval přes víkend na prezentaci těchto záležitostí a dost jsem byl překvapený, že i právníci a bývalí místopředsedové ODS říkali, že vlastně tím – a dneska to i pan Kalousek zopakoval – tím, že přijmeme služební zákon, de facto rušíme lustrační zákon. Já jsem zatím neviděl na stole, nebo možná je to někde na cestě, ale já jsem to zatím neviděl, nějakou normu nebo návrh na zrušení lustračního zákona. Čili si myslím, že tato debata v tuto chvíli je předčasná.

Ještě k té mé analýze. Zkuste si, vážení přátelé, tipnout, kdo se k tomu přidal nejvíc. Čísla: sociální demokracie 38 z 50, ANO 42 ze 47, KSČM 22 ze 33, ODS 8 ze 16, Úsvit 11 ze 14, KDU 12 ze 14 – a ejhle! TOP 09, přátelé, 26 z 26. Takže nerozumím tomuto přístupu, který tady dneska prezentujete.

Chtěl bych vás poprosit, zkusme začít normálně pracovat. Pusťme tyto věci, tyto návrhy zákonů, dál a potom v rámci nějaké rozumné doby se tomu zkusme všichni maximálně věnovat a opravit to ve spolupráci jak s Rekonstrukcí státu, tak s NKÚ a dalšími, kteří se na tom chtějí podílet, tak, aby tyto normy byly kvalitní a mohly začít fungovat, abychom konečně po těch deseti letech vašich debat tyto zákony mohli přijmout.

Děkuji za pozornost. (Potlesk části poslanců.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Slovo má pan místopředseda Filip. Připraví se pan předseda Kalousek.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Vážený pane předsedo, vážení členové vlády, paní a pánové, dobré dopoledne. Dovolte mi, abych ještě mimo pořad této schůze se vyjádřil k debatě, která předeseílá náš program.

Za prvé, jsem jeden z těch, který se nemusel připojovat k žádné Rekonstrukci státu, protože ty požadavky jsem průběžně ve svém poslaneckém mandátu plnil od té chvíle, co jsem nastoupil do vrcholné politiky, zákon o referendu, zákon o NKÚ, v mnohem lepší kvalitě, než je zpracováno to, co je předloženo. Pokud jde o jednací řád, myslím si, že jsem na něm pracoval dostatečně dlouho. A pokud jde o novelu Ústavy, byl jsem to několikrát já, který tady navrhoval nikoliv za sebe, ale za celý klub KSČM minimálně vytvoření ústavní komise Poslanecké sněmovny, která se tím bude zabývat, a nebudeme tady dělat salámovou metodou něco, co se má dělat skutečně ne pro jedno volební období, ale pro mnohem delší časový úsek.

Musím opravit své kolegy předřečníky minimálně v tom, že nikoliv většina Poslanecké sněmovny může svolat schůzi, jak říkal kolega, předseda klubu TOP 09 Kalousek, ale stačí menšina. Na to stačí 40 podpisů a máme tady schůzi. Na 50 podpisů máme schůzi o vyslovení nedůvěry vládě. Dokonce při těch 50 podpisech se ani nehlasuje o programu. Takže važme slova.

Stejně jako pan kolega, předseda ODS profesor Fiala, kterého si jinak vážím a gratuluji mu ke zvolení do funkce předsedy politické strany, ale musím ho upozornit na jednu věc, kterou tady posunul. Od něj jako od politologa a teoretika těchto věcí bych velmi očekával, že se bude držet něčeho, co skutečně v liteře zákona je. On tady dal příklad s řidičem, který spáchal přestupek a kterého tedy raději vyměníme jako řidiče. Já jen podotýkám, že český lustrační zákon není o tom, co kdo dělal. Je jen o tom, kdo je kde evidován, a o tom, co kdo dělal, tam vůbec nic není.

Jako advokát v 90. letech jsem zastupoval takové spory v jedenácti případech. V osmi jsem vyhrál, jednou jsem doporučil svému klientovi, aby to vzdal, protože ten spor nemohl vyhrát, a dvakrát jsem spor prohrál, protože klient neuposlechl mé dobré rady, aby se raději nesoudil. Jen podotýkám, že moje zkušenost je přesně o tom – a teď řeknu ten jeden případ, který jsem vyhrál –, že ten, kdo byl evidován, protože byl do roku 1992 sledován jako nositel československého státního tajemství, patentu vznikajícím v Československé akademii věd, který později vláda Václava Klause prodala včetně toho podniku Spojeným státům americkým, resp. jedné firmě ze Spojených států, a tak jsme o ten patent přišli a přišli jsme o využívání patentových práv z léku, který má nedozírnou hodnotu, ale taková byla devadesátá léta.

Tak jen podotýkám, že i to je lustrační zákon. Ten není o tom, co kdo

dělá. Ten je o tom, kdo je kde evidován, a o jeho činnosti se tam opravdu nedočtete vůbec nic. Od profesora politologie bych očekával přece jen větší znalost českého právního prostředí.

Ale vrátím se k naší schůzi. Já to vnímám tak, že budu respektovat vůli Poslanecké sněmovny a vyjádříme se – já osobně i kolegové z našeho klubu – ke všem návrhům zákonů, ale nebudeme tak vstřícní, jak by se očekávalo, k Rekonstrukci státu, protože to, co je předloženo, nebudeme posuzovat podle názvu, ale podle obsahu. Nezlobte se na mě, když si vezmu návrh o Nejvyšším kontrolním úřadu, tak je mi těžko, protože místo toho, abychom posílili kontrolní prvky, po té hrůze, kterou jsme tady zajišťovali, tak je oslabujeme. A já jsem přesvědčen, že nejdříve musíme vytvořit prostředí, kdy kontrola je vůbec možná. Nikoliv tak, jako tomu bylo například po roce 2010, že kontroly se tady všichni báli, a proto se omezovalo jak fungování kontrolních systémů, které byly na úrovni vlády, tak dokonce i na úrovni parlamentu.

V tomto ohledu si dovolím říci, že nevidím jako hlavní ten zákon, který si říká služební. Nakonec by bylo nejjednodušší, kdyby tady byla jedna věta, že služební zákon z roku 2002, který byl přijat Poslaneckou sněmovnou v tom volebním období před vstupem do Evropské unie, nabývá účinnosti, a ten jsme měnili. Ale ono by na to nebylo, nesplnilo by to účel, který do toho vkládala jak ODS, tak sociální demokracie, tak další politické strany. Tak si to prosím přiznejme.

To je přesně ten důvod, pro který je ten návrh těžko pochopitelný a ke kterému zaujmout stanovisko bude složité už v prvním čtení. Ale na druhou stranu, dovolíme si někdo z nás po dvanácti letech říci "ano, ten zákon zase nebude"? Já jsem přesvědčen, že na něm bude potřeba odvést tolik práce, jako se odvádělo snad jenom na zákonu o podmínkách provozu na veřejných komunikacích, který jsme tady s 260 pozměňovacími návrhy potom schvalovali a nedopadlo to úplně dobře.

Takže v tomto ohledu si myslím, že schůze má svůj smysl. Pro někoho takový, pro někoho onaký. My se té schůzi bránit nebudeme, ale nečekejte, že návrhy budeme posuzovat podle toho, kdo je předkládá s jakým účelem, ale co je jejich obsahem. A obsah některých návrhů je opravdu k pláči.

Děkuji vám. (Potlesk z levé strany.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Dalším vystupujícím bude pan předseda klubu TOP 09 poslanec Kalousek. Prosím. Připraví se pan předseda Stanjura.

Poslanec Miroslav Kalousek: Já jsem s obdivem naslouchal loajální a až dojemné snaze pana předsedy Faltýnka nás přesvědčit o tom, že tady

vůbec nejde o podmínku pana prezidenta republiky, že skutečně klíčové je projednat zákony související, jak on řekl, s Rekonstrukcí státu. Tak ještě jednou – já jen zopakuji informace z otevřených zdrojů.

Prezident republiky říká, že bude vyžadovat negativní lustrační osvědčení. Rodící se vládní koalice konstatuje neřešitelný problém, neboť předseda jedné z těchto stran není schopen ho předložit. Předseda hnutí ANO se schází s prezidentem republiky a prezident republiky říká "rychlé projednání služebního zákona by mohlo být řešením". Předseda hnutí ANO říká "pan prezident mě informoval, že rychlé projednání služebního zákona může být řešením absence negativního lustračního osvědčení". Designovaný premiér Sobotka říká "vidím to jako řešitelné". To jsou fakta z otevřených zdrojů. Proto se schází tato Sněmovna jednadvacátého. A pan předseda Faltýnek chce, abychom věřili, že tomu tak není. My vám to samozřejmě věříme asi tak, jako že Andrej nikdy nic nepodepsal. (Smích z pravé strany sálu.)

Souhlasím s tím, že průměr pana profesora Fialy není úplně přesný. Kdyby tomu tak bylo, tak je to dokonce méně nebezpečné než tak, jak to je. To není zákon pro jednoho člověka. Lex Babiš se tomu říká, proto, že je první, že je to pilotní projekt. Ale že tímto postupem, touto spoluprací dvou institucí, prezident republiky a Poslanecká sněmovna, tedy její většina, se přestane uplatňovat lustrační zákon na všechny ministry.

Někteří z vás říkají "o lustračním zákonu tam není ani slovo" a mají pravdu. O lustračním zákonu tam není ani slovo. Ale svou aktivní spoluprací s prezidentem republiky způsobíte, že od zítřka nebudou na ministry vyžadována lustrační osvědčení. Prezident republiky tohle zcela jasně řekl. To znamená, lex Babiš je pilotní projekt.

Já si myslím, že pan předseda hnutí ANO by si mohl blahopřát, protože v moderním zákonodárství byli pouze dva lidé, kvůli kterým byly přijímány urychleně zákony, a v obou dvou případech se jednalo o pilotní projekty. Byl to Adolf Schwarzenberg v roce 1947. Protože to byl vlastenec a nebylo možné mu odebrat majetek na základě Benešových dekretů, tak se schválil lex Schwarzenberg. A bude to lex Babiš dnes, 21. ledna 2014. A tak jako lex Schwarzenberg byl pilotním projektem k brutálnímu a protiústavnímu zabavování majetků v dalším období, tak lex Babiš otevírá dveře tomu, aby byl pilotním projektem pro obsazování dalších a dalších estébáků do čela jednotlivých ministerstev. A o tohle tady jde. Nejde vůbec o nic jiného.

Já rozumím, že to podporují komunisté, ti měli na lustrační zákon vždy svůj jasný názor. Rozumím sociálním demokratům, absolutně chápu hnutí ANO, ti ten problém mají zakódovaný v osobě svého předsedy. Ale řadu z nás zarazil, a musím říct, některé z nás velmi mrzí, přístup strany lidové. Strana lidová říká "my trváme na tom, aby byl zachován lustrační zákon", a

přítom je dnes připravena učinit – ne projednáváním, ale dnešním prvním čtením zrušíte na ministerstvech fakticky, aniž by se pohnulo písmenko v právním řádu, zrušíte na ministerstvech lustrační zákon. A vy to víte. A vy to víte! Vy jenom zoufale nechcete slyšet, aby se to říkalo. Promiňte, to je pokrytectví!

Děkuji. (Potlesk TOP 09.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Nyní vystoupí předseda klubu ODS pan poslanec Stanjura a připraví se pan předseda Fiala.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedo, kolegyně a kolegové, něco už řekli moji kolegové, něco doplním. Já myslím, že je to naprostá pravda, že jsme tady dneska jenom kvůli bodu 5, lex Babiš, ty ostatní jsou kouřová clona. Bohužel jsou tam podepsáni jiní opoziční politici a vytvářejí tu kouřovou clonu s těmi, kteří to předložili. Není to nic překvapivého a myslím, že takových chování jsou u nás vidět desítky, stovky let a naši předkové to shrnuli do jednoduchého rčení: vlk se nažere a koza zůstane celá. Myslím, že všichni víme, kde sedí vlk a kdo představuje tu kozu.

A zní takové kouzlo, které vymyslel pan prezident a někteří naši kolegové ve Sněmovně: nic se nezmění, vůbec nic se nezmění, není tam ani písmenko o lustracích, nicméně, přestože pan prezident vyžaduje negativní lustrační osvědčení, už to nebude potřeba. No to je přece kouzelné. Mnozí z vás říkají, že schválíme zákon v prvním čtení, služební zákon. Prostě není pravda. Máme mechanismy, jak schválit zákon v prvním čtení, museli by to ovšem zpracovatelé návrhu navrhnout a pak by s tím většina mohla souhlasit. A pak by to byla pravda. Kdyby toto bylo navrženo k projednání podle § 90, tak bychom dneska mohli schválit služební zákon v prvním čtení. Nikdo nic takového nenavrhl, proto se vracím k tomu vlku a k té koze.

Pan předseda Faltýnek tady říká: my pracujeme, my jsme to tady předložili. No neviděl jsem žádný podpis poslance z klubu ANO pod bodem číslo 5, což je služební zákon. Ani jeden. Co mě však nemile překvapilo, že tam jsou podepsáni premiér, minimálně dva budoucí ministři a i pan předseda Poslanecké sněmovny.

Loni v srpnu tady probíhalo hlasování o vyslovení důvěry vládě Jiřího Rusnoka, pět ze šesti navrhovatelů zákona sedělo v tomto sále a pět z těchto pěti vyjádřilo důvěru vládě Jiřího Rusnoka. Takže argument, že vláda je politicky jinak orientovaná, proto dělá naschvál opozici a proto zbytečně a bez řádných důvodů dává negativní stanovisko k opozičním návrhům, v tomto případě prostě neplatí. Je to vláda, kterou jste podporovali, podporujete. Je to vláda, jejíž návrh státního rozpočtu jste podpořili a

schválili. A hle – přečtěte si sněmovní tisk 71/1, co píše tato vláda o vašem návrhu zákona. Teď nebudu používat ty politické argumenty ve smyslu, že je to vůle jednoho člověka nebo vůle pěti lidí nebo jak to je, ale tam se mluví o kvalitě tohoto zákona.

Slyšel jsem protiargument, že to není účelové, protože my jsme to podali už 23. prosince, což samozřejmě bylo až po jednání s panem prezidentem. No o to hůř! Slyšel jsem argument, že jsme na tom pracovali mnoho měsíců a podali jsme to už v minulém volebním období. No o to hůř! Podívejte se na výsledek té vaší činnosti. Vaše vláda, vámi podporovaná vláda, říká, že ten návrh je protiústavní. Myslím, že někdo použil i pojem legislativní zmetek, nepoužitelný. A co říkáte vy? Vy říkáte – pojďme to propasírovat do druhého čtení, my to celé přepíšeme. My potřebujeme devadesát dnů ve výborech. Takže vy sami říkáte, že to je prostě jenom cár papíru a že z toho ve finále nezbude vůbec nic. To neříká opozice, to říká vámi podporovaná vláda a je pod tím podepsán premiér, budoucí ministr vnitra, který má toto na starosti, ministr zahraničí a předseda Poslanecké sněmovny. O čem to svědčí, o jaké legislativní kvalitě? Svědčí to o tom, že takhle rozsáhlá norma nemůže být připravována formou poslaneckého návrhu. Je to komplikované, ta souvislost s mnoha jinými zákony je evidentní. Od roku 2002 uplynulo dvanáct let a je potřeba to podrobit klasickému legislativnímu procesu.

Nic bychom nenamítali, kdyby nová vláda přišla urychleně a možná jako s prvním návrhem zákona, s návrhem služebního zákona, protože my ho opravdu potřebujeme. Nepotřebujeme ho proto, že někdo v Bruselu říká ty ty ty, nedám ti peníze, když ho nebudeš mít. Potřebujeme ho kvůli sobě samým, potřebujeme, aby tam ti kvalitní úředníci byli. Na tom se určitě shodneme a jsme připraveni my jako ODS racionálně a věcně debatovat o tom, jak to má vypadat. Ale ne v této podobě. Vy sami to připouštíte. Vy říkáte: my už máme pracovní skupinu a už pracujeme na té změně. Tak proč to dneska vůbec projednáváme? Když vy to přepíšete, tak jsme mohli počkat, až to přepíšete, a pak jsme mohli už v prvním čtení mít aspoň deset dnů jako opoziční poslanci a mohli jsme ty věcné připomínky nebo naši věcnou podporu už uplatnit k tomu, co vy někde potají v kancelářích, mimo legislativní proces, připravujete.

A teď tu souvislost. Nejsem sice právník jako někteří jiní, kteří měli problém s lustračním zákonem a se seznamy, nebyl jsem tady v roce 2002 jako mnozí, kteří tady jsou deset, dvanáct, čtrnáct let, ale zjistil jsem, že v roce 2002 kromě služebního zákona byl přijat i doprovodný zákon ke služebnímu zákonu. A já myslím, že autoři této novely to vědí. Je to zákon číslo 309/2002 Sb., který v čl. 47 novelizuje paragraf lustračního zákona. Není pravda, že kdybychom to dneska schválili, neměníme lustrační zákon. Měníme ho, protože ten doprovodný zákon je platný, je určeno, že je

vázána účinnost tohoto služebního zákona, a tam se výslovně říká, že pro ministry neplatí lustrační osvědčení. Takže jestli kolegové z KDU, při vši úctě, říkají, že není pravda, že se nepracuje s lustračním zákonem, tak to je. Mrkněte se na doprovodný zákon, požádejte své legislativní experty, najdete tu souvislost a uvidíte, že je to pravda.

Nicméně je nám jasné, že většina schválí program jednání a většina se bude tvářit, že na tom návrhu zákona, jak je předložen, bude pracovat. No tak přeji té koze, aby ji ten vlk opravdu nesežral. (Potlesk poslanců ODS.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Dalším vystupujícím bude pan předseda ODS poslanec Fiala, připraví se pan předseda klubu KDU-ČSL.

Poslanec Petr Fiala: Vážený pane předsedo, dámy a pánové, pan předseda Filip mě tady pochválil jako politologa, já předpokládám, že to udělal proto, aby hned na začátku oslabil moji pozici v čele české pravice, což se mu ale nemůže podařit.

Já chci říct jinou věc. Lustrační zákon – a to na vysvětlenou, abychom si to všichni uvědomili – nikomu v ničem nebrání, ale brání občany před lidmi, kteří jednou z jakýchkoli důvodů selhali, a protože existuje předpoklad, že mohou selhat zase, tak zde máme lustrační zákon. Myslím si, že to je jednoduché a docela srozumitelné. Můžete dělat cokoliv, ale nemůžete prostě některé věci řídit a to je správné. A pokud předložíte lustrační osvědčení, tak to samozřejmě dělat můžete.

Pan předseda Faltýnek tady zmiňoval naše chyby a věci, kterých jsme se dopustili, když jsme byli ve vládě. My jsme za ty chyby zaplatili a zaplatili jsme za ně hodně. Dali nám to najevo naši voliči. Ale teď jsme v jiné situaci. Teď je několik měsíců po volbách, my pořád nemáme vládu. Vy jste slibovali velkou změnu, já tedy žádnou změnu nevidím, a pokud ano, tak změnu k horšímu. A místo abyste se soustředili – (hlas z pléna) no to ne, podívejte se, kdy jste si podepsali koaliční smlouvu. Vládu nemáme po třech měsících, změna nenastala.

Já bych klidně akceptoval, že se tady bavíme o zákonech, které předkládáte vy, ale tady se bavíme úplně o něčem jiném. Shrňme si fakta. Ta jsou velmi jednoduchá. Za prvé. Zákony, které jsou zde předloženy, jsou zde předloženy proto, aby obalily ten jeden klíčový zákon, o který tu jde. Za druhé. Ten zákon je tu proto, a já to nebudu tak předjímat jak pan předseda Kalousek, ten zákon je tu proto, že jeden člověk má problémy s tím, aby předložil lustrační osvědčení. A za třetí. Neměří se všem stejným metrem. To opravdu dopadne tak, že budeme mít ministra, který nepředložil lustrační osvědčení? Já například jsem lustrační osvědčení předložil a považuji to za správné. Nevím, proč najednou, co se změnilo, že ministři lustrační osvědčení předkládat nebudou.

Já znovu vyzývám demokratické politické strany, aby si tento postoj rozmyslely. Je to postoj, který poškodí politickou kulturu v České republice, a odpovědnost za něj ponese vy v první řadě, pane předsedo vlády, pane premiére Sobotko.

Předseda PSP Jan Hamáček: Já jenom upozorňuji, že k poslancům je potřeba se obracet mým prostřednictvím. Děkuji. Dám prostor panu předsedovi Jurečkovi. Prosím.

Poslanec Marian Jurečka: Dobré dopoledne vážený pane předsedající, předsedo, milé kolegyně, vážení kolegové, já bych se trošičku zamyslel nad tím, proč tuto debatu tady vůbec dnes vedeme v tomto složení.

Zákon o státní službě byl schválen v roce 2002 a stále se odsunuje jeho účinnost. Byla zde vláda Mirka Topolánka, vláda Petra Nečase. Obě dvě tyto vlády kladly jako svou velkou prioritu novelizaci a uvedení v účinnost zákon o státní službě. Do dnešních dnů se tomu tak nestalo. Obě dvě tyto vlády měly velkou možnost vycizelovat kvalitní novelu zákona o státní službě a my jsme tuto debatu vůbec nemuseli vést a vůbec tuto situaci dnes řešit.

Druhou věcí je... (Řečník se odmlčel pro hluk v sále.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Já prosím kolegy vlevo ode mne, aby se ztišili a nechali pana předsedu hovořit. Děkuji.

Poslanec Marian Jurečka: Děkuji. Druhou věcí je ta záležitost, že pokud by minulá koalice, která teď tady tak zásadně mluví o tom, jak je důležité dodržovat demokratické principy a podobně, tak kdyby se tak chovala a dokázala vzájemně spolu dobře komunikovat a opravdu se demokraticky chovala, tak ani já a spousta z nás by v této Sněmovně v tento okamžik neseďela, protože by nebyly předčasné volby a neměli bychom krizi z loňského roku. To je potřeba si uvědomit, vážené dámy a pánové.

Ta současná situace, tady zaznělo několik zásadních nepravd. Všichni moc dobře víme, že schválením zákona o státní službě, resp. toho tisku, který je předložen, se vůbec nic v tento okamžik nezmění, protože jeho účinnost, plánovaná účinnost bude – řekněme – od 1. ledna 2015, kdy se ta změna projeví. Tedy ty debaty o tom, zdali teď v tento okamžik to umožní jmenování vlády tím, že se změní legislativa, tak víme, že v zásadě to nemá na to vůbec žádný vliv.

Samozřejmě pokud jsme tady v situaci, kdy všichni po tom voláme, ať zde vznikne vláda, která se opírá o důvěru v Poslanecké sněmovně, tak v ten okamžik cítíme, že toto je jedna z podmínek pana prezidenta a holt se

s tím musíme umět nějakým způsobem vypořádat a dospět k tomu, aby vláda zde vůbec vznikla. Nepochybně můžete válčit, ale také si musíme položit otázku, jak dlouho zde bude vláda bez politické důvěry a bez důvěry Poslanecké sněmovny. Mě úplně šokovala některá tvrzení mého předřečníka pana předsedy poslaneckého klubu TOP 09 Miroslava Kalouska, který tady hovořil o tom, jak KDU-ČSL se k této problematice staví, protože když si vzpomenu na rok 2006, pokud mě paměť neklame, a tehdy byl naším předsedou a byl schopen uvažovat a dávat dohromady vládu, která by se opírala o podporu KSČM, tak jsem tím docela šokován.

Já bych ještě doplnil jednu věc, když se tady zmiňuje, že ministři nebudou předkládat lustrační osvědčení. I já, byť jsem ročník 1981, jsem byl požádán, abych doložil lustrační osvědčení na Hrad. Samozřejmě zákon hovoří, kdo jej předkládat může, nebo nemusí, ale předpokládám, že všichni budeme vyzváni, abychom lustrační osvědčení pro pana prezidenta doložili.

Tolik jenom na okraj. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Dalším v pořadí je pan poslanec Schwarzenberg. Prosím, máte slovo. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Karel Schwarzenberg: Pane předsedo, vážené poslankyně, vážení poslanci, je mi líto, ale mám dojem, že hned na začátku této sněmovny ztrácí Sněmovna svoji důstojnost, neboť Sněmovna jako zákonodárný sbor má dbát o to, aby Ústava, aby zákony byly pečlivě dodržovány a aby zákon opravdu platily pro všechny. My začínáme svoji činnost tím, že uzákoníme zákon pro jednoho člověka. Je poměrně jedno pro koho. Ten fakt samotný se protíví principu práva. A na to bychom si měli vzpomenout.

Pan poslanec Filip tady dosti zasvěceně z vlastní zkušenosti mluvil o lustračním zákoně. To jedna věc, jaký ten zákon je, ale je to zákon, který by měl platit pro všechny. Ne aby se politická třída z toho sama vymkla! Jsem (zděšen?) usnesením této Sněmovny, že my politici stojíme nad zákonem! Dámy a pánové, když tohle učiníme, tak opouštíme půdu právního státu. Vydáváme se tam, kde jsme se už jednou, před 70 lety, se známým výsledkem vydali. Zdá se vám to maličkost. Vždyť je to takový jenom malý paragraf v zákoně, který potřebujeme.

Služební zákon, ano, souhlasím, byl nanejvýš nutný. Bylo opomenuto dlouho uzákonit. Ale s odpuštěním řečeno, i nejlepší víno, když do něj dáte kus hovínka, tak je zkažené. I nejlepší služební zákon tímto malým paragrafem naprosto ztrácí svou cenu a my ztrácíme jako Sněmovna naši důstojnost. Děkuji mnohokrát. (Potlesk z lavic poslanců TOP 09).

Předseda PSP Jan Hamáček: Dalším přihlášeným je pan předseda klubu KSČM pan poslanec Kováčik, připraví se pan předseda klubu ČSSD pan poslanec Sklenák.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo. Paní a pánové, přeji hezký dobrý den.

Dovolte mi vyjádřit přesvědčení, že poté co se vypořádáme s těmito nepříjemnými počátečními porodními bolestmi, bude Poslanecká sněmovna a věrme, že i vláda, která snad už konečně nastoupí v sestavě tak, jak rozhodli voliči, pracovat ve prospěch občanů. Zatím nemám pocit, že by se tak dělo.

Rád bych odpověděl prostřednictvím vás, pane předsedo, panu kolegovi Faltýnkovi, předsedovi poslaneckého klubu hnutí ANO, který si vzhledem k přemíře práce a úkolů nevšiml, aspoň to tvrdil, že nezaznamenal návrh na zrušení lustračního zákona. Je tady takový návrh, je tady už řadu týdnů z pera poslanců a poslankyň klubu KSČM. A kdyby se Poslanecká sněmovna tímto návrhem v čase, kdy byl avizován a předložen, zabývala, tak možná tato diskuse, tato debata, která se tady vede, byla naprosto zbytečná.

Mám pocit, že právě na tomto sporu, který se tady vede, a je to do značné míry spor nikoliv o jednom člověku, ale spor řekněme systémový, je vidět, jak moc ten zavánějící relikv, pozůstatek rané polistopadové minulosti, tedy lustrační zákon, který měl platit pět let a měl své odůvodnění – vítězové měli obavu, že by se mohlo něco zvrátit. No, dneska, tehdejší vítězové – kde jsou? I se svými obavami. A k žádným zvrátům nedocházelo. Jak tento pozůstatek oné divoké doby kalí vodu, bere čas, bere energii, která by náležela spíše věnovat řešení věcných témat a potřebných řešení, potřebných norem, potřebných zákonů, potřebných rozhodnutí, která od nás občané očekávají.

Jsem přesvědčen o tom a věřím tomu, že nejsem sám, a nejsem dokonce ani sám coby člen jedné politické strany, ale ten názor je určitě širší a řada politologů a komentátorů se k němu také kloní, že platnost pěti let měla být dodržena. Možná prodloužena o ještě dalších pět let, já nevím, třeba ten strach o možný zvrát byl ještě v té době. Ale že dnes v tomto čase je platnost lustračního zákona více přítěží, více koulí na noze české demokracie než něčím, co by jí mělo chránit a co by jí mělo nějakým způsobem otevírat cestu dopředu. Něčím, o čem tady byla řeč. A je to skutečně pouze o seznamu, nikoliv o činnosti nebo o postoji.

To nemluví o tom, jenom proto, že to tady vícekrát padlo, že to, že bylo konstatováno, že je lustrační zákon v rozporu s Listinou práv a svobod, platí. To tak prostě je. Jsou tady občané dvojí kategorie a někteří z nás to cítíme na vlastní kůži. Myslím si, že to tak je, prostě. Že evropské instituce

také úplně nehýřily nadšením pro toto řešení, které se v českém právním řádu objevilo, a přivřely oko jenom právě proto, že to mělo mít omezenou a dočasnou platnost. A že dnes jsou to věci, které už patří dávno minulosti.

Myslím si, že je načase doopravdy, a proto jsme návrh opakovaně předložili, že je načase ho zrušit. Je vyčpělý, je spotřebovaný i pro účely, pro které byl tehdejšími vítězi schválen, přijat. Pojďme tím zrušit ty začasté účelově vedené minulé bitvy a minulé války, které když se to hodí, se vždycky vytáhnou a vedou, a někdy možná jenom proto, aby se zastínila nějaká vlastní pochybení, tak se všecko svede na minulost a vede se to pod tímto praporem svatého boje za bůhvíjakou – dnes už tedy bůhvíjakou – spravedlnost. Pojďme se zrušením toho zákona věnovat skutečným problémům. A občané nám to říkají, vám také, kolegyně a kolegové, pokud s nimi hovoříte, že Česká republika má jiné problémy, tedy hlavně jiné problémy. Hlavně problém nezaměstnanosti. Hlavně problém kudy ven z krize. Hlavně problém, jakým způsobem nastartovat ekonomiku. Hlavně problém, jakým způsobem se vypořádat s tím, co tady jsou pozůstatky nedávné minulosti. A mám na mysli třeba, jak se se ctí i vůči budoucím generacím vypořádat například se zákonem o tzv. církevních restitucích. Prostě mám pocit, že teď zrovna – a není to nic účelového, nejsem, jak jsem byl nedávno obviněn v přímém přenosu, přítelem nějaké podnikatelské skupiny, a není to tedy proto, že bych chtěl někomu teď, a tím méně rodičí se vládě, pomáhat. Ale pojďme ho zrušit proto, abychom si uvolnili ruce a uvolnili myslí pro to, proč nás sem občané zvolili. A to je řešení problémů této republiky. Skutečných problémů.

Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců KSČM.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Pan předseda klubu sociální demokracie pan poslanec Sklenák. Prosím, máte slovo.

Poslanec Roman Sklenák: Vážený pane předsedající, vážení členové vlády, kolegyně a kolegové, už téměř hodinu tady posloucháme výroky, že Sněmovna ztrácí svoji důstojnost, že pokřivujeme politickou kulturu, že vytváříme zákon pro jednoho člověka. A to vše proto, že jsme předložili novelu služebního zákona. Stejnou, jakou jsme předložili už v minulém volebním období. Úplně stejnou. Nezměnili jsme tam ani jeden paragraf, ani jedno slovo.

Když jsme v minulém volebním období předstoupili před Sněmovnu s tímto návrhem, tak nevzbuzovala takové reakce. Právě proto, že nebylo jeho smyslem řešit lustrační zákon nebo vytvářet zákon pro jednoho člověka. My jsme tehdy vůbec nevěděli, jaká situace nastane. Já vám řeknu, proč jsme ten zákon předložili. Protože pravicové vlády tady léta předstupovaly před sněmovnu s žádostí o odložení účinnosti služebního zákona a slibo-

valy, že již během několik málo měsíců přijdou s úplně novým zákonem. Byla to Topolánkova vláda a tahle ta slova přinášel tehdy ministr Langer. Pak to byla Nečasova vláda a úplně stejná slova tady pronášel ministr Drábek, pamatují si na to, byl jsem v této Sněmovně, a říkal: Máme to připravené. Za několik týdnů, měsíců tady bude nový služební zákon. A nebyla to pravda.

A my když jsme to sledovali a sledovali jsme, kudy se ubírají práce na novém služebním zákonu, že to celé má být vystavěno na půdorysu zákoníku práce, tak jsme nebyli spokojeni s tímto směrem a začali jsme jednat napříč politickým spektrem i s neziskovým sektorem a s lidmi, kteří se o tuto problematiku zajímají. Vytvořili jsme naši novelu služebního zákona a tu jsme podali. Protože se Sněmovna rozpustila dříve, než mohl být legislativní proces dokončen, tak jsme po ustavení nové Sněmovny udělali logicky to, co jsme považovali za správné, a předložili jsme tentýž, identický návrh znovu.

A pokud se tady bavíme o tom, že tímto zákonem se mění lustrační zákon, a bavíme se o tom, že případným přijetím této novely se nebude vztahovat lustrační zákon na ministry vlády, tak já vám, vážené kolegyně a vážení kolegové, chci říct, že tuto diskusi už Sněmovna absolvovala v roce 2002. Tohle už bylo vyřešeno a byl přijat v roce 2002 zákon, který říkal, že lustrační zákon se na ministry vztahovat nebude. A víte, kdo pro to tehdy hlasoval? Tehdejší koalice ČSSD, Unie svobody a KDU-ČSL. Ale tehdy KDU-ČSL nereprezentovali ti poslanci, kteří tady sedí dnes. Tehdy KDU-ČSL reprezentoval například pan poslanec Miroslav Kalousek. A víte, jak on tehdy hlasoval? Mám tady záznam z hlasování. Hlasování o tomto, že se nebude lustrační zákon vztahovat na ministry vlády, proběhlo 12. března 2002 v 16.25 hodin. A pan Kalousek tehdy jako poslanec KDU-ČSL hlasoval pro tento zákon. (Potlesk z lavic ČSSD a ANO.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Nyní bych poprosil pana místopředsedu Filipa, aby mě zastoupil, protože další přihlášeným jsem já.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji, vážené paní a pánové. Slova se ujme předseda Poslanecké sněmovny Jan Hamáček. Pane předsedo, máte slovo.

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, dámy a pánové, vážená vládo, já bych nevystupoval, kdyby moje jméno nepadlo z úst jednoho z řečníků. A když už tedy to slovo mám, tak to vezmu trochu zešíroka.

Pan kolega Kalousek zde argumentoval jakýmsi oslabováním pozice Poslanecké sněmovny vůči prezidentovi republiky. Samozřejmě jako

předsedu Poslanecké sněmovny by mě takováto věc netěšila, pokud by to bylo něco nového. Nicméně pokud se podívám zpět, tak si vzpomenu na otázku Lisabonské smlouvy, kdy Poslanecká sněmovna a Senát Parlamentu jednoznačně ratifikovaly Lisabonskou smlouvu a prezident republiky odmítl podepsat. Tehdejší vláda namísto toho, aby vedla zásadní spor s prezidentem republiky, vyjednala jakýsi dodatek, který zde poté prohlasovala. A já se ptám: Nebylo toto založení jisté tradice a posílení role prezidenta republiky? A pokud ano, kdo za to může? Rozhodně ne Poslanecká sněmovna, ale tehdejší vládní koalice. A to si myslím, že je věc nesrovnatelná se situací, která je tady dnes. Tolik tedy na margo poznámek o oslabování Poslanecké sněmovny.

Pokud je nám tady vyčítána kvalita legislativního procesu, tak samozřejmě ten může být různý a různě kvalitní. Nicméně pokud je zde kritizováno to, že zákon bude ve druhém čtení přepsán nebo nějakým zásadním způsobem doplněn, tak to taky není nic nového. Já si dokonce pamatuji případ, kdy sem přišel zákon ze Senátu a z toho zákona zbyl akorát název, všechno ostatní tam dodala vládní koalice – ne ta současná, ta minulá.

Takže je opravdu dobré mít historickou paměť. Problém je, že my jsme tady v Poslanecké sněmovně již dlouho a čas od času nám historická paměť chybí. Takže v zájmu férovosti diskuse bych opravdu apeloval na to, abychom argumenty nepoužívali účelově, ale abychom si ve chvíli, kdy argumentujeme a snažíme se dostat podporu pro svoje stanovisko, vzpomněli, jak jsme tady hlasovali a jak jsme vystupovali v minulosti. Atmosféře v Poslanecké sněmovně to zcela jistě prospěje. Děkuji. (Potlesk z řad poslanců ČSSD.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu předsedovi. Pan kolega Gazdík je další přihlášený s přednostním právem. Pane místopředsedo, máte slovo.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Hezké dobré dopoledne, vážený pane předsedající, milé kolegyně, milí kolegové.

Zástupce hnutí ANO tady jasně předložil větu, že zákon předložili a začali fungovat ve Sněmovně. Ano, zákon o státní službě je klíčový zákon tohoto volebního období, ale fakta jsou trochu jiná. Zákon předložili zástupci sociální demokracie jako jedné politické strany. Je dobře, že zákon, který je klíčový pro toto volební období a který si klade za cíl odpolitizování státní správy, předkládá jedna politická strana bez jakéhokoli dalšího projednání s opozicí, bez jakékoliv diskuse, která by se k němu vedla? Zákon nemůže být funkční a vědět to dnes i jeho předkladatelé. A vy sami se budete snažit zákon naprosto přepracovat tak, aby z kostry, která sem byla

předložena a která dnes patrně projde prvním čtením, nezůstal kámen na kameni.

V zákoně nejsou obsaženy takřka žádné benefity pro úředníky a není dáno jeho finanční krytí. Ani budoucí koalice neví, z čeho peníze vezme a jaké benefity úředníci budou mít a co jim vlastně poskytne politickou nezávislost. My všichni jej budeme chtít přepracovat.

Vytváříme také novou zásadní elitu. Vy jste říkali, že nebudete jako politici. Říkáte a prezident to požaduje, aby se na ministry vztahovala určitá odbornost, a mimo jiné proto bude v těchto dnech mluvit s jednotlivými kandidáty na ministry. A jedno specifikum ministra, které doteď platilo, a to že ministr musel předložit čisté lustrační osvědčení, už ode dneška bohužel platit nebude. Nevím, jestli je to úplně morální postoj. A nejvíc mě to mrzí zejména u členů KDU-ČSL, kdy v minulosti byli StB sledováni a pronásledováni křesťané a zástupci církví.

Na závěr bych ocenil postoj pana předsedy poslaneckého klubu KSČM pana Kováčika. Ten to aspoň nezakrývá Rekonstrukcí státu či bohulibými cíli, ale na rovinu to říká: jde tady o lustrace. (Potlesk z řad poslanců TOP-09.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Pan místopředseda Bělobrádek, po něm pan předseda Stanjura a předpokládám, že se hlásí i pan předseda Kalousek.

Místopředseda PSP Pavel Bělobrádek: Vážený pane předsedo, vážený členové vlády, vážení kolegové, kolegyně, měl bych jen dvě poznámky.

První se týká toho, že skutečně první čtení zákona o státní službě nějakým způsobem nemění situaci, která se týká lustračního osvědčení ministrů. V případě, že je protizákonné, aby byl ministr bez negativního lustračního osvědčení jmenován, pak je potřeba říct, že to tak je, protože tato situace, pokud projde tento návrh prvním čtením, nijak nezmění účinnost lustračního zákona ani sice platného, ale neúčinného zákona o státní službě, jak byl schválen před lety.

Druhá věc je jasná. Je to podmínka pana prezidenta. A my máme dvě možnosti, respektovat ji, nebo ji nerespektovat. V případě, že ji respektovat nebudeme, tak nám tady dále bude vládnout vláda pana premiéra Rusnoka. A pokud to chceme, tak je potřeba si uvědomit, že kdo nebude hlasovat pro návrh v prvním čtení tohoto zákona, tak prostě říká, že je lepší, aby tady dále vládla Rusnokova vláda, přestože je tady nějaká většina. Takže podle mě je to zcela jasné. Podmínka tady je a my máme dvě možnosti – buď ji nesplníme a bude pokračovat situace, která tady je, anebo ji splníme s tím, že schválení v prvním čtení je jedna věc, konečná po-

doba je druhá věc a odkdy bude účinnost, je věc třetí. To znamená minimálně tady bude několik měsíců, kdy bude možná jmenován ministr bez negativního lustračního osvědčení, ale rozhodně to nebude vztaženo k účinnosti zákona o státní službě. (Potlesk z řad poslanců KDU-ČSL.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji. Dalším přihlášeným je pan poslanec Stanjura. Připraví se pan poslanec Kalousek.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Já se omlouvám, pane předsedo, ale musím reagovat na některá z vystoupení. Přestože jsem mnohem mladší než vy, tak jsem tady mnohem kratší dobu, tak se omlouvám, nepamatuji si parlamentní debatu z roku 2002. Ale každý z nás si může najít sjetiny.

Chci říct, že ODS byla proti tehdy, je proti dneska a bude zítra a pozítří, pokud bude někdo navrhopvat změnu lustračního zákona. Ano, my jsme připraveni na kompromis s účinností, když to bude platit ještě 22 let, aby ti estébáci, kteří byli v roce 1980 pinoletí, nemohli sloužit ve státní službě, tak takový zákon a takový kompromis jsme připraveni podpořit. Argumentace "vy jste udělali něco špatně, tak my to uděláme taky a budte potichu a nekritizujte nás" je sice možná, ale nemyslím si, že je šťastná. Já myslím, že můžeme přiznat, že jsme někdy chybovali jak v proceduře, tak v obsahu. Kdo nic nedělá, nic nepokazí. My jsme to řekli nejdennkrát, nebudeme to říkat pokaždé. Ale váš argument je přesně tenhle, takový ten dětský: ty jsi rozbil okno, tak já teď rozbiju okno a ty mě nekritizuj za to rozbité okno. Protože máte pravdu, váš návrh tady nevbudil žádné emoce, protože se neprojednával tak, jako se neprojednával vládní návrh předminulé vlády.

Už jsem dneska jednou říkal a pokusím se opravit pana místopředsedu Poslanecké sněmovny Bělobrádka, dneska nebudeme v prvním čtení nic schvalovat, maximálně když bude schválen program, budeme hlasovat o přikázání textu, o kterém vy sami říkáte, že ho přepíšete, jednotlivým výborům. Pokud byste to chtěli schvalovat, měli jste to navrhnout. Tak si prosím říkejme pravdu. Nebudeme schvalovat v prvním čtení zákon, není to tak navrženo. Budeme maximálně hlasovat o přikázání jednotlivým výborům.

Takže pokud chceme používat historickou paměť, tak to říkejme i celé. Já jsem rád, že jste zopakoval, kdo pro to v roce 2002 hlasoval, byly to takové zvláštní časy, kdy byla jedna koalice papírová a druhá, vlastně ne, to bylo 101:99, omlouvám se, ale myslím, že musíte ocenit konzistenci našich názorů. Říkali jsme tehdy to samé, co říkáme dnes, a budeme to říkat znovu. Protože nejde jenom o spolupracovníky StB, taky může být příště ministr člen Lidových milicí nebo člen ÚV KSČ nebo krajského výboru KSČ. My jsme to zažili v Moravskoslezském kraji, kdy tajemníci krajského výboru KSČ nastoupili jako náměstci hejtmanů. Tam se bohužel lustrační zákon

nevztahuje, protože to není vedoucí orgán státní správy. Takže nezužujeme debatu o lustračním zákonu pouze na spolupracovníky StB. Okruh lidí, kterým se tato společnost rozhodla říct, že nebudou sloužit státu, protože v minulém režimu nějakým způsobem selhali, je mnohem širší. Není to žádné odsouzení. Jenom nezapomeňte na ta písmena lustračního zákona před těmi spolupracovníky StB. Nebo opravdu chcete, a vám je to jedno, jestli člen Lidových milicí nebo vysoký funkcionář KSČ před rokem 1989 bude v ministerském křesle? No, nám to jedno není. A když ty dveře otevřete jednou, tak jsou otevřené pro všechny, i pro ty komunisty, i pro ty milicionáře. (Potlesk zprava.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Pan předseda Kalousek má slovo. Po něm vystoupí pan místopředseda Bělobrádek, který je zatím posledním z těch, kteří aví... Tak už není poslední. Zatím posledním bude pan předseda Fiala. Prosím.

Poslanec Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo. Já už budu stručný, protože vystupuji potřetí. Já prostě nevěřím tomu, že tomu nechcete porozumět. Já si myslím, že tomu rozumíte, jenom to chcete zamížit. Prostě vládní koalice se dohodla s prezidentem republiky, že projde-li tento text do druhého čtení, již nebudou muset ministři předkládat lustrační osvědčení. Babiš bude prvním precedentem. Potom nebude důvod žádat to od kohokoli jiného. O nic jiného tu nejde. To znamená, aniž by se změnilo písmenko, dohodou těchto dvou ústavních institucí, prezidenta republiky a Poslanecké sněmovny, se zásadním způsobem změnění podmínky pro jmenování ministrů. Nevěřím, že tomu nechcete rozumět. Vy jenom nechcete, aby se to pojmenovalo. Z tohoto hlediska musím říct, že jsou mnohem srozumitelnější komunisté, kteří naprosto jasně říkají, o co jim jde. A vám, i když jde o to samé, tak se to snažíte zamížit za něco jiného.

Já jsem fascinován vystoupením nebo mírou pragmatismu pana předsedy Bělobrádka. Říká, že je to podmínka prezidenta republiky, že když ji nesplníme, tak tady bude dál Rusnokova vláda. Kdyby si pan prezident republiky přál, aby dámy tady zatančily častušku a pánové kozáčka, tak by pravděpodobně říkal totéž. Tak prostě když nezatančíme, tak tady bude dál Rusnokova vláda, proto jakékoli podmínky pana prezidenta republiky je potřeba splnit. Ale tím pádem odevzdáváme ústavní pravomoci Poslanecké sněmovny na Hrad! To je přesně to, čemu se tato Poslanecká sněmovna musí bránit! Prosím pěkně, já chápu, že jistá míra pragmatismu do politiky patří, ale toto už není pragmatismus. To je prostě jenom pasivita, servilita dotažená do konce jenom proto, abych mohl být zítra jmenován.

A ještě krátkou odpověď panu poslanci Sklenákovi. Samozřejmě, já si na

to hlasování z roku 2002 dobře vzpomínám, jako na řadu jiných hlasování, která bych radši neprožil, protože ve své politické kariéře nejsme všichni hrdí na každé hlasování, které jsme dělali. A obojaké pokrytectví strany lidové, v jejíchž barvách jsem tenkrát hlasoval, obojaké pokrytectví k vyrovnání se s minulostí bylo jedním z důvodů, proč řada z nás v roce 2009 tu stranu opustila a založila jiný subjekt, kde se něco takového prostě nedělá. A já jsem chvíli věřil tomu, že s novou politickou reprezentací té strany zmizelo i toto staré know-how. Zdá se, že know-how je silnější než osobnosti. (Krátký potlesk zprava.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Pan místopředseda Bělobrádek. Po něm je přihlášen pan předseda Fiala a zatím poslední pan předseda Schwarzenberg.

Místopředseda PSP Pavel Bělobrádek: Vážený pane předsedo, dámy a pánové, kolegyně, kolegové, lze jen zopakovat to, že ani minulá koalice úplně vždycky neodmítla všechno, konečně to tady zaznělo, panu prezidentovi – amnestie apod.

Co se týká toho, co tady nezaznělo a co já bych tady chtěl zdůraznit. KDU-ČSL je proti zrušení lustračního zákona, nebude hlasovat pro zrušení lustračního zákona. Je to zcela jasné stanovisko. Znovu opakuji a děkuji za připomínku, jsem nováček ve Sněmovně, pokud přikážeme výborům tento návrh zákona o státní službě, nebo novelu, tak se bezpochyby nezmění ty podmínky, které jsou v lustračním zákoně, tzn. i účinnost, která by byla po schválení nového zákona o státní službě, tak by se nic nezměnilo, tzn. takhle to není. Rozhodně bych si nechtěl nechat podsouvat to, že splníme jakoukoli podmínku. Já myslím, že to je velice sice zábavné, nikoliv však realistické.

Já skutečně vidím dvě možnosti: ano, může tady pokračovat Rusnokova vláda, může pokračovat možná i neomezeně dlouho, anebo holt skončí. To jsou dvě možnosti. Myslím, že právě tím, že se přikáže zákon o státní službě výborům, se nic nemění na našem právním řádu. Pokud tomu tak je, tak asi tomu opravdu nerozumím. A domnívám se, že pokud se tohle stane, že to není nic tak zásadního. Naopak dojde nám tento návrh do výborů, bude se projednávat a pak může být skutečně diskutováno nad tím, ať tato zásadní norma skutečně platí tak, jak má. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Pan předseda Fiala má slovo.

Poslanec Petr Fiala: Vážený pane předsedo, dámy a pánové, celá ta debata mě jenom utvrdila v tom, že můj příměr s řidičkem je naprosto přesný. Pan Babiš je možná dobrý řidič, to já nevím, ale postrádá řidičské

oprávnění. Všechno, co zde organizujete, je jenom proto, aby mohl řídit bez řidičského průkazu, a to je prostě špatně.

V jednom máte ale pravdu. Pravidla hry určujete nikoliv vy, ale určuje je nový personalista vlády, kterým je pan prezident. A pan prezident jako personalista si zve na pohovor jednotlivé ministry a klade různé podmínky, ale svoje podmínky. A když mu nevyhovují obecná pravidla, tak vám dá návod, jak je porušit. Já tohle chápu, panu prezidentovi rozumím, protože to tak dělá už nějakou dobu. Co ale nechápu, je, že na to přistupujete vy. Jediné, co děláte, je, že oslabujete parlamentní demokracii, a to tedy na sebe berete hodně velkou odpovědnost. (Větší potlesk zprava.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Pan předseda Schwarzenberg má slovo.

Poslanec Karel Schwarzenberg: Pane předsedo, dámy a páni, poslankyně a poslanci, před nějakými 700 lety, tak dlouho je to, odsoudil jeden londýnský soudce následníka anglického trůnu, tzv. černého prince, Black Prince. Tím byl průlom v matce demokracii k právnímu státu, který sice potom ještě dlouho trval, než byl plně realizován, ale bylo stanoveno, že i člen panovnické rodiny a následník trůnu je podřízen zákonu a soudu.

Dámy a pánové, my tady jednáme opačně. My jednáme v předklonu před přáním hlavy státu a tímto zákonem stanovíme, že členové vlády jsou nad zákonem, který platí pro všechny ostatní. Tohle je náš pokrok v demokracii. Prosím zamyslete se nad tím, co tady děláte. Že z pragmatických důvodů popíráme všechny zásady právního demokratického státu. Děkuji mnohokrát. (Výrazný potlesk zprava.)

Předseda PSP Jan Hamáček: A slovo má pan předseda klubu Úsvit pan poslanec Fiala. Prosím.

Poslanec Radim Fiala: Vážený pane předsedající, vážená vládo, kolegyně a kolegové, dovoluji mi říct také několik slov k zákonu o službě státních zaměstnanců. Tento návrh zákona v Poslanecké sněmovně leží dvacet let. Asi jsme si všichni položili otázku, proč se za těch dvacet let neprojednal. No, neprojednal se proto, že každé vládě, která tady byla za těch dvacet let, by okleštil podmínky a zhoršil podmínky k ovládnutí státní správy. V podstatě žádná vláda, která tady byla, reálně nechtěla, aby tento zákon o službě státních zaměstnanců byl schválen.

My jsme se rozhodli, že ho chceme začít projednávat. Že ho chceme začít projednávat, a je nám jedno, jestli to bude dnes nebo za čtrnáct dní nebo za týden nebo za měsíc. A máme k němu výhrady. Máme k němu mnoho výhrad. Ale přesto si myslíme, že je dobré začít ho projednávat.

Naše výhrady dáme do pozměňovacích návrhů, které zde předneseme ve druhém čtení, a podle toho, jakou proměnou tento zákon projde, se rozhodneme, jestli o něm budeme hlasovat a jak o něm budeme hlasovat, o zákonu jako celku, ve třetím čtení. Děkuji. (Potlesk poslanců hnutí Úsvit.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji panu předsedovi Fialovi a vzhledem k tomu, že nemám další žádosti o vystoupení s přednostním právem, tak nám nezbyvá nic jiného, než abychom hlasovali o návrhu celého pořadu schůze tak, jak vám byl písemně předložen. Ještě chvíli počkám a dám prostor kolegům z předsálí, aby se dostavili do jednací místnosti. Mám tady žádost o odhlášení, takže vás všechny odhlásím. Prosim, abyste se znovu přihlásili svými kartami, a jakmile se počet přihlášených ustálí, zahájím hlasování.

Budeme tedy hlasovat o tom, kdo souhlasí s návrhem pořadu 5. schůze Poslanecké sněmovny tak, jak byl písemně předložen.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování má číslo 2, přihlášeno je 175, pro 123, proti 38. Konstatuji, že jsme pořad schůze schválili.

Ještě než budeme pokračovat, tak mi byla doručena omluvena pana poslance Chovance, který se omlouvá z rodinných důvodů od 12 hodin.

Vzhledem k tomu, že jsme schválili pořad schůze, otevírám bod číslo

1.

Návrh poslanců Věry Jourové, Petra Gazdíka, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 26/ - první čtení

Stanovisko vlády jsme obdrželi jako tisk 26/1 a já prosím, aby za navrhovatele vystoupil pan místopředseda Petr Gazdík. Prosim, pane místopředsedo, máte slovo.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Vážený pane předsedající, vážené poslankyně, vážení poslanci, členové vlády, dovoluji, abych vám představil návrh novely jednacího řádu Poslanecké sněmovny uvedený pod sněmovním tiskem 26. Tento návrh si klade za cíl zkvalitnit legislativní pro-

ces a zvýšit míru transparentnosti při projednávání návrhů jednotlivých zákonů. Tyto cíle vnímám jako odraz negativní zkušenosti, kterou jsme já a mnoho mých kolegů v minulém období získali, ale i jako reakci na kritiku veřejnosti a neziskových organizací. Svých cílů se tento návrh snaží dosáhnout tím, že bude přijato v zásadě pět následujících změn:

1. Zveřejnění seznamu osob, které se na tvorbě legislativního textu podílejí, a zavedení tzv. legislativní stopy.

2. Prodloužení lhůty mezi 2. a 3. čtením na 14 dnů.

3. Zavedení principu veřejnosti jednání všech orgánů Poslanecké sněmovny.

4. Zavedení povinnosti zpracovat k návrhu zákona obecné zhodnocení korupčních rizik, tzv. CIA.

5. Zabránění možnosti neprůhledného rozdělování finančních prostředků prostřednictvím pozměňovacích návrhů k zákonu o státním rozpočtu.

Jako největší nedostatek, který dlouhodobě snižuje kvalitu legislativních prací, vnímám krátkost lhůty mezi 2. a 3. čtením. Je zřejmé, že 72, resp. 48 hodin je lhůta zcela nedostatečná pro seznámení se s podanými pozměňovacími návrhy a jejich posouzení z odborného, ale i politického hlediska. Kritici tohoto návrhu namítají, že by byl legislativní proces neúměrně zpomalen a zkomplikován. Já se však spolu s ostatními předkladateli domnívám, že zpomalení legislativního procesu je přijatelnou cenou za prostor pro důsledné a podrobné seznámení se s pozměňovacími návrhy, o kterých má každý z nás rozhodnout. Pozměňovací návrhy předložené ve 2. čtení jsou pak často příčinou velmi nekvalitních zákonů, jež je pak nutné opravovat, čímž se ve svém důsledku roztáčí kolo neustálých změn, které vedou k legislativnímu chaosu.

Tato slova pronáším po zkušenosti, kterou jsem zde v minulém volebním období získal. Mohu s lítostí konstatovat, že jsme již v minulém volebním období neměli možnost totožný návrh schválit a připravit pro současnou Sněmovnu lepší podmínky pro legislativní práci. Věřím, že současná Sněmovna bude tento návrh projednávat s vůlí změnit svá pravidla tak, abychom mohli navržené zákony projednávat s klidným svědomím odpovědného zákonodárce.

Děkuji vám za pozornost.

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji. Prosim pana zpravodaje Polčáka, resp. pana poslance Polčáka, který byl určen zpravodajem, tak je to správně, pro první čtení. Omlouvám se, pane poslanče. Prosim, máte slovo.

Poslanec Stanislav Polčák: Nic se neděje, pane předsedo. Děkuji za slovo. Já budu pouze stručný. Mé vystoupení se týká této předlohy v tom

směru, že nebudu navrhovat samozřejmě její zamítnutí. Je nepochybné, že tato novela je způsobila projít do dalšího legislativního procesu, pouze snad připomínka. Zákon o jednacím řádu Poslanecké sněmovny je do jisté míry výsostný. Výsostný v tom, že reguluje vlastně zdejší jednání v této síni, a doposud tedy bývalo zvykem, že se na jeho přípravě podílely všechny politické strany a reprezentace, které zde zasedají. Myslím si, že by bylo vhodné, než byl předložen tento návrh zákona, aby se tato debata vedla například i s novými uskupeními, ať je to třeba hnutí Úsvit či další, protože je skutečností, že tato vnitřní pravidla, která se potom projeví formou zákona, by měla být akceptovatelná pro všechna uskupení, která zde zasedají, a na druhou stranu by měla přetrvat déle než jenom jedno volební období.

Již zde bylo hovořeno o tom, že ten návrh zákona je do jisté míry základem, je možné i hovořit o některých změnách, na které upozorňuje i vláda – jistý nesoulad se zákonem o rozpočtových pravidlech, v daňovém řádu je určitá terminologie, kterou předloha nerespektuje, na druhou stranu jsou to relativní drobnosti z pohledu toho, co nás dneska ještě čeká. Takže já jaksí nehodlám zdržovat jednání této Sněmovny a doporučuji, aby tento návrh zákona postoupil do dalšího čtení, s tím, že by bylo třeba zvážit, aby se prodloužila lhůta pro jednání v rámci 2. čtení, jak jsem řekl, aby se všechny poslanecké kluby mohly zasednout, a myslím si, že by bylo vhodné, aby se i vytvořila určitá buď neformální, nebo formální skupina zástupců všech politických stran, která by o této normě diskutovala.

To, co je zásadní, mimo jiné je nutno vypíchnout, je skutečně to prodloužení lhůty mezi 2. a 3. čtením. Je pravdou, že toto prodloužení lhůty mezi 2. a 3. čtením skýtá jistá rizika, která mohou souviset s tím, že se tím prodlouží legislativní proces. A ono se může jevit, že třeba 14 dnů není tak zásadní doba, ale v této Sněmovně se často stává, že je důležitý někdy i každý den. To je řešitelné buďto zkrácením této lhůty, nebo vymezením této lhůty jinak typově na určité případy, anebo i tím, že by vláda v danou chvíli potom, kdyby potřebovala, vyhlásila stav legislativní nouze. Zde je ovšem třeba podotknout, že i podle nálezu Ústavního soudu je třeba přistupovat k problematice vyhlášení stavu legislativní nouze poměrně restriktivně, takže toto by asi úplné řešení té námítky o dlouhosti lhůty mezi 2. a 3. čtením, která se tedy navrhuje prodloužit ze současných 24 hodin na 14 dnů, tím by se příliš nevyhovovalo. Je třeba, aby se předkladatelé nad tímto ještě zamysleli, protože je faktem, že život zde ve Sněmovně je variabilní a může vyžadovat někdy i pružná řešení. To tedy říkám z opozičních lavic pro zástupce nově se formující vládnoucí koalice, což je de facto ustanovení, které by mělo jít potom v ústretu jim.

Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji panu zpravodaji. Otevírám obecnou rozpravu. Jakkoliv mám dvě přihlášky, tak ještě předtím dám prostor s přednostním právem panu předsedovi Stanjurovi, připraví se paní poslankyně Putnová. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo. Nejdřív chci říct, že budeme hlasovat pro projednání tohoto návrhu ve výborech, a chci říct, že je to jediný legislativní návrh dneska, který má plné právo, aby byl poslanecký. Nemysleme si, že vláda, moc výkonná, by měla navrhovat, jaká pravidla si stanoví moc zákonodárná. Takže je dobře v tomto případě, že se jedná o poslanecký návrh a ne vládní.

Myslím, že v rámci projednávání se můžu soustředit na jiné body než těch pět, které uvádějí předkladatelé, nicméně dovolte mi, abych se vyjádřil, poukázal na některá rizika či nedomyšlenosti či nedostatky těch navržených bodů.

Zveřejnění seznamu osob, které se na tvorbě legislativního textu podílely. My určitě nemám problém s tím, aby pokud někdo podal pozměňující návrh na výboru, aby o tom byl jasný záznam. Nemáme žádný problém s tím, aby hlasování na výborech bylo dohledatelné jako hlasování na plénu. Nicméně pokud to vezmeme doslova, tak v případě, že to bude vládní návrh a bude to připravovat nějaký legislativní odbor ministerstva, bude součástí vládního návrhu seznam těchto lidí? Pokud se udělá nějaký seminář, na kterém vystoupí i dotčené osoby, zájmové skupiny, což je naprosto legitimní a naprosto běžné, bude i seznam těchto lidí a těchto organizací? A pokud ano, budeme k tomu chtít, jestli je stát platí, nebo ne? Já si myslím, že ano. Že by každý měl uvádět, zda je, či není.

Chci říct, že je o tom potřeba vést ještě podrobnou debatu, aby se neřeklo, že jediný, za kým bude legislativní stopa, bude poslanec, který podá pozměňující návrh, protože lidí, kteří se podílejí na přípravě legislativy, je velmi mnoho, a víte, že nejdůležitější je původní materiál. Každá změna, a vy jako vládní poslanci to poznáte, se bude těžko prosazovat, protože se bude říkat, že to je vládní návrh, ať do toho Sněmovna moc nezasahuje. Prosil bych předkladatele a všechny, kteří se tím budou zabývat, abychom tohle ještě podrobně diskutovali, aby logická, a já myslím, že to je naprosto oprávněná potřeba, vědět, kdo to navrhl a jak jsem hlasoval ve výboru, já s tím nemám žádný problém, abychom to nepřehnali a pak jsme neměli stovky, tisíce jmen u každého návrhu zákona, kdo jenom prošel kolem, a každého referenta na legislativním odboru.

Druhá věc, která zní velmi dobře a logicky, je prodloužení lhůty mezi druhým a třetím čtením. Musím říct, že tak jak je to navrženo, správný název je, že u opozičních návrhů se lhůta prodlouží mezi druhým a třetím čtením, protože tady se zachovává možnost Sněmovně to snížit na 48 hodin, bez

možnosti veta dvou klubů. A protože jsem tady sice teprve druhé volební období, ale nějakou praxi mám, když to navrhne vláda, tak to vládní většina schválí a bude 48 hodin. Když navrhne opozice, že chce snížit z deseti dnů nebo čtrnácti na 48 hodin, tak to vládní koalice zamítne. Takže tento návrh je pro opoziční návrhy, ne pro vládní, ale budiž, bude to komplikovat život především vládě, protože buď narušíme šestitýdenní cyklus schůzí a vymyslíme nějaký jiný, sedmitýdenní, nebo zkrátíme výborové týdny nebo nevím jak, anebo bude materiál druhé čtení na jedné schůzi a třetí čtení na druhé.

Současně je navrženo, aby se návrh zákona dal stáhnout ještě na začátku třetího čtení. Vznikají tady týdny a měsíce na politickou úvahu, zda třeba vláda v okamžiku, kdy se nevyvíjí projednávání zákona ve Sněmovně tak, jak si vláda představovala, aby to byla schopna ještě týdny analyzovat a případně ho stáhnout. Nevím, jestli je to dobře.

Je tam snaha, snížit možnost obstrukcí pro opozici. Zvažte. My teď jsme v opozici, taky nás to napadlo, když jsme vládli. Nakonec jsme tomu pokušení vždycky odolali. Jestli chcete, prosadte si to tam, že nechcete obstrukce při projednávání programu. Myslím si, že zejména předsedové poslaneckých klubů mají vlastní zkušenost s tím, že stejně má někdo neomezenou možnost vystupování, tak je to docela zbytečné a my to nedoporučujeme. Když jsme odolali jako vládní strana, tak odoláme i jako opoziční, protože je to i proti nám.

Není žádný problém s tím, aby se korupční rizika připojovala k návrhům zákona. Myslím si, že to je v pořádku, velmi často se to podceňuje. Nicméně nesmí to být tak formální. A je to třeba říct kriticky na minulé volební období, jak se posuzuje dopad na veřejné rozpočty státní, krajské či obecní. Velmi často jsou nepravdivé věty, že to nemá dopad na krajské a obecní samosprávy. Návrh zákona. A zeptejte se pak starostů, kolik peněz jim to bere, kolik musí přijmout úředníků, aby zajistili novou povinnost. Má to velmi často dopad. Takže bych poprosil, abychom to zpřesnili, jak finanční dopad, tak dopad na vznik potenciálních korupčních rizik.

Pak si myslím, že tam je jeden návrh, který je podle mě na hraně ústavnosti, ale zase veďme o tom debatou, nechci tady pronášet nějaké silné věty. Tam se v zásadě říká, nebo v zásadě navrhovatelé chtějí bojovat s porcováním medvěda, i když se už medvěd roky neporcuje. Je to trošku s křížkem po funuse, ale proč ne. Ale jak chtějí bojovat s medvědem? Neříkají, že nemůže být přímá dotace někomu. Říkají, že kdo si to vylobbuje na ministerstvu, a už to přijde v rámci vládního návrhu zákona, tak je to v pořádku. A když to navrhne poslanec, tak to musí nejdřív projednat úředník. To si myslím, že není dobře. Buď to nesmí nikdo, anebo to mohou všichni. A sami si představte, jaký bude ohlas, když někdo z těchto 200 členů Sněmovny přijde a v rámci projednávání státního rozpočtu navrhne

změnu: Já navrhuji poslat 10 milionů do své obce, protože jsem zástupce tohoto volebního regionu. Za prvé to nepřejde a za druhé bude mít mediální ostudu. Takže ten boj je podle mě zpožděný o x let a navíc si myslím, pokud chceme bojovat, tak si to promysleme, aby úředník neměl větší výsadu než poslanec.

Poslední věc, kterou bych chtěl, kterou chceme podpořit, to, že se zpřesní možnost uzavření projednávání na výborech. Myslím si, že je to dobře – ale zase, možná nám mohli i v rámci diskuse předkladatelé zákona říct, kolikrát se to stalo. Já jsem tady byl necelé jedno volební období, to zkrácené. Byl jsem členem postupně tří výborů. Ani jednou nikdo nenavrhl uzavření části jednání. To je problém, který podle mého názoru opravdu neexistuje, a současně s ním bojujeme. To je taková hezká práce, bojovat s něčím, co reálně neexistuje. Na tom se shodneme, pak si zatleskáme, ale efekt je žádný.

Poslední diskutabilní věc je přílepek či přílepy. Asi se shodujeme na tom, že přílepy jsou špatné. Na čem se však neshodujeme – na tom, kdo posoudí, že se jedná o přílepek. Kdo to posoudí? Reálně je to tak, že to posuzuje vládní většina. Když se vládní většina rozhodne, že to přílepek není, tak to prostě přílepek není. Když se rozhodne, že to přílepek je, tak to přílepek je. Nemám na to recept, protože skutečně říct zákonem, že nesmějí být přílepy... Vy jste před pár dny hlasovali u návrhu státního rozpočtu na rok 2014 o změně státního rozpočtu na rok 2013. My tvrdíme, že to je přílepek, že tam žádná souvislost, jak píšete, s návrhem zákona není. Vy jste usoudili, že to přílepek není, a prošlo to.

Já to nechci zlehčovat. Opravdu si myslím, že není dobře, když budeme v zákonu o daních řešit azylové právo, nebo naopak. Ale je to o interpretaci, o zdravém selském rozumu nás, o zdravém selském rozumu těch, kteří chtějí případně otevření toho zákona využít k nějaké drobné změně někde jinde, ale zase si myslím, že jsme pod takovou kontrolou, že reálně nějaké opravdu zvlášť nebezpečné či úplně nesouvisející přílepy nevznikají. Ale proč ne. Jenom bych poprosil kolegyně a kolegy, až to budeme probírat na výborech, abychom se zkusili zamyslet nad formou, aby to nebylo tak, že přílepek je to, o čem rozhodne většina v Poslanecké sněmovně, protože takhle je to v této chvíli navrženo.

Současně si myslím, že my nemáme problém podpořit prodloužení lhůty po projednání ve výborech, protože si myslím, že by bylo dobré na tom najít výraznou shodu mezi koaličními i opozičními kluby, a abychom svá pravidla projednávání neměnili příliš často. Jenom říkám, že možná ještě některé další body, které ten parlamentní život už přinesl, se pokusíme navrhnout při projednávání ve výborech, a doplnit návrh o další podněty. Ale bude to ve stejné rovině jako u pěti navržených. Budeme hledat shodu s vámi se všemi, abychom ta pravidla velmi často neprojednávali.

Nedá mi to, abych nevzpomněl to, co říkal pan předseda Hamáček. Ano, byl to zrovna návrh zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, kde zůstal jenom nadpis a zbytek jsme vyměnili. A já jsem byl v té většině, která to vyměnila. Ale bylo to proto, že nám to navrhl Senát. Že přišly dva stejné návrhy. A do senátního jsme nesáhli jediným písmenkem, protože si myslím, že Senát má plné právo upravit si vnitřního pravidla svého života, fungování, jako Poslanecká sněmovna má právo si upravit svá pravidla vnitřního fungování.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Děkuji. Dalším přihlášeným do obecné rozpravy je paní poslankyně Putnová.

Poslankyně Anna Putnová: Dobré dopoledne, vážená paní předsedající, dámy a pánové.

Tři roky, které jsem strávila v poslanecké lavici, mě přesvědčily o tom, že jednacím řádem Poslanecké sněmovny vyžaduje novelizaci. Oceňuji iniciativu poslanců, kteří k tomu přistoupili, zvláště těch, kteří už pracovali na přijetí této novely v minulém volebním období. Přesto jsem přesvědčená, že některé body zasluhují naši pozornost.

Dovolím se vyjádřit alespoň ke dvěma z nich. Je to novelizační bod číslo 7 a číslo 11. Myslím si, že o tom prvním nebyla ještě v tomto sále řeč. Jedná se o regulaci rozpravy během schvalování pořadu schůze. Chceme regulovat něco, co fakticky jednacím řádem neumožňuje. Čili zdá se mi, že je to zaměřené na regulaci přednostních práv. V takovém případě by se to ale mělo objevit v dalších paragrafech, které práva s přednostním vystoupením zahrnují.

Další novelizační bod číslo 11 už byl zmíněn panem poslancem Stanjurou. Požadujeme pod pláštěm transparentnosti a zpřesnění norem, abychom předkládali v důvodové zprávě i autory jednotlivých norem. Domnívám se, že politická odpovědnost je odpovědnost poslanců, kteří by měli za svoje návrhy být také plně zodpovědní. Pokud chceme, aby tam byla ta stopa, o které tady už byla řeč, tak je to jenom další ukáзка alibismu a pokrytectví, kterým je česká politika víc než naplněna.

Děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Já též děkuji. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan poslanec Komárek.

Poslanec Martin Komárek: Děkuji za slovo. Dámy a pánové, já si také nemyslím, že by Sněmovna měla ustupovat podmínkám pana prezidenta, ale tentokrát myslím, že je dobře, že padla tato pseudopodmínka, protože se zabýváme urychleně zákony, které je potřeba přijmout. Jedním z nich je

tento zákon pozměňující jednacím řádem Sněmovny. Myslím si, že je správné o tom uvažovat i tak, jak uvažuje pan poslanec Stanjura, ale možná i z druhé strany. Ono by zkrácení toho legislativního procesu, který bude prodloužen o tu lhůtu 14 dnů možná, prospělo, kdybychom si o něco více regulovali dobu na řečnění, kdybychom zavedli možná nějaké limity, jak je to v řadě parlamentů vyspělých zemí, a kdybychom třeba to přednostní právo, které je, řekl bych, zneužíváno, úplně zrušili. Ono vůbec to slovo "přednostní právo" je takové trošku nedemokratické.

Co se týče obstrukcí, myslím, že budou klidně moci pokračovat dál. Ony obstrukce patří k parlamentní demokracii. V Americe dokonce dokážou zavřít národní parky, a tím ohrozit potravu pro medu Bědu. Otázka je, jestli to oceňují i normální lidé. Já bych řekl, že moc ne. A možná bychom se mohli shodnout na tom, že budeme mluvit spíš k věci než pronášet ideologické projevy nebo brzdit něco, co stejně zbrzdit nemůžeme.

Takže já podporuji tento zákon, ale samozřejmě s tím, že ho dopracujeme. Jsme tu přece od toho, abychom na těch zákonech pracovali, aby byly ideální. Děkuji za slovo. (Zatleskání z lavic poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: S faktickou poznámkou pan poslanec Stanjura. Je faktická? ptám se. Dobře.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Ani nevyužiji určitě dvou minut.

Chtěl bych poprosit pana poslance Komárka prostřednictvím paní předsedkyně, aby si nezahrávali s tím, že omezí možnosti opozice vystupovat. Taková myšlenka, že omezíme přednostní právo... My jsme v minulém volebním období jako většinová koalice vyhověli návrhu opozice, která chtěla rozšířit počet přednostně vystupujících řečníků, z logických důvodů, protože mají to všichni ministři. To ve vašem případě bude 17 ministrů. Má to vedení Sněmovny, což většinou je většina té koalice. A pak to měli pouze předsedové poslaneckých klubů. Přišla tehdejší opozice, dnes váš koaliční partner, s návrhem, aby to byli i předsedové politických stran. My jsme to podpořili, protože ten návrh byl logický. I tak bude mít koalice mnohem víc přednostních řečníků než opozice. Já vím, že vám to může připadat nepříjemné. Zkuste si představit tu roli naopak. To by bylo kříku, že občanští demokraté chtějí omezit opozici atd. Už vidím ty titulky. Nic takového tam není kromě toho u programu.

Navíc, já se omlouvám paní kolegyni Putnové, k návrhu programu mohou vystupovat se svými návrhy jednotliví poslanci. Nemohou jakoby reagovat a komentovat, ale každý poslanec může do 30 minut po zahájení každého dne projednávání schůze přednést svůj návrh na změnu či doplnění programu. Já jsem jenom říkal, že to je drobné omezení zejména opozice, protože funguje to tak, že většinou má protinávry opozice. Je to naprosto

přirozené. A chtěl jsem poprosit, abyste si s tím nezahrávali. Můžeme o tom tak nezávazně konverzovat, ale byl bych rád, kdybyste to nenavrhovali a abyste to neschvalovali.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Dalším přihlášeným do obecné rozpravy je pan poslanec Tejc. – Omlouvám se, ještě je tady faktická od paní poslankyně Putnové na poslední chvíli.

Poslankyně Anna Putnová: Já chci jenom zareagovat na pana kolegu Stanjuru. Já jsem mluvila o rozpravě, ne o možnosti poslanců vystoupit. Ale o rozpravě, regulovat rozpravu. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Poprosím pana poslance Tejce.

Poslanec Jeroným Tejc: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, stál jsem na tomto místě před několika měsíci a sváděl jsem tehdy tvrdý boj tehdy jako poziční poslanec s tehdejšími vládními poslanci o to, aby nebyla omezována změnou jednacího řádu práva opozice. A protože si ještě pamatuji, není to tak dávno, tak bych skutečně doporučoval, abychom opozici, byť teď jsem součástí koaliční většiny v této Sněmovně, žádná práva nekrátili, protože se to dlouhodobě nevyplácí nikomu. Každý většinou, kdo je koalicí, tak téměř s jistotou se stane opozicí. Naopak to úplně vždy nemusí platit, ale důležité je, abychom si pamatovali ty chvíle mnohdy křivd, které jsme tady jako opozice v té době zažívali, a abychom se je nesnažili činit jiným.

Takže v tomto smyslu budu hlasovat pro to, aby návrh postoupil do druhého čtení, ale abychom jej upravili. Docela mě mrzí, že ta iniciativa vzešla bez debaty mezi poslaneckými kluby a byla připodepsána na základě požadavku Rekonstrukce státu, která vůbec žádnou zkušenosti s parlamentní prací většinou nemá. A tam si myslím, že se také odráží možná dobrý záměr, ale ne vždy úplně ideální provedení návrhu zákona.

Podpořím tuto novelu proto, že je poslanecká, a proto, že si také jako kolega Stanjura nemyslím, že bychom měli čekat na vládní návrh zákona o jednacím řádu Sněmovny. To by byla skutečně chyba. Chtěl bych ale upozornit na možná negativa. První je v tom, že si dáváme velké požadavky a chceme nově zavést velké požadavky na zpracování odůvodnění jednotlivých pozměňovacích návrhů. Chtěl bych upozornit na to, že v praxi budou mít s tímto ustanovením problémy i jednotlivá ministerstva, ale především to omezí práva jednotlivých poslanců, a to především opozičních, protože ti nebudou mít k dispozici aparát ministerstev, několik

desítek úředníků, kteří budou pracovat například právě na tom zhodnocení korupčních rizik. To vidím jako praktický důsledek, který nastane. A dostaneme se do situace, že místo toho, abychom alespoň částečně zamezili výhradám, které zaznívaly na adresu způsobu projednávání zákonů, je budeme formálně plnit, ale fakticky je nebudeme plnit vůbec. To je problém, který nastane, a bude to obdobné, jako když teď do zákona má být vždy aplikována otázka finančních nároků, které ten zákon přinese, v rámci důvodové zprávy a ta plněna není. Chtěl bych připomenout, že jsme se dozvěděli v rámci tehdy předkládaného vládního návrhu zákona, respektive občanského zákoníku, že nám nepřinese žádné náklady jako státu. Všichni víme, že přinese, a nepochybně to budou náklady ve stovkách milionů na postupnou aplikaci tohoto zákona. Ale to jsou věci, které samozřejmě můžeme řešit při jednání ve výborech.

Já bych skutečně chtěl upozornit na to, že novelu podpořím zejména s ohledem na zavedení prodloužení lhůty mezi druhým a třetím čtením. Fakticky to bude znamenat, že zákony budou projednávány na jedné schůzi v prvním čtení, na další ve druhém čtení a na další schůzi Poslanecké sněmovny ve čtení třetím. To znamená, že prodloužíme legislativní proces přibližně o čtyři až osm týdnů, to je minimum.

Druhá věc, kterou bych chtěl podtrhnout, je to, že se mi nezdá vhodné – už to tady padlo –, aby tady byl kladen rozdíl mezi vládní návrhy a návrhy poslanecké, to znamená, aby tady koaliční většina měla možnost zkracovat lhůtu na 48 hodin, protože každá koaliční většina jednou podlehne snaze všechno urychlit, a následně tedy ten hlavní bonus, možnost posoudit pozměňovací návrhy až už ministerstvy, nebo jednotlivými poslaneckými kluby, bude zkracován a smysl zákona nakonec přijde vniveč.

Proto si myslím, že bychom o této věci jednat měli. Lhůta musí být prodloužena. A já bych se přimlouval za to, aby zkrácena mohla být, aby tam existoval mechanismus jejího zkrácení, ale například třipětinovou většinou v této Sněmovně, případně tak, jak je to konstruováno mnohdy právem ve-ta jednotlivých klubů. Bavme se o tom, jestli to mají být kluby dva, nebo tři, protože počet poslaneckých klubů v této Sněmovně závrtným způsobem stoupá.

Tolik tedy ode mě. Není to žádný bianco šek k tomuto návrhu. Myslím si, že je zralý na změny, ale není důvod, abychom jej zamítali. Proto jej podpořím, tak aby postoupil do druhého čtení.

Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: S faktickou poznámkou pan poslanec Heger.

Poslanec Leoš Heger: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já jsem si do-

volil vystoupit jako reakci na pana poslance Tejce, protože možná nebudu ve zdravotním výboru při dojednávání detailů k tomuto zákonu. Mně se nelíbila poznámka o tom, že poslanci nemají tak rozsáhlou možnost odůvodňovat své pozměňovací návrhy, jako ji mají poslanci a ministerští úředníci, kteří momentálně fungují v koalici, zatímco opozice nemá k dispozici aparát. Já si myslím, že právě měnění věcí ať v politice, či v manažerování jenom na základě dojmologií, a nikoliv dobře provedených analýz a expertního posouzení, které je samozřejmě někdy platné, ale že přesně tenhle důvod překotného rozhodování a dojmologického posuzování je věc, která v našem systému zaplňuje zákony celou řadou nesprávných věcí. Proto tedy rozhodně budu podporovat to, aby legislativní stopa a řádné odůvodňování pozměňovacích návrhů byly nezbytné. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Já též děkuji. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan poslanec Kádner. Prosim, pane poslanče.

Poslanec David Kádner: Vážená paní místopředsedkyně, dámy a pánové, jsem velmi rád, že je zde tento návrh předkládán. Na jednáních výborů a komisí bývají často přijímána důležitá rozhodnutí a projednávány složité návrhy zákonů. Čas od času se pak stane, že se v rámci komplexních zákonů propašuje i nějaká ta nekalost. Přesto činnost těchto orgánů není dostatečně kontrolována.

K jednání komisí bych měl ještě jeden návrh. V minulém volebním období jsem byl spolupředkladatelem sněmovního tisku 835, pod kterým byla podepsána velká skupina poslanců. Jednalo se o návrh na změnu jednacího řádu Poslanecké sněmovny, který by umožnil, aby se členy vyšetřovacích komisí mohli stát nejen poslanci, ale i jiné veřejně respektované osobnosti. Nyní totiž paradoxně dochází k tomu, že ve vyšetřovacích komisích vyšetřují politici politiky. Pokud by zde byl přítomen nějaký občan nezávislý na parlamentu, mělo by takové vyšetřování mnohem větší váhu. Zároveň by takový člen znamenal garanci skutečně nezávislého vyšetřování.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Dalším přihlášeným do rozpravy je paní poslankyně Válková.

Poslankyně Helena Válková: Vážená paní místopředsedkyně, vážené dámy, vážení pánové, v podstatě mi můj předřečník vzal slovo ve smyslu obsahovém, protože bych tady chtěla upozornit na § 48 odst. 1. Jde skutečně o návrh, který tady zazněl, jak jsem slyšela, byl přednesen a snad byl dokonce v minulém volebním období projednáván. Jde o vpuštění

druhé věty § 48 odst. 1, která stanoví, že členy vyšetřovací komise mohou být pouze poslanci. Já jsem byla členkou vyšetřovací komise pro zjištění okolností úmrtí Pavla Wonky začátkem devadesátých let a dobře vím – poslankyně jsem samozřejmě nebyla –, že je někdy důležité, aby ve vyšetřovací komisi byli odborníci, kteří pomohou poslancům tam, kde je třeba nějakých odborných znalostí, třeba tehdejšího trestního práva procesního.

Myslím si, že v demokratických zemích vyšetřovací parlamentní komise právě proto mají své úspěchy. Vezměme si třeba vyšetřovací komisi Senátu Kongresu USA při vyšetření kauzy Watergate, nebo ve Velké Británii, když se rozkrývala kauza mediálního magnáta Murdocha. U nás víme, že vyšetřovací komise nějaké velké úspěchy neslaví a jejich výsledky se většinou rozplynou, nevíme, jak to dopadlo, resp. se to uzavírá s pochybným výsledkem, že možná to bylo tak, možná to bylo jinak.

Čili jednoznačně, když to shrnu, se přimlouvám za to, abychom se vrátili k tomu návrhu, resp. zakomponovali ho do současného návrhu novely jednacího řádu Poslanecké sněmovny a v § 48 odst. 1 ve větě druhé vypustili podmínku, že členy vyšetřovací komise mohou být jen poslanci.

Když už mám slovo, tak mi dovoluji, abych se vyjádřila ještě obecně k návrhu této novely. Myslím si, že je velice užitečný. Praxe ukáže, jestli je také praktický. Já nemám zkušenosti, o kterých tady hovořil třeba kolega Tejc, nicméně se stejně jako řada jiných obávám, zda zde nejsou skryta určitá nebezpečí. Jako příklad bych uvedla právě povinný seznam všech, kteří se zúčastní na přípravě zákonů. Sama mám zkušenost, protože jsem se v minulosti zúčastnila přípravy několika desítek zákonů jako odborník v určité oblasti, že někdy bych chtěla být uvedena v tom seznamu, jindy ne. Důvody pro to nebyly určitě lobbying, ale byly rázu takového, že jsem v průběhu debat sama měnila názor. Byly to odborné semináře, publikovaly se příspěvky a názor na výslednou podobu zákona se měnil, vyvíjel, a nevím, jestli bych potom, protože se někdy vyvinul proti mému očekávání jiným směrem, než který jsem původně chtěla prosadit, byla ráda, abych tam byla uvedena jako ten, který se zúčastnil přípravy konkrétního zákona.

Čili na jedné straně naprosto chápu, že by zde měla být ochrana před nedovoleným lobbyingem právě v transparentnosti, která bude zajištěna, nebo by měla být zajištěna tím seznamem. Na druhé straně varuji před nebezpečím, že znám mnoho kolegů z odborné, třeba akademické oblasti, ale mohou to být i odborníci z oblasti advokacie, soudci, kteří nebudou chtít být uvedeni. A co potom, když neuvedeme toho soudce, který s námi velmi erudovaně prodiskutuje určitou konkrétní otázku a teď si nebude přát, aby byl na tom seznamu uveden, protože přece jenom nestrannost justice musí být chráněna téměř za každou cenu? A my ho tam neuvedeme, protože příště už s námi o ničem diskutovat nebude. Jak to dopadne?

Budu potom nějakým způsobem postižitelná, nebo je to jenom nějaký řecký prohrěšek proti politické kultuře?

A konečně poslední moje poznámka. Bez ohledu na to, že zde zřejmě brzo vznikne koaliční vláda, která prosazuje určité své zájmy, tak si myslím, že bychom měli usilovat o takovou politickou kulturu, aby byly vyvážené zájmy koalice a opozice po formální stránce. A k tomu určitě patří stejná oprávnění a stejné kompetence právě i v oblasti jednacího řádu, který je páteřním procesním předpisem pro naši práci.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Děkuji paní poslankyni Válkové. A ještě než dám slovo s přednostním právem zpravodaji panu Polčákovi, tak se připraví pan Hovorka a pan Adamec. Poprosím všechny, kdo se chtějí hlásit do obecné rozpravy, aby se hlásili písemně, abych předešla nějakému znepokojení, že tady snad někoho zvyhodňuji. Děkuji.

Poslanec Ludvík Hovorka: Děkuji za slovo. Vážená paní místopředsedkyně, vážená vládo, vážené kolegyně, vážení kolegové, já velmi podporuji tento návrh zákona a dovolím si tady říci několik důvodů proč.

Tento zákon neslouží jenom k tomu, aby omezil poslanecké přílepký nebo omezil poslanecké pozměňovací návrhy, které jsou mnohdy návrhy určitých skupin, které mají určité zájmy, nejsou tyto návrhy řádně odůvodněny a potom se poslanec zpravodaj, případně zpravodajové jednotlivých klubů často v rolích detektivů snaží dopátrat toho, k čemu tento pozměňovací návrh má sloužit. Chtěl bych říct, že velmi často tento současný způsob, který dneska je při schvalování a projednávání zákonů, slouží také k tomu, aby se obcházel legislativní proces. Je to v řadě případů při přípravě zákonů, které procházejí určitou veřejnou diskusí s profesními skupinami apod., a je zájem z určitého ministerstva, aby určité záměry nebyly předem projednány. Proto se často připraví často velmi obsáhlý pozměňovací návrh, ten se přinese do výboru, kde si ho osvojí jeden z poslanců, případně skupina poslanců, a potom je přednese a často mění úplně ten původní návrh zákona.

Já si zde dovolím říci něco z historie, co snad tato Sněmovna, něco podobného, nezažila. Bylo to z roku 2007. V roce 2007 se tady projednávala novela zákona, nebo to byl návrh zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů. Ten zákon měl sám o sobě zhruba 300 stran, jednalo se o velmi obsáhlé změny daňové, změny v oblasti sociální, sociálních dávek a velmi malá část tohoto zákona se týkala zdravotního pojištění, byly to asi dvě nebo tři stránky návrhu. No ale potom v srpnu 2007 se sem přinesl na stůl nebo na lavici pozměňovací návrh pana poslance Topolánka, který obsahoval 50 stran. Byl to tehdejší premiér. A součástí tohoto pozměňovacího návrhu by-

lo 19 stran vysoce odborného textu, který se týkal změny stanovování cen a úhrad léčiv. To je vysoce odborná záležitost, které v republice rozumí velmi málo lidí, a k tomuto se scházela expertní skupina na Ministerstvu zdravotnictví, která připravovala komplexní změnu, která měla upravit stanovování cen a úhrad léčiv ze zdravotního pojištění, která měla nahradit tehdejší kategorizační vyhlášku. Ta skupina se scházela zhruba půl roku a poté tento zákon vlastně byl vytažen z Legislativní rady vlády několik dnů předtím, než by měl být projednán, a byl předhozen jako pozměňovací návrh k tomu pozměňovacímu návrhu, který jsme dostali na lavici. A protože jsme tehdy dostali příležitost se tím zabývat a našli jsme tam ještě nějaké chyby, na které jsme upozornili, velmi závažné chyby, tak potom ještě tehdejší pan poslanec Tluchoř načítal tady asi hodinu pozměňovací návrh, kterým měnil pozměňovací návrh, který už byl předložen na lavici. A já bych chtěl říct, že něco takového by se nemělo stávat, protože potom došlo ke schválení změny, která byla vlastně výsledkem pozměňovacího návrhu ke komplexnímu pozměňovacímu návrhu poslance k vládnímu návrhu zákona. A něco takového v normálních zemích světa není možné, ale v České republice to možné je.

Jenom pro vaši představu, ty tři stránky, které byly součástí toho vládního návrhu zákona, měnily, nebo v podstatě zaváděly regulační poplatky a týkaly se zhruba asi pěti, pěti a půl miliardy korun. Ale ta změna, která byla obsažena v těch 18 nebo 19 stranách pozměňovacího návrhu, který nikdo nečetl, nebo ti, kteří ho četli, mu stejně moc nerozuměli, tak ta se týkala jedné třetiny nákladů veřejného zdravotního pojištění, to je zhruba 70 miliard korun, a prošlo to tady jako nůž máslem.

Takže jenom chci říct, že nejenom poslanci, ale často i vlády se snaží obejít legislativní proces, řádné připomínkové řízení, a přinášejí návrhy zákonů, které nejsou řádně projednány a mění ten původní návrh zákona zcela zásadním způsobem. Proto si myslím, že je třeba tento návrh zákona, který je předložen, podpořit.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Děkuji. Prosím pana poslance Polčáka.

Poslanec Stanislav Polčák: Děkuji, paní místopředsedkyně. Musím říci, že jsem poměrně potěšen probíhající diskusí. Všechna vystoupení mých kolegů byla velmi podnětná, až na výjimky, ať to byl pan kolega Tejc, pan kolega Hovorka nyní nebo i pan kolega Stanjura, paní prof. Válková rovněž tak. Já chci pouze říci, že při předkládání tohoto návrhu zákona jsem do jisté míry zrazoval paní předkladatelku spolu s dalšími, aby ten návrh byl předkládán zrovna nyní a hned, protože zákon o jednacím řádu

Sněmovny má přece jenom do jisté míry svébytné postavení a vyžaduje tedy poměrně širokou diskusi i zástupců nových uskupení, o kterých zde již padla řeč.

Nyní se to tedy bude muset udělat opačně. Jestli tomu i já rozumím správně, je snad dohoda na tom, že by se prodloužil legislativní proces tohoto konkrétního zákona. Protože ten návrh musí padnout zde v rozpravě, tak já si dovolím ho načíst tak, že navrhuji, aby se prodloužila lhůta pro projednání tohoto návrhu zákona o 90 dnů.

Je vidět, že tento návrh zákona, jakkoli diskuse k němu je obsáhlá, možná i do jisté míry únavná, a to nás tedy skutečně ještě čeká – vidím, že některé řady poslanců vypadají, jako kdyby v té řadě vybuchla mina a poslanec spíše připomíná náhodný solitérní útvar – nicméně faktem je, že je třeba tento návrh zákona podle mého názoru posunout do několika výborů. To je třeba taky ještě, abychom si po proběhnuté diskusi asi ještě ujasnili, které výbory budou k projednání tohoto návrhu zákona příslušné.

K tomu, co zde ještě padlo v rámci té legislativní stopy, inspirativní vystoupení pana kolegy Stanjury. Je třeba říci, že já nemohu úplně souhlasit s tím, abychom uvažovali nad tím, že návrh zákona, i z důvodů, které řekla paní kolegyně Válková, bude obsahovat seznam všech osob. Podle mého názoru je důležité, aby obsahoval oprávněné osoby, které jsou způsobilé podat konkrétní návrh, ať je to poslanec, nebo ať je to ministr. Ministr odpovídá politicky nepochybně za to, co provádí jeho náměstek nebo co provádí jeho ředitel odboru nebo jiný pracovník toho útvaru. Představa, že budeme zde do té legislativní stopy zaznamenávat desítky, možná stovky osob, je podle mého názoru špatná a je to představa, která nejde správným směrem. Zodpovědnost nese vždy konkrétní oprávněná osoba, která podle Ústavy a jednacího řádu má právo podat konkrétní návrh, ať je to návrh zákona, nebo návrh pozměňovací. I ve výborech, a to je myslím do jisté míry bolístka, by mělo být patrné, kdo jaký návrh podal, konkrétní poslanec, ať si ho třeba jen osvojil, ale je třeba říci, že žádný lobbista, který není poslancem, nemůže podat žádný návrh. Může tak učinit pouze skrze poslance anebo skrze vládu, ale potom za to odpovídá opět ministr, potažmo celá vláda v rámci své politické zodpovědnosti. Konsekvence s legislativní stopou u zástupců řekněme akademické sféry, justice a dalších je podle mého názoru spíše záporná a nepřináší příliš pozitiv, pro něž by bylo vhodné tento návrh podpořit.

Dále, rozšíření přednostního práva. Pan kolega Komárek řekl, že to do jisté míry naznačuje, že je to i nedemokratické pravidlo. V minulém období došlo k tomu, že byla rozšířena tato přednostní práva právě o předsedy politických stran, pokud nemají přednostní právo už z titulu funkce. Došlo k tomu zejména proto, protože pan předseda Sobotka již neměl být předsedou poslaneckého klubu a toto právo měl ztratit. Tehdy na to vládnoucí koalice

reagovala tak, že i tento návrh schválila a do jisté míry tím skutečně rozšířila okruh osob oprávněných s tímto přednostním právem v zásadě už na dvojnásobek, jak úměrně roste počet politických frakcí, které jsou zde zastoupeny.

Já musím říci, že ta přednostní práva jako taková podle mého názoru nepůsobí příliš výrazný problém při legislativním procesu. To, co bezesporu může způsobit problém, o kterém zde již padla řeč, je prodloužení lhůty z 24 dnů (?) na 14 dnů. Já nechci opakovat své předchozí vystoupení, ale to, co řekl kolega Tejc, to znamená jakási možnost pro zkrácení této lhůty větší většinou, než je pouze ta nadpoloviční, se mi rovněž jeví jako vhodné řešení a nemyslím si, že pokud tato úprava jednacího řádu má přetrvat jedno volební období a nemá být zcela účelová, minimálně tady v této otázce zkrácení té lhůty prodloužené, která může svědčit pouze vládní většině, tak se mi tato úprava jeví jako velmi vhodná. Také je otázkou, zdali skutečně nevymezit i určité typy návrhů, které by takto dlouhou lhůtu neměly. Protože je skutečně faktem, že dojde k prodloužení legislativního procesu ne o 14 dnů, jak jsem zde hovořil již v předchozím vystoupení, ale může jít i o řády měsíců, protože to jednání Poslanecké sněmovny například v letním období podle pravidel tedy neprobíhá, není-li svolána mimořádná schůze. Před tím je do jisté míry nutno varovat, protože mnohdy je nutné i z hlediska třeba evropského práva našich závazků, které máme vůči partnerům na mezinárodním poli, prostě provést schválení některých legislativních návrhů v době poměrně krátké. Proto by možná bylo vhodné se zamyslet, zdali i určité typy návrhů, teď myslím z hlediska věci, jak věc řeší, zdali by neměly mít typově zvláštně upravenou lhůtu. Umím si představit – např. rozpočtové věci po jejich řádném projednání ve výboru poslaneckém by, myslím, nemusely mít takto dlouhou lhůtu pro projednání.

Myslím si, že snad vzhledem k té probíhající debatě jsem reagoval na vše, co zde bylo řečeno, jak jsem již řekl před chvílí. Mám za to, že tento návrh je způsobilý, aby byl postoupen do dalšího čtení, a navrhuji, aby lhůta pro projednání tohoto návrhu byla prodloužena o 90. Ale protože tuto lhůtu jsem nekonzultoval v zásadě s nikým, tak jsem připraven na to, aby případně byl zde návrh jiný, pokud by měla být delší nebo kratší. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: S faktickou mám přihlášeného pana poslance Komárka.

Poslanec Martin Komárek: Děkuji, dámy a pánové. Já jsem se asi vyjádřil nesrozumitelně, jak jsem zaznamenal z reakcí kolegů. Čili já rozhodně jsem dalek toho, abych navrhoval omezit opozici. Pokud bychom si měli stanovit nějaká pravidla debaty, samozřejmě by platila stejně pro

vládni jako pro opoziční strany, jak jsme říkali už ve volební kampani. Stejná pravidla pro všechny.

Co se týče přednostního práva, já si skutečně myslím, zda bychom neměli zvážit, jestli ho vůbec potřebujeme, jestli bychom si neměli být v této Sněmovně v debatě všichni rovni. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Děkuji. Posledním přihlášeným do rozpravy je v tuto chvíli pan poslanec Adamec. Prosím.

Poslanec Ivan Adamec: Děkuji za slovo, vážená paní místopředsedkyně. Kolegyně, kolegové, já možná budu mluvit trochu o něčem jiném. My dneska otevíráme jednací řád Poslanecké sněmovny a možná tady někoho naštvu tím, že budu mluvit trochu o něčem jiném, ale já budu mluvit o styku, ale o styku komor. Protože já si myslím, že když otevřeme jednací řád Poslanecké sněmovny, tak také co nám chybí, je stykový zákon mezi komorami Parlamentu. Říkám to z vlastní zkušenosti. Když jsem zde byl poprvé jako tehdy novopečený senátor, tak jsem se cítil velmi trapně. Myslím, že kolegové ze Sněmovně, kteří tu jsou dlouho a šli do Senátu, tak měli obdobný pocit, protože s vámi zacházejí, ne jako kdybyste byli členové Parlamentu, ale jako byste byli cizí těleso, které chce říkat něco, co skoro nikoho nezajímá, co ho otravuje a co ho zdržuje.

Říkám to proto, protože znám nevraživost v tomto duchu obou komor, byl jsem senátorem šest let, užil jsem si to tu dostatečně a myslím si, že když otevíráme jednací řád, který dle mého soudu – samozřejmě některé úpravy vnímám pozitivněji než některé jiné, nicméně si myslím jako bývalý senátor, my jsme kritizovali hlavně přílepky všeho druhu, dokonce si vzpomínám na situaci, kdy Senát se uchýlil k tomuto ne příliš pěknému způsobu upravování zákonů, a tehdy pan profesor Jičínský nám tady vyčinił, že to děláme zcela běžně na rozdíl od Poslanecké sněmovny, a na to jsem mu odvětil, že se mu omlouvám, že to děláme jednou maximálně dvakrát za deset let. Takže ten problém tady skutečně je. Nicméně si myslím, že jak otevřeme zákon o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, který doputuje do Senátu, tak to rozhodně vzbudí podle mne i zájem znovu otevřít tzv. stykový zákon, abychom si rozuměli, protože to je to, co nám nejvíce chybí. Parlament prostě má dvě komory. Pamatujte na to. Myslím si, že by bylo dobré toto otevřít. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: S faktickou prosím pana Gazdíka a potom pana poslance Kalouska.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Já si dovolím, vážená paní předsedající, vážené kolegyně poslankyně, vážení poslanci, já si dovolím

jenom odpovědět ctěnému panu kolegovi Adamcovi. Vedení Sněmovny na svém nedávném společném jednání s vedením Senátu se usneslo na tom, že bychom rádi měli ambici v tomto volebním období konečně stykový zákon se Senátem projednat. Nicméně musí tam být skutečně dohoda obou komor na přesných formulacích zákona. Pracuje se na tom a bude se pracovat. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Já děkuji a prosím pana poslance Kalouska s přednostním právem. Je to vaše.

Poslanec Miroslav Kalousek: Děkuji, ale pokusím se vejít do časového limitu faktické. Pouze jsem chtěl zareagovat na připomínku, která uvažuje o tom, že by mělo být zrušeno přednostní právo v řeči. Přednostní právo mají předsedové stran, předsedové frakcí a členové vedení Poslanecké sněmovny. Má to svůj hluboký smysl, protože zatímco v běžné parlamentní rozpravě každý z nás sděluje své názory a své argumenty, tak toto jsou lidé, kteří jsou vybaveni mandátem svých vlastních politických stran či frakcí mluvit za větší uskupení. Pokud někdo mluví jménem pěti, deseti, patnácti, třiceti pěti poslanců, tak má být vybaven jistým přednostním právem za předpokladu, že je toho mocen. A tady jsem přesně u té diskuse, kterou jsme vedli při programu. Když nám nějaká pravidla individuálně nevyhovují, zkusme je změnit. Protože náš předseda není mocen z tohoto místa říct větu, která by začínala a končila – zrušme přednostní právo. Promiňte, nepostupujme takhle.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Děkuji. Pan poslanec Blažek se hlásí s faktickou? Já jsem prosila písemně do rozpravy. Já jsem ale prosila, protože pak vy mě tady obviňujete z toho. Je to vaše.

Poslanec Pavel Blažek: Dobrý den. Já nikoho z ničeho obviňovat nebudu. Dopředu říkám, že pro propuštění tohoto zákona klidně budu hlasovat v prvním čtení. Důvod ale bude úplně odlišný od toho, co jsem zde dnes slyšel, a to je to, že já nesdílím optimismus toho, jak je ten návrh odůvodněn, to znamená, že zvýšením nějaké transparentnosti a zkvalitněním procesních norem dojde ke zkvalitnění demokracie. To je obrovský, hluboký omyl, který stále panuje, že pokud zlepšíme procesní normy, demokracie bude jistě kvalitnější a lepší.

Před rokem 1989 nepochybně Federální shromáždění mělo velmi kvalitní jednací řád. Těžko mohu ale hovořit o tom, že to bylo demokratické, a mohl bych pouze jenom pokračovat. To znamená, že když už chceme měnit procesní pravidla, tak prosím neříkejme k tomu zásadní omyl, a možná bych řekl přímo nepravdu, že tím zkvalitňujeme demokracii.

Opravdu si myslíme, že takový anglický parlament je tak kvalitní proto a funguje tak dlouho, že má kvalitní jednací řád? Demokracie je o sdílení společných hodnot, kdy budto sdílíme, nebo nesdílíme, a ani zaváděním vyšetřovacích komisí a neustálým zkvalitňováním procesních pravidel pokud ty hodnoty nesdílíme, tak demokracii nezkvalitníme.

Vyšetřovací komise, ať už je jakákoliv, závisí na tom, kdo ji zřizuje. Pokud ji zřídí parlament, takováto komise vždy vydá pouze a jenom politické rozhodnutí. Vždy v závislosti na tom, kdo je jejím členem. Když tu paní poslankyně Válková jmenovala aféru Watergate, to je přesně ten příklad, který měl pouze politické důsledky, nikdy neměl žádné trestněprávní. A pokud by je měl mít, tak by to měl činit někdo jiný. To, že u nás v podstatě žádná vyšetřovací komise zřízená parlamentem nedosáhla nikdy žádného závěru, to je přesně dáno tímto. Pomíjím úplně otázku, pokud jde o připuštění jiných osob do těchto komisí, než jsou členové parlamentu, kde bychom ty osoby vlastně našli a jak bychom se shodli na tom, kdo je renovovaný a kdo není. Tak znovu opakuji, i kdyby to byla jenom čistě občanská komise, bude-li zřízena parlamentem, bude to vždy komise politická, zřízená politickým orgánem, nikoli justičním, která může přijmout pouze politické stanovisko. A žádná spása pro demokracii od takovéto komise skutečně nehrozí.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Pan poslanec Stanjura s faktickou.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Teď přesně nevím, jak to procesně udělat, když chci hovořit k vám a přitom mám mluvit prostřednictvím předsedajícího. Tak to zkusím bez toho prostřednictví.

Paní místopředsedkyně, to není možné, abyste řekla, že se má poslanec hlásit písemně. To prostě není možné. To si ten jednací řád nejdřív musíte změnit a pak tohle můžete vyžadovat. To je prostě manipulace řízení, nic jiného. Přece jasné je, že kteří dají písemně, mají přednost před těmi, kteří se hlásí rukou. Všichni to vědí. Ti, kteří mají přednostní právo, mají přednost před těmi, kteří se hlásili písemně či rukou. A faktická připomínka má přednost i před těmi, kteří mají přednostní právo, a před těmi, kteří se přihlásili písemně, a před těmi, kteří se přihlásili rukou. Ale není možné, že vy libovolně budete vyvolávat a řeknete: Vás, pane poslanče Blažku, ne, protože vy jste mi neodevzdal písemnou přihlášku. Kdyby se pan poslanec Blažek domáhal toho, že bude dřív než ti, kteří se přihlásili písemně, tak byste měla pravdu. Takhle to prosím není možné a prosil bych, aby se to už neopakovalo.

Děkuji. (Potlesk poslanců ODS.)

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Když dovolíte, pane poslanče, já jsem poprosila. Pana Blažka jsem poprosila propříště. (Nesouhlas a výkřik Přečtete si jednací řád! z lavic ODS.) Prosím, přestaňte na mě halekat. Děkuji.

Chcete s přednostní nebo s faktickou (k poslanci Kalouskovi.)? Faktickou pana Kalouska.

Poslanec Miroslav Kalousek: Já prosím pana poslance Stanjuru, aby paní předsedající nepeskoval. Oni sem přišli z jiného světa. Oni se dohodli s panem prezidentem, že bude všechno jinak. Tak si na to zvykněte! (Slabý potlesk.)

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Pan Stanjura s faktickou.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Víím, že se vám to těžko říká, ale jsem poslanec jako vy, tak zkuste na to nezapomínat, paní místopředsedkyně.

Žádné příště, já jsem vás právě prosil, abyste to příště už nepoužívala. Prostě platí jednací řád. Já když chci zareagovat na nějaké vystoupení někoho z mých předřečníků, tak kvůli tomu nepoběžím se někde přihlásit. Protože většinou je to reakce. Ať se vám to líbí, nebo ne. Pokud nevládáte řízení, tak to dejte někomu jinému, propříště.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Děkuji za poučení a prosím přihlášeného do rozpravy pana poslance Polčáka.

Poslanec Stanislav Polčák: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já se pokusím možná trochu odlehčit tu vypjatou atmosféru.

A to právě ukazuje, proč ty procesní normy jsou potřeba, pane kolegu Blažku prostřednictvím paní místopředsedkyně. Jsem přesvědčen, že bychom tedy měli jaksí skutečně přijmout to, že procesní jednací řád Sněmovny musíme změnit podle vůle – ne jenom podle nějaké nahodilé většiny, ale skutečně podle zástupců všech poslaneckých klubů zde zastoupených. Nemyslím si, že to musí být shoda stoprocentní, ale jsem přesvědčen, že bychom měli nalézt shodu na těch pravidlech, která potom budeme dodržovat všichni. A to, že poslanec se může hlásit i z místa, je pravidlem stávajícího platného a účinného jednacího řádu.

Nevím, jestli už byly vyčerpány všechny přihlášky do diskuse. Já pouze poukazuji na to, jak zde bylo hovořeno o vyšetřovací komisi, možná trochu na podporu toho, co říkala paní profesorka Válková, je třeba říci, že podobnou úpravu mají v Německu. A tamější úprava, která je i se zástupci ne-parlamentního prostředí, je poměrně efektivní a tamější vyšetřovací komise,

kteře byly zřizeny, já si pamatuji pouze dvě, nejsem takový odborník na německou politologii nebo německou politiku, ale vím, že ty výsledky do jisté míry tedy měli.

Takže úplně paušálně odsoudit, že v českém prostředí zatím žádných výsledků neměly, ty máločetné, které by byly ustanoveny, to je fakt. Ale to souvisí s tím paragrafem 48. Je otázkou, jak jej vymezíme. Jaká práva a povinnosti začleníme nebo zakomponujeme pro členy těchto vyšetřovacích komisí. A samozřejmě jak takové členy vybereme, ty neparlamentní členy. To by byl asi krucióální problém. A samozřejmě teď ta úprava žádné takovéto meze neobsahuje. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: S faktickou pan poslancem Blažek.

Poslanec Pavel Blažek: Děkuji za slovo. Vaším prostřednictvím – pan poslanec Vlčák se skutečně durdí. Polčák. Já jsem nereagoval na něj, spíš na některá jiná sdělení. Jenom jsem tvrdil, ne že nejsou potřeba procesní pravidla, ale tříhodinová debata odůvodněná tím, že svět tím bude hnedka lepší, pokud budou lepší procesní pravidla, a demokracie kvalitnější, prostě tak tomu není. To je vše. Ale určitě jsem neřekl, a to mi bylo najednou přepisováno, že nejsou třeba procesní pravidla.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Děkuji. Vzhledem k tomu, že již nemám nikoho přihlášeného do obecné rozpravy, obecnou rozpravu končím. Ptám se pana navrhovatele, zda chce závěrečné slovo. Není tomu tak. Pak poprosím pana zpravodaje, zda chce závěrečné slovo. Není tomu tak.

Nyní se tedy budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Předseda Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhl přikázat předložený návrh k projednání ústavněprávnímu výboru. Ptám se, má-li někdo jiný návrh. Pan zpravodaj Polčák.

Poslanec Stanislav Polčák: Děkuji, paní místopředsedkyně. Protože legislativní proces je samozřejmě stykem s veřejným prostorem, je zde ještě výbor – já jsem to tedy nekonzultoval s paní předsedkyní, ale myslím si, že výbor pro veřejnou správu, který komunikuje s obcemi, městy, kraji, a do značné míry si myslím, že tento výbor by byl k projednání tohoto návrhu zákona příslušný, aby to nebyl jenom ústavněprávní výbor, tak bych navrhoval, aby to byl rovněž tedy i výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Má to své jasné opodstatnění, jak jsem zde již uvedl. A myslím si, že i minulá změna jednacího řádu projednával tento výbor. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Děkuji. Prosím paní poslankyni Chalánkovou.

Poslankyně Jitka Chalánková: Dobrý den. Dovolte, abych navrhla také projednání ve výboru kontrolním.

Místopředsedkyně PSP Jaroslava Jermanová: Děkuji. Ještě nějaký jiný návrh? (Nikoli.) Dobrá.

Přistoupíme k hlasování o návrhu předsedy Poslanecké sněmovny, který svým rozhodnutím navrhl přikázat předložený návrh k projednání ústavněprávnímu výboru.

Zahajuji tímto hlasování k tomuto návrhu a ptám se, kdo je pro. Proti? Tímto hlasování končím. Návrh byl přijat. Je to hlasování číslo 3. Přihlášeno 183 poslanců, z toho pro 168, proti žádný, zdržuje se 15.

Dalším návrhem je návrh přikázat předložený návrh k projednání výboru pro veřejnou správu.

Zahajuji hlasování o tomto návrhu a ptám se, kdo je pro.

Naskočily mi tady faktické poznámky, takže tímto končím hlasování. Prohlašuji je za zmatečné.

Zahajuji znovu hlasování o návrhu přidělit předložený návrh k projednání výboru pro veřejnou správu. Zahajuji tímto hlasování. Kdo je pro? Proti?

Tímto hlasování končím a konstatuji, že hlasování pořadové číslo 5, do kterého bylo přihlášeno 183 poslanců, skončilo tak, že pro je 102 poslanců a proti 12, zdrželo se 69.

Další návrh k hlasování je předložit návrh k projednání výboru kontrolnímu. Zahajuji hlasování k tomuto návrhu. Ptám se, kdo je pro. Proti?

Hlasování končím. Je to hlasování pořadové číslo 6, do kterého je přihlášeno 183 poslanců, pro 164, proti 2, zdrželo se 17. I tento návrh byl přijat.

Konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání ústavněprávnímu výboru, výboru pro veřejnou správu a výboru kontrolnímu.

Dále tady máme k hlasování návrh pana zpravodaje, a to prodloužení lhůty k projednání o 90 dnů. V souladu s jednacími řádem se táži navrhovatele, zda s touto lhůtou souhlasí. (Poslanec Gazdík souhlasí.)

Přikročíme k hlasování. Kdo je pro návrh prodloužit lhůtu pro jednání o 90 dnů? Zahajují hlasování. Kdo je pro? Proti?

Tímto hlasování končím a konstatuji, že při hlasování pořadové číslo 7 bylo přihlášeno 183 poslanců, pro bylo 168. Tento návrh byl přijat a prodlužuje se lhůta o 90 dnů.

Tím končím projednávání bodu č. 1.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Přistupujeme k projednávání bodu

2.

Návrh poslanců Jana Farského, Andreje Babiše, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání zákona o Registru smluv a o změně zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 42/ - první čtení

Poprosím za navrhovatele pana poslance Jana Farského, aby návrh představil. (V sále je hluk.) Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Farský: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, vážené poslankyně, vážení poslanci, podruhé předstupuji před Poslaneckou sněmovnu, abych předložil zákon o registru smluv. Minulá Poslanecká sněmovna ho nestihla projednat, přesto mu věnovala zvláště v rámci ústavněprávního výboru několik plodných jednání, jejichž výsledky byly zapracovány do původního návrhu zákona. Zákon se postupně vycizeloval v desetiparagrafový text, podstata návrhu se ale nezměnila. Ve zkratce zákon říká, že pokud veřejné subjekty uzavřou smlouvu, tato je účinnou až po jejím zveřejnění, a pokud není zveřejněna do tří měsíců od uzavření, pohlíží se na ni, jako by nikdy nevznikla. Zákon tak podmiňuje platnost smluv uzavíraných veřejnými subjekty právě jejich zveřejněním. Je to ustanovení průlomové, ve stanoviscích jednotlivých resortů nejčastěji připomínkové, ale v něm je právě podstata a funkčnost celého návrhu. Pokud by tento šem měl být ze zákona vyňat, zbude jen byrokratický paskvil obtěžující slušné a nepřekážející nepoctivcům.

Zmiňována byla také administrativní náročnost. Smlouvy se povinně zveřejňují v datově čitelném formátu, není potřeba nic skenovat, nic přepisovat. Jak jsou smlouvy už dnes v počítači uloženy, takto také bez podpisů a razítek budou zveřejněny. Nejde o obrázky, jde o data. Otevřená data umožní se zveřejněnými informacemi pracovat, porovnávat, vyhledávat excesy, plýtvání, nesmyslné útraty, předražování. Nakládání s

veřejnými prostředky bude pod kontrolou konkurence, opozice, občanů i médií. Všechny tyto subjekty pracují velice motivovaně a zároveň pracují zdarma. Nakládání s veřejnými prostředky tak bude pod skutečně efektivní veřejnou kontrolou.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Pardon. Já si dovolím poprosit ctěné kolegy a kolegyně o klid. Ti z vás, kteří máte cokoliv k diskusi, prosím, a byste opustili tento sál. Prosím, pokračujte, pane poslanče.

Poslanec Jan Farský: Děkuji. Odkládané projednání tohoto zákona minulou Sněmovnou, na které doufám nenaváže tempem tato Sněmovna, přineslo i jistá pozitiva. V mezidobí byl samotný registr smluv na portálu veřejné správy již spuštěn a smlouvy na něm již zveřejňují mnohé subjekty. Mimo město Semily, které zveřejňuje faktury a objednávky, zveřejňují data i další města, například Opava, Šestajovice, Nové Město na Moravě, Ondřejov, Krasov, Zlín, Chrastava. Zapojilo se i Ministerstvo financí. Skutečným zkušebním průkopníkem je pak Liberecký kraj, kde jsou zveřejňována nejen krajská data, ale i data jeho příspěvkových organizací.

K návrhu zákona připojilo své podpisy 78 poslanců této Sněmovny. Věřím, že je to příslibem rychlého projednání zákona, který není ani opoziční, ani koaliční, ani pravicový, ani levicový, ale prostě potřebný. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Farskému. Nyní prosím, aby se slova ujal zpravodaj pro první čtení pan poslanec Chvojka. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Chvojka: Dobrý den, dámy a pánové. Děkuji vám za slovo, pane předsedající.

Já bych se zde jenom krátce vyjádřil jako zpravodaj k právě projednávanému tisku 42 a potom se tímto hlásím i do diskuse. Po svém úvodním zpravodajském slově bych chtěl říct určité své názory a výhrady k tomuto návrhu zákona.

Tento zákon, tisk 42, byl jeden z prvních, který byl předložen v rámci tohoto funkčního období do Poslanecké sněmovny, a v zásadě navazuje na zákon, který byl projednáván už v minulém funkčním období, to znamená na novelu občanského zákoníku, z které se poté stal samostatný zákon o registru smluv. Tento zákon byl opravdu velmi dlouze projednáván v minulém funkčním období a potom díky rozpuštění Sněmovny přijat nebyl.

Jak řekl pan navrhovatel, tak v zásadě účelem je zvýšení transparentnosti a zamezení korupce tím způsobem, že dojde k takzvanému registru smluv, který by měl obsahovat smlouvy v jedné variantě a v druhé variantě

nejenom smlouvy, ale také objednávky a faktury, které by musely být povinně zveřejňovány písemně tehdy, když by jednou ze smluvních stran byla Česká republika, územně samosprávný celek, právnická osoba zřízená zákonem a právnická osoba, kterou stát, územně samosprávný celek, sám nebo ve spolupráci s jinými, tu osobu ovládá.

Já si myslím, že pan navrhovatel zákon představil dosti, já jsem to krátce zopakoval. A nyní nevím, jestli můžu jako zpravodaj začít zákon trošku kritizovat, nebo jestli si musím na chvíličku sednout a potom sem zase jít.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Sednout si nemusíte, pane poslanče. Nicméně tímto otevírám obecnou rozpravu, do které jste se přihlásil. Uděluji panu poslanci Chvojkovi slovo. Prosím.

Poslanec Jan Chvojka: Takže děkuji ještě jednou za slovo. Já bych chtěl v první řadě říct, že principiálně tento zákon podporuji stejně tak, jako jsem ho podporoval v minulém funkčním období. Chápu principy, na kterých stojí, a myslím, že jsou správné, to znamená smlouvy by měly být zveřejněny. Určitě tak budou pod větší kontrolou nejenom běžných obyvatel, voličů, ale i médií atd. atd.

Nicméně musím určitým způsobem zkritizovat, protože mi to nedá, nejen ten zákon, ale i aktivitu organizace nebo seskupení nebo sdružení Rekonstrukce státu, kterou já také podporuji, nebo těch devět zákonných programových bodů podporuji. Ale myslím si, že v poslední době to, co tato organizace činí, je spíše kontraproduktivní.

Takže nyní k těm věcným výhradám. Jak jsem již řekl, samotný návrh zákona není novinkou v tomto funkčním období. Byl už projednáván v tom minulém. Číslo tisku bylo 740. Předčasné volby a rozpuštění Sněmovny tu legislativní práci ukončily, takže zákon nebyl projednán kompletně.

Je paradoxní, že i přes výhrady, které se objevily v minulém funkčním období, návrh opět ty sporné body obsahuje. Musím říct, že tyto podstatné připomínky podle mě navrhovatel v předkládaném návrhu zákonu nijak nezohlednil.

Další věc, nad kterou bych se chtěl pozastavit, a možná je to i na nějaké stanovisko legislativy. Já se přiznám, že jsem ve Sněmovně čtvrtý rok a ještě jsem neviděl zákon, který by byl předložen do prvního čtení variantně. Zákon, pokud jste si ho prošli, obsahuje už hned v prvním paragrafu varianty. Má tam variantu jedna, variantu dvě. A já si nejsem jist, zda tento návrh nebalancuje na hraně jednacího řádu Poslanecké sněmovny či zda tu hranu nějakým způsobem nepřekračuje. Já bych byl rád, kdyby se pak zástupce navrhovatelů k tomu mohl vyjádřit, zda si nechal udělat nějaký posudek, zda takovýto variantní návrh je možný, protože v § 86 odst. 2 jednacího řádu zákon konstatuje, že návrh zákona musí obsahovat přesné

znění toho, na čem se má Sněmovna usnést. A nedává tudíž smysl, abychom rozhodovali nyní, podle mého názoru, skromného právního, o několika variantách různých paragrafů.

Další výtky. Zákon obsahuje nedostatky, na které opakovaně upozorňovala vláda a jednotlivá ministerstva v meziresortním připomínkovém řízení a jež lze shrnout celkem do šesti bodů. Část se týká věcných ustanovení toho zákona a část se týká nezávazných ustanovení návrhů a legislativně technických náležitostí. U té první skupiny, tzn. do věcných nedostatků, já počítám za prvé navázání účinnosti smlouvy na její zveřejnění v registru a ustanovení o neplatnosti nezveřejněné smlouvy. Za druhé nedostatečně definovaný okruh povinných osob. A za třetí absenci limitů pro zveřejňování smluv, faktur a objednávek. Co se týká té druhé části výhrad, tzn. nevěcných, tam vidím za prvé nedostatečné posouzení finančních dopadů zákona na povinné osoby a nedefinovaný přínos zákona, za druhé absenci prováděcího předpisu a za třetí krátkou legisvakanci lhůtu.

S největším počtem výhrad se setkáváme, a řekl to už sám zástupce navrhovatelů, u ustanovení o navázání účinnosti smlouvy na její uveřejnění pod sankcí jejího absolutního zneplatnění, kdy má zavedená smlouva nabytí účinnosti až ve chvíli uveřejnění v registru smluv a neuveřejněním do tří měsíců pozbývá platnosti. Dle mého názoru, a nejen dle mého názoru, jde o zásadní zásah do dosavadní smluvní praxe, který znejistuje smluvní vztahy v období od podpisu smlouvy do jejího uveřejnění. Jistota není ani v otázce, odkdy má dojít k naturálnímu plnění či naplnění peněžnímu. Kromě toho je nutné upozornit na to, že nový občanský zákoník, tzn. ten občanský zákoník, který je účinný od 1. 1. tohoto roku, se odklání od institutu absolutní neplatnosti právního úkonu. Navrhované vázání vzniku smlouvy na její uveřejnění tak jde zcela proti novým tendencím v soukromém právu. Ve světle uvedených problémů a rizik je tedy podle mě nezbytné důkladně posoudit, zda není vhodnější nahradit institut zneplatnění a svázání účinnosti smlouvy s jejím uveřejněním spíše standardními správními sankcemi, tzn. nějakou pokutou či něčím analogickým.

Dalším výrazným nedostatkem návrhu zákona, který byl identifikován ministerstvy v rámci zkráceného meziresortního připomínkového řízení pro potřeby vládního stanoviska, je nedostatečně definovaný okruh povinných osob, tedy subjektů, na které se má vztahovat povinnost uveřejňovat smlouvy. O co přesně jde? Záměr návrhu je zvýšit veřejnou kontrolu nad nakládáním s veřejnými prostředky ve státní správě, samosprávě a dalších organizacích. Návrh však řadu takových institutů a organizací opomíjí. Několik příkladů: V případě zdravotních pojišťoven se bude povinnost uveřejňovat smlouvy vztahovat pouze na Všeobecnou zdravotní pojišťovnu, ačkoliv s veřejnými prostředky nakládají i zaměstnanecké zdravotní

pojišťovny. Důvod? VZP je přímo zřízena zákonem, ostatní pojišťovny jsou zřízeny na základě zákona. Podobná situace vzniká i u příspěvkových organizací. Uveřejňovat budou pouze ty, které jsou zřízeny zákonem, nikoliv tedy ty, které jsou zřízeny na základě zákona. Například v resortu kultury tak má smlouvy uveřejňovat pouze Národní galerie a Česká filharmonie a zbylých 27 příspěvkových organizací zřízených na základě zákona nikoliv.

Řada připomínek se týká také absence jakéhokoli omezení hodnoty uveřejňovaných smluv, případně objednávek a faktur. Právě obrovský počet uveřejňovaných dokumentů se může stát brzdou efektivního fungování veřejné kontroly prostřednictvím registru smluv. V záplavě stovek tisíc dokumentů mohou být snadno přehlédnuty problematické smlouvy.

Zajímavý je také pohled na sousední Slovensko, kterým je nynější návrh inspirován. Slovenská vláda zavedla svým nařízením krátce po zavedení registru smluv v roce 2011 limity pro hodnotu uveřejňovaných faktur a objednávek ve výši tři tisíce, resp. tisíc eur. Důvodem bylo zabránit zbytečné administrativní zátěži a nezveřejňovat dokumenty týkající se bagatelních částek.

A co se týká důvodové zprávy, pak hodně frekventovanou výtkou i ze strany vlády je nedostatečně podložené vyčíslení očekávaných nákladů, které zavedení registru smluv přinese, a také naprostá absence očekávaných přínosů.

Další problém se pojí s absencí prováděcího předpisu, na který se návrh odkazuje v otázkách praktického fungování zmiňovaného registru smluv. Při velmi těsně nastavené legisvakanci lhůtě, tzn. lhůtě tří měsíců na spuštění registru, je to i z pohledu vlády pro tvorbu prováděcího předpisu velmi krátká doba.

Závěrem bych chtěl zrekapitulovat, že velmi vítám a ztotožňuji se s hlavním motivem návrhu zákona, aby nedošlo k mýlce, že ta moje kritika je věcná a že nesouhlasím se samotnými principy. Já velmi vítám tuto snahu a myslím si, že je to prospěšné tomuto státu a jejím občanům. Nicméně nečekejte od nás, že se nebudeme bavit o jednotlivých konkrétnostech a drobnostech.

Nicméně v této souvislosti bych chtěl připomenout, že státní rozpočet v roce 2013 vynaložil jen na neinvestiční a investiční transfery podnikatelským subjektům a neziskovým a podobným organizacím celkem 68 mld. Při té příležitosti si pokládám otázku, zda bychom měli mít zájem znát i u těchto titulů a subjektů smlouvy, na jejichž základě se nakládá s takto vynaloženými veřejnými prostředky. Tímto aspektem, ztransparentněním smluv u podnikatelských subjektů a neziskových a podobných organizací, které jsou příjemci neinvestičních a investičních transferů ze státního rozpočtu, se předmětný návrh zákona též nezabývá. Je tedy otázkou další diskuse, proč navrhovatel zvolil velmi selektivní defi-

nici povinných osob, kdy celá řada subjektů, organizací disponujících veřejnými prostředky z povinnosti zveřejňovat své smlouvy vypadává nebo se jich návrh zákona vůbec netýká.

Podporuji tedy to, aby návrh byl postoupen do druhého čtení, přikázán ústavněprávnímu výboru či některým dalším výborům, které zde budou navrženy, aby se tyto výbory zabývaly tímto návrhem a aby se pokusily o takovou úpravu, která bude reagovat na dle mého názoru nezodpovězené otázky či mnou naznačené nedostatky a maximálně se pokusí omezit zmíněná rizika, ale hlavně naplní předkladatelem deklarovaný účel zákona.

Děkuji za pozornost. To byla určitá výtka samotnému zákonu a rád bych se pokusil o takové ze svého pohledu zhodnocení působení či práce organizace či sdružení Rekonstrukce státu.

Já jsem jeden z těch, kteří před volbami podepsali závazek spolupráce s Rekonstrukcí státu, a přiznám se, že souhlasím se všemi devíti základními programovými body, a myslím si, že to jsou body, které jsou ku prospěchu nejen občanům či politikům, ale hlavně celé České republiky. Opakuji, a bych nebyl napadán v médiích, že jsem nějaký nepřítel, protože Rekonstrukce státu je dneska něco, na čem stát stojí. Když se podíváme do médií, opakuji, souhlasím se všemi devíti programovými body, a tak jak jsem závazek podepsal, tak jsem to tam také uvedl, že souhlasím.

Nicméně o jednotlivých konkrétnostech každého návrhu je potřeba se bavit. A v tom je podle mě základní problém. Organizace Rekonstrukce státu nemá ráda, když má poslanec-suverén na věc jiný názor. Tato organizace by chtěla, abychom schválili návrhy tak, jak oni je předloží, s tím, že bohužel musím říct, že častokrát jejich legislativní práce nejsou dobré a že toto od nás nemůžu čekat. Dám příklad ze svého poslaneckého života, kdy se mi stává, že už se na mě obrátilo nějakých 20–25 lidí z této organizace, třetí člověk neví, že se mnou komunikuje pátý, sedmý neví, že se mnou komunikuje první. V pondělí mi píše paní Jitka na mail, pak mi píše SMS, že mně psala mail a že jsem ještě neodpověděl. V úterý mně volá pan Miloš, jestli podporuji Rekonstrukci státu, a takto ta organizace funguje.

Myslím si, že by to chtělo trošku profesionality. Víím, že tento názor nemám jenom já samotný, ale že ho má spousta z vás. Nicméně není dneska úplně módní se proti této organizaci nějakým způsobem vymezovat. Já jsem se o to pokusil, protože přece jenom práce této organizace občas zavání až stalkingem, protože přece jenom ty SMS a maily a volání i v noci nejsou úplně košer.

Děkuji za pozornost a případně se dál ujmu slova jako zpravodaj. Díky.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Chvojkovi. Na základě žádosti poslaneckého klubu ODS, která přišla během projevu pana poslance, a vzhledem k tomu, že se nám blíží obědová pauza, dovoluji

si vyhlásit přestávku na oběd a zároveň těch osm minut, které zbývají, na jednání poslaneckého klubu ODS. Sejdeme se prosím ve 14.30 hodin tady a budeme pokračovat v tomto bodě.

Zároveň připomínám členům, že ve 13.05 hodin se má sejít organizační výbor. Děkuji a vyhláším pauzu do 14.30.

(Jednání přerušeno ve 12.53 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 14.30 hodin.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dobré odpoledne. Budeme pokračovat v přerušném bodu, kterým je tisk číslo 42, návrh zákona o registru smluv, o změně zákona číslo 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Pana navrhovatele, respektive zástupce navrhovatele, tady mám. Pan kolega Chvojka jako zpravodaj už je tady také.

Budeme pokračovat v přerušené rozpravě. První přihlášená do rozpravy je paní Jana Fischerová a připraví se paní Černochová. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Jana Fischerová: Děkuji za slovo. Vážené dámy, vážení pánové, přeji vám pěkné příjemné odpoledne a budu se snažit ve stručnosti vás seznámit s osobním názorem jako poslankyně, ale i s většinovým názorem poslaneckého klubu ODS k návrhu tohoto poslaneckého návrhu o registru smluv.

Přiznám se, že jsem ve své dřívější době působila jako starostka pětadvacetitisícového města, byla jsem radní kraje, byla jsem také členkou rady Svazu měst a obcí a jsem neustále v kontaktu s různými starosty malých obcí, s kterými diskutuji o jejich problémech. A musím zde před vámi říci, že mnoho z nich mě na tuto věc upozorňovalo už v minulém roce, protože už v minulém období jsem pracovala ve výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj a toto jsme už se mým kolegou panem poslancem Janem Farským probírali, diskutovali a já se k tomu tady teď ráda stručně vyjádřím.

Obecně řečeno, Občanská demokratická strana nemá vůbec problém, naopak, s transparentností pro občany zveřejňování smluv, ale řeknu velké "ale" – jsou tam výhrady. Podobně jako jsem poslouchala předřečníka pana kolegu, pana poslance Chvojku, tak já postupně vás budu seznamovat s tím, jaké ty výhrady jsou nabíledni. Jeden moudrý člověk kdysi říkal: Dábel je ukryt v detailu. A to jsou právě ty detaily, které se vám tady pokusím – některé budu sice opakovat, ale tím zintenzivníme ty připomínky, a některé budou zcela nové.

Takže úplně stručně k tomu návrhu zákona, který, jak bylo řečeno, zavádí obcím, krajům i státem ovládaným firmám povinnost zveřejňovat veškeré smlouvy bez omezení ve veřejném registru smluv na internetu. Zákon je předložen ve dvou variantách, z nichž jedna počítá i se zveřejňováním veškerých objednávek a faktur. Zákon váže na zveřejnění účinnost samotné smlouvy. Pokud nebude smlouva do tří měsíců ode dne, kdy byla uzavřena, zveřejněna, platí, že je zrušena od počátku.

To bylo jenom na úvod konstatování. Nyní půjdu ke konkrétním připomínkám.

Mne zaujalo, četla jsem si jak důvodovou zprávu, tak jsem se seznámila i se stanoviskem vlády Jiřího Rusnoka, a její stanovisko je neutrální. Vláda však současně poukázala na sporné body předloženého návrhu zákona, které by mohly v praxi vyvolat problémy zejména v souvislosti s navázáním účinnosti smlouvy na její zveřejnění. Jak víme, právní výklad je podle občanského zákoníku: v době uzavření, podepsání oboustranné smlouvy nastupuje v platnost tato smlouva. Čili toto bylo řečeno mým předřečníkem. To je jeden z momentů, který je potřeba uvést správně v legislativní postup.

Vládě se nelíbí ani fakt, že poslanci předložili návrh ve dvou variantách. Je zde také odkazováno na zákon, který v současné době je od 1. 1. 2011 na Slovensku. Sama jsem se dívala na web, který je www.otvorenezmluvy.sk, čili doporučuji, kdybyste se chtěli podívat, jak to funguje u kolegů, bratia Slováci to mají pod tímto webem zveřejněno, máte možnost. Slovenský zákon, kterým se předkladatelé zajišťují, prošel už mezitím několika novelizacemi. To samé by mohlo hrozit u nás, kdybychom neměli možnost ještě pořádně tento zákon prodiskutovat, věnovat se tomu následně ve výborech v dalším čtení.

Dívala jsem se také na weby třeba města Košic, protože mnohá slovenská města to mají přímo na svých webech také už, podobně jak zde byla jmenována města u nás v České republice.

Myslím si, že každý z vás, jak tu dnes v lavicích sedíme, jste také dostali stanovisko Svazu měst a obcí. Víme, že Svaz měst a obcí zastupuje celkem asi 70 % obyvatelstva naší republiky. Je nutné tomu přikládat jistou váhu. Kdybych velice stručně shrnula ty připomínky, tak upozorňuje na právní nejistotu v případě sankce za neuveřejnění dokumentu a záporně se staví také k návrhu zveřejňovat všechny objednávky. Sama ty zkušenosti mám a vím, jak to chodívá na obcích a ve městech, kde se mnohdy řeší všechno jenom objednávkou, následně fakturou, čili nejsou mezi dvěma stranami potom vzájemné smlouvy písemné.

Svaz navrhuje také stanovit minimální limit, kdy by se toto mělo zveřejňovat. Padlo tady už, jak to je na Slovensku. Dříve to bylo od nula eur, teď už tam jsou limity vyšší – tisíc nebo tři tisíce eur. Takže i toto je důležité.

V minulém období Poslanecké sněmovny se zde předkládala novela zákona o obcích, kde se toto mělo dotknout i zveřejňování smluv, a tam byla určitá dohoda – minimální částka 50 000 korun. Čili to je další věc k zamýšlení.

Nyní bych opravdu už na závěr chtěla shrnout hlavní výhrady, které k tomuto návrhu poslaneckému mám, nebo i máme za klub ODS. Narazí na praktické problémy a povede k soudním sporům. Nikdo neumí předvídat, jaké důsledky bude mít zpětné rušení účinnosti smluv, které by úředník třeba nedopatřením do registru neodeslal. Může se také stát, protože jsem četla v těch jednotlivých dokumentech, že všechno bude probíhat přes datové schránky, a už jenom to slovíčko "odeslat" nebo "zveřejnit" může hrát jistou roli, protože mezitím mohou být opravdu v nečinnosti datové schránky, nějaký výpadek, takže na to upozorňuji. Pokud by již došlo k plnění smlouvy, existuje riziko, že by obce čelily žalobám o náhradu škody nebo na bezdůvodné obohacení. To po rozpravě s právníky mi také toto potvrdili.

Dále. Nejasně je definován okruh institucí, na které se povinnost zveřejňovat smlouvy vztahuje. Například se vztahuje na VZP České republiky, ačkoliv s veřejnými prostředky nakládají i zaměstnanecké zdravotní pojišťovny. Podobně je tomu v kulturní oblasti. Povinnost zveřejňovat smlouvy se vztahuje pouze na smlouvy uzavírané příspěvkovými organizacemi zřízenými zákonem. Existují však také příspěvkové organizace, které sice zákonem zřízené nejsou, nicméně hospodaří s příspěvkem ze státního rozpočtu. Stručně řečeno, mohlo by dojít i k případné diskriminaci některých institucí, protože toto je důležité náležitě ošetřit, kdo všechno, na koho se toto bude vztahovat, kdo hospodaří s veřejnými peněžními prostředky.

Zákon se také vztahuje na obchodní společnosti ovládané státem – mohla bych jmenovat zase, ale možná někdo další z vás to využije – nebo samosprávnými celky a státní podniky zřízené ze zákona.

Existují oprávněné obavy, že zveřejněním veškerých smluvních vztahů budou tyto společnosti znevýhodněny oproti konkurentům. To může vést v případě obcí například až k likvidaci některých městských firem. Na Slovensku po novelizaci uložili tuto povinnost jen státem či samosprávou výlučně kontrolovaným podnikům, a to po novelizaci zákona v roce 2011, a poslanecký návrh tuto povinnost ukládá všem podnikům s majoritní účastí státu či samosprávou.

Další věc, kterou mám na srdci – praktické fungování registru musí upravit nařízení vlády. To zde v tomto návrhu není přímo dáno termínově, ale myslím, že by to mělo jít současně s tímto zákonem.

Chybí přesné vyčíslení nákladů, které si zveřejňování smluv vyžádá na radnicích. Máme sice v důvodové zprávě příklady některých obcí a měst, ale je to tak orientačně a myslím si, že hlavně bude ještě velký finanční

dopad přímo do státního rozpočtu. Starostové mají oprávněné obavy z nárůstu administrativy a zejména u menších obcí, to jsou právě ti, se kterými také mluvívám, protože na Vysočině, odkud pocházím, je hodně malých obcí. Já tady rozhodně toto musím vyslovit. Musíme se věnovat tomu, jak s tím nakládat, protože vím, že v důvodové zprávě je sice napsáno, že každý starosta na malé obci má počítač, má skener, má vybavení, takže to není vůbec pravda, ale sama vím, když je navštěvuji, že tomu tak úplně není, že by tam probíhala obsluha těchto zařízení. Není tomu tak. Ten malý starosta, malý v uvozovkách, nebo starostka, musí také zajistit, aby nedošlo ke zveřejnění citlivých osobních údajů nebo obchodního tajemství. V případě chyby se vystavuje riziku, že zaplatí sankci Úřadu pro ochranu osobních údajů. Víím, že na větších radnicích, trojkových, dvojkových, není problém, tam je většinou právník a toto všechno je vyřešeno, ale pro menší obce je to opravdu velký problém.

Už se blíží ke konci. Jak se bude postupovat v případě, kdy bude nutné zveřejněnou smlouvu měnit či opravit, například včetně nějakých dodatků? Jak zákon vyloučí, že k těmto změnám nebude docházet účelově, tedy přesně proti smyslu předkládaného zákona? Jak se budou řešit situace, kdy nedopatřením nebude smlouva zveřejněna kompletní, například tam nebudou přílohy? Jaká tam jsou pak rizika a případné sankce a bude se na takovou smlouvu vztahovat stejná sankce neplatnosti jako u úplného nezveřejnění? Budou zveřejňovány například i nájemní smlouvy na byty?

Mám ještě několik dalších poznámek, ale já se už opravdu budu blížit ke konci, protože si myslím, že máme před sebou možnost postoupení do druhého čtení, které na jedné straně opravdu podporuji, ale jsou zde otázky a já vidím jako řešení – protože i nyní pracuji ve výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj – a hlásím se k tomu, že bude velmi dobře udělat pracovní seminář pro poslance za účasti právníků, abychom si některá stanoviska a některé detaily mohli vyjasnit a abychom došli ke konečné shodě.

Mohu říci, že na závěr doporučuji postoupit návrh do druhého čtení, ale opravdu mám výtky, které jsem jmenovala. Je potřeba se tomu věnovat, protože je tady mnoho institucí a malých starostek a starostů, na které to dopadá, a je potřeba včas zabránit tomu, aby došlo k tomu, že už nikdo nebude na malých obcích chtít dělat starosty.

Děkuji vám moc za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Fischerové. Slova se ujme paní poslankyně Jana Černochová. Připraví se pan kolega Antonín Seďa. Prosim, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Jana Černochová: Dobré odpoledne, dámy a pánové. Já volně navážu na to, co tady říkala moje kolegyně Jana Fischerová, která byla starostkou přibližně ve stejně velkém městě, v jakém jsem uvnitř hlavního města Prahy, v městské části Praha 2, starostkou já, takže i já mám samozřejmě celou řadu připomínek k návrhu zákona o registru smluv.

O účinnosti smlouvy, která je vázána na její uveřejňování a neplatnost smlouvy při neuveřejnění už tady byla řeč. Já bych možná jenom ještě zmínila to, že skutečně může dojít ke zneplatnění smlouvy v případě, že při uveřejnění smlouvy dojde k neúmyslnému nesplnění některých obsahových nebo čistě formálních náležitostí. Může tak dojít k negativnímu jevu, kterým je řetězení absolutních neplatností smluv, což popírá princip právní jistoty a ochranu dobré víry třetích osob. Ustanovení o neplatnosti smlouvy umožňuje také situaci, kdy jedna strana úmyslně uveřejní smlouvu skrytě nesprávným způsobem, druhá strana nicméně smlouvu dodržuje a v dobré víře poskytuje plnění. Teprve později zjistí, že smlouva není kvůli nesprávnému uveřejnění účinná, čímž jí samozřejmě vznikne ekonomická škoda.

Myslím si, že si všichni vzpomeneme i na debatu z konce roku 2013, kdy jsme diskutovali rozsáhlou novelu, kodifikaci, občanského zákoníku a víme, že nové pojetí soukromého práva, právě kodifikované v novém občanském zákoníku, se odklání od institutu absolutní neplatnosti právního úkonu. Navrhované vázání vzniku smlouvy na její uveřejnění jde zcela proti novým tendencím v právu soukromém.

Zákon, tak jak je navržený, vnáší další nejistotu do platnosti již podepsaných smluv. Vzpomeňme si na poměrně aktuální a stále mediální prostor zaplňující spor Magistrátu hlavního města Prahy s Metrostavem o dostavbu tunelu Blanka. Podobných případů by se zavedením registru smluv mohlo objevit více. Kvůli drobným formálním nedostatkům může nastat, že špatně uveřejněné smlouvy pozbudou platnosti.

Nesystémově určený okruh povinných osob také zde byl zmiňován. Já bych možná připomněla – o zdravotních pojišťovnách už mluvila kolegyně – příspěvkové organizace, které jsou zřízeny zákonem. Na ty se to vztahuje, ale existují, a víme to všichni, i příspěvkové organizace, které zákonem zřízeny nejsou, nicméně hospodaří s příspěvkem ze státního rozpočtu a jejich zvýšená kontrola je tudíž, asi se shodneme, namístě. Jenom v resortu kultury je to zhruba nějakých 27 příspěvkových organizací.

O rozporu návrhu zákona se zákonem o ochraně osobních údajů už tady také byla řeč.

Ke zveřejňování smluv – to tady možná ještě nezaznělo – bych chtěla apelovat na všechny kolegyně a kolegy, kterým není lhostejné, jaké podnikatelské prostředí tady tato Sněmovna a jaké normy tato Sněmovna bude vytvářet, protože je tady i celá řada lidí, kteří z podnikatelského prostředí

pocházejí. Moje připomínka je, že informace z uveřejněných smluv přece mohou být využity i k řadě nekalých praktik. V nejkrajnější variantě může například dojít k úmyslnému blokování dodavatelů povinné osoby, kdy její konkurence vykoupí potřebnou výrobní kapacitu dodavatele. Mohu uvést za všechny národní podnik Budvar. Všichni určitě máme kladný vztah k českým podnikům. Národní podnik Budvar působí na mimořádně rozvinutém domácím i zahraničním konkurenčním trhu – nechceme mu rozhodně škodit – a podle návrhu zákona by byl nucen uveřejnit veškeré smlouvy, tedy i smlouvy na dodávky piva do restaurací, smlouvy se zahraničními odběrateli, a to by samozřejmě mohlo narušit dodavatelsko-odběratelské vztahy a zhoršit tak jeho konkurenceschopnost. Myslím si, že o to nestojíme.

Vysoký objem zveřejněných informací může bohužel paradoxně vést též k nižší efektivitě veřejné kontroly. Zahltíme naše úřední desky – teď mluvím jako starostka – různými informacemi a ani nevíme, do jaké míry ty informace budou přehledné, jak bude fungovat software, který bude vlastně umožňovat zájemcům, kteří si ty smlouvy budou chtít prohlédnout, aby tak mohli činit snadno a nemuseli se z nich stát na půl roku ajiťáci, kteří se budou velmi složitým způsobem tento software učit ovládat. Stejně to platí samozřejmě i pro ty, kteří budou ta data pořizovat, nejenom pro ty, kteří je budou využívat.

Nedostatečné vyčíslení přínosu návrhu s ohledem na náklady pro stát, to znamená, kolik nás to bude stát a co eventuálně v následujících letech ušetříme. Tak tady, pokud jde o vyčíslení přínosů navrhované úpravy, předkladatelé pouze v obecné rovině konstatují pozitivní roli veřejné kontroly, ale bohužel se nezabývají otázkou, zda se v důsledku přijetí navrhované úpravy předpokládá rovněž úprava prostředků vynakládaných z veřejných rozpočtů, což je taková standardní záležitost, kterou obsahují všechny důvodové zprávy, všechny návrhy. Velmi mě mrzí to, že nám tuto normu nepředkládá vláda, protože to jsou přesně ty záležitosti, které jsem zmínila, které by pravděpodobně byly vysvětleny už v důvodové zprávě a nemusela bych je tady takto přednášet. Když je předkládán nějaký vládní návrh, tak je přece zřejmé, že vzniká na základě širokého konsensu, a to nejenom mezi nevládními organizacemi a politickými stranami, ale také mezi různými organizacemi, kterých se bude registr smluv týkat. To, že to projednáváme ještě ve zrychleném připomínkovém řízení, to je samozřejmě také úplně špatně. Víme i to, že polovina všech našich ústředních orgánů státní správy, tedy ministerstev, vyslovila ve zkráceném meziresortním připomínkovém řízení názor, že by bylo vhodné návrh předložit jako vládní návrh, ke kterému by proběhlo opravdu to standardní meziresortní připomínkové řízení. A to mi chybí.

Chybí, a to je asi pro vás všechny velmi důležité a na to bych chtěla

zástupce předkladatelů upozornit, chybí prováděcí předpis definující postup vkládání smluv do registru a další náležitosti. Faktická funkčnost registru smluv je vázána na nařízení vlády. Navrhovatel tudíž měl podle § 86 odst. 4 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny předložit návrh prováděcího právního předpisu, pokud má tento předpis nabýt účinnosti současně se zákonem. K tomu bohužel v tuto chvíli nedošlo nebo alespoň já o tom, že by k tomu došlo, nevím, a návrh tohoto nařízení předložen nebyl. A v případě, že zákon nabude účinnosti před zprovozněním samotného registru smluv, může tak paradoxně dojít k situaci, kdy uzavřené smlouvy nebudou moci nabýt účinnosti, což ohrožuje právní jistotu účastníků tohoto právního vztahu. Byla by tedy vhodná výrazně delší než navrhovaná i legisvakance tak, aby bylo možné vše zkoordinovat a připravit.

Já sama za sebe a priori registr smluv neodmítám. Trošku mi jenom vadí to, že při čtení důvodové zprávy k tomuto tisku, té krátké důvodové zprávy k tomuto tisku, téměř nezůstává oko suché, kolik dobra se tímto registrem napáchá a kolik úspor přinese do státního rozpočtu, ale bohužel po podrobnějším prostudování tohoto návrhu i po tom, co tady zaznívá za připomínky je vám jasné, že to tak v praxi bohužel platit nebude.

A ještě na závěr moje jedna připomínka. Nelíbí se mi to, že činíme politiku transparentní na základě nějakých prázdných hesel na transparentech a možná tím, že někdo vyjde do ulic, i když i to je součástí demokratického zřízení. Na druhou stranu máme tady velmi početnou samosprávu na poměry v Evropské unii, jsme jedna ze zemí, která má vůbec největší počet obcí, obecních samospráv, které se nám ještě další geometrickou řadou rozrůstají po různém rušení či slučování různých vojenských újezdů, takže se možná časem můžeme dopracovat k tomu, že těch obcí budeme mít něco k šesti a půl tisícům. Mrzí mě na tom, že skutečně se tady nemyslí na malé obce, kde je jedna úřednice na tři hodiny, starosta je neuvolněný, tedy neplacený, který nemá ani počítač a těžko bude zvládat administraci tohoto procesu. Mrzí mě, že jsou někde definovány výjimky, které podle mého názoru jsou neopodstatněné. Už tady byla zmíněna ta zdravotní pojišťovna – proč tedy jedna pojišťovna ano, Všeobecná zdravotní, a proč ostatní ne, když vlastně i ony jsou něco, můžeme je nazvat jakýmsi modelem veřejnoprávních korporací.

Já se domnívám, že v naší české zastupitelské demokracii, do které stále, věřím, ještě patříme, jsou nastaveny kontrolní mechanismy. Opozici jsou svěřovány komise kontrolní a finanční, takto to funguje i na slušných radnicích, mezi které řadím i Prahu 2. Občané mají právo na informace, které již jsou uzákoněny, existuje tady zákon 106 o svobodném přístupu k informacím. Máme velmi přísný zákon o zadávání veřejných zakázek. Na Praze 2 na téměř všechny zakázky děláme veřejné aukce, volné byty za

smluvní nájemné také dražíme v aukcích. To vše probíhá pod drobnohledem našich občanů. A já se domnívám, že tento návrh zákona to, co je podstatné, aby v České republice veřejná správa byla transparentní, bohužel neřeší, ale řeší věci nepodstatné a přidělová práci ne samosprávám – ty jsou od toho, aby pracovaly, aby pracovaly pro občany této země –, ale nakládá jim na bedra úkoly, které jenom obtížně budou moci splnit. A to by mě mrzelo.

Myslím, že přístup Občanské demokratické strany k tomuto návrhu je konstruktivní v tom, že jsme připraveni se bavit o těch věcech v rámci druhého čtení, ale budeme klást velký důraz na to, aby tento zákon neohrozil a neomezil právě práva těch samospráv, které, jak všichni víte, jsou vzniklé z Ústavy České republiky a které jsou tím prvním článkem v tom systému, na které se obrací naše veřejnost.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Janě Černochové. Slova se ujme pan poslanec Antonín Sedša a připraví se kolega David Kádner. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Antonín Sedša: Děkuji, pane místopředsedo. Vážení členové vlády, kolegyně, kolegové, předně musím říct, že navrhovaný zákon, který je předkládán, jsem podpořil i v minulém funkčním období, a to zejména s ohledem na zlepšení transparentnosti činnosti veřejné správy. Já osobně vidím největší problémy s možným korupčním chováním v netransparentním veřejném řízení, kdy vítězí podle současného zákona nejnižší nabídka bez ohledu na požadovanou kvalitu provedení a poté se dodatky ke smlouvě neúměrně navýší výsledná cena zakázky.

Současná vláda ve svém stanovisku upozorňuje na některé věcné problémy návrhu, které se však dají podle mého názoru odstranit ve druhém čtení, tak jako v současné době navrhované variantní řešení, které je uvedeno v návrhu. Rozumím tomu, že v § 3 jsou uvedeny omezené výjimky z povinného uveřejňování smluv. Chci pouze připomenout, že pokud hovoří návrh o bezpečnosti, pak by tato měla zahrnovat jak vnitřní, tak vnější bezpečnost. Konkrétně mám na mysli provázanost tohoto návrhu se zákonem o obchodu s vojenským materiálem.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, Svaz měst a obcí České republiky se obává byrokratické zátěže a navrhuje, aby náklady na zveřejňování smluv nesl státní rozpočet. Také existuje obava z nefunkčnosti či výpadků veřejného portálu, a proto svaz navrhuje změnu z povinnosti uveřejňovat smlouvu na povinnost jejího odesílání do registru smluv. Tady bych se přimlouval o zapracování těchto připomínek do zákona ve druhém čtení.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu kolegovi Antonínu Sedovi. Slova se ujme pan kolega David Kádner, připraví se pan poslanec Martin Novotný. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec David Kádner: Pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi, abych se vyjádřil k předkládanému návrhu. Jedná se o velmi dlouho očekávaný zákon a i já souhlasím se zvyšováním transparentnosti, pokud se jedná o vynakládání veřejných zakázek nebo výdajů. Nicméně jako starosta obce Nová Ves v Horách musím upozornit, že takto zpracovaný návrh zákona s sebou přináší nezanedbatelné náklady pro všechny malé obce. Zním podrobně hospodaření malých obcí a vím, na co tam peníze jsou a na co již ne. Navíc na rozdíl od velkých měst, která mají k dispozici úřednický aparát, řada malých obcí má k dispozici třeba jen jednu úřednici. Tato jedna úřednice má spoustu práce v rámci svého úvazku a v žádném případě nemá čas na to, aby zadávala smlouvy do systému ve lhůtě, jakou stanovuje tento zákon. Proto takto postavený návrh zákona vnímám jako populistický krok, který bude pouze zatěžovat již takto přetížené úřady. Jako řešení si umím představit rozšířit pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu tak, aby mohl města i obce neomezeně kontrolovat. Vzhledem k tomu, že se jedná o státní instituci, taková kontrola by měla i váhu. Na rozdíl od populistických výkřiků, které pouze rozšíří již takto nesmyslnou byrokracii.

Já bych byl moc rád, abychom si uvědomili, že máme obce zvlášť po novém RUDu, po roce 2013, kde máme starosty, kteří jsou neuvolnění a kteří svou funkci vykonávají po svém zaměstnání, po své práci.

A druhý aspekt je, že bohužel ani v dnešní době není samozřejmostí, že každá obec má internet, to znamená, že bude další problém, na který se tam vůbec nevztahoval, zvlášť v obcích, které jsou příhraniční, kde prostě mají problémy v dnešní době, nikdo jim nechtěl pomoci a jakýmkoliv zesílením tohoto signálu, narušuje zase signál na německé straně. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Kádnerovi. Slova se ujme pan poslanec Martin Novotný, připraví se paní kolegyně Helena Válková. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Martin Novotný: Kolegyně a kolegové, pane předsedající, dámy a pánové, já bych možná chtěl upozornit na jakousi vnitřní logiku, v rámci které bychom měli možná v této Sněmovně po mém soudu postupovat v legislativním procesu. Já sám osobně se nechci zabývat detaily toho zákona, ale považoval bych za velmi důležité, kdyby logická následnost kroků vedla tak, že bychom se nejprve skutečně hluboce za-

mysleli nad zákonem o veřejných zakázkách v České republice, udělali skutečně zjednodušující a ztransparentňující novelu tohoto zákona, a teprve poté, a myslím si, že ta logika té hierarchie jde takto, se zabývali zákony typu třeba registr smluv.

Já tady možná zkusím tnout do živého. Aniž bych měl jakékoliv důkazy, tak jsem v poslední době měl celou řadu signálů, zejména ze soukromého sektoru, že ona kombinace komplikovanosti a nepřehlednosti zákona o veřejných zakázkách vede velmi často k jakémusi novému jevu vyděračství, kdy v rámci veřejných soutěží v prostředí zákona, který je tak složitý, že v podstatě není na tomto světě nikdo, žádný veřejný subjekt, žádná obec, aby byla schopna naplnit všechny jeho nuance a vypsat jakékoliv výběrové řízení tak, aby bylo zcela v pořádku a bylo naprosto nenapadnutelné, tak se nám rozmáhá jakýsi nový jev vydírání, kdy se navštěvují zástupci soukromých firem a říkají, že podají případně různé námítky do veřejných výběrových řízení, anebo je nepodají ve chvíli, kdy za to nepodání dostanou zapláceno. Já si myslím, že každá pyramida by se měla rozplétat skutečně odshora té logiky. Ve chvíli, kdy zaplníme veřejný prostor tisíci kopiemi smluv, tisíci kopiemi faktur a nevyřešíme to skutečně podstatné, nezjednodušíme zákon o veřejných zakázkách a nevytvoříme prostředí, kde každý zadavatel bude rozumět aplikaci tohoto zákona, pak jenom zmnožíme ten prostor pro veřejné vydírání.

Zároveň chci říct, že mě v tom návrhu zákona chybí celá řada návazností. Teď se vede jakási diskuse. Já jsem třeba zmínil na naší tiskové konferenci návaznost na krizové situace a vytýkají mi, že návrh zákona upravuje tu záležitost, že když jsou povodně a podobně, že ten vstup v účinnost v tu chvíli není předmětem toho zákona a toho zveřejnění. Kdo zná složitost legislativy v krizových situacích nejrůznějších stavů, které nastávají, jejich jednotlivé stupně – mě by velmi potěšilo, kdyby na tuto návaznost s touto provázaností ten zákon pracoval tak, abychom my jakožto starostové obcí a primátoři skutečně ve chvíli, kdy takové situace řešíme, věděli, kdy jaký stav nastává a kdy máme jaké pravomoci a od jaké chvíle jsme mimo ten režim a od jaké chvíle mimo ten režim nejsme. Ten návrh zákona je tak krátký a tak jednoduchý, že jsem přesvědčen, že nemůže řešit všechny nuance života a že se budeme dostávat velmi často do situací, kdy budou dvojí výklady, kdy budou nejednoznačnosti a kdy to může skutečně ochromit naši akceschopnost. Jeho aplikaci pak v prostředí malých obcí, ať už řešení jakýchkoliv situací, si nedovedu představit v podstatě vůbec a přijde mi, že návrh psal někdo, kdo nemá vůbec žádnou zkušenost s reálným životem, s reálným řízením měst a obcí v České republice.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu Martinu Novotnému.

Slova se ujme paní poslankyně Helena Válková, připraví se pan kolega Petr Bendl. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Helena Válková: Já na rozdíl od předřečníků, vážené dámy a pánové, nemohu vycházet ze svých zkušeností starostky, a tak berte moje připomínky spíš jako takové zamyšlení nad tím, co je v tom návrhu problematické, a otevření otázek, které by se měly dořešit možná i nějakým odborným seminářem nebo přinejmenším důkladným projednáním různých variant řešení. Protože si myslím, že obecná rozprava by se měla vinout v obecnější rovině, aby to odpovídalo názvu té rozpravy, nebudu zacházet do podrobností.

Mé připomínky směřovaly jak k ustanovení § 3 odst. 2, čili výjimky z povinnosti uveřejnění, kde si myslím, že existuje řada obchodních společností, v nichž mají územní samosprávy stoprocentní nebo majoritní podíl a které zároveň mohou uzavírat smlouvy s fyzickými osobami nepodnikateli. Předmětem jejich činnosti v rámci běžného obchodního styku může být i plnění opravdu nemalého rozsahu, například prodeje velkého objemu dřeva městskou společností, která hospodaří s městskými lesy, viz Chebsko, provádění staveb městskou stavební společností a podobně. Na druhé straně mám pochopení, protože právě ti, kteří mají zkušenosti, a jak zde hlavně dvě předřečnice, paní Fischerová a paní Černochová, hovořily, neměl by být registr smluv zahlcen velkým množstvím rutinních smluv. Navrhují proto stanovit finanční limit třeba 100 tisíc korun, při jehož překročení by plynula subjektům, které jsou uvedeny v § 2 odst. 1 písm. c), povinnost uzavřít zveřejnit smlouvu s fyzickou osobou nepodnikatelem. Je mi jasné, že tam jsou zase určitá rizika účelového dělení smluv na těsně podlimitní, ale nikdy asi úplně optimální řešení v tomto směru ne zvolíme.

Aniž bych tady uváděla konkrétní návrh změn příslušných ustanovení a vyjadřovala se třeba i k jejich způsobu uveřejňování podle § 5, kde opět se mi zdá, že jsou ta ustanovení formulována nejasně, nedostatečně, neplyne tam zcela povinnost zveřejnit celý textový obsah smlouvy jako celek včetně dodatku, tak se zaměřím jenom na jednu podle mého názoru zásadní připomínku, kterou tady zatím nikdo neotevřel, alespoň ne v té formě, o jakou se pokusím já, a to je připomínka k § 7 – Zrušení smlouvy. Současný návrh zde byl kriticky zmíněn. Nebyla-li smlouva, která nabývá účinnosti nejdříve dnem uveřejnění, uveřejněna ani do tří měsíců ode dne, kdy byla uzavřena, platí, že je zrušena od počátku.

V takovém případě ale, i když o té zásadě můžeme diskutovat, jak zde již bylo řečeno, naprosto nevyřešené zůstává, jak se bude o neplatnosti ve sporných případech rozhodovat. Pokud ani jedna strana té nevýhodné

smlouvy nebude mít zájem smlouvu zveřejnit, zcela úmyslně ji ponechá nezveřejněnou a ze smlouvy bude přesto plněno, neexistuje orgán nebo osoba, která by byla aktivně věcně legitimována k podání žaloby na neplatnost smlouvy nebo na určení vlastnictví předmětu smlouvy. O tom hovořila paní poslankyně Černochová, takže v tomto se asi budeme shodovat. Může nastat i případ, kdy smlouva zveřejněna bude, ale povede se spor, typicky mezi opozicí a koalicí v zastupitelstvu, zda obsah smlouvy byl uveřejněn řádně a v jakém rozsahu.

Proto tady obecně navrhuji, abychom řešili žalobní legitimaci ve věci určení neplatnosti či vlastnictví, ať už půjde o občana příslušného samosprávního celku, nebo daňového poplatníka, zastupitele apod. Alternativně můžeme uvažovat i o žalobní legitimaci občana příslušného celku, který by se mohl u správního soudu domáhat nikoli neplatnosti, ale dosažení naopak účinnosti smlouvy, tedy zveřejnění smlouvy v registru. Myslím, že bychom se mohli inspirovat třeba soudním řádem správním, kde podobná úprava u volebních stížností již existuje a aplikuje se. A zase zde mám návrh, jak by mohlo vypadat příslušné znění.

Protože se ale budu držet zásady, že máme obecnou rozpravu a že toho máme ještě projednávat poměrně hodně, tak zůstanu v této obecné rovině s apelem, abychom nechodili do konkrétních podrobností a spíše si otevřeně řekli, že návrh je jistě cenný, užitečný, potřebný, nicméně je poznamenán nedostatky, které určitě vyžadují i delší projednávání. Čili navrhuji lhůtu prodloužit na 90 dní, než postoupí ten, doufejme, pozměněný návrh do druhého čtení. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Heleně Válkové. Slova se ujme pan poslanec Petr Bendl a připraví se paní kolegyně Olga Havlová. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Petr Bendl: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dámy a pánové, já bych velmi souhlasil s tím, co říkala moje předchůdkyně, jenom jsem se ale podivil – prostřednictvím pana předsedajícího musím říct, že se divím, že jste to podepsala, návrh toho zákona. Teď navrhujete ještě prodloužení diskuse v parlamentu o 90 dní, přitom tenhle materiál máme na mimořádném jednání poslaneckém, mimořádné schůzi. Myslím, že to je o další důvod víc, že tohle je spíš účelový návrh zákona, který mám zastřít podstatu posledního bodu dnešního jednání, a tím je služební zákon. Abychom se tady vypovídávali na něčem jiném, než co je vlastně nejdůležitější téma dnešního dne, neboť sama navrhuje vládní koalice prodloužení diskuse k jednotlivým zákonům, a není to jenom tenhle, ale i ten předešlý, pro který jste hlasovali, že je třeba se tomu věnovat déle, a přitom to tady máme na tzv. mimořádné schůzi, která to musí řešit hned.

Jsem hluboce přesvědčený a přidávám se k těm, kteří si myslí, že návrh je uspěchaný, nepatří na mimořádnou schůzi, měli by se na něj legislativci pořádně podívat, protože to, co se uvnitř zákona otevírá za kauzy, za možnosti různého vydírání, politizování, skandalizování starostů za jednotlivé faktury apod., myslím si, že to starostům zkomplikuje extrémně život, a už dneska, zejména na malých obcích, máme problém s tím, aby vůbec kandidátky byly nějak plné a někdo chtěl pracovat ve prospěch veřejnosti, protože si tady na ně v Poslanecké sněmovně vymýšlíme každou chvíli nějaký nesmysl, a tohle je jeden z významných nesmyslů.

Nevím, jestli to někdo z předkladatelů opravdu četl, nebo jestli někdy byl starostou na malé obci nebo ve větším městě. Pak by si sám musel poťukat na čelo, že tenhle návrh tady vůbec dneska je. Proto říkám, jsem hluboce přesvědčený o tom, že to je účelová záležitost na dnešek kvůli tomu, abychom přežili bod č. 5 dnešního jednání.

Zároveň jsem hluboce přesvědčen o tom, že si předkladatelé vůbec neuvědomují, co otevrou za Pandořinu skříňku, až nám tady budou třeba i významní moderátoři veřejnoprávních médií ukazovat své smlouvy apod. Neřeknu, že by to možná nebylo zajímavé, nicméně rozvrátí to některé instituce šíleně a bude to používáno k jednotlivým kauzám. Nikoli k systémovému řešení, ale budu-li chtít někoho začít pranýřovat, půjdu po něm, a to jak uvnitř toho, řeknu, veřejnoprávního sektoru, veřejnoprávních médií např. nebo uvnitř malých obcí, kdy vezmu jednu fakturu z Ústeckého kraje z malé obce a vezmu si druhou fakturu z Moravskoslezského nebo Jihomoravského a začnu na tom trénovat starostu té či oné obce apod. a budu říkat: to jste měli koupit ten toaletní papír za tolik či onolik. Úmyslně říkám toaletní papír, ono se to může týkat čehokoli. To se může týkat opravení chodníku atd., protože podmínky mohou být různé v každé obci, od sebe 200 metrů vzdálené, natožpak z jednoho regionu. A budou účelově vytahováni a kriminalizováni jednotliví lidé, kteří se práci pro veřejnost věnují.

Považuji to za nesmysl a moc prosím všechny ty, kteří se podepsali pod, řeknu, dnešní projednávání zákona, aby jej odložili, aby pro to nehlasovali, abyste se v případě, že jste z vládní koalice, tomu třeba věnovali potom ve vládě, použili všechny odborníky na to a dali tomu řádné projednávání zákona, tak abychom věci, které je vhodné dát do systému, dali, ale vůbec nepouštěli tenhle materiál ven. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Petru Bendlovi. Slova se ujme paní poslankyně Havlová. – Pardon, paní kolegyně, ještě faktická poznámka paní poslankyně Válkové, omlouvám se. Prosím.

Poslankyně Helena Válková: Opravdu jenom blesková technická poznámka, děkuji, pane místopředsedo. Rozhodně se ale nepřidávám k těm, kteří by měli být označeni nálepkou, jak můj předřečník nepřímo naznačil, těch, kteří by cupovali tento zákon a nepřáli si jeho postoupení do dalšího projednání. Myslím si, že podstata je naprosto správná. V rámci prodloužené doby 90 dnů máme možnost zákon pozměnit tak, aby plnil svůj účel, a předpokládám také, že i předkladatelé, třeba pan Farský, který je starosta, zúročil svoje zkušenosti v návrhu, které, jak jsem se přiznala, já nemám, nicméně já ani nevidím problém, proč by tento zákon měl být označen za tak vadný zákon, že bychom se jím neměli v obecné rozpravě zabývat a že by vůbec neměl být předmětem našeho jednání.

Pokud tedy takto někdo pochopil moje vystoupení, tak rozhodně tak to míněno nebylo. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času. Nyní tedy paní poslankyně Olga Havlová a připraví se pan kolega Zahradník. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Olga Havlová: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, registr smluv jako zastupitelka obce vnímám ve dvou rovinách. Na jedné straně možnost dostat se ke smlouvám, eventuálně objednávkám, fakturám, které jsou někdy účelově utajovány, zvláště potom na malých obcích, speciálně tam, kde nejsou ani rady obce a je umožněno obcházet zákon. Většinou se o některých smlouvách ani nedozvídá samotní zastupitelé, a tudíž neexistuje ani žádná kontrola.

Zaznělo tady, že by množstvím uveřejněných smluv byly brzdou, ale to není argument. Protože nikdo z vás nebude číst všechny smlouvy, a bude mít možnost najít si právě tu, která ho zajímá a o kterou má v danou chvíli zájem, ať už se to týká smlouvy, objednávky či faktury.

Na druhé straně ale se dostáváme do situace, kdo bude platit tento registr, z jakých prostředků, eventuálně dopad a hrozba sankcí. Pro malé obce je nepřijatelné přidávat úředníkům práci a platit paušální poplatky za registr z prostředků obce. Pokud by tento zákon byl přijat, musí řešit nejen posílení administrativy, ale hlavně, jak toto všechno financovat. Možná by stálo za uvážení, zda by malé obce nebyly této povinnosti zcela zproštěny.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Olze Havlové. Slova se ujme pan poslanec Jan Zahradník, v tuto chvíli poslední písemně přihlášený. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jan Zahradník: Vážený pane místopředsedo, dámy a

pánové, zákon je evidentně, a už to tady bylo řečeno, z dílny iniciativy Rekonstrukce státu. Je zřejmé, že tato aktivita, tato iniciativa, nás ve své snaze, ve svém poslání vymýtí korupci a všechny neblahé jevy z naší společnosti bude zásobovat dalšími a dalšími návrhy a ti z vás, kteří jste podepsali její výzvu, budete pod tlakem tyto zákony podporovat, ať se vám budou, či nebudou líbit. Já jsem svou duši této iniciativě neupsal, a tak můžu mluvit jako svobodný člověk a můžu říci svůj názor bez ohledu na to, že by někdo citoval můj podpis a konfrontoval mě s ním.

Já bych se chtěl vyjádřit podobně jako moji předěčníci k problematice dopadu na jednotlivé obce. Vždycky říkám, že považuji obecní samosprávu za základ občanské společnosti. Ona u nás vlastně funguje již více než půldruhé století a zakořenila se v povědomí našich občanů. Ani 40 letům komunismu se nepodařilo povědomí správy svých věcí občany na obcích vymýtí. Starostové jsou lidé zvoleni v komunálních volbách svými občany a já bych v žádném případě nechtěl podceňovat jejich schopnosti. Myslím si, že tam, kde prostě není internet, tam si jej mohou zřídit, a tam, kde řekněme třeba věk starosty neumožňuje rychlé nakládání s internetem, může přijít někdo z mladých a starostovi pomoci.

Co mi ale vadí, je to, že když jsem se se starosty potkával, tak jsem často slyšel jejich žehrání na to, co jim vlastně stát dává. Častokrát si stěžovali, že jim z velké části komplikuje jejich činnost, komplikuje plnění jejich povinností vůči občanům jejich obcí. Starostové na malých obcích jsou, použiji přívlastek, obyčejní lidé, kteří spravují obecní finance ve velké míře s takovou selskou šetrností, úsporností.

Tady bych se, pane místopředsedo, vaším prostřednictvím dovolil ohradit jménem starostů vůči tomu, co říkala paní poslankyně Havlová. Jako by bylo normální, že smlouvy na malých obcích jsou tajeny proto, že tam dochází k nějakému nekalému nakládání s obecními prostředky. Mohu říci, že tak tomu není. Byl jsem osm let hejtmanem Jihočeského kraje a my jsme vlastně začínali s kontrolou financování obcí na krajské úrovni. Musím říci, že závady, které jsme zaznamenávali, plynuly z větší části právě z určité tehdy neschopnosti vypořádat se s technickou stránkou věci. Jenom málokdy to bylo ze zlého úmyslu. A když tomu tak náhodou bylo, tak potom jsou nástroje, jak tento úmysl odhalit a potrestat.

Na závěr bych si dovolil říci, že my jako Sněmovna vlastně také patříme k orgánům státní samosprávy. My jsme s těmi starosty na jedné lodi. A tak prosím zvažme to, zdali jim chceme jejich život komplikovat a zdali chceme přijímat takovéto zákony, aniž by byla stanovena určitá mez, která by nám umožnila říci: tak ano, v malých obcích nebudeme jejich starosty zatěžovat plněním. Velké obce si s tím samozřejmě určitě poradí. Pro malé obce žádám o vaši shovívavost a zdravý rozum.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu kolegovi Zahradníkovi. Měl jsem zájem ukončit rozpravu. Není tomu tak, mám přihlášené další zájemce včetně přednostních práv, ale přednost má faktická poznámka paní poslankyně Věry Jurové. Prosím, paní kolegyně, máte slovo k faktické poznámce. Poté s přednostním právem pan kolega Stanjura.

Poslankyně Věra Jurová: Pane předsedající, dámy a pánové, já se určitě vejdu do krátkého času. Chtěla bych říct, že to, co chceme po starostech, respektive po pracovnících veřejné správy, to není něco, co chceme pro stát. Chceme to pro veřejnost. Chceme to pro veřejnost v rámci transparentnosti a ta něco stojí. Chtěla bych říct, že budeme iniciovat pozměňovací návrh, aby se ještě zohlednilo to, že v zákoně o zadávání veřejných zakázek musí zadavatel uveřejňovat ještě subdodavatele a konečnou cenu, takže toto budeme sjednocovat. A tady právě u odbourání povinnosti zveřejňovat na profilu zadavatele nějaká úspora činnosti nastane.

Zákon nemá přece řešit jen korupci, má řešit i úspory. Já jsem si vytáhla dopady zákona, který byl přijat na Slovensku v roce 2011, a tam jsem se dočetla, že hned v prvním roce po přijetí zákona klesly náklady na veřejné zakázky o celou třetinu a u dopravních staveb až o polovinu. Paní bývalá premiérka Radičová oznámila, že jenom na Úřadu vlády byla v prvním roce úspora 3,5 mil. eur. Takže prosím poměříme si to, že to něco bude stát, ať už v lidské síle, nebo v penězích, a to, že se taky něco uspoří. Samozřejmě étos transparentnosti a potírání korupce je tady také důležitý. Děkuji. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní kolegyni Jurové i za dodržení času. Slova se ujme s přednostním právem pan předseda klubu ODS Stanjura. Připraví se pan kolega Adamec. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Možná bych začal tím, že navážu na vystoupení kolegyně, která hovořila před chvílí. Možná by stálo za to zeptat se na Slovensku, jak často a kdo do toho registru chodí. Já vám garantuji, že do toho nebude chodit veřejnost, ale lobbisté a bude to jedna z činností, na kterou se budou firmy a konkurenti, zejména ti, kteří konkurují městským firmám, objednávat. Budou tam chodit mnohem častěji než samotná veřejnost, protože stačí, když to zveřejní daná radnice. Lidé, kteří v tom daném městě jsou, dobře vědí, jestli to kupují předdraženě nebo nepředdraženě a nemusí mít pro to důkaz, aby to bylo na jiném konci republiky. (V sále je hluk.)

My jsme velká politická strana, která má stovky starostů a místostarostů, a

nejsou to jenom hlavní město Praha, statutární města nebo takzvané trojkové obce, kterých je 205. Ze statistiky, kterou máte všichni k dispozici, máme celkem takřka 500 obcí, které mají méně než sto obyvatel. Jestliže budeme počítat zhruba 9 tisíc výnosnost z RUDu, a říkám, berme to přibližně, protože každý rok je trošku jiný, tak tyto obce, těchto 500 obcí má celkové příspěvky z našich daní 900 tisíc ročně. Tak si řekněme, jaký je to prostor k tomu, aby tady nehospodárně hospodařily a utrácely desítky, stovky tisíc či miliony. Pokud si vezmu jeden průměrný plat v České republice, zaozkrouhlím to směrem dolů a řeknu, že je 24 tisíc korun, a spočítám k tomu i odvody, tak tato obec, pokud má jednoho pracovníka, teď nemluví o starostovi, vydá 382 tisíc na plat a z 900 tisíc zůstane 512 tisíc. Bez počítače, bez úředních hodin, bez aparátu. A my říkáme, že aby to bylo transparentní, tak musí poslat chudák pan starosta nebo jedna pracovní síla někam kopii smlouvy, aby smlouva byla účinná.

Pan předkladatel ví, že se s ním o tom přu už řadu měsíců či let, a dneska řekl větu, asi ji myslel vážně – pokud jsem ji špatně pochopil, tak to neberte jako útok, ale jako vysvětlení –, že to přece nemusí být podepsaná smlouva. Stačí to v teoretické podobě bez podpisu a razítka. Tomu já tedy nevěřím. Kdo bude kontrolovat, že to, co je vystaveno, je skutečně finální verze? A tou finální verzí je skutečně jenom ten podpis. Tu udělá rada města drobnou změnu, tu udělá zastupitelstvo města drobnou změnu, přestože v podkladových materiálech smlouva je samozřejmě ve wordu nebo v něčem jiném. Nežijte v představách velkých radnic, jak se žije na malých obcích. Zvažte vy, kteří pro to chcete hlasovat, ve druhém čtení podporu výjimky pro malé obce a veďme debatu o tom, co je to malá obec. Jestli je to podle typu činnosti, podle počtu obyvatel nebo podobně. My máme 1 056 obcí, které mají mezi 100 a 200 obyvateli. 1 056. To už je s těmi prvními 1 500 obcí, které jedny dostávají, když uvedu jenom tu horní hranici, (nesrozumitelné) mají 100 nebo 200, 900 tisíc nebo 1 mil. 800 tisíc ročně včetně všech peněz na odměny starostů, zastupitelů, případných úředníků. 1 500 obcí. Opravdu je chceme zatížit? Opravdu věříme tomu, že špatně hospodaří a díky tomu zákonu o 30 % ušetří své náklady? Pokud tomu někdo věří, dobře, nemám mu to jak vyvrátit.

Myslím si, když si říkáme čísla, jak poklesl objem nebo ceny v různých stavebních pracích veřejných zakázek, tak musíme brát v potaz hospodářský cyklus a stav, v jakém je ekonomika. My nemáme zveřejňování smluv, registr smluv a za poslední roky o desítky procent poklesla cena u dopravních staveb, někdy i o padesát procent. To znamená, že kdybychom ještě přijali tento zákon a vyjdeme z toho, že to sníží o dalších třicet až padesát procent, tak nám to budou stavět zadarmo, proti tomu, co bylo onehdá. To prostě není normální. Musíme říct, v kterém roce to bylo, jaká byla konjunktura, jaký byl hospodářský růst, jaká byla

průměrná cena. A pak můžeme říct ano, já nevěřím tomu, že dopravní stavby zlevnily kvůli registru smluv. Mimochodem, v České republice každá dopravní stavba, takřka každá, má hodnotu nad 500 tisíc a musí být (nesrozumitelné).

Dopady ekonomické na samosprávu jsou opět mimořádně podstřelené. A já bych řekl, (nesrozumitelné) až směšné. Takové ty, že jsou to dvě za den, nula minut nebo šest minut, dvanáct minut, náklady 22 korun... Nevím, kdo to počítal. A já žiju v obci, která má 1 800 obyvatel. Pan starosta má dvě hodiny týdně úřední hodiny a máme tam jednu úřednici na poloviční úvazek. A ta má 1 800. Ne 100 nebo 200, tzn. ta obec má vyšší rozpočtové (nesroz. – určení daní?). Fakt si myslíte, že tam se běžně skenuje, používají datové schránky? Nežijete v reálném životě. Žijete pořád v tom velkém městě. Letos jsou komunální volby. Nekomplikujme to těm. Pokud chceme kontrolovat velká města, trojkové obce, dvojkové obce, prosím bavme se o parametrech. Myslím, že bychom měli zvážít číslo, kdy je to ještě efektivní nebo ne.

Poprosil bych zpracovatele, aby vynechali z tohoto zákona pojem faktura. To prostě spadli s nebe, to už dávno není. Je daňový doklad nebo zjednodušený daňový doklad neboli paragon.

Zdravý selský rozum. Soustředíme se na ty velké peníze, velké objemy, tam to může nějaký efekt mít. Dejme limit na jedno plnění nebo na plnění k jedné firmě. To si myslím, že je stejně legitimní, aby někdo účelově nedělil zakázku nebo objednávky na malé části s tím, že vyhověl dikci zákona. To znamená limit na firmu a kalendářní rok nebo limit na jednotlivé plnění.

A my důrazně budeme prosazovat, aby malé obce z této povinnosti byly osvobozeny, protože to ničemu nepomůže, jenom to těm lidem otráví život a činnost. Už dneska je mnohdy problém sehnat vůbec dostatečný počet kandidátů, kteří by v těch obcích byli ochotni kandidovat. Tam ani žádný souboj neprobíhá, tři čtyři pěti volebních uskupení. Tam opravdu hledají, aby našli tu sedm, tu devět zastupitelů, kteří jsou ochotni se té službě věnovat. Děkuji. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu předsedovi klubu ODS Zbyňku Stanjurovi. Pan kolega Ivan Adamec ještě počká, protože se s přednostním právem přihlásil místopředseda Poslanecké sněmovny Petr Gazdík. Pane místopředsedo, máte slovo.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Vážený pane předsedající, milé kolegyně, milí kolegové, já při vši úctě ke svému ctěnému kolegovi Stanjurovi chci prostřednictvím pana předsedajícího říct, že mě dojímá starost Občanské demokratické strany o malé obce. Já jsem ve vedení jedné malé tisícíhlavé obce už dvanáctý rok. Byl jsem ten, kdo tady

bojoval za malé obce v rozpočtovém určení daní. Byla to moje obec, která zažalovala tuto zemi k Evropskému soudu pro lidská práva za daňovou diskriminaci malých obcí.

Já vám chci říct prostřednictvím pana předsedajícího, že malé obce registr smluv určitě vydrží. Vydržely totiž mnohem horší věci. A registr smluv není samoučelný. Jestli chceme potírat korupci v této zemi, tak registr smluv není jenom o zveřejňování těch smluv a o boji proti korupci. Registr smluv může způsobit to, že po čase se dostaneme k jednotkovým cenám, že konečně budeme vědět, že se v této zemi staví metr čtvereční chodníku za tolik a tolik peněz v průměru, metr čtvereční dálnice za tolik a tolik peněz. A to je zásadní informace, která za těch pár minut času i v malých obcích stojí. Pro mě jako zastupitele obce je to strašně cenná informace, když vím, že můj starosta vyprojektoval ten a ten chodník za tolik a tolik peněz, že můžu vědět, že průměrná cena toho chodníku v České republice je tolik a tolik a můžu se svého starosty ptát, proč je ten náš chodník dražší! Děkuji. (Potlesk ze střední části sálu.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Ještě s faktickou poznámkou pan předseda klubu Zbyněk Stanjura. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Chci jen připomenout, že já a Petr Gazdík jsme společně prosadili změnu rozpočtového určení daní, takže jsme tak v názorové shodě nebyli. Ale ty průměry bych chtěl připomenout panu místopředsedovi prostřednictvím jiného pana místopředsedy. To je takové to klasické – já sním kuře, vy nic a v průměru jsme měli půl kuřete. Jestli věříte tomu bez toho, abyste znal, v jakém stavu je stavební podloží, jaké je okolí, že dostanete nějakou průměrnou cenu metru čtverečního chodníku, tak se prostě mýlíte. Pokud nebudeme mít srovnatelné podmínky geografické, technologické, jestli opravujete chodník, jestli ho opravujete po pěti letech, nebo po třiceti letech, tak vám ta cena nic nefekne. Maximálně řeknete, že starosta to mohl udělat lépe a levněji. Každý známe zastupitelstva, naše experty, kteří vědí, že město vždycky mohlo levněji koupit nebo za lepší cenu prodat. A vždycky najdete soudního znalce, který vám to o-tiskne, dá vám tam razítko a řekne – podle mého názoru to město mohlo lépe prodat nebo lépe koupit.

Chci jenom připomenout, že zastupitelstva vědomě činí neekonomická rozhodnutí. Pokud chceme mít registr smluv, tak já navrhuji, abyste posoudili privatizaci bytového domu v jednotlivých městech a obcích a posoudili ekonomickou výhodnost toho, co se vlastně dělo, zda se to prodávalo za cenu obvyklou, nebo ne, protože v každém městě, nebo skoro v každém městě, je zásadní rozdíl, když ten byt prodává soukromý vlastník, nebo

město. A jak to, že vám to nevádí, že to není za cenu obvyklou, protože to je politické rozhodnutí a tak to má být. Má si to ta obec rozhodnout sama. Zvolení zastupitelé si mají politicky rozhodnout, jestli to bude za cenu tržní, nebo za cenu dotovanou. Na to vám žádný registr smluv včetně cen prodeje bytů nic neodpoví. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. A nyní poslední přihlášený pan poslanec Ivan Adamec. A mám ambici uzavřít rozpravu. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Ivan Adamec: Děkuji, pane místopředsedo. Doufám, že nebudu impulsem pro další rozpravu. Jinak bych chtěl spolusedícimu kolegovi Petru Bendlovi říct, že předkladatel je starostou Semil, což je městečko ve východních Čechách původně. Je to můj kolega, já jsem z Trutnova.

Jednotková cena. Prosím vás, vím, o čem tady kolega Stanjura mluvil. Je to velký problém, se kterým dnes bojujeme, všichni se toho chytají. A možná byste se divili, kolik trestních oznámení na základě takto stanovené ceny bylo podáno.

Ale já jsem chtěl mluvit o něčem jiném. Já jsem chtěl říct, že já jsem nepodepsal Rekonstrukci státu a ani ne tak z důvodu toho, že bych nesouhlasil s většinou myšlenek, které tam byly, ale nesouhlasil jsem s tou firmou. A navíc si myslím, že když někdo předkládá jako poslanec návrh, který mu předkládá někdo jiný, tak je to klasický lobbismus, a že ta skupina, která to dělá, by se měla přihlásit do politické soutěže a podat si to sama. To je můj názor. To, že tady padlo, že se to blíží skoro stalkingu, jak tady říkal pan kolega, tak na to vám můžu odpovědět. A to byly ty důvody, proč já jsem to nepodepsal, i když s řadou věcí mohu souhlasit.

A ještě tady platí jedna myšlenka. Víte, cesta do pekel skoro vždy bývá vroubena samými dobrými úmysly. A já bych nerad, abychom právě k tomu došli. Protože úmysl je jedna věc a realita potom může být druhá.

Já jsem tady ve Sněmovně nebyl, když se schvaloval zákon o svobodném přístupu k informacím, tzv. stošestka. Někteří tady byli. Určitě si vzpomínáte, jaký to byl převrat ve veřejné správě. Já vám můžu říct, jak to funguje dneska. Dneska se ptají maximálně občanští aktivisté a nechtějí platit, ale to jim nezalívám, protože oni jsou prostě občanští aktivisté. Nicméně oni to mají i pro svůj profit. Jinak se ptají konkurenční firmy. Nikdo jiný. Je to pravda. Můžu vám říct – dvoutisícové město – mám cca deset žádostí do roka, z toho osm je firemních, dvě jsou možná aktivistické. Myslím, že totéž bude platit o tom registru. Ale nechci to samozřejmě hodnotit.

Myslím, že ten registr – proč ne. Je to otázka míry, a to už tady padlo,

od jaké částky, kdy a s jakými úmysly. Také aby nám to neudělalo to, že skutečně se nám přestane hýbat ekonomika v určité části odvětví České republiky.

Jinak možná takovou závěrečnou myšlenku. Víte, já jsem zastáncem toho, že zveřejňovat se má všechno, protože stejně když někdo něco chce, tak se to dozví. A nejhorší varianta je ta, že něco chci utajit. Takže já když chci něco utajit – a já to nedělám, prosím vás, nechtejte mě za slovo – tak zveřejním absolutně všechno.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu kolegovi Adamcovi. Nemám žádnou písemnou přihlášku ani přihlášku z místa. Pokud je tomu tak, tak bych rozpravu uzavřel.

Požádal bych zástupce navrhovatele a zpravodaje o závěrečná slova. Nejdřív zástupce navrhovatele pan kolega Farský. Prosím, pane poslanče, vaše závěrečné slovo.

Poslanec Jan Farský: Děkuji. Chtěl bych všem, kteří zde diskutovali, moc poděkovat za to, že věnovali čas diskusi a studiu tohoto návrhu. Doplnil bych jenom pár věcí, které bych nerad, aby zůstaly v éteru a nebyly nějakým způsobem vysvětleny.

Nejprve ta osobní. Jsem skutečně sedmým rokem starostou města Semily a všechno zveřejňujeme. A to, co to přináší, je určitě větší důvěra obyvatel ve správu věcí veřejných. Jsem přesvědčený, že to za to stojí. Rozpočet Semil je před přerozdělením někde kolem 135 mil. korun. Je to devítitisícové město trojkového typu.

Co se týká samotného legislativního návrhu, tak samozřejmě je možný variantní, byly to i návrhy vlády, které sem přicházely v minulém volebním období, jistě si vzpomenete na zákon o odměňování, ve kterém tyto varianty byly přímo Sněmovně předloženy, toto nevyklučuje. Souhlasím s tím, a on to i návrh zákona předpokládá, že bude otevřena diskuse o limitech. Předpokládám též diskusi u limitu objednávek a faktur, protože se domnívám, že stanovovat limity u smluv je ve skutečnosti komplikovanější než zveřejňovat všechny smlouvy. Jak budete určovat, jestli je to za dobu plnění, jestli po určité době fungování smlouvy se přesáhne předpokládaný limit, bude se zpětně schvalovat, zveřejňovat, bude to znamenat, že se bude tímto napravovat stav nebo bude neplatnou? Může být i samozřejmě diskuse a od toho jsme Poslaneckou sněmovnou a právě proto to dnes nebylo navrženo ke schválení v prvním čtení, aby diskuse v rámci výborů byla možná, v rámci poslaneckých klubů, a jsem jí otevřen.

Co jsem zmínil ve své úvodní řeči a co je diskutováno, ale je to tím šemem, tím, co dává funkčnost tomuto zákonu a z pouhých byrokratických

obstrukcí z toho vytváří účinný nástroj je právě ta účinnost. Pokud ta by tam nebyla, tak zákon ztrácí smysl a nebavme se prosím v tu chvíli o registru smluv, ale bylo by to skutečně jen další obtěžování, které by efekt nepřineslo.

Ze své pozice jak starosty obce s rozšířenou působností, tak i v rámci dalších diskusí se starosty jsem se x-krát s nimi bavil o administrativní náročnosti, o tom, jak ji maximálně snížit. Po debatě jsme vždycky došli k tomu, že to za to stojí. Že pozitiva, která to přinese, jsou i u malých obcí větší než to, co do toho věnují. Já nemusím mluvit o teoretických odhadech času, já můžu uvádět ty praktické, protože se k tomu, ať už příklad Semil, přidaly. Skutečně zveřejnění smlouvy trvá v průměru pět minut, což když jsme propočítali, kolik je z objemu práce, který je vydán úřadem, tak je to jedna třítisícina času, který věnuje čas, je čas který si vyžádá registr smluv. Když to počítali na Libereckém kraji, který v rámci registru smluv funguje zkušebně už rok, a tady upozorňuji na ty některé, tady zazněly námitky k tomu, že snad by nemusel být funkční samotný registr smluv – on už funkční dneska je, už rok jede v provozu, který můžeme nazývat zkušebním, ale zároveň je možné ho okamžitě spustit do ostrého provozu, tak na Libereckém kraji ten čas vyčíslili dokonce jednou desetitisícinou času, kterou věnují jiné správě věcí veřejných.

Diskutovali jsme tady nejméně asi obce. Chtěl bych uvést, že objem financí, který bude zveřejňován v registru smluv, tak z 90 % jsou to finance mimo obce. Celou velkou diskusi, kterou jsme tady vedli, je o deseti procentech financí veřejných prostředků, s kterými nakládají obce. To není malá částka. Zároveň si dovedu si nad tím (představit) diskusi o tom, v jakém objemu to bude, protože to skutečně není to rozhodující. Malé obce nejsou skutečně ty, u kterých by byl zásadní problém.

A snad jenom pro ty, pro které Rekonstrukce státu je rudým hadrem: Tento zákon a návrh tohoto zákona je starší než Rekonstrukce státu. Není to tak, že by nějakí lobbisté přinesli tento návrh zákona, mimochodem nad jehož zněním pracoval tehdejší náměstek ministra spravedlnosti pan František Korbela a autor občanského zákoníku pan profesor Eliáš. To jsou ti v uvozovkách lobbisti, s kterými jsem na přípravě tohoto návrhu zákona pracoval. Myslím si, že to jsou ti nejlepší z těch, kteří k dispozici v Čechách jsou.

Takže to snad jen na doplnění. Ještě jednou moc děkuji všem, kteří v diskusi vystoupili, a těším se, že před samotným schválením zákona mnoho plodných diskusí ještě proběhne.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji zástupci předkladatelů a žádám o závěrečné slovo pana zpravodaje. Prosím, pane kolego, máte slovo.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji za slovo, pane předsedající. Chtěl bych krátce zhodnotit dnešní velmi plodnou diskusi. Myslím si, že byla přínosná a že tak jak jsme slyšeli zde všichni, co tu sedíme napříč politickým spektrem, v zásadě nikdo nemá nic proti principu navrhovaného zákona, ale jsou tady určité drobnosti v uvozovkách či jednotlivosti, které by se měly dále řešit, nejlépe logicky na ústavněprávním výboru.

Myslím si, že výtky jsou relevantní, protože to jsou výtky nejenom podložené nějakou právní analýzou nebo praxí z vedení ať už malého, menšího, velkého nebo většího města, prostě výtky lidí, kteří se tím zákonem zabývají a kteří mají nějakou zkušenost. Poslouchal jsem velmi bedlivě a zjistil jsem, že v zásadě všechny strany, ať už budoucí koaliční, nebo opoziční, jsou pro ten princip. Ale já jsem ve svém původním, prvním zpravodajském vystoupení lehce kritizoval již zmíněnou iniciativu Rekonstrukce státu. Podíval jsem se na facebookovou stránku této organizace, která chce páchat dobro, i když leckdy vám míří revolverem na hlavu. Touto u-manutostí mi lehce připomínají jehovisty. Nicméně podíval jsem se na jejich internetovou stránku a musím říci, že je nějaká diskuse a názory odborníků, právníků, zastupitelů, starostů nezajímá.

Já vám jenom přečtu, jak byste měli dneska hlasovat a jak byste se měli dále zabývat tímto zákonem, protože to doporučuje Rekonstrukce státu, a myslím, že 140 nebo 160 členů Poslanecké sněmovny podepsalo závazek spolupráce s Rekonstrukcí státu. Takže vám přečtu, jak byste měli postupovat dál a to v zásadě vypovídá o všem. Když jsem se podíval na jejich facebookový profil, tak nejenom že mi teď nadávají díky mému vystoupení, že jsem nějaký blabla, protože to je u nich největší nadávka, ale vytýkají mi, že si máme všimnout Zemana, jak se do všeho montuje, a nemáme útočit na tuto bohubilou organizaci. Já si myslím, že tak jak bychom neměli brát s povděkem počínání Zemana, pana prezidenta Zemana, pardon, který se občas dle mého názoru pohybuje na hraně Ústavy, tak bychom se neměli nechat svázat názory nějaké, a nemyslím to zle, ale názory jedné organizace. Protože samozřejmě to není o organizaci, ale je to právě o vás, o starostech, o právnících a o odbornících.

Takže doporučení Rekonstrukce státu k návrhu zákona o registru smluv: "Návrh zákona o registru smluv považujeme za kvalitní a doporučujeme jeho další projednávání. Doporučujeme uspořádat pracovní seminář poslanců a odborníků, který by se věnoval dvěma bodům, o kterých se v souvislosti se zákony vede debata, a sice právním důsledkům tzv. sankce neplatnosti a také dopadu zákona právnické osoby ovládané státem a samosprávami. Na základě našich dosavadních analýz nicméně předpokládáme, že zásadní úprava návrhu nebude potřeba. Zdůrazňujeme, že většina námitek vychází z neznalosti připravované práv-

ní normy." Takže toto je pohled občanské společnosti, která chce páchat dobro, na případné výtky.

Děkuji za pozornost. (Potlesk části poslanců.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu zpravodaji za zpeřtení závěrečného slova ve zpravodajské zprávě a přistoupíme k návrhům na hlasování. Ještě předtím oznámím náhradní kartu. Pan kolega Karel Rais má náhradní kartu číslo 17.

Než budeme hlasovat, jenom zkontrolujeme s panem zpravodajem předložené návrhy.

Poslanec Jan Chvojka: Já jsem ještě, pane předsedající, zapomněl – byly na mě dotazy a prosby, jestli bych mohl navrhnout přikázání tisku do hospodářského výboru, jestli tak mohu učinit takto ještě?

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Můžete samozřejmě tak učinit ještě kdykoliv v tuhle chvíli. (Posl. Chvojka: Dobře, děkuji.) Takže hospodářský výbor. Ale nejdříve budeme hlasovat návrh o prodloužení lhůty k projednání o 30 dnů, který předložila v rozpravě paní poslankyně Helena Válková, jestli jsem neevidoval žádný jiný návrh.

Poslanec Jan Chvojka: Jestli můžu, pardon, skočit, já jsem zaslechl názor na 90 dnů.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Ne. Zákon o jednacím řádu hovoří o prodloužení až o 30 dnů, to znamená 60 plus 30 je 90, čili to je celková lhůta k projednání.

Poslanec Jan Chvojka: Tak jsme na stejných číslech!

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Jsme na stejných číslech. Stejně tak, jako když vy jste komentoval Rekonstrukci státu. U nás se to učilo v teorii státu a práva jako skupiny nátlaku. Takže v tomto ohledu je nám jasno.

Pokud nemáte jiný návrh k hlasování, pane zpravodaji, nechám odhlasovat prodloužení lhůty k projednání. (Posl. Chvojka souhlasí.)

Prodloužení lhůty k projednání o 30 dnů a budeme hlasovat v hlasování číslo 8, které jsem právě zahájil, a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování číslo 8 z přítomných 181 poslanců pro 152, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Předseda Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhl přikázat předložený návrh k projednání ústavněprávnímu výboru. Pan zpravodaj navrhl výbor hospodářský. Ptám se: má ještě někdo jiný návrh? Ano, prosím, tady jsou další návrhy. Prosím, paní kolegyně.

Poslankyně Jitka Chalánková: Doporučuji také projednání ve výboru kontrolním.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Další návrh? Prosím.

Poslanec Václav Horáček: Vážený pane předsedající, protože samozřejmě se to velice dotýká měst a obcí, navrhuji ještě výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Ano. Pan kolega Kováčik se vzdává slova. Můžeme tedy hlasovat postupně, jak byly návrhy podány.

Nejdříve v hlasování číslo 9 návrh na přikázání ústavněprávnímu výboru. Zahájil jsem hlasování a ptám se, kdo je pro ústavněprávní výbor. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování pořadové číslo 9 z přítomných 182 poslanců pro 158, proti nikdo. Návrh byl přijat.

V hlasování číslo 10, které jsem zahájil, budeme hlasovat výbor hospodářský. Kdo je pro přikázání hospodářskému výboru? Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování pořadové číslo 10 z přítomných 182 pro 154, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Dalším návrhem je návrh na výbor kontrolní. Zahájil jsem hlasování pořadové číslo 11 a ptám se, kdo je pro přikázání kontrolnímu výboru. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování pořadové číslo 11 z přítomných 182 pro 150, proti 1. Návrh byl také přijat.

Zatím poslední návrh je výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Budeme hlasovat v hlasování pořadové číslo 12, které jsem zahájil, a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování pořadové číslo 12 z přítomných 181 poslanců pro 159, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Tím jsme prohlasovali všechny návrhy. Konstatuji, že tento návrh byl

přikázán k projednání výboru ústavněprávnímu, výboru hospodářskému, výboru kontrolnímu a výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Lhůta k projednání byla prodloužena o 30 dnů, po 90 dnech se tedy můžeme zabývat druhým čtením tohoto návrhu. Děkuji zástupci předkladatelů, děkuji zpravodajům a končím bod číslo 2.

Dalším bodem jednání je bod číslo 3, resp. body 3 a 4, protože se týká stejné věci, resp. věci, která se týká Nejvyššího kontrolního úřadu, a to nejprve jako ústavní zákon a potom jako zákon samotný. V této souvislosti požádal předsedu Poslanecké sněmovny prezident Nejvyššího kontrolního úřadu Ing. Miloslav Kala o přítomnost a případné vystoupení na půdě Poslanecké sněmovny. Podle § 52 odst. 3 se schůze Poslanecké sněmovny mohou zúčastnit i další osoby, projeví-li Sněmovna souhlas. Předsedající jim může udělit slovo.

V této souvislosti tedy je třeba přijmout následující usnesení: "Poslanecká sněmovna souhlasí s účastí prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu Miloslava Kaly při projednávání bodu 3 a 4, sněmovní tisk 43 a 44."

Zahájil jsem hlasování pořadové číslo 13 a ptám se, kdo je pro přítomnost prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování pořadové číslo 13 z přítomných 180 poslanců pro 131, proti nikdo.

Žádám tedy službu, aby přivedla pana prezidenta Miloslava Kalu. (Pobavení.) Myslím tím do jednacího sálu Poslanecké sněmovny. Vítám tedy mezi námi pana prezidenta. Prosím, pane prezidente, posadte se.

Budeme pokračovat řádným jednáním. Nejdříve se budeme zabývat bodem číslo

3.
Návrh poslanců Stanislava Polčáka, Andreje Babiše, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů /sněmovní tisk 43/ - první čtení

Stanovisko vlády ke sněmovnímu tisku 43 jste obdrželi jako sněmovní tisk 43/1. Nejprve žádám, aby předložený návrh uvedl zástupce navrhovatelů pan poslanec Stanislav Polčák. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Stanislav Polčák: Děkuji, pane místopředsedo, za udělené slovo. Já bych si dovolil v této části svého stanoviska být možná trochu obšírnější, byť jsem tak původně neplánoval.

Chci nejprve zdůraznit, proč se touto novelou Ústavy zabýváme. Je to zejména proto, že v minulém volebním období došlo k neschválení této novely Ústavy rozšiřující kompetence Nejvyššího kontrolního úřadu, a to na půdě Senátu. K překvapení tehdejší politické reprezentace zákon, nebo novela Ústavy spolu s prováděcím zákonem prošla Poslaneckou sněmovnou tak, že tedy byla přijata napříč politickým spektrem a rozšiřovala kompetence Nejvyššího kontrolního úřadu po řadu měsíců, možná až dokonce více než roku, jednání zástupců politických stran. Tento ústavní kompromis, který byl dosažen zde na půdě Poslanecké sněmovny, jak jsem již znovu zdůraznil, tedy napříč politickým spektrem, ovšem nebyl potvrzen v Senátu a Senát se proti této změně Ústavy postavil a novelu Ústavy odmítl. Senát je ve věcech novely Ústavy, resp. změn ústavního pořádku, nepřehlasovatelný, a tudíž nedošlo ke schválení tisku tehdy pod číslem 351 a 352, neboť tedy novela Ústavy byla odmítnuta.

Následovalo předložení totožné novely znovu, s jedinou výjimkou, a to tou, že tato novela zahrnovala – předložená později, to bylo v květnu loňského roku, mou osobou a tehdejší vicepremiérkou paní Karolínou Peake – která obsahovala výjimku pro obce a města a byla tedy stanovená na úrovni Úřadu vlády. Tato novela Ústavy byla přivítána zástupci odborné veřejnosti a nebyla ovšem z již známých důvodů projednávána. Ten důvod spočíval v tom, že byla rozpuštěna Poslanecká sněmovna.

Tento základní úvod jsem si dovolil učinit takhle širší právě proto, abyste všichni porozuměli důvodům, které vedly k opakovanému předložení této novely. Já jako zpravodaj tehdejších tisků, které byly projednávány, jsem považoval všechny otázky vyslovené jak na půdě Poslanecké sněmovny, tak i Senátu za vyřešené. Nepředpokládal jsem, že by se vůči takovéto normě, která byla v květnu tak přivítána a byla konzultována i se zástupci Nejvyššího kontrolního úřadu, zvedly jakékoliv výhrady. Proto návrh nepovažuji ani tak za svůj, jako spíš za závazek, který byl učiněn ve veřejném prostoru a měl být dodržen.

Nyní jsme v situaci, kdy se vůči totožné předloze novely Ústavy zvedla určitá vlna odporu, a to kvůli jedinému ustanovení, na kterém nikdo nezměnil ani čárku, ani písmeno od toho května roku 2013. Jestliže některá média uvádějí výtky vůči tomuto návrhu zákona, tak chci opakovat, že jsme pouze jako předkladatelé reagovali na výtky, které byly vzneseny na půdě Senátu. To je za prvé. Za druhé chci říci, že jsem byl samozřejmě zpravodajem těch tisků již v minulém období a zároveň jsem podporoval co nejširší rozšíření kompetencí Nejvyššího kontrolního úřadu. A pokud jenom v jedné jediné části bylo nutno vyslyšet i názor Senátu, protože je

nepřehlasovatelný, tak to považuji za dosažení ústavního kompromisu, který je prostě v této části nezbytný a je potřebný.

Je třeba říci, že ve všech ostatních částech, a to jsou desítky tisíc subjektů, dochází k dramatickému rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu, pokud jde o subjekty, které jsou předmětem jeho kontroly.

Ve vztahu k obcím a městům chci podotknout, že tato problematika se zcela nedotýká projednávaného tisku 43, ale jedná se o tisk 44, to je prováděcí zákon vlastně k novele Ústavy. Ve vztahu k této části předložené úpravy chci říci, že nejsem jakkoliv dogmatický, že bych nereagoval na výtky a zároveň že bychom měli být hluchí k tomu, co je i prezentováno ze strany Nejvyššího kontrolního úřadu nyní. Je škoda, že to bohužel nezaznělo takto v minulém období. Měli bychom samozřejmě najít především politický konsensus napříč politickým spektrem, to je nepochybné, jedná se o věc Ústavy a změny Ústavy a na to navazující prováděcí zákon. Musí být dosaženo kompromisu, jak opakuji opakovaně, i na úrovni Senátu a styku s touto horní komorou ještě předtím, než dojde ke schválení Ústavy, aby se nedostali do stejného zapeklitého kola, jako tomu bylo minule.

Pokud jde o vymezení této změny Ústavy, je nutno říci, že se mění článek 97 Ústavy, který rozšiřuje kontrolní pravomoci, co se týče okruhu kontrolovaných subjektů, poměrně dramatickým způsobem. Zavádí se určitá legislativní zkratka – a tady bych mohl ilustrovat, jak se mění stanoviska legislativy, pokud jde o ty subjekty, které mají být uvedeny v Ústavě. Tak buďto půjdeme principem jakéhosi enumerativního výčtu, tedy výčtu adresného těch subjektů aspoň z hlediska jejich typů, které budou moci býti kontrolovány Nejvyšším kontrolním úřadem, anebo tedy půjdeme systémem, že se určí určitý výraz, který právo zná, a podle tohoto výrazu všechny subjekty, které pod něj budou spadat z hlediska své věcné působnosti, budou Nejvyšším kontrolním úřadem kontrolovány. Zatímco minule bylo argumentováno, že ta úprava by měla být co nejvíce přesná i na ústavní úrovni a legislativní zkratky se jaksí příliš nehodily, tak dneska je tomu zase do jisté míry opačně, jak vyplývá i ze stanoviska vlády. Na druhou stranu musím stanovisko vlády do značné míry přivítat, protože je za prvé souhlasné a za druhé se na to dívá jakousi jinou optikou, jinými očima, které doposud projednávány takto nebyly.

Chci říci, že se návrh od té květnové verze liší už jen v jedné jediné věci, a to v té věci, že návrh, který já jsem předložil, umožňuje ještě nad rámec původní předlohy kontrolu i ČEZu, tedy společnosti, která dříve byla z této kontroly vyňata prostřednictvím klauzule, že ve společnosti, jejíž akcie nebo cenné papíry byly přijaty k obchodování na veřejně obchodovatelných trzích, jsou z této kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu vyňaty. I toto ustanovení bylo schváleno v minulém období napříč politickým spektrem. Byla

to taková výjimka, která byla dojednána, a já jsem toto ustanovení z této předlohy jaksi vyňal s tím, že můžeme o tom diskutovat. Vnímám i argumenty proti, ale do značné míry opět dochází k rozšíření kompetencí, pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu.

Tím se zase znovu musím vrátit, a to už tedy závěrem svého vystoupení, k problematice územně samosprávných celků. Samozřejmě jedna věc jsou nárokové finance, které získávají obce prostřednictvím rozpočtového určení daní, to jsou samosprávné peněžní prostředky, a i u nich uznáváme, že by zde měla být kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu alespoň tedy z hlediska souladu se zákonem. Za druhé jsou peněžní prostředky, peněžní toky, které Nejvyšší kontrolní úřad má i dnes pravomoc kontrolovat, a to jsou ty nenárokové, řekněme dotační prostředky poskytované z veřejných rozpočtů. Zde je třeba říci, že ta novela by měla být v této části upravena tak, aby byla zachována – to je pouze to jediné ustanovení nebo jediná věta v prováděcím zákonu, ale Ústavy se to nedotýká – tak by měla být upravena tak, aby se umožnila kontrola tady těchto prostředků, těch nenárokových. To je asi nepochybné.

Na druhou stranu říci, že kvůli tomuto jedinému bodu tohoto ustanovení prováděcího zákona je celý zákon připraven špatně, považuji za zcela účelové a spíše snahu, jak potopit celý zákon vytvořením chiméry, že ten zákon je naprosto špatný. Když se podíváte, které subjekty mají být kontrolovány, tak mimo jiné je to například samozřejmě pražský Dopravní podnik, různé jiné akciovky a firmy s obecní, městskou, krajskou nebo státní účastí, pokud tedy dosahují aspoň toho stanoveného procenta. I o tom procentu se vedly mnohaměsíční diskuse, protože mnohé státy přistupují k tomu, že to procento snižují, a není nezbytné, aby tam obec nebo stát držely nadpoloviční většinu podílů. Ale vyžaduje se už třeba menší účast.

Toto všechno bylo vydiskutováno tak, aby se zapracovaly připomínky ze všech stran.

Mám-li na závěr říci, jsem přesvědčen, že nejlepší legislativní postup by měl být takový, že by se projednala novela Ústavy i se zástupci horní komory Parlamentu České republiky, tak abychom opět nedělali něco, co by Senát následně neschválil, a tím by celá práce padla vniveč, jako jsme se s překvapením dočkali minule, a zároveň aby bylo vyjasněno, co konkrétně znamená ústavní ochrana obcí a měst nebo územně samosprávných celků – týká se to samozřejmě i krajů – na ústavní úrovni, která je garantována hlavou osmou Ústavy, a kde je tedy zaručena samospráva, tato samostatnost obcí a měst a dalších územně samosprávných celků. Pokud tato diskuse neproběhne tak, aby bylo dosaženo ústavní shody, tak veškerá snaha o to, aby se zpřístupnily i další subjekty – podívejte se vlastně na rozsah rozšíření subjektů, je poměrně výrazný – tak

aby i tady tyto subjekty mohly počítat s tím, že budou podléhat kontrole Nejvyššího kontrolního úřadu.

K duplicitám – možná úplně poslední poznámka, protože jsem na to zapomněl ve svém vystoupení, duplicity kontroly, které jsou argumentem pro to, aby na úrovni obcí nedocházelo ke kontrolám Nejvyššího kontrolního úřadu – chci říci, že povaha kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu je úplně jiná než ta, která probíhá vlastně dnes ze strany jak finančních úřadů, tak krajských úřadů. Nejvyšší kontrolní úřad nemůže vyslovit žádnou sankci. Může pouze vyslovit nález, kterým konstatuje buď určité pochybení, nebo konstatuje výsledek své činnosti. Toto není klasická finanční kontrola, to je jenom veřejnosprávní postup, který je stanoven a opírá se o zákonnou proceduru. Jedinou sankcí, kterou Nejvyšší kontrolní úřad může udělit, je vlastně pořádková pokuta za neplnění součinnosti. Další sankcí je vlastně potom do jisté míry zveřejnění toho nálezu pro veřejnost.

Já si myslím, že zároveň je jasné, že z kontrolního plánu bude nepochybné, že subjekty, které budou kontrolovány i na úrovni obcí, budou v řádu desítek ročně. Není možné si myslet, že kapacity Nejvyššího kontrolního úřadu mohou sloužit na prověření 6 300 obcí, což je teď cca počet obcí a měst v České republice. Bude to tedy určitě kontrola namátková podle kontrolního plánu, ale zároveň tedy kontrola, která bude muset respektovat ústavní vymezení práva obcí, měst a krajů, které je už dnes zakotveno v platné Ústavě.

Já se těším na probíhající diskusi. Věřte, že kdybych na tom zákoně nepracoval poměrně zásadně i v minulém období, tak bych jej nepředkládal. Není to žádná Polčákova novela, je to prostě novela, která je vyžádána, měla být už dávno platná. Nestalo se tomu tak. Pokud se to podaří na základě tohoto návrhu, budu rád, ale nebudu si to připisovat jako nějakou zásadní zásluhu. Pokud se to tak nestane, to znamená, novela přijata nebude, bude na stávající vládě, aby připravila návrh nový. Já už se o žádný takový další návrh pokoušet nebudu, protože do jisté míry mám z probíhajícího procesu, kdy ještě v květnu ta novela byla oslavována a dnes ji mnozí strhávají kvůli jedinému ustanovení, na kterém se nezměnila ani řádka, tak to mě docela demotivovalo.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Polčákovi. Nyní poprosím, aby se slova ujal zpravodaj pro prvé čtení pan poslanec Petr Kořenek.

Poslanec Petr Kořenek: Vážený pane předsedající, vážené dámy, vážení pánové, já provedu pouze krátké shrnutí.

Projednáváme sněmovní tisk 43 a 43/1, což je stanovisko vlády. Jedná se o novelu Ústavy České republiky, zákon 1/1993 Sb. Předmětem úpravy je rozšíření rozsahu ústavních kompetencí Nejvyššího kontrolního úřadu. Podle návrhu by Nejvyšší kontrolní úřad nově získal kompetenci ke kontrole hospodaření s majetkem územních samosprávných celků a příjmů a výdajů jejich rozpočtů, a to z hlediska souladu se zákony o hospodaření s majetkem veřejných institucí, o nichž tak stanoví zákon, a to v zákonem stanoveném rozsahu hospodaření s majetkem právnických osob, v nichž má Česká republika nebo územní samosprávný celek majetkovou účast, o nichž tak stanoví zákon. Tento tisk je doprovázen tiskem 44, který navrhované rozšíření ústavních kompetencí promítá do zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu a který budeme projednávat v následujícím bodu.

Projednávaný tisk je s drobnou úpravou totožný se sněmovním tiskem 969 z minulého volebního období, který však Sněmovna již neprojednala. Historie tohoto tisku ovšem sahá dále, neboť obdobný návrh byl v minulém volebním období rovněž projednáván jako sněmovní tisk 351. Tento tisk, jak již bylo konstatováno, ale nezískal podporu v Senátu.

Vláda ve svém stanovisku vyslovila s projednávaným návrhem zákona souhlas, doporučila však v dalším legislativním procesu zohlednit několik připomínek. Za prvé, zpřesnění návrhu v souvislosti s jeho dopadem na oblast hospodaření veřejných vysokých škol. Za druhé, vláda rovněž navrhuje změnit pojem veřejná instituce za pojem, který se objevil v původních návrzích, totiž právnická osoba veřejnoprávní povahy. Za třetí, dle vlády také není vhodné omezit kontrolní pravomoci ve vztahu k územně samosprávným celkům pouze na přezkum zákonnosti.

Mé stanovisko jako zpravodaje je, že se domnívám, že tento sněmovní tisk by měl být propuštěn do druhého čtení, tak aby mohla proběhnout odborná debata nad jeho zněním a byl zároveň vytvořen prostor pro jednání se Senátem nad podobou návrhu, který bude přijatelný pro obě komory Parlamentu České republiky. Zároveň doporučuji přikázat mimo ústavněprávní výbor také výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj a výboru kontrolnímu. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu zpravodaji Petru Kořenkovi. Nyní otevírám obecnou rozpravu, do které se jako první přihlásil pan prezident Nejvyššího kontrolního úřadu jako host. Pane prezidento, prosím, máte slovo.

Prezident Nejvyššího kontrolního úřadu Miloslav Kala: Vážený pane místopředsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, především vám chci poděkovat za možnost vystoupit k projednávaným tiskům 43 a 44, to je návrhu změn Ústavy a návrhu změny zákona 166/1993 Sb.

Považuji za nutné na úvod říci, že NKÚ není iniciátorem myšlenky rozšířit svoji působnost, kompetence nebo postavení. Na četné dotazy, které dostáváme, odpovídáme, že doporučujeme respektovat mezinárodní doporučení dané především Limskou deklarací. To zní: "Všechny finanční operace s veřejnými rozpočty mají podléhat kontrole příslušného účetního dvora, bez ohledu na to, zda a jakým způsobem se to odráží ve státním rozpočtu."

Tato myšlenka se ostatně stala součástí volebních programů některých stran. Dovolte namátkou některé z nich citovat: "Rozšíříme pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu tak, aby mohl kontrolovat veškeré výdaje veřejných rozpočtů." Nebo: "Podpoříme novelu Ústavy a zákonů o NKÚ, která rozšíří kontrolní pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu ve vztahu k samosprávě, majetkovým účastem státu, veřejnoprávními institucím, jako jsou pojišťovny, dobrovolné svazky obcí, příspěvkové organizace územních samosprávných celků, Česká televize, Český rozhlas, veřejné vysoké školy, Česká národní banka a další." Tyto předvolební proklamace se koneckonců promítly i do koaliční smlouvy, v níž výslovně stojí "rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu tak, aby mohl kontrolovat veškeré výdaje veřejných rozpočtů při současném odstranění duplicit kontrolních systémů".

Návrh, který teď projednáváme, nenaplnuje závazek, který jste dali svým voličům. Do značné míry se sice překrývá s návrhem projednávaným Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky v jejím předchozím volebním období. Ten jsme považovali za krajní kompromisní řešení. Když ovšem řikám do značné míry, narážím na jeden velmi podstatný detail. Předložený návrh výslovně zakazuje kontrolu hospodárnosti a účelnosti nakládání s majetkem obcí, měst a krajů, tedy zakazuje něco, co nyní NKÚ u státních a evropských prostředků kontrolovat může. Navrhované omezení působnosti NKÚ pouze na kontrolu souladu se zákonem pokládám proto nejen za nedostatečné, ale odporující Limské deklaraci i slibům, které jsem v úvodu své řeči citoval. Nejedná se tedy o rozšíření, ale o omezení současných pravomocí NKÚ.

Dovolte mi toto tvrzení blíže vysvětlit. Jak jsem řekl, podle navrhovaného znění ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) a § 4 odst. 2 návrhu má NKÚ provádět kontrolu hospodaření s majetkem územních samosprávných celků a příjmů a výdajů jejich rozpočtů pouze z hlediska souladu se zákony. Tento přístup je předkladateli odůvodňován zejména odkazem na článek 101 odst. 4 Ústavy České republiky, podle kterého může stát zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, pouze vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem.

Dále pak na ustanovení Evropské charty místní samosprávy publikované pod č. 181/1999 Sb., podle něž jakýkoli správní dozor nad

činností místních společenství běžně usiluje pouze o zajištění souladu se zákonem a ústavními zásadami. K tomu je možné uvést, že audit nebo kontrola legality zahrnuje podle zavedené praxe nejvyšších kontrolních institucí soulad se všemi právními předpisy, nikoli jen se zákony.

Jako příklad možných výkladových problémů, které by vznikly při kontrole územních samosprávných celků výlučně z hlediska souladu se zákony, lze uvést kontrolu účetnictví. Kontrola účetnictví, která patří mezi tradiční kontroly vykonávané nejvyššími kontrolními institucemi, pracuje tak, že platný zákon o účetnictví výslovně odkazuje na prováděcí právní předpisy, tedy vyhlášky Ministerstva financí, a na normativní akty neprávního charakteru, jako jsou mezinárodní a české účetní standardy. Kontrola účetnictví výhradně jen podle zákona o účetnictví není prakticky realizovatelná.

Chci také zdůraznit, že kontrola NKÚ nemá v žádném ohledu povahu správního dozoru a nepředstavuje tak zásah do činnosti příslušného územního samosprávného celku. Představa, že NKÚ bude hodnotit politická rozhodnutí reprezentantů územně samosprávných celků, je neopodstatněná a mohu vložit ruku do ohně za to, že něco takového se nikdy nedělo a dít nebude.

Návrh, který máte na stole, v sobě nese i další významná rizika. Mluvím o nahrazení pojmu "právní osoba veřejnoprávní povahy", který byl součástí již zmiňovaného návrhu z minulého funkčního období, pojmem "veřejná instituce". Podle obecných legislativních zásad musí být právní předpis terminologicky jednotný. Vzhledem k nejasnému vymezení kontrolovaných subjektů pod písmeny c), d) a e) předloženého návrhu upozorňuji, že v aplikační praxi bude docházet k interpretačním překrytí jednotlivých písmen. Územní samosprávný celek uvedený pod písmenem c) je veřejnou institucí ve smyslu písmene d) a právní osoba s majetkovou účastí státu nebo samosprávy ve smyslu písmene e) může být současně i veřejnou institucí ve smyslu písmene d). Již v této fázi legislativního procesu je tedy zřejmé, že u předloženého návrhu nebyl naplněn požadavek anticipované interpretace právní normy.

Pokud jde o použití pojmu "veřejná instituce" v současných platných právních předpisech, je např. v zákoně o státní statistické službě používán pojem veřejných institucí. Rozumějí se jím organizační složky státu, územní samosprávné celky, státní a ostatní mimorozpočtové fondy, veřejné vysoké školy, zdravotní pojišťovny a ostatní organizace zařazené Českým statistickým úřadem do tohoto sektoru. Samotný pojem veřejná instituce se dále vyskytuje v zákoně o svobodném přístupu k informacím. Tento zákon uvedený pojem nedefinuje. Judikaturou je však vykládán v podstatně širším pojetí, než jaké je obsahem pojmu veřejných institucí podle zákona o státní statistické službě. Pojem veřejná instituce je používán i v poslaneckých návrzích ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti a zákona o

pravidlech rozpočtové odpovědnosti, které byly rovněž předloženy vládě ke stanovisku. Vymezení pojmu veřejná instituce podle těchto sněmovních tisků, podle sněmovních tisků č. 43 a 44, a podle jeho dosavadního použití v právním řádu tedy není identické. Nemusím snad zdůrazňovat, že je nežádoucí, aby byl tento pojem pro účely různých zákonů včetně ústavních vymezen různě, a varuji před možnými dohrami, včetně těch soudních.

Jiné zákony upravující kontrolu hospodaření územních samosprávných celků jako kritéria kontroly zmiňují: dodržování povinností stanovených zvláštními právními předpisy, zejména předpisy o finančním hospodaření územních celků, o hospodaření s jejich majetkem, o účetnictví a o odměňování – cituji ze zákona 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Nebo: dodržování právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy v mezích těchto předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky k zajištění stanovených úkolů těmito orgány – to byl zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů.

Na možný rozpor s Ústavou, resp. s Evropskou chartou místní samosprávy, zde nebylo v průběhu schvalovacího procesu u těchto legislativních úprav poukazováno. V důvodových zprávách k nim byl naopak konstatován jejich plný soulad s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Podle ustanovení § 4 odst. 2 věty druhé návrhu NKÚ neprověřuje, zda je majetek územního samosprávného celku nebo dobrovolného svazku obcí využíván účelně a hospodárně podle zvláštního právního předpisu. Přitom se v uvedeném případě jedná o zákonnou povinnost, která pro ÚSC vyplývá nejen ze zákonů upravujících jejich postavení – to je § 38 odst. 1 zákona 128/2000 Sb., o obcích, a stejně tak zákona o krajích, § 17 odst. 1, stejně tak jako zákona o hl. m. Praze, ale i ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, povinnost chovat se hospodárně, účelně nebo efektivně ukládá obcím nejen zákon o obcích, jak si předkladatelé zřejmě myslí. Cílem předkladatelů je údajně zabránit NKÚ ve vměšování se do samosprávné působnosti územních celků ve smyslu ustanovení hlavy sedmé Ústavy České republiky. Uvědomujete si, že povinnost využívat majetek účelně, hospodárně a efektivně je obcím a krajům uložena nejen zákonem o obcích, event. krajích? Co zákon o finanční kontrole? Co třeba zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů anebo zákon o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí? A koneckonců, co zákon o veřejných zakázkách? Rozumím správně vašemu návrhu, že nekontrolujeme účelnost a hospodárnost podle zákona o obcích a krajích? Nebo tím myslíte, že nekontrolujeme hospodárnost a účelnost podle všech výše jmenovaných zákonů?

Návrh, který projednáváte, znamená, že kontrolu obcí NKÚ provádět nebude. Chcete-li, aby obce a kraje stály mimo kontrolu externího auditora, pak to sdělte veřejnosti. Je to lepší řešení než tvrdit, že nový zákon dostane pod nezávislou kontrolu třetinu rozpočtu. S tou třetinou rozpočtu se totiž budeme trápit, trápit v nekonečných soudních sporech, kdy každý krok NKÚ bude předmětem žaloby.

Navrhuji vám – vraťte předložený návrh předkladatelům k dopracování a požádejte vládu, ať připraví vládní návrh novely Ústavy, který projde standardním legislativním procesem. Jedině takový postup umožní vzájemné provázání novely Ústavy a novely zákona o NKÚ. Jedině tato cesta zabráni rizikům interpretačních sporů, které skončí soudními tahanicemi, a nikoliv kvalitně provedenou kontrolou. Pro ty z vás, kteří se cítíte vázáni svým podpisem tzv. Rekonstrukce státu, mi dovoluji připomenout, že na základě smlouby, kterou jste před pár týdny složili, jste vázáni především svým vědomím a svědomím. Nehlasujte pro něco, co ve svém důsledku zakládá na řadu problémů, a raději si dejte práci připravit skutečně kvalitní předlohu, která naplní vaše sliby. Je to jen ve vašich rukou. Děkuji. (Potlesk v části sálu.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu prezidentovi Nejvyššího kontrolního úřadu. A teď s přednostním právem poprosím pana předsedu Občanské demokratické strany Petra Fialu. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Petr Fiala: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, rád bych vás upozornil na některé problémy, které se pojí s tímto návrhem.

Jak už tady bylo řečeno, poslanci ANO, TOP 09 a KDU-ČSL předložili prakticky totožný návrh, který už předkládala vláda v minulém období a který, jak jsme slyšeli, nebyl přijat Senátem, dokonce bych řekl, že byl silně kritizován Senátem, a to ne z politických důvodů, ale především těmi senátory, kteří mají zkušenost s komunální a krajskou politikou. A nakonec tento návrh nebyl přijat ani Poslaneckou sněmovnou.

Připomeňme si znovu a podtrhněme si některé problémy, které nepochybně vyvstanou. Návrh zvyšuje zatížení obcí kontrolami. Podle návrhu má být nově kontrolováno Nejvyšším kontrolním úřadem hospodaření obcí, které už dnes přece prochází důkladnou kontrolou. Obce jsou kontrolovány značným množstvím orgánů, připravují audity, kontroly provádějí finanční úřady, dotace jsou kontrolovány příslušnými ministerstvy, u evropských dotací probíhají kontroly řídicími orgány, hospodaření obcí je kontrolováno i krajskými úřady. Kontrola ze strany Nejvyššího kontrolního úřadu je další z řady těchto kontrol, která velmi zatěžuje obce. Z hlediska faktického výsledku je to jenom posílení duplicity v kontrolách, nebude to mít žádný velký přínos.

Nemůže to mít, a to je druhý bod, předpokládaný preventivní efekt. A

nemůže to mít preventivní efekt čistě z kvantitativního hlediska. Návrh přece nepočítá s navýšením kontrolních akcí Nejvyššího kontrolního úřadu ani s navýšením jeho rozpočtu, což je samozřejmě dobře. Zároveň však návrh počítá s rozšířením kontrolovaných osob o 6 250 municipalit, 14 krajů, blíže neurčený počet obchodních společností s majetkovou účastí samospráv atd. Když si vezmeme, že ročně provede Nejvyšší kontrolní úřad zhruba 40 kontrolních akcí a zkontroluje asi 350 subjektů, tak kdyby se Nejvyšší kontrolní úřad polovinou své kapacity zaměřil na hospodaření obcí, připadne kontrola na jednu obec zhruba jednou za 300 let. Taková četnost kontroly prostě nemůže, v žádném případě nemůže, působit jako prevence nějakého případného nekalého hospodaření.

Další věc, která je velmi důležitá. Náklady na součinnost s kontrolory obcím nikdo nehradí. A dámy a pánové, kdo máte nějakou zkušenost se řízením instituce, víte, že kontrola, každá kontrola s sebou nese dodatečné náklady. Je nutno vyčlenit prostor pro kontroly, zaměstnanci musí spolupracovat, nemohou se tak několik dní věnovat své agendě a tuto zátěž stát obcím nerefunduje a případnou refundaci neřeší ani poslanecký návrh.

Na závěr to naprosto nejpodstatnější. Já patřím k těm poslancům, kteří nebyli v minulosti starosty, ale patřím také k těm poslancům, kteří řídili instituce. Řídil jsem jich několik a mohu vám říct, že velkým problémem je dnes duplicita kontrol a množství kontrol, které je už skoro nezvladatelné. Stejná záležitost bývá už nyní duplicitně, nekoordinovaně kontrolována různými orgány, mnohdy s odlišným výsledkem. Před jakýmkoliv rozšířením pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu musí předcházet a musí být řešeno toto množství kontrol ze strany státu jako celek, aby i ve výsledku u obcí nedocházelo k dalším duplicitám. Musíme nejprve provést důkladnou analýzu současného systému kontrol, jeho duplicitních míst a navrhnout kroky, které povedou k optimalizaci tohoto systému. Tato analýza dnes chybí. Návrhy na optimalizaci nemáme, a proto je návrh na rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu vůči samosprávám postaven na vodě a postrádá rozumné zdůvodnění. Jenom tím obce zatížíme. Tím prvním krokem, který bychom měli udělat, je provést koordinaci kontrol tak, aby si s tím obce mohly poradit, aby ve výsledku měly kontroly vůbec nějaký efekt.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Fialovi. S faktickou poznámkou se přihlásil zástupce navrhovatelů pan poslanec Polčák. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Stanislav Polčák: Děkuji, pane místopředsedo. Já musím v této části debaty na to zareagovat, protože vzhledem k počtu přihlášených je mi důležité, aby to nezapadlo v hromadě přihlášek.

Je třeba říci, že ODS v minulém období zde v této Sněmovně hlasovala

pro přísnější verzi, než kterou dnes vy tady kritizujete, pane předsedo Fialo prostřednictvím pana místopředsedy. Kromě toho z jednoduché matematické úvahy vychází, pokud pan prezident Kala je proti tomu, aby obce byly takto kontrolovány pouze z hlediska souladu se zákony, a zároveň pan předseda Fiala je vůbec proti tomu, aby obce byly kontrolovány, tak mi z toho jednoduchou úvahou vychází, že ten návrh je správný a že jde správným směrem.

Za druhé musím říci, že ten soulad se zákony, kdy obce nebo územně samosprávné celky jsou kontrolovány pouze z hlediska souladu se zákony, tak toto bylo předmětem i té schválené novely Ústavy, kterou jsme zde schválili, a nemá pravdu pan prezident Kala, že toto ustanovení v té původní předloze nebylo. Podívejte se na § 3 původní předlohy 351. My jsme museli reagovat na námitky ze strany Senátu, protože Senát je nepřehlasovatelný, tudíž jsme kontrolu pouze u obcí snížili na tu úroveň, která je dnes obsažena v návrhu. A pojďme o tom diskutovat, ale neříkejte, že celý návrh je špatný. Já mám totiž pocit, že zde jde úplně o něco jiného – aby se ta kontrola co nejdále oddalovala a aby různé dopravní podniky a jiné firmy se státní institucí byly dále eldorádem toho, co dnes tam probíhá. Děkuji mnohokrát.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji. A teď už tady máme další řádně přihlášené. Pardon. K faktické poznámce pan poslanec Bendl. Prosím.

Poslanec Petr Bendl: Děkuji za slovo. Tady přece nikdo neřekl, že obce nejsou kontrolovány. Tady naopak padlo, že jsou obce kontrolovány v jedné věci několika institucemi najednou. A to, o čem se tady vede spor, to, co hrozí, je, že NKÚ kontroluje zákonnost, ale rád by kontroloval takzvanou – několikrát jsem si tu napsal – hospodárnost a účelovost. Pak žádná zastupitelstva nepotřebujeme. Pak nepotřebujeme žádné volby, žádnou demokracii. Ale padalo to tady z úst pana prezidenta NKÚ a to považuji za velmi nebezpečné. Je, přátelé, účelné a hospodárné třeba fotbalistům, sokolům, včelařům a já nevím komu pronajmout tělocvičnu třeba za 10 korun na hodinu někde? Je to hospodárné? Ale je to účelové?

Já myslím, že zákon směřuje někam, kam směřovat nemá. Jestliže by měl být někdo kontrolován, tak jak zde padlo, jednou za 300 let, pak ten systém nebude spravedlivý ke všem, ale bude se vybírat. Bude se vybírat ten, kdo bude posuzován a pak veřejně hanoben, aniž by to u soudu jakýmkoli způsobem uspělo.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou se přihlásil pan předseda ODS pan poslanec Fiala. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Petr Fiala: Pane předsedající, tady byly naznačeny nějaké motivy, které musím jednoznačně odmítnout. Ta moje výhrada vychází ze zkušenosti. My zavádíme stále nové a nové systémy kontrol, které nakonec k ničemu nevedou, ale vedou – nebo nemají žádný pozitivní efekt. Jediný efekt, který mají, je, že instituce mají stále větší obtíže se věnovat své činnosti, ale věnují se tomu, aby uspokojily nároky jednotlivých kontrolorů a kontrolních institucí, a to je naprosto špatné.

Mohu vám říct svoji zkušenost, což musím udělat prostřednictvím pana předsedajícího. Když jsem byl rektorem Masarykovy univerzity, tak jsem zahajoval ročně přes 40 kontrol. To máte skoro každý týden jednu kontrolu. A to znamená vyčlenit pracovníky, vyčlenit místnosti. Na ministerstvu školství měl NKÚ svoje místnosti a seděli tam neustále.

My přece musíme přemýšlet nad tím, jestli ty kontroly jsou efektivní. Přece nebudeme pokračovat v té praxi, že dáváme kontrolní pravomoci dalším a dalším orgánům, rozšiřujeme kontrolní pravomoci jednotlivých orgánů, neustále se všichni kontrolujeme a pro samou kontrolu už nejme schopni efektivně fungovat. Toto je pro obce velmi nebezpečné, protože je to mimořádně zatíží, a tak k tomu musíme přistupovat.

Znovu opakuji, obce jsou kontrolovány. Tohle není snaha, vyhnout se kontrolám. Tohle je snaha nechat obce žít a dělat to, co mají, a ne se věnovat další zbytečné kontrole.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou pan poslanec Polčák.

Poslanec Stanislav Polčák: Vážený pane předsedo prostřednictvím pana místopředsedy Petra Gazdika, jenom z úcty k vám mé vystoupení teď už nebude ani dlouhé, ani příliš peprné. Ale můžete mi říci prostřednictvím pana místopředsedy, jak jste mohl být členem vlády Petra Nečase, která tuto kontrolu vztahovanou i na obce a města, navrhla a zavedla? Chtěla ji zavést? Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji. Faktická poznámka paní poslankyně Černochová.

Poslankyně Jana Černochová: Nejsem tisková mluvčí našeho pana předsedy, ale myslím si, že část členů ODS se k tomu vyjádřit může. Ano. Hlasovali jsme pro tento návrh, ale nezazněly na půdě Poslanecké sněmovny argumenty, které tady dnes zazněly z úst prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu. Protože v té době, když ten návrh byl předkládán, pan prezident nebyl prezidentem a úřad byl bez prezidenta. A to, že se tady vrcholný představitel tohoto úřadu vyjadřuje tak negativním způsobem k to-

muto návrhu, přece je snad nějakým mementem pro nás všechny. Ten člověk byl zvolený, má legitimitu a nemysleme si jako poslanci, že tomu, proniknout pod povrch toho, co se na NKÚ děje, že tomu prostě rozumíme víc. Nerozumíme.

Já jsem si z toho odnesla to, že se v tom návrhu mění způsob definice toho, co kontrolujeme, na to, koho kontrolujeme. O ničem jiném ten návrh bohužel není. A žádnou kontrolu to neposiluje. Naopak.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji paní poslankyni a s faktickou poznámkou pan poslanec Polčák.

Poslanec Stanislav Polčák: Děkuji, pane místopředsedo. Já jsem se rozhodl, že si to nenechám úplně líbit, a s každým dalším vystoupením kolegy z ODS jsem více motivován v této věci hovořit. Jinými slovy, pokud pan prezident Kala tedy navrhuje, aby byla plná kontrola nad obcemi, bez ohledu na to, co řekl Senát, a vy říkáte na druhou stranu, že nad obcemi nemá být žádná kontrola, tak to vaše vystoupení, paní kolegyně Černochová prostřednictvím pana místopředsedy, mi přijde úplně zmatečné.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou pan poslanec Petr Fiala. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Petr Fiala: Já už bych se nehlásil, ale chci odpovědět vašim prostřednictvím, pane místopředsedo, panu poslanci. Já říkám totéž, co jsem říkal tehdy ve vládě Petra Nečase. A já jsem nebyl poslancem. Moje stanovisko se nemění a moje stanovisko k rozšiřování množství kontrol ze strany státu je stále stejně skeptické. Můj postoj je konzistentní. To jenom na vysvětlenou.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Fialovi. Tím bych faktickou přestřelku ukončil a dostáváme se k řádným přihláškám. Jako první v řádných přihláškách je přihlášen pan poslanec Antonín Sedá. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Antonín Sedá: Děkuji, pane místopředsedo. Vážení členové vlády, vážený pane prezident NKÚ, vážené kolegyně, kolegové, ono je velmi těžké tady vystupovat po panu prezidentovi Nejvyššího kontrolního úřadu, který podle mě detailně a brilantně shrnul své připomínky k návrhu zákona, který projednáváme. Zároveň pan předkladatel má pravdu v tom, že ta původní novela, kterou jsme tady projednávali v minulém funkčním období, neprošla na základě zamítnutí Senátem.

Musím souhlasit s některými názory prezidenta Nejvyššího kontrolního

úřadu, že současný návrh omezuje kontrolu právě obcí, měst. Na druhou stranu myslím, že je nutno lépe, jednoznačněji definovat rozsah kontrolovaných osob. Protože tady opravdu opravdu zaznělo, že namísto toho, aby bylo umožněno NKÚ kontrolovat de facto skoro všechno, co se týká financí z veřejných peněz či evropských fondů, a to bez ohledu na příjemce či zřizovatele, tak je tady výčet těch institucí, které může NKÚ kontrolovat, což si myslím, že není dobře.

Dalším problémem, který návrh neřeší a na který jsem již v minulosti upozorňoval, a už to tady také zaznělo, je nutnost při posílení kompetencí na jedné straně rozšířit anebo posílit personální a finanční možnosti NKÚ. Což si ovšem vyžádá náklady ze státního rozpočtu. Prostě bez tohoto rozšíření zůstane určený cíl k posílení transparentnosti v nakládání veřejných prostředků a vlastně kontroly těchto veřejných peněz, nebo čerpání veřejných peněz či peněz z evropských fondů, pouze na papíře.

Poslední poznámka, kterou mám, je, že Svaz měst a obcí ČR poukazuje již na dnešní rozsah kontrol, ono to tady už taky zaznělo, a obává se v řadě jich duplicity, zejména také zvýšení nákladů. To sice z mého pohledu je možné, ale na druhou stranu je nutno brát rozšíření kompetencí kontrol Nejvyššího kontrolního úřadu i na územní samosprávné celky za jistou prevenci pro samotné rozhodování představitelů těchto samospráv.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Sedšovi. S další řádnou přihláškou je pan poslanec Stanislav Grospič. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Stanislav Grospič: Děkuji, pane místopředsedo. Vážené kolegyně a kolegové, já bych jenom chtěl otočit trošku pozornost k jinému problému, který je spojený s předloženým návrhem zákona a který se týká Ústavy ČR. Chtěl bych v této souvislosti říci, že také vnímám problém rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu, který tady byl otevřen již v minulém volebním období, i tu skutečnost, že vlastně nedošlo k jeho projednání, v prvním případě v tom, že se s ním neztotožnil Senát jako druhá komora našeho Parlamentu, a v druhém případě tím, že došlo k ukončení volebního období.

Ale v této souvislosti si myslím, že asi k posílení postavení Nejvyššího kontrolního úřadu ani k průniku větší četnosti kontrol do veřejných rozpočtů nepřinese úspěch příliš cesta, která půjde extenzivním způsobem, výčtovým způsobem v ústavním pořádku ČR, a mám teď na mysli onu změnu, která je spojena se změnou Ústavy ČR, kdy je navrhováno, aby došlo k rozšíření obsahu čl. 97 odst. 1 Ústavy ČR, a sice z díkce, že NKÚ je nezávislý orgán, který vykonává kontrolu hospodaření se státním majetkem

a plněním státního rozpočtu, na znění, kdy se konstatuje, který kontroluje, a teď tam následuje výčet pěti oprávnění. To ve svém důsledku snižuje možnost potenciálně toho vlastního zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu a zúží velice pragmaticky okruh kontrolovaných subjektů i potenciální další kontrolu, která se bude týkat hospodaření právě se státním majetkem, se státními finančními prostředky, a nijak to nepřinese potenciální možnost k zvýšení kontroly i ve vztahu k veřejným institucím nebo především tedy k rozpočtu územně samosprávných celků či organizací, kde mají nějaký podíl tyto veřejné prostředky.

Z těchto důvodů si dovoluji navrhnout za klub KSČM vrácení návrhu zákona předkladateli k jeho dopracování.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Grospičovi. Zaznamenal jsem návrh na vrácení k dopracování.

Další z řádně vystupujících je pan poslanec Jiří Štětina. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Štětina: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo. Vážený pane prezidente, vážená vládo v demisi, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, v úvodu mi dovoluji, abych svoji diskusi věnoval oběma tiskům, to znamená 43 a 44, protože se týkají Nejvyššího kontrolního úřadu. Také mi dovoluji, abych se vyjádřil v několika větech k tomu, co si myslím o práci Nejvyššího kontrolního úřadu.

Za poslední dva roky, co jsem měl možnost se setkávat s kontrolními zprávami, jsem nezaznamenal jedinou zprávu, ve které by bylo konstatováno, že tato příslušná organizace, která je kontrolovaná, hospodařila správně. Vždycky byl větší, ale spíše hodně velký rozpor ve financování. Z tohoto důvodu se samozřejmě poslanci již v minulém volebním období snažili zvýšit kompetence Nejvyššího kontrolního úřadu. Myslím si, že obavy z toho, že obce, případně i právnické či fyzické osoby budou mít zvýšenou svoji práci, protože tam přijde několik dalších kontrol, já si myslím, že to nehrozí. K čemu dneska například dochází? Že právnické osoby své podnikání přehlašují do Prahy, ačkoliv podnikají dejme tomu v Hradci Králové, tak samozřejmě jsou přihlášení v Praze a finanční úřady se na kontroly dostanou tak jednou za 150 let. Někdo z předřečníků zde pravil, že kdyby Nejvyšší kontrolní úřad musel všechno kontrolovat, že by na jednu kontrolu došlo jednou za 300 let. Já si to nemyslím, protože jestliže bude mít Nejvyšší kontrolní úřad právo kontrolovat veškeré veřejné prostředky, čili veřejné rozpočty, jestli bude mít právo kontrolovat všechny právnické osoby, které hospodaří s finančními prostředky státu, tak samozřejmě kontrol bude naopak méně, protože si nikdo nedovolí, aby tedy hospodařil tak, jak hospodaří dodneška. Nemyslím obce, tím bych je samozřejmě urazil,

ale mnoho subjektů, které například při nákupu služeb vytunelují stamiliony korun, protože je zvykem, že jakmile se ze státního či veřejného rozpočtu dostanou peníze do soukromé firmy, tak to již nemá nikdo právo kontrolovat. V tomto případě, jestliže bude mít NKÚ takovéto kompetence, tak samozřejmě si myslím, že bude již ta kontrola daleko méně prováděna. Ale jistě souhlasím s tím, že bude muset být zvýšen počet kontrolorů a pracovníků, ale skutečně se nám to vyplatí, protože jestliže se nám dneska ztrácejí desítky miliard, tak se nám to sníží třeba na 100 milionů.

A nyní k vlastnímu ústavnímu zákonu. Já se chci vyvarovat toho, abych ho nazýval zmetkem, nebo tedy paskvilem, jak někteří předkladatelé zákona vždycky kritizují toho, kdo navrhne nějaký zákon, toho jsem dalek. Ale myslím si, že novelu ústavního zákona by měla předkládat vláda, nikoliv poslanci. Myslím si, že ústavní zákon musí být stručný a jasný, že nemůže být, a teď mi dovoluji, abych nahlédl do návrhu zákona, to znamená článek 97, který má a) až e) odstavce. Já si myslím, že to vyřeší skutečně jediná věta, která asi bude znít takto: a) Nejvyšší kontrolní úřad má právo kontroly všech veřejných prostředků, b) Nejvyšší kontrolní úřad má právo kontrolovat, a teď bych vám to citoval doslova: čili vykonávat kontrolu s majetkem právnických osob s majetkovou účastí státu nebo územního samosprávného celku. A myslím si, že pak nemusíme nikde vypočítávat, jestli v tom má být ČEZ nebo v tom mají být Lesy České republiky, případně další desítky firem, neboť bychom to nevyjmenovali, ale bude nám všem jasné, že jestliže jdou finanční prostředky z veřejných rozpočtů, musí být kontrolovány Nejvyšším kontrolním úřadem.

Mohl bych zde pokračovat dále, ale nechci zdržovat slovnou Sněmovnu, protože je zde přihlášeno ještě několik diskutujících, takže vám děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Štětinovi. Poprosím pana poslance Jana Zahradníka. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jan Zahradník: Vážený pane místopředsedo, dámy a pánové, já bych se chtěl ve svém příspěvku vrátit zase zpátky na začátek projednávání zákona. Je to zákon, který zavádí změnu Ústavy, tedy ústavní zákon, který má zvláštní postavení. Když se začne mluvit o změně Ústavy, tak by občané a my jako jejich zvolení představitelé měli zpozornět. Tato změna Ústavy, změna základního dokumentu naší republiky, je předkládána jednak jako poslanceká iniciativa, to za prvé, a za druhé je předkládána v mimořádné schůzi Sněmovny. Může se naskýtat podezření, že je zákon, jak už tady bylo řečeno při projednávání pořadu naší schůze, předložen jako jakási kamufláž toho zákona, který zde bývá nazýván jako Lex Babiš. Je-li tomu tak a je-li to podezření

oprávněné, tak pak s podivem konstatuji, jakou asi roli v tom hrají všichni podepsaní poslanci TOP 09, kteří se pod ten zákon podepsali.

Ještě se vrátím ke svým zkušenostem z NKÚ. Pamatuji si, jak v roce 2001 přišly první kontroly z NKÚ na tehdy nově vzniklé kraje. Samozřejmě, že již tehdy Nejvyšší kontrolní úřad kontroloval určitou část hospodaření krajů, protože rozpočty krajů, jak víme, jsou z poloviny tvořeny průchozími dotacemi státních finančních prostředků. Tehdy úřad byl sice obávanou, ale respektovanou institucí pod vedením zvěčnělého Lubomíra Voleníka, kterého bych tady chtěl připomenout, prvního prezidenta NKÚ.

Já mám takové podezření, že tento navrhovaný zákon vychází z jakéhosi předpokladu, že veřejné prostředky na úrovni územních samosprávních celků jsou vynakládány jaksi a priori nesprávně a že jedině zvýšená kontrola může tento domněle špatný stav napravit. A tady bych si dovolil, jako už ve svém minulém příspěvku, říci, že si toto podezření tisíce poctivých komunálních politiků nezaslouží. Ono to dokonce jde tak daleko, že někteří z nich jsou obviňováni, souzeni, ale musím říci, že teď nedávno jeden z nich byl v plné míře osvobozen.

Pan předseda Fiala zmínil stávající úroveň kontroly. Územní samospráva, zejména obce, jsou kontrolovány krajskými úřady. Je na to již zaběhnutá metodika. Krajské úřady se snažily, aspoň v jižních Čechách to bylo zvykem, nejenom kontrolovat a hledat chyby, ale v procesu kontroly dokonce obce učit, jak správně plnit rozpočtová pravidla, jak správně hospodařit. Celkem vzato musím říci, že se nám během těch osm let podařilo obce naučit správně hospodařit.

Multiplicita kontrol. Nejenom duplicita, ale multiplicita je také velkým problémem. Případy, kdy jedna, druhá kontrola dopadnou dobře a třetí kontrola naopak zjistí tak závažné nedostatky, že na jejím základě jsou stanoveny sankce vůči územně samosprávnému celku, nejsou ničím neobvyklým.

A ještě na závěr bych chtěl říci něco k těm nákladům na kontrolní činnost. Byl tady zmiňován aspekt, že by se při stávající kapacitě na obec dostalo jednou za 300, nebo jiná teorie říká, že jednou za 150 let. Když tady pan senátor Miloš Vystrčil vysvětloval záporné stanovisko Senátu v minulém Sněmovně v minulém roce, tak zmínil číslo, že když tento zákon, tu kontrolu obcí, zavedli na Slovensku, přibýlo v jejich nejvyšší kontrolní instituci 120 úředníků. Prostou úměrou vychází, že u nás by byla potřeba 240 úředníků, o které by úřad měl svou kapacitu navýšit, aby regulérně stihl tak, jak asi je úmyslem, obce kontrolovat.

A konečně na závěr spíše taková otázka řečnická – já znám odpověď. Když tedy Nejvyšší kontrolní úřad má kontrolovat kde co, tedy včetně obcí, kdo kontroluje Nejvyšší kontrolní úřad? Ano, kontrolujeme jej my. Budeme mít kapacitu zkontrolovat jeho kontrolní činnost? Budeme schopni být tím

hlídačem NKÚ, bude-li mít tak obrovský záběr své činnosti, o jaký se tady před námi uchází? Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci. A poslední přihlášenou je paní poslankyně Černochová. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Jana Černochová: Dobrý podvečer, dámy a pánové. Předložený návrh o změně pravomocí NKÚ chci komentovat citacemi jeho prezidenta pana Miloslava Kaly, aby zde nedošlo k případnému nedorozumění, že nechci jako starostka rozšířit pravomoci NKÚ i na sebe. Tímto oznamuji něco, čemu se říká tzv. konflikt zájmů. A věřím, že i to se stane dobrým bontonem v této Poslanecké sněmovně a že tak budou činit i ostatní kolegové v případech, kdy se bude jednat i o jiné resorty, jiné návrhy zákonů než tento.

Podle jednoho z předkladatelů dokonce tento návrh je jakousi úlitbou levicovému Senátu, který by jinak neschválil znění Ústavy. Takže já bohužel tento návrh považuji za jakýsi politický handl, nikoliv za boj o nějakou spravedlnost či transparentnost, když protikorupční boj je vzdáván předem, pouze důvodová zpráva o tom bohužel mlčí.

Doufám, že prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu nikdo v tomto sále ani nikdo z těch, kdo se na to případně budou dívat ze záznamu, nebude podezřívát, že by nechtěl šetřit a kontrolovat, že by z toho neměl radost, že by byl v nějaké kolizi zájmů. Podle jeho slov totiž jde o přesný opak toho, čím se honosí předkladatelé, tedy nikoliv o rozšíření pravomocí, ale o jejich okleštění.

Územně samosprávné celky navíc za současného stavu podléhají celé řadě kontrol. Pro příklad uvádím: Přezkoumání hospodaření. Kontroly výkonu přenesené působnosti. Finanční kontroly ze strany Ministerstva financí České republiky, ze strany finančních úřadů, ze strany jiných nadřízených orgánů. Jako v případě mojí městské části hlavního města Prahy máme naše vlastní interní auditory, které jsme si také museli na základě zákona zřídit. Takže v průměru se roční objem těchto kontrol ve větších organizacích, ve větších samosprávách pohybuje okolo 10 až 12 kontrol za rok. U menších organizací, např. příspěvkových organizací, které zřizujeme, jako jsou základní školy, mateřské školy nebo různé knihovny, centra sociálních služeb, tam se kontroly pohybují kolem tří čtyř kontrol za rok. Za této situace se zavedení nového druhu kontroly, které já aspoň vnímám, že ze své povahy naopak omezuje tuto kontrolu a komplikuje tuto kontrolu, jeví jako zcela bezúčelné. Matematika je v tomto ohledu neúprosná. Pokud NKÚ v současné době realizuje 40 kontrol do roka, pokud by zcela rezignoval na kontroly, které realizuje dnes, a kontroloval pouze obce, každá obec by byla zkontrolována jedenkrát ne za 300 let, ale za 156 let.

S ohledem na tuto skutečnost nelze ujištění z důvodové zprávy, že se novela nepromítne do navýšení rozpočtové kapitoly NKÚ, brát opravdu vážně. Náklady NKÚ by narostly podstatným způsobem. Víme, že jsme po schválení státního rozpočtu, takže by se samozřejmě prodražil i vedle přijímání nových a nových kontrolorů i chod této instituce jako takové. A já bych chtěla vědět, o kolik finančních prostředků to bude, i s ohledem na neefektivitu, kterou se vám tady snažím popsat. V tomto návrhu skutečně není cílem této novely rozšíření kontrol, ale naopak jejich omezení ve vztahu k subjektům, které této kontrole podléhají již dnes, a to mi na tom velmi vadí.

Návrh je Nejvyšším kontrolním úřadem hodnocen jako zmetek. Je považován dokonce za zneužití legislativního procesu. Máme ho i na mimořádné schůzi. A v jejich vyjádření skutečně najdete větu: To, co dělá skupina předkladatelů, je, že mění tento způsob definice toho, co kontrolujeme, na to, koho kontrolujeme.

Takže já bych velmi pěkně chtěla poprosit navrhovatele, aby zvážili to, jestli skutečně není lepší než přijímat legislativní zmetek návrh zákona přepracovat a předložit nám ho znovu a lépe. Já bych se za tento postup velmi přimlouvala. ODS je opoziční stranou, ale určitě mohu mluvit nejenom za sebe, ale i za své kolegy, že jsme připraveni se o návrhu tohoto zákona bavit. Není to o tom, že bychom nechtěli, aby se některé kontroly dělaly lépe a byly efektivnější, ale skutečně toto, co nám bylo předloženo, není tím, co bychom si od toho všichni slibovali.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji paní poslankyni. Dalším přihlášeným, teď už snad opravdu posledním, je pan poslanec Blažek. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Pavel Blažek: Dámy a pánové, když poslouchám tu debatu, tak mám takovou zásadní námitku, řekl bych, proti metodě uvažování mnohých z nás, naštěstí ne všech.

Při každé konstrukci každého zákona a při tvorbě každých pravidel musíme počítat s tím, že lidé nejsou andělé. Když ale poslouchám tu rozpravu tady, tak mám pocit, že mnozí z nás mají dojem, že jsme takový nějaký národ zločinců, které je neustále potřeba kontrolovat. Zastupitelů a starostů jsou nás tisíce a my pořád uvažujeme dopředu, že oni určitě něco ukradnou, že něco zatají, viz ten předchozí zákon.

Víte, tyhle úvahy jsou potřeba. Ale já bych tady rád připomněl, že v podstatě taková první racionální konstrukce nějakých právních pravidel byla tvorba americké ústavy. Tady odkazují na krásné čtení, které se jmenuje Listy federalistů. Víte, ti Jayové, Hamiltonové a další, oni byli hluboce

věřící a ty brzdy a vyvážení vytvářeli proto, že byli přesvědčeni a věřili tomu, že lidé jsou hříšní. Ale nikoliv že jsou všichni zločinci. Proto americká ústava byla vytvořena tak liberálně, jak vytvořena byla. A představme si, ono to 200 let funguje. Ty různé vlny, kdy v různých národech a státech se vzedme nějaká vlna, že je potřeba strašně moc něco kontrolovat...

Jako příklad bych dal Belgii, kde se v roce 1831 nebo 1830 vytvořil dokonce model, že tři základní moci, které ve státě existují, mají být čtyři, to znamená, že tam má být ještě moc kontrolní, a zavedli ji do své ústavy. Netrvalo dlouho a byli velmi překvapeni tím, že když tam v podstatě přijímali myšlenky Francouzské revoluce a domnívali se, že demokracie přivede kromě jiného i zmenšení státního aparátu, tak byli šokováni tím, jak strašně ten aparát narostl. A tehdy se mylně uvažovalo, že demokracie vždycky musí mít více úředníků, než je tomu ve státech jiných. Nakonec přišli na to, a u nás třeba existuje, myslím, že to vyšlo v roce 1899, knížka, kterou také doporučuji, jmenuje se Vláda v demokracii, napsal to belgický autor, a ten právě přišel na to, že neustálým zvyšováním kontroly se vůbec nezlepšilo chování lidí, ale došlo k neuvěřitelnému nárůstu státního aparátu a samozřejmě prostředků, které to Belgii stálo.

Nejsme v situaci, kdy všichni starostové, zastupitelé a vůbec občané jsou zločinci, dokonce ani ne potenciální zločinci. Kontrol u nás probíhá strašně mnoho, a když se dívám třeba před sebou na představitele hnutí ANO, vy jste vlastně, když to přetvořím do svého jazyka, vlastně vám jako by vadilo to, že některé věci – použiju slovo nefungují. A teď se ptejte, kdo vám bude postupně kandidovat do komunálních voleb, když dělat starostu již dnes není vůbec nic jednoduchého. A ti lidé teď se budou vystavovat – nejenom, že budou chodit nazí, to už chodí málem dnes, do toho nebudou schopni nic vyřídit, budou neustále kontrolováni. Opravdu je praxe taková, že se kontroluje několik věcí několikrát s různorodými závěry. Ale co je nejhorší – a to mi vadilo i na tom předchozím zákonu, který se týkal zveřejňování dokumentů: Jsme si jisti, že se nenajde policista, který například za to, že nějaký starosta nebo nějaký úředník opomene zveřejnit jakoukoli smlouvu, jakoukoli, chcete-li, fakturu nebo daňový doklad, že nebude hned dehonestován, trestně stíhán a za pět let nějaký soud řekne, že to trestný čin není?

Uvažujeme také o tom, máme provázanost trestněprávních předpisů při dnešním charakteru policie, že nebudeme ještě dále strašit všechny ty, co se chtějí ucházet o veřejné funkce, aby radši dělali to, co dělali předtím? Víte, k čemu to povede? Ti kvalitní lidé se do státní správy a samosprávy hnát nebudou, protože jim bude lépe tam, kde jsou. A to by cílem být nemělo. A já si myslím, že jedna z těch věcí, které dnes projednáváme, zákonitě povede k tomu, že ti kvalitní lidé, kteří opravdu nemají zapotřebí jenom proto, aby tam zbohatli, jít do veřejné správy, do ní prostě nepůjdou,

protože jim to nebude stát za to. A to, co teď říkám, to není jenom z hlavy nějakého Pavla Blažka, ale je potřeba studovat literaturu, k jakým důsledkům vedla některá nádherná rozhodnutí těch či oněch mediálních vln.

Vzpomněl jsem si, když jsem byl kdysi, je to hrozně dávno, jako svědek na svatbě, a to je přesně ono, to, co dneska projednáváme, mnoho těchto zákonů, kdy oddávající říkal: Dnes máte nádherný krásný den, všichni slavili, a pak přijdou ty dny všední. A já vás upozorňuju, že pokud schválíme všechny tyhle záležitosti, které se na nás hrnou, jenom proto, že to vypadá moderně a krásně, tak dny všední pro ty, my to nebudeme, kterých se budou týkat, opravdu nebudou běžnými všedními dny, ale budou dny plnými kontrol, otravování a zastaví se život, protože nikdo nebude mít odvahu cokoliv rozhodnout, aby nebyl kontrolován, popotahován. K tomuhle všemu to může vést.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Blažkovi. Prosím paní poslankyni Jourovou.

Poslankyně Věra Jourová: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, zase s úctou k vašemu času jenom faktickou a velmi stručně.

Za klub ANO bych chtěla říct, že my souhlasíme s principem posílení kompetencí NKÚ a že předpokládáme, že během legislativního procesu bude prostor k tomu, abychom otevřeli otázku kontroly samospráv tak, abychom se nedotýkali jejich ústavního práva na samosprávné hospodaření s majetkem. A dále potom kontroly obchodních společností s veřejnou majetkovou účastí, tak abychom se nedotkli jejich možnosti vůbec operovat na trhu.

O tom jsem ale nechtěla mluvit, spíš jenom abych tady řekla stanovisko hnutí ANO. Chtěla bych říct, že zákon samozřejmě bude nějak napsán a nějak bude NKÚ vykonáván, resp. prováděn. A tady si myslím, že bychom si to neměli představovat jako nějaký kobercový nálet na samosprávy, ale předpokládám, že NKÚ bude provádět něco, čemu se v běžných kontrolách v Evropské unii říká riziková analýza. To znamená, že bude vybírat společnosti, obce, kraje, které budou v nějakém určitém podezření, že nenakládají s majetkem podle zákonných předpisů. Na toto jsme zvyklí od evropských kontrolních orgánů. Když k nám jdou kontrolovat evropské projekty, tak vždy velmi dobře vyhmátnou právě ty rizikové, jdou na ně a bohužel taky nacházejí svá zjištění.

Další věc, kterou asi nedostaneme do zákona, ale měla by se stát dobrou praxí, je to, čemu se říká v právním řádu, resp. v procesních předpisech českých soudů, "ne v téže věci". Ne dvakrát v téže věci. To znamená, pokud bude známo, že na tu obec v té věci už byla kontrola jiného

subjektu, tak tam už tu kontrolu nevykonávat. Takže myslím, že toto bude hodně závislé na tom, jak NKÚ tuto svou kompetenci bude provádět. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji paní poslankyni. S další řádnou přihláškou pan poslanec Blažek. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Pavel Blažek: Já zareaguji. Víte, ne v téže věci znamená, že se nesmí někdo dvakrát potrestat za stejný delikt. Zavedeme-li zásadu, že není možné kontrolovat dvakrát v téže věci, povede to k tomu, čemu někteří zdařilí podnikatelé říkají řízená kontrola. To znamená, objednejí si kontrolu z určitého úřadu, kde někoho znají, aby vyloučili navždy do budoucna kontrolu kohokoliv jiného. Pokud jsem dobře pochopil, jak vy říkáte ne dvakrát v téže věci. Pokud jde o potrestání ne dvakrát v téže věci, to je třeba v trestních předpisech běžné a asi nemusíme o tom nějak diskutovat.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Blažkovi. S přednostním právem pan předseda Občanské demokratické strany pan poslanec Fiala. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Petr Fiala: Vážený pane předsedající, po vyslechnutí této diskuse navrhuji za Občanskou demokratickou stranu, aby byl návrh vrácen předkladateli k dopracování.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji, pane předsedo, registruji to, je to stejný návrh, který už tu zazněl od pana poslance Grospiče. Takže je to druhý návrh.

S dalším přednostním právem pan poslanec Fiala. Prosím, pane předsedo.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Kolegyně, kolegové, dovoluji mi, abych se vyjádřil za hnutí Úsvit k dnešním projednávaným bodům číslo 3 a 4, které spolu souvisí. Hnutí Úsvit nepodpoří návrh novelizace ústavního zákona o kompetencích NKÚ, protože tento návrh de facto i de iure tyto kompetence snižuje a neumožňuje kontrolu všech veřejných rozpočtů. Návrh ústavního zákona omezuje kontrolu obcí jen na soulad se zákony. NKÚ tak nebude moci kontrolovat vynakládání prostředků z hlediska hospodárnosti. Definice pravomocí NKÚ musí být taková, aby se vykonávala kontrola veškerého hospodaření s veřejnými prostředky a s majetkem právnických osob s majetkovou účastí státu nebo územního správního celku. Tento návrh zákona nepodpoříme.

Chceme prosadit takové znění, které umožní skutečně širokou a důslednou kontrolu. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Nevím, jestli s řádnou, nebo s faktickou, dohodnete se (k poslancům Blažkovi a Kalouskovi). Děkuji. Takže s faktickou poznámkou pan poslanec Blažek. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Pavel Blažek: Víte, ještě když vidím, jak se nám blíží stěžejní bod dnešního projednávání, tak musím říci, že je úplnou ironií a absurditou dnešního dne – scházíme se proto, abychom obešli jeden zákon, který se nazývá lustrační. A abychom to přikryli, tak navalíme spoustu povinností na starosty a zastupitele. To byl krásný den!

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji, pane poslanče. Poprosím pana poslance Kalouska. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo. Dámy a pánové, dovoluji si požádat o přestávku na jednání poslaneckého klubu TOP 09 a Starostové v délce jedné hodiny a 42 minut. (Oživení v sále.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji a přerušuji naše jednání do 19.01 hodin. Tím pádem pro dnešní den toto jednání končím a naše jednání bude pokračovat zítra v 9 hodin ráno. Takže přerušuji jednání Sněmovny do zítřka do 9 hodin ráno. Děkuji.

(Jednání skončilo v 17.19 hodin.)

**Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
22. ledna 2014 v 9.01 hodin
Přítomno: 178 poslanců**

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: (V sále jsou kromě předsedajících jen dva poslanci.) Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče – z členů vlády tady nemám nikoho –, dovoluji, abych zahájil druhý jednací den 5. schůze Poslanecké sněmovny. Oba dva vás tady vítám.

Sděluji, že o omluvení své neúčasti na jednání požádali následující poslanci a členové vlády – podle seznamu, který tady ještě není.

Ale vzhledem k tomu, že je potřeba učinit kroky k zahájení schůze, tak prosím, aby se všichni přihlásili identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty. Náhradní kartu číslo 1 má paní poslankyně Nina Nováková.

Pokud jde o omluvy z jednání Poslanecké sněmovny – už jsme tři –, ze zdravotních důvodů se omlouvá paní poslankyně Bebarová Rujbrová, z důvodu zahraniční cesty Benešik Ondřej, Jakubík Igor, Klaška Jaroslav, bez udání důvodu pan poslanec Jiří Koskuba, z důvodu zahraniční cesty Martin Lank, ze zdravotních důvodů také Pavlína Nytrová a z osobních důvodů na dopolední jednání Václav Snopek a Štěpán Stupčuk. Z důvodu zahraniční cesty jsou dále omluveni Josef Šenfeld a Kristýna Zelenková.

Z členů vlády se omlouvají Jiří Rusnok, Jan Fischer, František Lukl, Dalibor Štys a Zdeněk Žák, všichni z pracovních důvodů.

Dnes bychom se měli věnovat bodům dle schváleného pořadu schůze, bodům 3, 4 a 5, ale já schůzi přeruším, protože tady není přítomen zpravodaj ani předkladatel, a požádám o setkání s předsedy poslaneckých klubů, aby mi sdělili, který z poslaneckých klubů žádá o přerušování schůze pro poradou poslaneckého klubu. Žádám předsedy poslaneckých klubů, aby se za mnou dostavili v 9.10 hodin.

Přerušuji zatím schůzi do 9.15 hodin.

(Jednání bylo přerušeno v 9.03 hodin. V 9.15 předsedající sdělil, že na žádost klubu ODS přerušuje jednání Poslanecké sněmovny do 10.30 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 10.32 hodin.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Vážená paní poslankyně, vážení pánové poslanci, budeme pokračovat v našem přerušovaném jednání. Ráno jsme stihli vyřešit omluvy a program schůze. Skončila doba pro poradou klubu ODS.

Z dalších náhradních karet – pan kolega Rais má náhradní kartu číslo 2.

Omluvy doplňuji ještě tak, že na dnešní jednání se omlouvá z ministrů pan ministr Martin Pecina, pan ministr Martin Holcát. Pokud jde o další – pan ministr obrany Vlastimil Picek z pracovních důvodů a z důvodu pracovní cesty pan ministr Miroslav Toman.

Pokud jde o omluvy poslanců, omlouvá se pan poslanec Jiří Skalický a pan poslanec Petr Kudela, který je na pracovní cestě s předsedou Sněmovny na Slovensku. Ze zdravotních důvodů se omlouvá pan poslanec Jiří Pospíšil a pan poslanec Josef Novotný z důvodu pracovních povinností. Dále se omlouvá pan poslanec David Kádner z rodinných důvodů, pan poslanec Simeon Karamazov se omlouvá z osobních důvodů a pan poslanec Jandák ze zdravotních důvodů. Dále se z jednání schůze omlouvá paní poslankyně Iva Dobešová a z rodinných důvodů se ještě omlouvá pan poslanec Vít Kaňkovský. To jsou všechny došlé omluvy, které jsou nad rámec dnešního ranního zahájení schůze.

Máme tedy před sebou pokračování jednání o tisku číslo 43, jsme v prvním čtení.

3.

Návrh poslanců Stanislava Polčáka, Andreje Babiše, Pavla Bělobrádka a dalších na vydání ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů /sněmovní tisk 43/ - první čtení

Požádal bych pana poslance Stanislava Polčáka, aby zaujal místo u stolku zpravodajů, a zpravodaje pro první čtení pana poslance Petra Kořenka. Nemám žádné přihlášky do rozpravy, rozpravu tedy mohu ukončit, protože ani nikoho dalšího nevidím, že by se do rozpravy hlásil, a ptám se, jaká jsou závěrečná slova pana navrhovatele a pana zpravodaje. Pane navrhovateli, máte slovo.

Poslanec Stanislav Polčák: Děkuji, pane místopředsedo. Pokud jde o proběhlou diskuzi, téměř nerad bych se k ní vracel, protože jsem netušil, že tady v tomto zákoně největším odpůrcem a bojovníkem proti němu budou kolegové z ODS. Takže já v této věci opakuji a tvrdím, že dochází k zásadnímu rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu tak, jak byl tento návrh již formulován v květnu loňského roku. Byl předložen, oslavován, mohu-li to říci do jisté míry jaksi vznešeně, a dnešní podoba se nijak

nezměnila kromě toho, že z toho návrhu ještě byla dále odstraněna výjimka, která byla původně přichystána pro některé společnosti, jako je například společnost ČEZ, která byla vyjednána v minulém období. Takže ty návrhy jsou ještě více zaměřeny k tomu, že rozšiřují pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu s jedinou výjimkou a ta se týká obcí, měst a krajů.

Já jsem zaznamenal vyjádření paní kolegyně Jourové, která hovořila ve vztahu k tomu, že je třeba nalézt adekvátní znění toho ustanovení, které za první bude dopadat jak i na právě některé typy společností, u kterých by se například kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu mohla skutečně ukázat, nechci říci za škodlivou, ale ne zcela vhodnou pro jejich obchodní povahu a pro jejich postavení, které mají na kotovaných trzích. Tomuto já rozumím. Musím říci, že se jedná o námitky, které jsou vznášeny opakovaně, a byť jsem se s nimi já třeba v minulém období neztotožňoval, tak nyní byla předložena určitá podrobnější analýza ze strany právě některých těchto společností o úrovni, jak je tato problematika regulována v některých dalších členských státech EU, a musím říci, že i pro mne to bylo velmi inspirativní čtení. Takže v této věci jsem připraven, samozřejmě pokud tato norma bude propuštěna do dalšího čtení, debatovat, diskutovat a podílet se na případné úpravě tohoto textu.

Pokud jde o postavení obcí a měst, trvám na tom, že výjimka, která byla stanovena již v květnu a je stejná, byla po dlouhých debatách s Úřadem vlády stanovena právě pro odpor v Senátu k původní kontrole a stylizaci kontroly, kterou Nejvyšší kontrolní úřad měl zastávat ve vztahu k obcím. I tak je třeba říci, že i v původním návrhu, který tady prošel v rámci ústavní většiny, bylo hledisko kontroly u územně samosprávných celků omezeno na pouhý souhlas se zákonem. Bylo to v § 3 odst. 2. Takže to, co tady bohužel tedy vyprávěl pan prezident Kala, neodpovídá realitě.

Mohl bych se vymezit i vůči některým výtkám, které zde padly stran použitého právního slovníku, protože například pojem veřejná instituce je definován v několika nálezech Ústavního soudu právě jako pojem širší a obecnější a lépe vystihující podstatu této terminologie správního práva, ale to už zabíháme do velkých podrobností. Je možný i druhý pojem právní osoby veřejnoprávní povahy, který je ovšem do jisté míry z hlediska terminologie pojem užší. Takto bych mohl prostě vyvracet každou námitku, která zde padla. (V sále je trvale značný hluk.)

Já doufám, že tato norma postoupí do druhého čtení, protože se jedná o normu ústavní, na kterou musí být široký konsensus politické reprezentace, a to i napříč komorami Parlamentu. V případě, že by tato norma postoupila do dalšího čtení, tak je nepochybné, že pro její projednávání je třeba delšího časového úseku k tomu, aby mohla být projednána tak, aby této dohody o ústavním kompromisu mohlo být dosaženo. Tomu musí od-

povídat i postup při projednávání případné té další normy nebo předloženého návrhu.

Pane místopředsedo, tady se nedá hovořit.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Uznávám, pane navrhovateli. Žádám tedy všechny kolegy a kolegyně o zklidnění atmosféry, a pokud máte k debatě něco jiného, než je Ústava České republiky, prosím, přeneste tuto debatu mimo jednací sál, aby mohl zástupce navrhovatelů v klidu dokončit své závěrečné slovo. Žádám o to všechny kolegy.

Poslanec Stanislav Polčák: I pan kolega Gazdík, kdyby se usadil. Bylo by to vhodné.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: To vám nenáleželo, pane zpravodaji.

Poslanec Stanislav Polčák: To uznávám, ale vzhledem k osobě, ke které jsem mluvil, ne.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Máte slovo.

Poslanec Stanislav Polčák: Musím závěrem pouze říci, že mě nepříjemně překvapila poměrně ostrá slova, která na adresu této normy pronesl pan kolega předseda Faltýnek, protože já jsem si podpisu tohoto návrhu ze strany poslanců ANO poměrně vážil. Nečekal jsem to, respektive byla to pro mě prostě otevřená norma, kterou jsem si nikterak nepřivlastnil. Jedinou snahou bylo, aby tuto normu skutečně předložilo co nejvíce poslanců. Proto jsem si vážil i podpisů kolegů z KDU-ČSL, samozřejmě i pana Babiše. A to, co prostě řekl včera pan Faltýnek, na to bych nejradši zapomněl, protože to vůbec neodpovídá realitě a radši si odpustím určitá peprná vyjádření na adresu těchto vyjádření.

Já pevně doufám, že pokud se tedy ještě pan zpravodaj vyjádří ve vztahu k případnému prodloužení té lhůty, s čímž tedy budu souhlasit jako zástupce navrhovatelů, aby toho kompromisu bylo dosaženo co nejdříve. Přesto je jasné, že zákon, ten prováděcí, by měl být projednáván v návaznosti na projednávání novely. A pouze avizují, že v případě, že ta norma postoupí do dalšího čtení, ta Ústava, tak bych tedy žádal, aby prováděcí zákon byl projednáván ještě rozvolněji nebo do jisté míry zaparkován v prvním čtení, dokud se nenajde ten právě předpokládaný ústavní kompromis nad textem novely Ústavy.

Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu zástupci navrhovatelů a ptám se pana zpravodaje k jeho závěrečné zprávě. Prosím.

Poslanec Petr Kořenek: Dobré skoro poledne, vážené kolegyně, vážení kolegové. Já v podstatě zopakuji jenom stanovisko ze svého úvodního vystoupení, to znamená propustit zákon do druhého čtení a kromě ústavněprávního výboru přikázat k projednání výboru pro veřejnou správu a kontrolnímu výboru, a zároveň navrhuji prodloužit lhůtu k projednání o 30 dnů.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Ano. Pane zpravodaji, ale já eviduji návrh minimálně dvou poslanců na vrácení předloženého návrhu k dopracování.

Dobře, nejdříve tedy budeme hlasovat o návrhu, který předložili páni poslanci Stanislav Grospič a pan poslanec Petr Fiala, o vrácení předloženého návrhu k dopracování. Ano?

O tomto návrhu rozhodneme v hlasování pořadové číslo 14, které jsem zahájil, a ptám se, kdo je pro vrácení. Kdo je proti? Děkuji vám.

Hlasování pořadové číslo 14. Z přítomných 155 pro 53, proti 74, návrh nebyl přijat.

V tom případě budeme postupovat podle návrhů, které padly v rozpravě.

Nejdříve rozhodneme o přikázání předloženého návrhu k projednání ústavněprávnímu výboru, které rozhodl předseda Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím, a to hlasováním pořadové číslo 15, které jsem zahájil. Ptám se, kdo je pro přikázání ústavněprávnímu výboru. Kdo je proti? Děkuji vám.

Hlasování pořadové číslo 15. Z přítomných 157 pro 156, proti nikdo.

Dalším návrhem je výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj.

Rozhodneme hlasováním pořadové číslo 16, které jsem zahájil, a ptám se, kdo je pro přikázání tomuto výboru. Kdo je proti? Děkuji vám.

Hlasování pořadové číslo 16. Z přítomných 158 pro 156, proti nikdo, návrh byl přijat.

Nyní rozhodneme hlasováním pořadové číslo 17 o přikázání kontrolnímu výboru. Kdo je pro? Kdo je proti? Děkuji vám.

Hlasování pořadové číslo 17. Z přítomných 158 pro 154, proti nikdo. I tento návrh byl schválen.

Konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání výboru ústavněprávnímu, výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj a kontrolnímu výboru.

Zbývá nám odhlasovat lhůtu k projednání prodlouženou o 30 dnů. Rozhodneme hlasováním číslo 18, které jsem zahájil a... (Poslanec Polčák vznáší námitku.) Stanovisko, ano, to jsem zapomněl. Prohlašuji hlasování číslo 18 za zmatečné a ptám se na stanoviska předkladatele a zpravodaje.

Poslanec Stanislav Polčák: Já se omlouvám, možná jsem to zbytečně zkomplikoval. Ale skutečně, jak jsem již řekl, souhlasím s prodloužením té lhůty za předkladatele.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Dobře. Pan zpravodaj? (Souhlas.) Čili budeme hlasovat.

V hlasování pořadové číslo 19, které jsem zahájil, se ptám, kdo je pro prodloužení lhůty k projednání. Kdo je proti? Děkuji.

Hlasování pořadové číslo 19. Z přítomných 158 pro 155, proti nikdo. I tento návrh byl schválen.

Končím tedy bod číslo 3 s tím, že jsme rozhodli jak o přikázání, tak o prodloužení lhůty k projednání.

Pokračujeme bodem číslo 4. Jak zástupce navrhovatelů, tak zpravodaj zůstávají stejní, protože jde o tisk číslo 44. Jde o

4.

**Návrh poslanců Stanislava Polčáka, Andreje Babiše,
Pavla Bělobrádka a dalších na vydání zákona,
kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu,
ve znění pozdějších předpisů
/sněmovní tisk 44/ - první čtení**

110

Nyní už tedy žádám zástupce navrhovatelů pana poslance Stanislava Polčáka, aby přednesl uvedený návrh.

Poslanec Stanislav Polčák: Děkuji, pane místopředsedo. Nyní již tedy skutečně pouze ve stručnosti. Odkazuji na poměrně podrobnou debatu, která se zaměřila i na text prováděcí normy k Ústavě, která právě v předchozím hlasování prošla do dalšího čtení. Prováděcí zákon se

samozeřejmě musí odvíjet od textu schválené ústavní změny, nebo předpokládané schválené ústavní změny. Textace vychází opět plně, jak jsem již poukázal v té minulé debatě, z diskusí, které byly vedeny, a již bylo dosaženo ústavního kompromisu na půdě této Sněmovny v minulém období. A v zásadě i odráží podle mého názoru debatu, která proběhla v Senátu na úrovni právě diskuse nad Ústavou.

Já toto své vystoupení nebudu dále protahovat, protože vše, co zaznělo, by mělo zaznít, s jedinou výjimkou. Podle mého názoru by bylo vhodné, aby lhůta pro projednání tohoto zákona byla přiměřeně delší, než je lhůta pro projednání té ústavní změny, tak aby mohlo být dosaženo výsledné shody nad jak ústavním textem, a právě proto nad textem zákona.

Dávám také ke zvážení, aby ten prováděcí zákon nebyl ve Sněmovně schvalován dříve, než bude schválena i změna Ústavy na úrovni Senátu. Jinými slovy, aby bylo nejprve definitivně jisté, že změna Ústavy prošla oběma komorami Parlamentu České republiky, a teprve následně by byl text zákona projednáván zde na půdě Poslanecké sněmovny. A pak už by tedy procházel standardním legislativním čtením. Nechtěl bych své kolegy spolupředkladatele, ctěné pány poslance, vlastně postavit do určitého světla, ve kterém jsme se octli minule, kdy byl i zákon schválen zde. Bylo na něm tedy hodně odpracováno podle mého přesvědčení a následně i tento zákon spadl pod stůl, protože nebyla schválena změna Ústavy. Z tohoto důvodu je podle mého názoru správnější, než se dostat do stejné pozice jako minule, aby byl nejprve schválen ústavní text a poté byl schvalován text zákona. Já jsem také původně považoval za možná vhodnější, aby tento zákon byl stažen z této schůze, aby tedy nebyl projednáván.

Na druhou stranu zde musím ještě závěrem říci k výtkám, které byly směřovány ze strany některých kolegů z ODS, že my jsme tento návrh zákona předložili v době, kdy to bylo poprvé možné, a nikdo z nás neusiloval o to, aby tento návrh zákona byl projednáván na této mimořádné schůzi. Takže pokud jsem zde byl málem osočen z toho, že se podílíme na tom, že je zakrýván takzvaně služební zákon jinými zákony, tak chci říci, že nikdo z předkladatelů na tom podíl neměl a ani se mnou tady nebyl tento postup konzultován, nicméně samozřejmě rozhodnutím většiny této Sněmovny mi nezbylo než jej akceptovat. Propříště by bylo asi vhodnější minimálně si některá fakta ověřit.

Já považuji za vhodné, aby se tento návrh zákona projednal na co nejbližší schůzi, poté kdy bude schválen text ústavní změny. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji zástupci navrhovatelů. Pane

navrhovateli, prosím, abyste potom v rozpravě návrh na odročení podle § 63 odst. 1 písm. a) předložil ještě jednou, abychom o něm mohli potom hlasovat.

Nyní požádám zpravodaje pro prvé čtení pana poslance Petra Kořenka, aby přednesl svoji zpravodajskou zprávu.

Poslanec Petr Kořenek: Jednáme o sněmovním tisku 44 a k němu o sněmovním tisku 44/1, stanovisko vlády. Jedná se o novelu zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu, zákon číslo 166/1993 Sb.

Cílem návrhu novely je vytvořit zákonné podmínky pro řádnou aplikaci změn obsažených ve sněmovním tisku 43. Návrh dále konkretizuje kompetence, které jsou v tomto tisku obsaženy. Jde především o vyjmenování veřejných institucí, které může Nejvyšší kontrolní úřad podrobit kontrole, nebo o stanovení výše majetkové účasti státu a územně samosprávných celků v právnických osobách, na které se má působnost NKÚ vztahovat. Tato hranice je stanovena ve výši 50 % nejméně. Dále je specifikována pravomoc NKÚ ve vztahu k územně samosprávným celkům, a to tak, že NKÚ bude zkoumat pouze zákonnost, a nikoliv účelnost a hospodárnost. Návrh rovněž obsahuje legislativně technické úpravy, které reagují na dosavadní změnu legislativy.

Projednávaný tisk rovněž vychází z tisků, které byly diskutovány v minulém volebním období. V tomto případě jde o tisky 352 a 970.

Vláda ve svém stanovisku vyslovila s projednávaným návrhem zákona souhlas. Doporučila však v dalším legislativním procesu zohlednit několik připomínek. Za prvé, vláda považuje za vhodné v případě hospodaření právnických osob s majetkovou účastí České republiky nebo územně samosprávných celků vztáhnout kontrolu NKÚ na osoby, které jsou ČR nebo územně samosprávným celkem fakticky ovládány, tedy nahradit padesáti-procentní hranici majetkové účasti kritériem ovladatelnosti. Za druhé, vláda považuje za vhodné, aby kontrola hospodaření územně samosprávného celku byla rozšířena i o zkoumání hospodárnosti a účelnosti.

Já navrhuji, pokud postoupí tento tisk do druhého čtení, přikázat dále k projednání výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj a výboru kontrolnímu. Další závěr pak zazní v mém závěrečném vystoupení.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu zpravodaji. Otevírám obecnou rozpravu, do které mám dvě přihlášky – přihlášku pana poslance Vladimíra Koníčka a přihlášku pana poslance Ludvíka Hovorky. Žádám pana poslance Vladimíra Koníčka, aby se ujal slova. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Vladimír Koníček: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, dovolte také mně několik slov k předloženému návrhu

hu zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu. Argumenty proti tomuto návrhu tu zazněly v dostatečném množství, nehodlám je všechny opakovat a nehodlám je ani znovu vyjmenovávat.

Chci ale nabídnout řešení, jedno z možných řešení. Pan zpravodaj navrhne přerušení projednávání, já navrhuji vrátit navrhovatelům návrh zákona k dopracování, protože o tomto zákoně se opravdu můžeme bavit, až bude schválen nový text Ústavy. Bude na jejich úvaze, zda vůbec potom nový návrh po zapracování připomínek vznesených v diskusi předloží, nebo to nechají na vládě, protože se domnívám, že ten návrh by měl projít standardním legislativním procesem. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Koníčkovi. Slova se ujme pan poslanec Ludvík Hovorka, zatím poslední přihlášený do rozpravy. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Ludvík Hovorka: Děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo, vážení členové vlády, vážené kolegyně, vážení kolegové, já se hlásím k tomu, že jsem podepsal iniciativu Rekonstrukce státu a podepsal jsem také tento návrh zákona, ale byl jsem účasten na jednání kontrolního výboru na nezávislém kontrolním úřadu a slyšel jsem vážné výhrady pana prezidenta NKÚ.

Chtěl bych se jenom zeptat pana hlavního předkladatele neboli autora této normy, proč došlo ke změnám, které jsou oproti tomu, co bylo v původním znění návrhu zákona, zejména proč došlo k vypuštění kontroly hospodaření s finančními prostředky vybíranými na základě zákona ve prospěch právnických osob, čili z toho úplně vypadává kompetence kontrola daní neboli veřejných prostředků i veřejného zdravotního pojištění.

Další věc, to omezení, vlastně kontrola institucí na kontrolu legality, jenom soulad, kontrola souladu s právními předpisy, a proč došlo k vypuštění kontrolované činnosti z hlediska účelnosti a hospodárnosti vynakládání prostředků. Není mi jasné, proč toto omezení se do tohoto návrhu vkládá.

Stejně tak padla kompetence kontroly hospodaření v oblasti kompetence ochrany prostředků ze zahraničí. Vypadává kompetence, kde NKÚ nyní nebude mít možnost kontrolovat prostředky, za něž převzal stát záruky. To si myslím, že i v případě kontroly hospodaření s prostředky poskytnutými České republice ze zahraničí a s prostředky, za něž převzal stát záruky, opět vypadává kontrola finančních prostředků vybíraných na základě zákona ve prospěch právnických osob.

To jsou změny, které nebyly ani v původním návrhu, ke kterému se hlásili poslanci, když dostali vlastně předlohy základních tezí, které předkládala rekonstrukce státu. Chtěl bych se zeptat, jaká byla motivace k

tomu, že tyto podle mě zcela zásadní věci z kompetencí kontroly NKÚ vypadly, a proč se to změnilo.

Stejně tak bych ještě prosil, protože tady byl v minulém volebním období projednáván návrh novely zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu a došlo tam vlastně také k nějaké shodě v Poslanecké sněmovně, nakonec to neprošlo Senátem, chtěl bych se zeptat na hranici, proč se zahrnuje jenom kontrola hospodaření s majetkem právnických osob, v nichž má Česká republika nebo územně samosprávný celek alespoň padesátiprocentní majetkovou účast, jestli ta hranice byla zvolena na základě nějaké analýzy, nebo jenom na základě třeba doporučení Ministerstva financí, nebo z hlediska množství kontrol, které by potom musel nezávislý kontrolní úřad vykonávat.

Děkuji za zodpovězení těchto dotazů.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Ludvíku Hovorkovi. Do rozpravy se přihlásil zástupce navrhovatelů Stanislav Polčák. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Stanislav Polčák: Děkuji. Já bych nejprve pohovořil k tomu, co zde řekl pan kolega, předseda Koníček.

Podle legislativních pravidel, nebo podle jednacích řádu, pokud je změna Ústavy doprovázena i prováděcím zákonem, tak je nezbytné předložit oba texty. Z toho důvodu vlastně byly předloženy oba texty, jak novela Ústavy, tak i prováděcí zákon.

Stalo se tomu samozřejmě tak i v minulém období a mělo by to být pravidlem. Nicméně souběžné projednávání obou dvou předloh, které by ve stejný okamžik doběhly takzvaně do Senátu, není asi úplně nejšťastnější, protože Senát k projednání změny Ústavy nemá stanovenou žádnou lhůtu, zatímco k projednání změny zákona 30denní lhůtu stanovenou má. Z toho důvodu, aby Senát nebyl vystaven, řekněme, jistému tlaku legislativní procedury, by bylo asi nejprve skutečně vhodnější, aby byla schválena, jak jsem naznačil, změna Ústavy oběma komorami Parlamentu a stala se tedy platnou a účinnou i v právním řádu, a teprve následně by byla projednávána změna zákona. Tím by se vlastně projednávání tohoto opakovaného pokusu o rozšíření kompetencí Nejvyššího kontrolního úřadu změnilo od předchozího kola.

Já bych nevítal návrh na vrácení zpět k přepracování předkladatelům, ale myslím si, že je plně namístě odročit projednávání tohoto návrhu zákona do doby, než bude schválena, nebo než bude posouzena změna Ústavy podle tisku 43 oběma komorami Parlamentu, nebo pokud by legislativní proces skončil neúspěchem zde ve Sněmovně, tak zde ve Sněmovně.

Tolik tedy k procesnímu postupu, který navrhoval pan kolega Koníček. Já se s ním neztotožňuji.

Pokud jde o obsah vystoupení pana kolegy Hovorky, nejprve k té hranici, která je stanovena. Je třeba říci, že v zahraničí jsou úpravy různé. Hodnoty podílů, které drží řekněme veřejnoprávní subjekty v soukromých společnostech a od nichž se potom odvíjí možnost kontroly ze strany Nejvyššího kontrolního úřadu, jsou různé. Jsou státy, které uplatňují většinový princip. Jsou státy, které uplatňují dokonce princip, že stačí, pokud veřejnoprávní celek drží pouze jednu jedinou akcii nebo jeden jediný podíl v takové obchodní společnosti, a už jde dána kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu.

Já se přiznám, že jsem spíše zastáncem co nejnižších hranic této kontroly, kdy Nejvyšší kontrolní úřad může vstupovat do těchto společností, ale respektoval jsem dosažený kompromis, a jak jsem již naznačil, na textu té normy se oproti předložené variantě v květnu nezměnilo vůbec nic kromě toho, že zde vypadla výjimka pro obchodní společnosti kotované na veřejných trzích. Jinými slovy, měl-li jsem možnost i zkontrolovat tuto problematiku například s rakouskými zástupci jejich kontrolního úřadu, ono je to trochu specifické, Rakousko je spolková země, tak tam ta hranice byla stanovena níž, nebyla to padesátiprocentní, a už dnes jim ta hranice, která je stanovena, nevyhovuje, protože by měla být ještě nižší. A také, pokud vím, probíhají v Rakousku legislativní úvahy nad tím, že se ta hranice bude snižovat. Jak říkám, já jsem tu hranici chtěl volit v zásadě i nižší, nicméně je rozumný i argument, který říká, že stát by měl kontrolovat, nebo měl více kontrolovat ty společnosti, v nichž drží většinu. Nejen stát samozřejmě, ale myšleno i územně samosprávné celky.

Takže z toho důvodu byla v minulosti dosažena kompromisní dohoda nad tím textem, který byl předložen. Chci pouze poukázat, že právě v původním znění zákona vůbec žádná kontrola nad takovými obchodními společnostmi stylizována takto, v takovémto rozsahu, nebyla.

Zároveň chci jasně podotknout, že ta kontrola je myšlena skutečně jako plná, to znamená, že zde není to omezení, které je spatřováno na úrovni obcí a měst, protože zde ta výjimka, která řekněme zazněla i na úrovni Senátu, nemůže být aplikována. Zároveň je podle mého názoru naprosto jasné, že v těchto obchodních společnostech se nemůže uplatnit v zásadě žádná kontrola ze strany veřejnosti. Což je ovšem naopak, pokud je kontrolováno hospodaření, nebo postupy uplatňované na úrovni územně samosprávných celků, kde samozřejmě i občané mají svá práva stanovená právními předpisy a toto hospodaření je kontrolováno i ze strany krajských úřadů, případně auditorů nebo finanční kontrolou podle rozpočtových pravidel. To je tedy na vysvětlenou, proč v rámci obchodních společností

vlastně není ta výjimka zakomponována tak, jak je dnes komponována u obcí a měst v paragrafu 4.

Pokud jde o další námitky, které zazněly, tak zdravotní pojišťovny jsou v paragrafu 3 vyjmenovány, nebo veřejné zdravotní pojišťovny jsou vyjmenovány jako kontrolované subjekty. A k těm námitkám, které zde byly potom v tomto směru sděleny, já mám za to, že text zákona nebyl změněn oproti té variantě, která byla předložena minule. Já osobně jsem se s těmito námitkami i stran nemožnosti kontrolovat některé tyto subjekty nesetkal ani v tom vládním stanovisku a byly sděleny pouze prezidentem Nejvyššího kontrolního úřadu. To ovšem vyvrací podle mého názoru minulý přístup Nejvyššího kontrolního úřadu, který totožnou předlohu, v totožném znění, obhajoval. Tudíž můžeme se samozřejmě nad tím bavit, nad textací toho zákona, jestli je zcela správná, jestli skutečně odpovídá tomu, co je myšleno, že by mělo být kontrolováno, já se této debatě vůbec nebráním a naopak myslím si, že je vhodné, aby i ty připomínky, které skutečně jsou relevantní a které by měly zaznít v tom legislativním procesu, byly zaznamenány i do textu toho zákona. Trvám ale na tom, že zákon se proti původní předloze vůbec nikterak nezměnil. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Ptám se, jestli je závěrečné slovo, protože rozprava je taková, že nemám žádnou písemnou přihlášku, nikoho z místa nevidím, takže rozpravu skončím. Ptám se, jestli je zájem o závěrečná slova. Neří. Pan zpravodaj – prosím tedy o shrnutí rozpravy, pane zpravodaji.

Poslanec Petr Kořenek: Dámy a pánové, v rozpravě zazněly v podstatě tři návrhy, a to návrh na vrácení k dopracování podle jednacího řádu, druhý návrh – odročit projednávání a třetí – prodloužit lhůtu k projednávání. Mé stanovisko je v podstatě ke všem těmto návrhům neutrální.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Podle jednacího řádu nejdříve budeme hlasovat návrh na odročení. Jedná se o návrh podle § 63 odst. 1 bod 1a) – návrh na odročení je limitovaný, pane navrhovateli, skončením jednání v Senátu o ústavní změně. Ano? (Zpravodaj: Ale i ve Sněmovně.) Teď to musíte specifikovat, to já nemůžu za vás učinit. Čili jestli jsem vašemu vystoupení v rozpravě rozuměl tak, že do skončení jednání v Senátu. Prosím.

Poslanec Stanislav Polčák: Myslím, že ta podmínka by měla být úplná. Tudíž já jsem i zde zmiňoval, že by to mělo být do skončení legislativního procesu v Senátu, ale je možné, že ten tisk tam i nepostoupí, tudíž popřípadě by tam byl kondicionál – do skončení projednávání tohoto tisku

ve Sněmovně, v případě jeho zamítnutí, vlastně už by připadal pouze návrh na jeho zamítnutí ve třetím čtení.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Dobře. Čili do skončení jednání v Poslanecké sněmovně – tohoto tisku. Ano? Čili první návrh, který budeme hlasovat, je návrh na odročení podle § 63 odst. 1 bod 1a), a to, že odročujeme projednávání tisku 44 do skončení jednání o tisku 43 v Poslanecké sněmovně.

(Poslanec Polčák z místa: V Senátu, případně v Poslanecké sněmovně.)

Takhle to nejde, pane předkladateli. Protože Sněmovna nemůže přehlasovat ústavní zákon, čili musíme si říct, jestli to bude otázka Sněmovny, nebo otázka dokončení legislativního procesu. Já to vnímám tak, že my můžeme pokračovat, jestliže to pošleme do Senátu, to asi můžeme pokračovat, to je možné, vážeme to potom pouze na vlastní jednání, anebo na skončení zákona jako takového, to znamená, že bude přijata změna Ústavy v Senátu a my pak budeme pokračovat, jenom ta debata v Senátu bude trošku odročena. Takže v tomto ohledu se musíme vyjádřit jasně. Prosím.

Poslanec Stanislav Polčák: Pane místopředsedo, já to možná trochu ulehčím. V případě, že to nebude schváleno ve Sněmovně, tak je patrné, že prováděcí zákon nelze projednávat. Takže v zásadě máte pravdu. Je přípustné projednání této normy zákona, tedy to odročení, v případě schválení tohoto ústavního textu v Senátu, to znamená, že v případě, že skončí v Poslanecké sněmovně, tak se to automaticky neuplatní. Jinými slovy, do skončení legislativního procesu schválením předloženého tisku 43 v Senátu. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Takže máme jasno. Budeme tedy odročovat do skončení legislativního procesu schválením v Senátu nebo odmítnutím v Senátu.

Rozhodneme v hlasování pořadové číslo 20, které jsem právě zahájil, a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování pořadové číslo 20 z přítomných 166 pro 46, proti 13. Návrh nebyl přijat.

Budeme se tedy muset vypořádat s dalším návrhem a to je návrh na vrácení tohoto tisku k dopracování. Znamená to vládě – pardon, navrhovatelům, i když jsem v rozpravě slyšel, že vládě, že by to bylo vhodnější, ale vrací se navrhovatelům, nikoliv vládě.

Rozhodneme v hlasování pořadové číslo 21, které jsem zahájil. Ptám se, kdo je pro vrácení. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování pořadové číslo 21 z přítomných 167 pro 128, proti 23. Návrh byl přijat. Znamená to tedy, že se nemůžeme zabývat návrhy na přikázání ani návrhy na prodloužení lhůty a konstatuji, že tento návrh byl vrácen navrhovatelům k dopracování.

Tím končím bod číslo 4. Děkuji zpravodaji, děkuji zástupci navrhovatelů.

Budeme pokračovat bodem číslo 5... Jenom se dohodneme s kolegy místopředsedy, jak ho budeme projednávat.

Zahajuji bod číslo

5.

Návrh poslanců Romana Sklenáka, Jeronýma Tejce a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon) /Sněmovní tisk 71/ - první čtení

Stanovisko vlády jsme obdrželi jako sněmovní tisk 71/1. Prosím tedy zástupce navrhovatelů pana poslance Romana Sklenáka... pan kolega Jeroným Tejc. A zároveň žádám zpravodaje pana poslance Jana Chvojku, aby zaujal místo u stolku zpravodajů. Pan zástupce navrhovatelů Jeroným Tejc se ujme slova. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jeroným Tejc: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážený pane předsedající a zbylí členové vlády, dovoluji mi, abych vás za skupinu navrhovatelů seznámil s poslaneckým návrhem na změnu služebního zákona, mnohdy také nazývaného zákona o úřednících.

Cílem novely zákona, která byla předložena 23. prosince loňského roku do legislativního procesu, je jednoznačné odpolitizování státní správy a zvýšení kvality, kvalifikovanosti jednotlivých úředníků v centrálních správních úřadech. Chtěl bych podotknout, že na rozdíl od předchozích vládních návrhů, které jsme tady měli v minulém volebním období, se tento zákon vůbec nijak nedotkne místních samospráv, tedy obcí a krajů, a právě proto, že k tomu není důvod, a myslím, že se většina z nás shodne, že zákon, který platí pro obce a kraje, je fungující, tak není důvod, abychom do něj zasahovali způsobem, který by spíše přinesl škodu než užitek.

Chtěl bych na začátku odmítnout výtky, které jistě přijdou a které přišly už včera při projednávání programu této schůze, že zákon účelově reaguje

na současný stav – tvorbu vlády v tom smyslu, že by jakkoliv změkčoval lustrační zákon, že by jakkoliv vycházel vstříc změně lustračního zákona. Zákon, který jsme předložili, jsme předložili ve stejné verzi, v jaké byl předložen v srpnu loňského roku, a myslím, že v srpnu loňského roku nikdo nemohl tušit, kdo se stane členem Poslanecké sněmovny, i když průzkumy už něco naznačovaly, ale nikdo rozhodně nemohl tehdy podezřívát sociální demokracii, že by předkládala ještě před volbami zákon, který by umožňoval komukoliv jinému vstup do vlády za jiných podmínek. To je podle mého názoru důkaz o tom, že návrh, tak jak je předložen, není účelově podán, nemá za cíl a nemůže mít za cíl změnit lustrační zákon, protože se jej nedotýká, a jediné, na čem tento zákon trvá, nebo kde se s lustracemi protíná, je to, že lustrační zákon zůstává platný a účinný pro všechny úředníky. A je logické, že pokud se nevztahuje na ministry a jeho kabinet, tak tedy nemůže ani pro ministry a jeho kabinet cokoliv zavádět jako podmínku a cokoliv jako podmínku rušit. Tolik tedy k této námitce, která tady zazněla včera a jistě bude zaznívat i nadále.

Naším cílem je zabránit do budoucna takovým případům, kterých jsme byli svědky v minulosti, a nechci teď jmenovat jednotlivé premiéry a jejich vlády, za kterých to bylo nebo nebylo horší či lepší, ale vždy docházelo po změně vlády k výrazné obměně úředníků a mnohdy obměna nebyla dána tím, že by přicházeli kvalitnější úředníci, ale spíše úředníci, kteří byli buďto povolnější nové garnituře, anebo na ni politicky navázaní. To je věc, kterou chceme změnit, a změnili bychom ji systémově. Pokud přijmeme tento návrh zákona a novelu, kterou navrhujeme, tak do budoucna nebude možné, aby byly prováděny noci dlouhých nožů, nebude možné, aby byly prováděny účelové reorganizace, kdy se ministr dokázal zbavit vedoucího odboru tím, že buď odbor zrušil, nebo dva účelově sloučil a vypsal, byť po formální stránce, výběrové řízení na nového vedoucího odboru. A většinou, jaká to náhoda? Už neuspěli lidé, kteří tu kvalifikaci měli mnoho let předtím, ale uspěli lidé, kteří například přišli na ministerstvo před několika dny před výběrovým řízením anebo přímo tím výběrovým řízením.

Nově tedy nebude možné, aby ministr rozhodl o reorganizaci svého ministerstva. Vždy návrh bude muset zpracovat státní tajemník, tedy nejvyšší úředník na ministerstvu. Bude jej muset předložit generálnímu ředitelství a toto generální ředitelství bude tento návrh za všechna ministerstva předkládat vládě, ale vláda nebude moci návrh měnit a bude s ním moci buďto souhlasit, nebo nesouhlasit. To, že tento návrh bude připravován generálním ředitelstvím za všechny instituce, které pod něj budou spadat, bude mít za cíl i to, že budou jednotlivé agendy vždy posuzovány z pohledu komplexního, a tedy pokud dojde například k přesunu kompetencí z jednoho úřadu na druhý, nebude možné, aby na jednom úřadě při nových kompetencích byl zvýšen počet státních úředníků a naopak neubyl, jak se

to někdy dělo v minulosti, pokud kompetence z úřadu zmizí, počet úředníků na tom úřadu prvním.

Myslím si, že nový zákon povede i k tomu, že se bude muset nová vláda zamyslet nad tím a zpracovat analýzu po dohodě s generálním ředitelstvím, jak se promítlo předání kompetencí jednotlivým krajům zejména v oblasti školství, zdravotnictví na ministerstvech a zda například počet úředníků na těchto centrálních úřadech odpovídá skutečné potřebě poté, co velká část těchto kompetencí byla převedena na kraje, kde k tomu byla logicky vytvořena nová úřednická místa.

Chtěl bych se vyjádřit také k návrhu, který doprovází legislativní proces, tj. k návrhu vlády pana premiéra Rusnoka. Já jsem přesvědčen, že návrh je projednáván méně řádně z hlediska legislativního procesu než ten návrh poslanecký právě proto, že všechny lhůty pro projednání tohoto návrhu, zejména připomínkové řízení, byly výrazně zkráceny. A chtěl bych říct, že určitě ten návrh, jak by podán, má svou hodnotu zejména z hlediska legislativní přípravy a provázanosti. A tady určitě budeme rádi, když tento návrh využijeme jako další podklad pro zpracování komplexního pozměňovacího návrhu.

Ale v čem se liší návrh vládní, je především to, že přidává nové bonusy státním úředníkům. Přidává paušální náhradu za ošatné, přidává paušální náhradu za dopravu a přidává také poměrně vysoké částky odškodného v případě smrti zaměstnance pro jeho rodinné příslušníky. Není to tak, že bychom nepřáli státním úředníkům lepší zabezpečení, ale kdykoli se tady objeví zákon o státní službě a kdykoli jeho hlavním cílem bylo přidat nové benefity státním zaměstnancům nebo jim zvýšit plat, tak zákon logicky nebyl přijat Poslaneckou sněmovnou s hlavní výhradou, že Česká republika, její státní rozpočet, si v tuto chvíli nemůže dovolit zatížit rozpočet dalšími výdaji ve výši 6 až 7 miliard korun. A zákon, který měl zlepšit systém, spadl pod stůl jenom proto, že vyžadoval další a značné finanční výdaje.

Proto jsme se jako předkladatelé poslaneckého návrhu, který má pozměnit současný služební zákon, zaměřili na to, že nejen že nepřidáváme nové benefity, ale některé také rušíme. Jsme přesvědčeni, že není správné zavádět systém výsluh tak, jak je dnes u policie, u hasičského sboru, a není správné, aby úředníci poté, kdy odejdou ze služby, ještě pobírali ke svému důchodu či platu kdekoli jinde další výsluhu. Že pokud chceme úředníky motivovat, měli bychom je motivovat stabilním zaměstnáním, slušným platem, který bude zakotven v zákoně, a tedy bude úředník placen dobře po tu dobu, kdy slouží státu, nikoliv poté, kdy už státu neslouží a pracuje třeba proti státu v nějaké soukromé společnosti.

Pokud se týká výték, které zazněly k tomuto návrhu zákona ze strany vládní administrativy, první výtka byla, že se jedná o neústavní návrh, protože zákon nemá v sobě zahrnut platový mechanismus a odkazuje na roz-

hodnutí vlády formou nařízení. Chtěl bych říct, že se ztotožňuji s touto připomínkou v tom smyslu, že budeme pracovat na komplexním pozměňovacím návrhu ve spolupráci s ministerstvy, aby nově platový mechanismus byl obsažen již v zákoně. Ale chtěl bych odmítnout, že bychom tím, co bylo navrženo, snad chtěli zakotvit jakýsi protiústavní stav. My jsme pouze navrhli prodloužit systém odměňování tak, jak je teď, na dobu jednoho až dvou let, než vláda, ať už to bude jakákoliv vláda, připraví systém odměňování do zákona. Protože to je věc, která rozhodně nemá a nesmí být řešena poslaneckým návrhem. A pokud teď k tomuto přistoupíme v té 90denní lhůtě, tak pak jen v souladu s vládou a s jednotlivými ministerstvy, která budou garantem správného hodnocení.

Druhá námitka údajné protiústavnosti našeho návrhu spočívala v tom, že zatímco zaměstnanci podle zákoníku práce odpovídají za škodu do výše čtyřapůlnásobku svého měsíčního platu, my navrhuje, aby úředníci odpovídali za škodu způsobenou státu svým jednáním osminásobkem svého platu. Myslím si, že není podstatné, jestli to bude osminásobek nebo šestinásobek nebo sedminásobek, ale důležité je, že nelze srovnávat podle mého názoru kupř. pozici úředníka ministerstva, který bude mít nově podle zákona stabilní kariérní postup, bude chráněn před politickým tlakem, bude mít větší jistotu zaměstnání než jakýkoli jiný zaměstnanec, ale měl by také odvádět daleko kvalitnější práci, a pokud se dopustí jednání, které způsobí státu škodu, např. bude mít garanci nad výběrovým řízením, za které Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže bude uložena pokuta, není důvod, aby se takový úředník nepodílel na úhradě této pokuty, této škody, která vznikla tomu konkrétnímu ministerstvu, do výše šestinásobku nebo osminásobku svého platu, protože jeho ochrana je vyšší, jeho plat je obvykle také vyšší, než je průměrný plat. Myslíme si, že by tedy bylo správné, aby i jeho odpovědnost byla vyšší. A nemyslím si, že by to byla věc, která by byla sama o sobě protiústavní. (Trvalý hluk v sále.)

Jak jsem již říkal, z hlediska benefitů žádné nové nezavádíme. Rušíme výsluhy, ale ponecháváme odchodné, tedy odstupné, podle zákoníku práce odchodné, ve výši pěti platů pro případ, že konkrétní zaměstnanec odchází jako úředník po více než deseti letech z konkrétního úřadu a v posledních pěti letech, to je nová podmínka, se nedopustil žádného kárného prohřešku. Tedy odměnu ve výši pěti platů získávají pouze ti, kteří sloužili více než deset let a především v posledních pěti letech se ničeho z hlediska kárné oblasti nedopustili.

Byli bychom rádi, aby zákon jasně stanovil vazby mezi úředníky a politiky. Proto by měla vzniknout pozice generálního ředitele státní služby. Jeho hlavní náplní bude koordinace vzdělávání, příprava a systemizace oněch reorganizací na jednotlivých ministerstvech, ale také personální po-

litika ve vztahu ke státním tajemníkům, tedy k těm, kteří budou nejvyššími úředníky na daném ministerstvu.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Pane poslanče, já vás na chvíli přeruším a důrazně požádám kolegy, vzhledem k tomu, že projednáváme jeden z nejdůležitějších zákonů tohoto volebního období, o klid. V případě, že máte cokoli, co chcete sdělit svým kolegům, nebo potřebujete telefonovat, prosím, běžte mimo sál. Děkuji. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jeroným Tejc: Děkuji. Ten zákon samozřejmě dozná určitých změn. A právě otázka vztahu generálního ředitele, státního tajemníka, tzv. odborných náměstků, já jim raději říkám vrchní ředitelé sekcí, určitě může doznat změn v Poslanecké sněmovně v debatě jednotlivých stran. Ale měla by být zaručena jedna zásadní věc, a na tom se, věřím, shodneme všichni, že se změnou vlády, se změnou ministra, přichází – odchází ministr, jeho političtí náměstci, kterých bude nepochybně méně, než je tomu dosud, kabinet ministra, ale neodcházejí ředitelé sekcí, neodcházejí vedoucí odborů a neodchází státní tajemník. To jsou věci, které by měly do budoucna zajistit kvalitnější státní správu. A myslím si, že má smysl debatovat např. u státních tajemníků o principu rotace, tak aby tento vrcholný manažer nestrávil celý svůj kariérní život na jednom ministerstvu, aby určitým způsobem musel projít např. rotací na jiná ministerstva či jiné úřady. Ale to je věc, o které určitě budeme diskutovat v rámci jednání ve výborech.

Chtěl bych také za navrhovatele požádat o to, aby Sněmovna prodloužila lhůtu k projednávání o 30 dnů, tedy na 90 dnů, tedy lhůtu mezi prvním a druhým čtením, kdy bychom o této věci diskutovali v jednotlivých výborech, a to proto, že určitě návrhů na změny poslaneckého návrhu bude řada a bylo by správné, abychom se jimi zabývali nejen uvnitř výborů, ale diskutovali také s odbornou veřejností, s neziskovými organizacemi, odbory a samozřejmě jednotlivými ministerstvy.

Zaznívala včera výtky, že ten návrh je předkládán už s tím, že bude změněn, a že všichni víme, že je nekvalitní. Tak já bych chtěl upozornit na to, že sociální demokracie ten návrh považuje za kvalitní, jenom vnímáme to, že každý z nás může mít různý pohled na to, jak ta věc má být upravena. A já samozřejmě jsem vnímal v minulých dnech závažné připomínky ze strany koaličních partnerů, ale vnímal jsem i připomínky ze strany opozice a určitě budeme rádi, když v ústavněprávním výboru nebo v jakémkoli jiném budeme schopni nalézt shodu na komplexním pozměňovacím návrhu, který získá větší podporu než koalice v této sněmovně, tak aby do budoucna, ať už tady bude jakákoli vláda, zákon doznával pouze drobných změn, a nikoli změn zásadních, které by popíraly jeho smysl.

Tolik tedy na úvod. Určitě se rád pokusím zodpovědět vaše případné dotazy či připomínky, které tady mohou zaznít. A všechny vás samozřejmě srdečně zvu na seminář, který se bude konat už zítra odpoledne v Poslanecké sněmovně. Samozřejmě ty, kteří mají zájem diskutovat podrobněji o tomto problému. Je to první krok k tomu, abychom našli nějakou shodu napříč politickým spektrem s cílem skutečně vytvořit kvalitní zákon, který tady přetrvá nikoli jedno, ale alespoň tři volební období.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji zástupci navrhovatelů panu poslanci Jeronýmu Tejcovi. Nyní prosím, aby se slova ujal zpravodaj pro prvé čtení pan poslanec Jan Chvojka. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dobré odpoledne, dámy a pánové. Na úvod bych chtěl říct, že jsem rád, že pan místopředseda Gazdík uznal, že máme zde na dnešním dnu na Sněmovně zákon, který je jedním z nejdůležitějších v tomto období. To potěší od zástupce TOP 09. Jsem rád, že TOP 09 došla k takovému názoru.

Myslím, že pan navrhovatel řekl v zásadě všechno potřebné, co se týče konkrétností toho zákona, a já to nechci opakovat. Spíše začnu drobnou osobní vzpomínkou. Já jsem někdy o vánočních prázdninách v roce 2002, když jsem byl studentem čtvrtého ročníku Právnické fakulty v Brně, studoval učebnici správní vědy, ze které jsem dělal na začátku ledna zkoušku ze správní vědy, a už tenkrát jsem se učil služební zákon, který už byl platný, nicméně nebyl účinný. A máme o jedenáct let později, uteklo jedenáct let a ten služební zákon až na některá ustanovení stále není účinný. A myslím si, že určitě to, že je dán do legislativního procesu, není tím, že by mělo jít o nějaké lustrace či podobně, ale prostě důvody jsou stále stejné, jako byly před jedenácti lety.

České republice chybí zákon, který by nějakým solidním způsobem upravoval poměry státních zaměstnanců, resp. zaměstnanců v ústřední státní správě, protože zaměstnanci – nebo pracovní poměr úředníků v samosprávě je upraven zákonem 312 z roku 2002.

Důvody toho, proč by ten zákon měl být účinný, jsou jasné. Prostě státní správa potřebuje lepší organizaci, potřebuje lepší řízení, potřebuje více kontroly a potřebuje to, aby byl oddělen politický vliv, to znamená, aby byl oddělen vliv politiky od úřednického místa. To, že toto tady chybí, to znamená není dobrá organizace, není dobré řízení, není velká kontrola, není oddělen politický vliv, znamená, že zde máme nestabilitu odborného aparátu, je zde málo vyvozována odpovědnost, je zde špatné rozdělení odpovědnosti. Samozřejmě zde máme i další důvody, také ty právní. Myslím si, že by měl být úřednický poměr řešen nejenom na základě sou-

kromoprávního vztahu, tak jak vyplývá ze zákoníku práce, ale i na základě spíše veřejnoprávního poměru.

Takže bych chtěl jenom říct, že jsem rád, že navrhovatelé ve své důvodové zprávě jasně řekli, že sledují otevření parlamentní debaty o obsahu platného služebního zákona, to znamená, že nestojí rigidně na těch ustanoveních tak, jak je předkládají, ale jsou otevření diskusi. Ta diskuse bude určitě potřeba a změny budou také potřeba, protože ten návrh samozřejmě není dokonalý a je potřeba nějakého širšího politického kontextu a širší politické shody – a je potřeba nicméně, aby ten zákon nabyl účinnosti co nejrychleji.

Takže si myslím, že jsem řekl všecko. Možná to nebyla úplně tak zpravodajská zpráva, spíše zpráva s nějakým názorem. Ale pan navrhovatel v zásadě řekl všecko, co bylo potřeba.

Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu zpravodaji pro první čtení panu poslanci Chvojkovi. Otevírám obecnou rozpravu, do které evidují 14 přihlášených. Jako první přihlášený s přednostním právem je pan předseda poslaneckého klubu Občanské demokratické strany, pan poslanec Stanjura. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. To bylo včera. Netušil jsem, že budeme projednávat ještě dneska, když si koaliční poslanci nezajistili projednávání po 19. hodině. Díky kvalitě mého hlasu bude moje vystoupení velmi krátké a nechám vystoupení za náš klub svým kolegům.

Použiji k tomu, že bych velmi polemizoval s vaším výrokem, pane místopředsedo, že se jedná o jeden z nejdůležitějších zákonů. Možná podle názvu. S tím souhlasím. Nebo jeden z nejdůležitějších úkolů, které před námi stojí, abychom ho přijali.

Byl jsem na ministerstvu pouhých sedm měsíců a vždycky není pravda, že vždycky přijde ministr, který vyhodí všechny úředníky a přivede si tam svoje kamarády z politické strany. To je taková pohádka, kterou tady vykládal pan předkladatel Jeroným Tejc. Možná to někteří dělají, možná že ne a je třeba se když tak dívat konkrétně, kdo to udělal.

My, kteří máme zkušenosti ze samosprávy, jsme zvyklí na to, že v čele úřadu stojí tajemník, který má na starosti veškeré personální věci včetně různého odvolání, a je to normální. Nicméně když jsem se snažil prosadit tento názor, který mají mnozí starostové a starostky, tak zkuste vyjednávat s odbory státních zaměstnanců, protože si myslím, že ten zákon se relativně osvědčil a že ho stačilo de facto přepsat směrem ke státním úředníkům. Přál bych nové koalici, aby to tak bylo. Bylo by to jenom dobře.

Mým osobním názorem vždycky bylo, že by bylo dobré, kdybychom měli jeden zákon. Že úředníci slouží nebo dělají veřejnou službu ať už v samosprávě, nebo na ministerstvech či v jiných orgánech státní správy. Přece výkon státní správy dělají i radnice. Občan absolutně nerozeznává, když přijde na radnici, jestli mluví s úředníkem, který má na starosti samosprávné věci, nebo mluví či jedná s úředníkem, který má na starosti přenesený výkon státní správy. A je to v pořádku. Není třeba tím občana zatěžovat. Nicméně dlouhodobě se chystají jiné podmínky pro státní úředníky a úředníky územně samosprávních celků. Myslím si, že to není dobře.

Proč polemizují i s názorem, že je to nejdůležitější zákon obsahově. Tak schválně, schvejme si toto znění sněmovního tisku 71 a porovnejme ho se zněním, které odejde do Senátu za pár měsíců. A pak si musíme říct, zda dneska ta schůze byla seriózním pokusem hledat shodu na dlouhodobém řešení, které bude prospěšné pro úřednictvo, ale i pro občana a voliče, protože bude kvalifikovaný výkon veřejné správy. Nic takového není. Všichni víme, že se scházíme včera a dneska proto, abychom splnili podmínku pana prezidenta. Sám jeden z předsedů koaličních stran to tady včera říkal. Já si cením otevřenosti, protože říkal: Dostali jsme tu podmínku a buď ji splníme a bude nová vláda, anebo ji nesplníme a bude vláda Jiřího Rusnoka.

Chci říct, že my jsme nikdy nehlasovali pro důvěru vládě Jiřího Rusnoka. Myslíme si, že je špatně, když vládne vláda bez politického mandátu. A že i pro opozici je dobře, když vznikne vláda s politickým mandátem z voleb. Na tom se určitě shodujeme i s těmi, kteří vytvořili vládní koalici.

My tady nejednáme proto, aby byla jmenována vláda. My tady jednáme proto, aby jeden konkrétní člověk mohl být jmenován do té vlády. Vy jste jako koalice na tu podmínku přistoupili, my si myslíme, že takové věci se dělat nemají. Že mají platit obecná pravidla pro všechny a má se postupovat a měřit všem stejně. My tomu říkáme naprosto zaslouženě Lex Babiš. Zajímavé je, že pan poslanec Babiš se jednáni neúčastní, nevstupuje k tomu, nekomentuje to. Přitom jsme se včera i dneska sešli jenom kvůli jeho osobě. Protože až dneska pošlete, vy, kteří budete hlasovat pro, až pošlete návrh do dalšího čtení, tak pan prezident řekne: Byla splněna podmínka. Mohu jmenovat ne vládu – to neřekne, protože to nebyla podmínka. Ale řekne: Mohu jmenovat pana Babiše ministrem financí.

Takže to není podmínka pro to, aby byla jmenována vláda. Je to podmínka pro to, aby byl do vlády jmenován jeden konkrétní člověk. Podmínka, kterou stanovil pan prezident a kterou vy jste akceptovali. Já rozumím té souvislosti, že pokud byste postupovali a předseda jedné koaliční strany by nemohl být členem vlády, že to vyrobí politické komplikace a ohrozí

vznik celé vlády. Ale to je politická souvislost a politické dohody, ne věčné.

Včera jsme jasně ukázali souvislost tohoto návrhu a souvislost služebního zákona se zrušením povinnosti pro ministry předkládat negativní lustrační osvědčení. Ne předkládat lustrační osvědčení, jak někteří říkají, ale negativní lustrační osvědčení. Už včera jsem říkal, že kdo čte dobře ten lustrační zákon, tak ví, že tam je několik kategorií lidí, kteří nejsou schopni získat negativní, to znamená, že získají pozitivní lustrační osvědčení. A nejsou to zdaleka pouze spolupracovníci StB, ale jsou to mnohem širší skupiny. Je třeba si uvědomit, že tisíce a desetitisíce pracovních pozic jsou chráněny lustračním zákonem a tisíce a desetitisíce nejen těch, kteří tam dělají, ale i uchazečů o tu pracovní pozici musí to lustrační osvědčení negativní předložit, aby měli šanci na tu pozici.

Řekl tady včera náš předseda Fiala, že tady zavádíme privilegia pro určitou skupinu lidí. Ano, počet členů vlády může být 15, 16, 17, 18, zhruba v těchhle těch číslech se pohybovala velikost veškerých vlád, které tady byly po roce 1992. Tak pro tyto lidi vytváříte vy, kteří jste připraveni pro to hlasovat, a souhlasím s tím, že základ k tomu byl položen v roce 2002, kdy tady z nás málokdo seděl, s tím já souhlasím. Nicméně my, kteří jsme s tím nesouhlasili, jsme odložili alespoň účinnost a předložili jsme v minulém volebním období jiný návrh zákona, který mohl řešit kvalifikovanou veřejnou službu a přitom nerušil lustrační osvědčení. Pak je poctivější, když říkáte, že to nemá platit pro ministry, aby to neplatilo pro nikoho. My jsme zásadně proti. Zásadně proti tomu, aby neplatil lustrační zákon, a proti tomu, abychom tam dělali výjimky.

Dovolte, abych procedurálně navrhl zamítnutí tohoto zákona v prvním čtení. Poprosím... Poprosím – požádám vládní koalici o to, až dokončí činnost její expertní komise, o které tak rádi v médiích mluví, že už na tom zákoně pracuje pracuje pracuje, aby to předložili mnohem lépe jako vládní návrh zákona, aby to, co stvoříte, prošlo řádným legislativním procesem, aby veškeré věci, které se změnilo v České republice v legislativě od roku 2002, to je takřka dvanáct let, týmy odborníků legislativců odchytaly, prověřily souvislosti, aby v tom nebyly zbytečné chyby.

Když jsem poslouchal vystoupení některých řečníků ať už tady včera, nebo teď v médiích, tak mám pocit, že ti ministři nejsou ani důležití na tom ministerstvu. Hlavně aby to ministerstvo fungovalo a hlavně aby do toho ten ministr moc nemluvil. No já nevím. Přeji vám všem, kteří budete na ministerstvu, aby se vám nestalo to, že ministr bude něco chtít a úředníci řeknou: ne, to je nekvalitní, pane ministře, to je politicky motivované, to se nám nelíbí, my máme jiný, odborný, nezávislý, nestranný výklad či názor. To přece takhle není. Ministerstva mají soužit kvalifikovaně, pokud možno efektivně, ale mají sloužit k plnění politického programu vlády. Pokud někdo říká něco jiného, tak lže. Nic takového není. Nebo si myslíte, že na těch radnicích je

jedno, kdo je starostou? Že ten úřad funguje stejně, ať je starosta sociální demokrat, nebo občanský demokrat, nebo křesťanský demokrat? Myslím, že to tak není. Ten úřad má poskytovat servis zvoleným zástupcům lidu, ať už na radnicích, krajích nebo ministerstvech.

Já souhlasím s tím, že nemají být velké čistky, a pokud to někdo dělá, tak není rozumný ministr nebo rozumný starosta. Přece nejlepší, co se může stát člověku, který přijde na radnici, na kraj nebo na ministerstvo, že zdědí kvalifikovaný úřad, který ví, zná a umí plnit politické zadání ministra či starosty. Pokud to někdo nedělá, rozvrátí takto kvalifikovaný úřad, dosadí si tam své kamarády, ať už stranické, politické, osobní, rodinné či firemní, tak prostě pracuje sám proti sobě a dřív nebo později ho to doběhne.

Z vlastní osobní zkušenosti říkám, že je dobře, aby vznikli státní tajemníci jako hlava úřadu. My z radnic tu zkušenost máme a máme pozitivní zkušenost. Vidím tady mnoho současných či bývalých starostů či primátorů a věřím, že je jedno, v jakém politickém dresu tady jsme, že ta zkušenost je stejná.

Nicméně proč zase zřídit nový úřad? Největšího sira Humphreyho v české res publicae? A jak bude vybrán? No politicky, když ho vybere vláda. Myslíme si, že model, kdy třeba státního tajemníka jmenuje premiér nebo vláda na návrh ministra, je lepší, nevytváří speciální úřad, nevytváří nadúředníka, který může být silnější než ministři či premiér či celá vláda.

Slyšeli jsme tady od navrhovatelů, že je třeba zabránit účelovým reorganizacím ministerstva. Já s tím souhlasím. Ale kdo posoudí, co je účelová reorganizace ministerstva? Co když přijde ministr a řekne: "Tady je příliš mnoho lidí. Potřebujeme to zefektivnit, tady můžeme 50, 70, 90 pracovních míst ušetřit." Ne proto, ne vyměnit těch 90 lidí za své kamarády firemní, politické, stranické, ale proto, že by ten úřad mohl být efektivní. Nebude mít šanci, pokud necháme ten návrh zákona tak, jak je předložen. Protože jenom úředníci budou rozhodovat o tom, zda se změní organizační struktura ministerstva.

Myslím, že to je ode zdi ke zdi. Bavme se o rozumných limitech, o rozumných termínech, o rozumné četnosti takovýchhle změn. Bavme se o tom, že ministr by měl mít podle mne jiné nástroje po nástupu do funkce a jiné nástroje potom v průběhu celé funkce, protože i ten ministr si musí přivést svoje lidi. A teď to říkám jako opoziční politik, jako člověk, který nebude mít starost s touto vládou, a ani moje kolegyně a kolegové nebudou mít tuto starost. Ale představa, že tam přijde ministr a ten úřad se nezmění, on si nikoho si přivede, je podle mne prostě buď naivní, nebo nebezpečná. Nevím, co je horší.

Takže ty cíle jsou podobné. My jsme připraveni vést kvalifikovanou debatu o tom, jak zabezpečit na jedné straně silnější postavení zaměstnanců státní správy, aby se nebáli každých voleb, každé změny ministra, že

vymění úplně všechny od náměstka po posledního vrátného. Na druhé straně si myslím, že okruh politicky jmenovaných osob nemusí být v řádu jednotek. Myslím si, že náměstky jsou politické figury. Podle našeho názoru je třeba rozhodovat mezi náměstky ministrů a státním tajemníkem – státní tajemník není politická figura, náměstci by měli být. Kabinet ministra je bezesporu politický orgán, jsou to politické funkce. Jenomže když řekneme, že kabinet ministra nepadá do státní služby, ještě nic neříkáme o tom, co všechno a kdo všechno může být uvnitř kabinetu, a začneme se o tom, a podle mě legitimně, dohadovat a přít. Poradci? Ano. PR oddělení? Ano, nebo ne? Je to složité, protože má propagovat nejenom ministra, ale má informovat o činnosti celého ministerstva. Někde to byly i personální věci a pod.

Myslím, že nejlepší, co dnes můžeme udělat, je ten návrh zákona zamítnout, případně ho vrátit předkladatelům. Mnohem lepší by bylo, kdyby vládní koalice přišla se svým vládním návrhem zákona, na kterém jsme připraveni spolupracovat, už jsem to říkal včera, ne proto, že nám z Bruselu někdo prstem vyhrožuje, že když to nebudeme mít, nepošle nám peníze, na které máme nárok. A současně – nenašli jsme žádnou oporu v evropském právu k tomu, že bez toho, že přijmeme služební zákon, by nám někdo mohl zastavit přísun evropských peněz. Ale my ho potřebujeme kvůli sobě samým, kvůli tomu, abychom ty cíle, o kterých mluvíme, splnili, kvůli tomu, aby ministři ať této vlády, nebo některé z následujících vlád přišli na úřad, který profesionálně funguje.

A protože podmínka, kterou dal pan prezident, která byla formulována, že parlament v prvním čtení schválí služební zákon, nic takového není, protože to není navrženo v devadesátce, tak si myslím, že když budete chtít argumentovat s panem prezidentem, tak bezesporu parlament projednává v prvním čtení tento návrh zákona. Ale vy sami říkáte, že to, co je tam napsáno, razantně a výrazně změníme.

Takže aby se z toho stal normální služební zákon, aby z toho nezůstal lex Babiš, tak si myslím, že je nejlepší dneska ten návrh zamítnout, a vy přijďte jako nová vláda, ať už cestou poslanecké iniciativy, nebo vládního návrhu, s vlastním návrhem služebního zákona. Pak to nebude žádný lex Babiš, nebude to účelové kvůli jednomu člověku, ale bude to věc, kterou opravdu Česká republika potřebuje. Děkuji. (Potlesk poslanců ODS a TOP 09.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu předsedovi Stanjurovi a poprosím pana předsedu poslaneckého klubu TOP 09 a Starostové pana poslance Miroslava Kalouska. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo, pane předsedající.

Dobré ráno, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci. Já bych chtěl uklidnit svého předřečníka pana předsedu Stanjuru, který pochyboval o kvalitě svého hlasu. Byť slyšitelně chřaptěl – přeji mu brzké uzdravení –, byla kvalita jeho hlasu na výrazně vyšší úrovni než předloha, která dnes před námi leží a kterou projednáváme. (Pobavení.)

Dámy a pánové, k tomu textu, který je předložen a který je údajně projednáván, se vyjádří mí kolegové z poslaneckého klubu. Mně prosím dovoluňte jako předsedovi klubu, abych sdělil zásadní stanovisko poslaneckého klubu a zdůvodnění, proč budeme všichni hlasovat pro zamítnutí.

My totiž neprojednáváme služební zákon. I předkladatelé uznávají, že bude zpracován komplexní pozměňovací návrh, tedy že před námi bude ležet úplně jiný text, než který teď leží na stole a který jakoby projednáváme jenom proto, že ve skutečnosti děláme něco úplně jiného. Ve skutečnosti dnes schvalujeme lex Babiš. A já připouštím, že ono lex není úplně přesné, protože lex znamená, že byla schválena nějaká legislativa. Ono se v právním řádu nezmění ani písmenko, ale spoluprací poslanců ANO, ČSSD, strany lidové a pana prezidenta Zemana se změní 23letá ústavní zvyklost, podle nás začne docházet k cynickému a účelovému porušování právního řádu, protože povinnost předkládat lustrační osvědčení je podle našeho názoru zcela jistě dána zákonem, nicméně pokud byste se chtěli držet jiného právního výkladu, začne být cynicky porušována dlouholetá, zatím do dnešního dne nezměněná ústavní zvyklost. Ta začne být porušována od zítřka. Ministry jmenuje prezident republiky, to znamená, jedině prezident republiky má právo požadovat předložení negativního lustračního osvědčení. Pan prezident vám slíbil, že pokud tento text – já si nedovolím říct ani návrh služebního zákona – projde do druhého čtení, on přestane ta negativní lustrační osvědčení vyžadovat.

Kdyby se to týkalo pouze pana předsedy ANO, pokud bychom tady dnes schválili – tedy samozřejmě bez našich hlasů, ale pokud by dnes Poslanecká sněmovna schválila paragraf, že se lustrační zákon nevztahuje na Andreje Babiše, bylo by to výrazně méně nebezpečné, protože by se to týkalo pouze pana Andreje Babiše. To, co vy dnes ve spolupráci s panem prezidentem republiky děláte, není nic jiného, než že otevíráte širokou cestu všem bývalým agentům Státní bezpečnosti, ale i všem důstojníkům Státní bezpečnosti, prostě každému, koho si pan premiér, dokud bude tato vláda a dokud bude tento prezident, usmyslí jmenovat ministry, prostě proto, že pan prezident přestane vyžadovat negativní lustrační osvědčení. To ve skutečnosti děláte. A já bych si dovolil, předpokládám, že marně, ale přesto si dovolím apelovat na poslance strany sociálně demokratické i na poslance strany lidové jako poslance dvou historických, státotvorných a bezpochyby demokratických stran, abyste to nedělali, protože otevíráte Pandorařinu skříňku a připouštíte širokou možnost, že formálně porážení sametovou revo-

lucí stanou se po 25 letech skutečnými vítězi, tak jak si to vždycky plánovali a tak jak o to vždycky usilovali.

Já bych se rád zeptal prostřednictvím pana předsedajícího pana poslance Hermana – on ještě před rokem s velkou odvahou a velmi kompetentně řídil Ústav pro studium totalitních režimů –, jak se cítí, když ty, jejichž činnost před listopadem 1989 dokumentoval on a jeho kolegové v Ústavu paměti národa Slovenské republiky, jak se cítí, když těmto exponentům dnešním hlasováním ve spolupráci s prezidentem republiky otevírá širokou cestu do vládních funkcí, a jak se cítí designovaný ministr, který je s těmito exponenty připraven rameno vedle ramene spolupracovat stejně ochotně jako oni kdysi spolupracovali s bývalým režimem. Já vlastně ani nechci odpověď, byť se ptám, protože neexistuje věrohodné a přitom zveřejnitelné zdůvodnění. V tomto případě buď jedno, nebo druhé. Obojí se vylučuje.

Dámy a pánové, prosím, vzpamatujte se! Poslanecký klub bude hlasovat pro zamítnutí této dohody. (Potlesk poslanců TOP 09 a ODS.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu předsedovi Kalouskovi a nyní už řádně přihlášený jako první je pan poslanec... Pardon, ještě s přednostním právem pan předseda poslaneckého klubu ČSSD. Prosím, pane předsedo.

Poslanec Roman Sklenák: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, přihlásil jsem se na poslední chvíli, neměl jsem to v plánu, ale bohužel pan předseda klubu Kalousek se tři dny už opakuje, tři dny přednáší nějaké argumenty, dostává na ně odpovědi. Dnes opět říká to, co jsme tady diskutovali včera před zahájením schůze. (Z pléna: Nezklamal.) Nezklamal, ano. A já asi tedy musím, byť jsme si to vysvětlili už několikrát, opět reagovat alespoň na některá slova, která zde řekl.

Za prvé. To, že připouštíme už v tuto chvíli, že bude zpracován komplexní pozměňovací návrh, přece vůbec neznamena to, že bychom připouštěli, že náš návrh je nějaký nekvalitní a je potřeba ho spravit. To, že bude zpracován komplexní pozměňovací návrh, vyjadřuje vůli najít širokou shodu, tudíž neprotlačovat naši vizi, naši představu, ale zpracovat návrh, na kterém bude široká shoda. Nevím, co je na tomto nepochopitelného.

Druhá věc. Slova o tom, že otevíráme cestu spolupracovníkům a exponentům minulého režimu. Opět, my o lustračním zákonu vůbec nehovoříme, neupravujeme ho a není možné tedy argumentovat tím, že po přijetí této novely bude otevřena cesta spolupracovníkům Státní bezpečnosti. A už jsem to zde říkal včera a opakuji to, a zejména tedy, pane kolego – prostřednictvím předsedajícího – Kalousku, pokud vy tady kladete otázky, jak se cítí pan Herman, tak já si to nemohu odpustit a musím

se zeptat, jak se cítíte vy, který nás tady moralizujete, vyzýváte k tomu, abychom se vzpamatovali, a byl jste to vy, který tady v roce 2002 hlasoval pro to, aby ministři už nemuseli mít lustrační osvědčení! Vy jste tady ten zákon schválil a teď nás tady moralizujete! (Potlesk zejména poslanců ČSSD a ANO 2011.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu předsedovi poslaneckého klubu ČSSD. S přednostním právem pan předseda poslaneckého klubu TOP 09 a Starostové Miroslav Kalousek. Prosím.

Poslanec Miroslav Kalousek: Děkuji. Promiňte, ale cítím povinnost odpovědět. My jsme si to, pane předsedo, včera nevysvětlili. Vy jenom úporně vysvětľujete nevysvětlitelné a my se vám snažíme říct, že to bohužel není pravda. Kéž byste měl pravdu. Kdyby k odstranění povinnosti předkládat negativní lustrační osvědčení došlo po schválení zákona, a říkáte, že tam nic takového není, to znamená, nic takového nehrozí. Ono k tomu dojde dnes vaším dnešním hlasováním! Znovu opakuji, dvě ústavní instituce: většina Poslanecké sněmovny, tedy Poslanecká sněmovna, a prezident republiky se spolu dohodly... To není moje interpretace. Já interpretuji veřejný slib pana prezidenta, který zaznívá ve sdělovacích prostředcích. Já, prezident republiky, který jmenuji členy vlády, pokud projde tento text do druhého čtení, to znamená, aniž se cokoli změní v právním řádu, tak já, prezident republiky, přestanu vyžadovat negativní lustrační osvědčení.

To znamená, ten lustrační zákon sice bude – ta písmenka ta tam zůstanou, ale budou k ničemu! Ten lustrační zákon se stane nefunkčním. Na tom se snad, proboha, shodneme! Protože když pan prezident republiky lustrační osvědčení přestane vyžadovat, tak prostě ten lustrační zákon bude nefunkční. Tuto dohodu vy uzavíráte a v dnešním hlasování ji posvětíte a lex Babiš bude schválen dnes, aniž by se v legislativě změnilo jediné písmenko. A my říkáme, že nebezpečné je to o to víc, že se to netýká pouze pana Babiše, ale dle vyjádření pana prezidenta republiky jako jediné ústavní instituce, která má právo negativní lustrační osvědčení vyžadovat, se to prostě bude týkat každého dalšího ministra, který bude navržen ke jmenování. To znamená, vy odhlasováním této dohody sice nerušíte lustrační zákon, to já s vámi souhlasím, on zůstane v platnosti, ale bude úplně k ničemu, protože ho nikdo nebude aplikovat. Prostě, stane se nefunkčním. Proto se ptám pana poslance Hermana, jak se při tom cítí.

A vám odpovím stejně, jako jsem odpověděl včera – no, kdybych se mohl s čistým svědomím a bez uzardění podepsat pod všechna hlasování, která jsem v tričku KDU-ČSL prodělal, tak jsem z té strany neodcházel, pane předsedo. Obojaké pokrytectví KDU-ČSL k vyrovnání se s minulostí

bylo jedním z hlavních důvodů, proč řada z nás v roce 2009 tu stranu opustila a založila politický subjekt, kde se něco takového nesmí. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu předsedovi Kalouskovi. S přednostním právem dále pan předseda poslaneckého klubu ANO pan poslanec Faltýnek. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jaroslav Faltýnek: Hezké dopoledne, dámy a pánové. Já se moc omlouvám panu předsedovi Kalouskovi, ale mám pocit, že to má trošku popletené. Já jsem chtěl vznést dotaz, na který už v podstatě odpověděl, a ten dotaz – prostřednictvím pana předsedajícího na pana předsedu poslaneckého klubu TOP 09 Miroslava Kalouska – měl znít: v čem konkrétně a jak přijetí služebního zákona ruší lustrační zákon, či jeho účinnost. Ale protože už na to vlastně odpověděl, tak tento dotaz klást nebudu a všichni jsme tu odpověď slyšeli.

Ale já jenom jednu technickou poznámku k tomu, co tady říkal pan bývalý ministr dopravy Stanjura. Víte, pane předsedo klubu ODS, já jsem zažil – (Předsedající. Mým prostřednictvím prosím.) Omlouvám se – prostřednictvím pana předsedajícího – já jsem zažil na vlastní kůži tzv. online působení jednoho z vašich ministrů na ministerstvu zemědělství. Byl to váš jeden z největších odborníků na zemědělství pan ministr Gandalovič. A pan ministr Gandalovič, když přišel na ten úřad, tak si s sebou přivedl 35 – 35 lidí z ministerstva pro místní rozvoj. A já a možná někteří z nás, kteří jsou v této Sněmovně, jsme měli možnost s těmito lidmi diskutovat. To byli nejbližší spolupracovníci pana ministra – v kabinetu, poradci na úrovni ředitelů odborů, o náměstcích ani nemluvě. A mohu vám říct, že bohužel nemáte pravdu v tom, že to dožene toho ministra, když si tam vezme tyto lidi. Ono to dožene ten resort. Ono to dožene ten resort. A ty škody, které se tam napáchaly, se spravovaly dalších poměrně hodně let.

Takže v této souvislosti s touto konkrétní zkušeností bych apeloval na to, aby se v dalším procesu té debaty, ať už to jednání dneska dopadne jakkoliv, a předpokládám, že kolegové z potenciální opozice budou stále opakovat to, co tady zaznělo, a nepřinesou nic nového a budou se točit pouze v té politické rovině, tak až potom nastane odborná debata, tak a-bychom potom společně byli schopni předložit takovou upravenou normu, která by zajistila, aby se nedělo to, co tam předvedl pan ministr Gandalovič. To je moje prosba na nás na všechny. Mně je to líto, že musím zmiňovat konkrétní osobu, ale já mám osobně tuto zkušenost a myslím si, že bychom si měli z toho vzít všichni poučení. Pokud má někdo zájem, můžu potom mezi čtyřma očima říci konkrétní příklady. Děkuji. (Potlesk v části sálu.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu předsedovi Faltýnkovi. O slovo požádal pan zpravodaj tisku, pan poslanec Chvojka. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já mám dneska takovou nešťastnou úlohu, že jsem zpravodajem tohoto tisku, to znamená, že tady budu muset celý ten čas sedět a poslouchat ještě dalších 14 kolegů řádně přihlášených a plus asi ti, co budou přihlášení s přednostním slovem. Myslím si, že se ta vystoupení budou asi dost opakovat, protože my opravdu nic jiného neslyšíme, než že jde o lex Babiš. Není tady zodpovězeno to, proč se za několik let, kdy vládla bývalá koalice, neudělalo nic se služebním zákonem, proč se neudělalo nic se státními úředníky, proč je dneska v zásadě tato sféra zu grunt, ale budeme poslouchat něco o Babišovi. Já jsem začal svoje zpravodajské vystoupení tím, že jsem se v roce 2002 o Vánocích učil na správní vědu a už tehdy byl služební zákon neplatný, nebyl účinný. Máme o jedenáct let později a stále služební zákon není platný – je platný, ale není účinný až na některá ustanovení.

Já bych chtěl zodpovědět jednu jedinou otázku, já už se pak hlásit nebudu, protože to nemá cenu. Ale co v roce 2002 na Vánoce, když jsem se učil na tu správní vědu a ten zákon už byl přijat, měl společného Babiš se Sněmovnou, respektive s politikou nebo dnešní vládní koalicí? Prostě ten zákon platil, měl nějakým způsobem lépe upravovat státní správu. Státní správa, respektive fungování těch úředníků ve státní správě není upraveno dodnes. Mělo by to tak být jak po právní stránce, tak na základě nějakých požadavků EU a prostě ta státní správa upravena není. Tak co má s tím společného Andrej Babiš, proč já to tady musím jako zpravodaj poslouchat, a budu to poslouchat celý den. Vždyť tenkrát Andrej Babiš možná počítal kuřata ve Vodňanech, ale neměl nic společného s politikou. Takže bude se to opakovat, budu to poslouchat celý den, já to chápu, jsem zpravodaj, musím to vydržet. Ale zkuste to nějak zkrátit, protože nic jiného – já neslyším žádný jiný kompetentní argument, než že jde o Babiše, o lustrační zákon. Děkuji. (Potlesk v části sálu.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S faktickou poznámkou, prosím, paní poslankyně Chalánková.

Poslankyně Jitka Chalánková: Takže sleduji, že nová koalice nám ne-se také nové pořádky. A chci odpovědět na otázku, co má společného služební zákon z roku 2002 s cestou pana Babiše do vlády. Já myslím, že jste to slyšeli zcela jasně a je to vůbec důvod svolání této schůze a požadavek pana prezidenta, který si žádá o projednání prvního čtení. Kdo ví, co bude

dál, kdo ví kdy, ale to mu bude stačit. A jenom proto, aby pan Babiš se stal ministrem – prostřednictvím pana předsedajícího –, a k tomu chci říct to, že zákonodárce (smích zprava) – že zákonodárce v roce 2002 zcela jistě nepředpokládal, že někdo, kdo nemůže přinést negativní lustrační osvědčení, bude vůbec do vlády chtít jít. Časy se mění, to máte pravdu, ale v té době si asi myslel, že by mu v tom zabránila čest a svědomí. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji, paní poslankyně. A chtěl bych ctěnou paní kolegyni ujistit, že mým prostřednictvím se rozhodně pan Babiš ministrem nestane.

S další faktickou poznámkou pan poslanec Volný. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Volný: Dobrý den, zdravím pana předsedajícího, členy vlády, kolegy a kolegyně. Mně se tady nelíbí, že po všech veškerých úvahách a diskuzích jednoznačně kolegové předjímají rozhodnutí soudu, který je dneska v chodu, a prostě staví to tak, jako že je to fakt. Prosím vás, jednak počkejme na toto rozhodnutí a jednak ještě, když už mám slovo: prosím vás, já jsem neslyšel v posledních dvou měsících, že by pan prezident Zeman spojoval žádost o projednání tohoto zákona s nějakým dosažením pana Babiše jako ministra. (Potlesk části poslanců.) Možná má strach, aby se tento zákon opět nedostal pod stůl, a chce, aby se aspoň rozjelo jeho projednávání.

Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Volnému. S další faktickou poznámkou pan poslanec Adolf Beznoska z Občanské demokratické strany. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Adolf Beznoska: Pane předsedající, kolegyně, kolegové. Já jenom velmi krátce, protože jsem přihlášen v obecné rozpravě, tak jenom krátce zareaguji na svého předřečníka jednou citací, citací pana prezidenta. "Přijmeme tedy služební zákon," říká pan prezident, "a já, jako gesto dobré vůle vůči panu Babišovi, v případě, když tento zákon projde v prvním čtení, to budu považovat za dostatečnou garanci, abych jmenoval pana Babiše ministrem financí." Tolik citace pana prezidenta. Vráťím se. (Potlesk poslanců pravice).

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci. A teď už s řádnou přihláškou pan poslanec Klán. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Klán: Děkuji za slovo. Já se pokusím trošičku tady uklidnit tu atmosféru, že se vrátím vlastně k věcnému návrhu toho zákona.

Takže dobrý den, pane předsedající, vážení členové vlády v demisi, dámy a pánové. Dovolte mi, abych zde řekl několik poznámek k předloženému poslaneckému návrhu zákona o státní službě.

V současné chvíli vnímám předložení tohoto zákona jako účelové, jelikož jeho projednáváním v prvním čtení podmínil prezident Miloš Zeman jmenování Andreje Babiše ministrem financí, jak už zde bylo několikrát řečeno. Ať se nám to líbí, nebo ne, tak to pan prezident řekl v průběhu měsíce prosince minulého roku. Nicméně jsem si sám vědom toho, že státní službu je nutno odpolitizovat a zároveň i zprofesionalizovat.

V předloženém návrhu zákona kritizuji, že není řádně vypracována analýza dopadu regulací, která by u takto důležité normy měla být vypracována velice detailně. Návrh zákona navíc neprošel řádným připomínkovým řízením jako nyní předložený vládní návrh o státní službě. A neprošel vlastně připomínkovým řízením mezi resorty. To vnímám jako velké minus. A to i přesto, že v minulém volebním období při přípravě tehdejšího vládního návrhu zákona o úřednících veřejné správy byl tento poslanecký návrh, který tady nyní projednáváme, brán jako velice dobrý protinávrh a i řada neziskových organizací se k němu klonila velice pozitivně. Nicméně se stalo to, že předkladatelé tohoto návrhu zákona zákon vůbec nezdokonalili a pouze okopírovali stejný zákon z roku 2013.

Sám osobně očekávám, jak už zde bylo mnohokrát také řečeno, že bude předložena řada pozměňovacích návrhů, a to včetně těch komplexních, které budou celý zákon měnit. Může se tedy stát, že z původního zákona zůstane pouze název a obsah se zcela změní. Navíc může dojít k legislativnímu chaosu, protože se ve Sněmovně budou projednávat dva tožné návrhy zákonů, a to jeden poslanecký a druhý vládní. K legislativnímu chaosu zároveň přispívá i to, že existuje služební zákon z roku 2002, který ale není účinný, naposledy byla účinnost odložena do roku 2015, a zákon o úřednících veřejné správy, který předložila v minulém volebním období vláda Petra Nečase, ale bohužel se tento zákon z dílny tehdejší vicepremiérky Karolíny Peake nestihl vůbec projednat.

Nyní přejdu k tomu, že sdělím několik kritických výhrad přímo ke zde předloženému návrhu zákona o státní službě.

Jak už jsem řekl, předložený návrh zákona vnímám jako velice účelový, a to bez patřičné provázanosti na platné právní předpisy. Je zde sporný například soulad s Ústavou nebo s právním řádem a dalšími zákony.

V návrhu mi však chybí to podstatné a tím je periodické ověřování odbornosti úředníků. Když si vezmeme, že když se člověk stane úředníkem a nebude po určité době přezkušován, tak při frekvenci změn našich zákonů, které tady v Poslanecké sněmovně plodíme, bude po

třech až pěti letech bez dalšího odborného vzdělávání zcela mimo realitu.

Diskutabilní jsou i různé příspěvky, například na dopravu, nebo odměňování pomocí benefitů. To je potřeba žádně dopsat, protože vládní návrh s nimi počítá, protože v rozpočtu na to vyčlenil 6 miliard, a tady předložený poslanecký návrh s tím nepočítá. Ale myslím si, že nad tímhle tím je potřeba vést řádnou diskusi.

Značně problematická je i část týkající se platu státních úředníků. V návrhu zákona není k dispozici návrh platových tarifů. Z toho plyne, že nedokážu odhadnout, jaký bude mít úředník plat. Nedokážu říci svým voličům a dalším lidem vůbec nic. S tím souvisí i finanční analýza návrhu zákona, která je provedena velice ledabyle.

Další spor vidím ve jmenování vrcholného úředníka, takzvaného generálního ředitele státní správy. Je zde faktický problém, kdo ho bude jmenovat nebo odvolávat, respektive potvrzovat v jeho funkci. V návrhu rovněž není jasné, jak to bude vypadat s výběrovým řízením v takzvaném přechodném období, které návrh počítá na dva roky, v letech, myslím, 2014 – 2016 nebo 2015 – 2016. Záleží na tom, kdy ten návrh nabude účinnosti. Může se tak stát, když ta výběrová řízení nebudou jasně stanovena, tak nedojde k odpolitizování státní správy, protože mezi těmi dvěma lety, která budou v tom přechodném období, se na ta pracovní místa ve státní správě mohou dostat lidé, kteří tam budou politicky dosazeni, a po uplynutí onoho přechodného období je nakonec nebudou moct odvolat. Takže to bude taky velice zajímavé a bude to velice diskutabilní. Takže o tom se budeme muset na výborech nebo i ve druhém čtení řádně pobavit.

Na závěr bych řekl, že z toho je taková zajímavá bramboračka, lidově řečeno, kterou je potřeba pořádně dokončit. A k tomu musíme napnout své síly zejména ve výborech nebo ve druhém čtení. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Klánovi. S faktickou poznámkou se přihlásil pan předseda ústavněprávního výboru pan poslanec Tejc.

Poslanec Jeroným Tejc: Děkuji za slovo. Jenom velmi krátce na připomínky, které tady zazněly.

Ten zákon samozřejmě prochází řádným legislativním procesem. Je to poslanecký návrh, tedy vláda má právo se k němu vyjádřit a také se vyjádřila. A důvod, proč není potřeba, abychom teď složitě ten zákon od počátku procházeli celým tím vládním procesem, je jednoduchý. My pouze navrhujeme změnu, drobnou novelu toho zákona, který z 90 % zůstane stejný, a ten prošel legislativním procesem v roce 2002. Byl to řádný vládní návrh, projednaný na všech ministerstvech, takže v tomto smyslu ta výtka podle mého názoru neobstojí.

Pokud se týká vzdělávání, my chceme skutečně to, aby úředníci byli vzděláváni. A tady souhlasím. Určitě musí být každý proces vzdělávání v tom zákoně precizován. Jsem přesvědčen, že jsme docela daleko v dohodě v rámci zatím koaliční pracovní skupiny. Naším cílem je, aby stát garantoval zkoušky, a samozřejmě vedeme debatu o tom, jak má probíhat ono vzdělávání. Určitě už je dohoda na tom, že ten základní proces nastává generální ředitelství, a musíme najít shodu na tom, jakým způsobem bude to vzdělávání prováděno. Ale shodujeme se všichni, a určitě se shodují s panem předěčnickem, že je správné a je vhodné, a s tím také zákon a ten návrh počítá, aby probíhalo celoživotní vzdělávání jednotlivých úředníků, protože bez toho samozřejmě kvalitní veřejnou správu mít nebudeme. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Tejcovi. Poprosím ctěné kolegy o snížení hladiny hluku, zejména kroužek kolem designovaného pana premiéra. Prosím, aby se ztišil, v podstatě ho nekárám. S další řádnou přihláškou pan poslanec Sedša. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Antonín Sedša: Děkuji pane místopředsedo. Vážení ministři, vážené kolegyně, kolegové, poslanecký návrh o službě státních zaměstnanců vychází, jak už bylo řečeno, z dříve přijaté předlohy. Osobně se domnívám, že cílem zákona by neměla být pouhá stabilizace a odpolitizování státní správy, ale zejména vytvoření transparentního, funkčního, výkonného a jednotného systému správy jako veřejné služby občanům. Musíme si přiznat, že se nám to doposud nepodařilo, a je to velký deficit transformace naší společnosti po listopadu 1989.

Zákon by měl také vycházet z veřejnoprávní úpravy, tak jak je tomu například v severských zemích. Proto postrádám stanovení vztahů mezi politickými a úřednickými funkcemi. Schází mi jednotná systematizace uspořádání a jednotný systém dohledu. Návrh také nezavádí dostatečnou ochranu proti šikaně nadřízených a je v něm problematické dovolání se spravedlnosti.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, jsem dlouholetým zastáncem toho, aby v naší zemi byl zaveden jednotný systém odměňování, založený na výkonu a na objektivním hodnocení práce úředníků. V naší zemi totiž doposud existuje několik navzájem neprovázaných systémů odměňování, což odporuje nejen principu transparentnosti, ale i zásadám rovného zacházení. Služební zákon sice může vyřešit tento základní problém pro úředníky, ale neřeší jej komplexně s ohledem na soulad s články 78 a 79 platné Ústavy České republiky.

Dále předkládaný návrh ruší proti platnému, ale neúčinnému zákonu institut státní správy, ruší příspěvek k důchodu, odměny za příkladnou slu-

žbu, naopak rozšiřuje platné platové třídy z 12 na 16, a ve druhém čtení bude zřejmě nutno doladit způsob jmenování a odvolání generálního ředitele a jeho zástupce, výše limitu pro institut ukončení služebního poměru z důvodu vazebního stíhání. V zákoně mi také schází řešení souběhu platu zaměstnance ve služebním poměru s výsluhovými náležitostmi osob, dříve pracujících v bezpečnostním sboru či ozbrojených silách.

Zákon o službě státních zaměstnanců zavádí odlišnou výši náhrady škod, než je tomu u jiných složek, což je podle vlády a vládního stanoviska protiústavní. Já si to sice nemyslím, ale zároveň pléduji pro sjednocení této náhrady pro všechny zaměstnance státní správy.

To, co je dle mého názoru nutné a je nutné také blíže specifikovat a jednoznačně ujasnit, je rozsah a délka přechodného období pro zavedení tohoto zákona do praxe. Je nutno si uvědomit, že státní správa po přijetí tohoto zákona bude podle něj fungovat až možná za jednu generaci, kdy dojde k vytvoření moderní a profesionální státní služby, služby pro občany, nikoliv proti občanům.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Sedovi. Dále se přihlásil pan poslanec Martin Novotný. Prosim, pane poslanče.

Poslanec Martin Novotný: Pane předsedající, dámy a pánové, já začnu tak trochu od lesa, možná z hodně vzdálené reality.

Když česká společnost reflektovala v době roku 1968 pokryteckou epochu, kterou měla v tu chvíli čerstvě za sebou, vznikla v české kinematografii řada děl, která se zamýšlela nad podstatou této epochy. Jedno z mých oblíbených je film Bílá paní. Nevím, jestli ho znáte. Je to film, který končí takovou zapamatovatelnou scénou, kde obyvatelé města s radostnými úsměvy, s radostnými výrazy ve tváři, krácejí po novém mostě, který tomuto městu vybudovala Bílá paní, zázračná postava tohoto filmu. Krácejí radostně po tom novém mostě, usmívají se a naprosto ignorují fakt, že tento most neexistuje, že se brodí vodou a že jsou v téhle vodě až po uši. Mně ta dnešní situace připomíná tuto scénu z tohoto filmu. Je v ní jakási zázračná postava, v tomto případě prezident republiky, který na základě právního aktu, který nemá žádnou relevanci, to je projednání nějakého zákona v prvním čtení, říká, že nastává nová epocha vykládání reality lustrací v České republice. Tou druhou analogií jsou radostné úsměvy a občas i radostné výkřiky našich kolegů z jednoho politického subjektu, kteří mají dojem, že to je scéna, při které se lze dobře bavit a mít z ní v podstatě legraci.

Když jsme začínali tohle volební období Poslanecké sněmovny, tak na

začátku byly velké deklarační a velká slova: začneme všechno dělat jinak. Když jsem se včera díval na webové stránky jednoho politického subjektu, našel jsem tam dvě ze tří jeho hlavních politických priorit. Jedna zní: stejná práva pro všechny, stejná pravidla pro všechny. Takže začínáme toto nové období tím, že se místo tohoto hezkého a na billboardech krásně znějícího vyjádření vydáváme vstříc realitě, která je spíše z rodiny orwellovských výroků, to je, že někteří jsou si rovni, ale jiní jsou si rovnější.

Pak se tam hodně mluví o tom, že bychom měli novou realitu budovat tak, aby v ní chtěly žít i naše děti. Společnosti kolem nás, nejsme jedinou výjimkou, státy typu Německo, země, ke kterým se občas upínáme z hlediska kvality jejich právního řádu, ale také jejich politické kultury a zvyklostí, vedly o záležitostech typu lustrací, jejich platnosti, skončení platnosti, uchování, prodloužení velmi kultivovanou veřejnou diskusi, do které se zapojovali nejenom politici, ale i odborné vědecké ústavy, kulturní autority těch zemí, intelektuální autority těch zemí. Mimo jiné v Německu se nedávno rozhodli, že platnost prodlouží tuším až do roku 2019. My v té nové realitě nové politické kultury děláme akt, kterým rozhodujeme o výkladu lustračního zákona prostřednictvím politické dohody, jakýchsi podmíněných výroků mezi prezidentem republiky a nově vznikající vládní koalicí. Já bych byl rád, abychom se spíše drželi v politické kultuře v regionech od nás na západ a abychom takové kroky nedělali, protože ona velmi často z takových kroků není cesta zpět.

V české mytologii k českým pohádkám, které poslouchají naše děti, když se učí a když si vytvářejí svůj charakter, patří také jakýsi motiv sudiček. Ty říkají, co si dává ten, kdo chce budovat novou éru, do vínků. Já se obávám, že ti, kteří přišli do Sněmovny v tomto volebním období s velkými slovy, jak chtějí měnit svět kolem nás k lepšímu, si hned na začátku prvními kroky, které dělají, dávají do vínků něco, co může tu epochu v budoucích letech ovlivnit velmi negativně.

Já jsem v příštích čteních tohoto zákona připraven jako primátor diskutovat k tomuto zákonu věcně a ukazovat, že ta mince má dvě stránky. Jak je na jedné straně důležité, aby všichni, kteří pracují ve veřejné správě a pracují tam jako odborníci, pracovali ve stabilním, jistém a průhledném prostředí, které jim samozřejmě definuje zároveň i nějaké jistoty. Zároveň jsem jako primátor mnohokrát zažil situace, kdy bylo velmi obtížné realizovat kvůli některým rigiditám současného stavu politickou vůli politické reprezentace. Zachování jakéhosi elementárního prostoru pro politickou reprezentaci, aby mohla formovat personálně svět kolem sebe, považuji za velmi důležitý princip. K tomu se chci ale vyjádřit až ve druhém čtení. Dnes mě zajímá spíše symbolické vyznění dnešního aktu. Myslím si, že sudičky, které vymyslely dnešní akt, nám nic dobrého do vínků nedávají.

Děkuji. (Potlesk z pravé strany sálu.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Novotnému. Prosím pana poslance Grebeníčka. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Miroslav Grebeníček: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, není to tak dávno, co budoucí Sobotkova vláda adoptovala státní rozpočet Rusnokovy vlády, jenže jen mírnou korekcí návrhu, který připravili lidé kolem exministra Kalouska. Stalo se to údajně proto, že nebyl čas ani politické podmínky tento rozpočet zásadně přepracovat. A navíc prý hrozilo rozpočtové provizorium.

Nedělám si tedy o dalším vývoji České republiky velké iluze. Mimo jiné i proto, že zde stále ještě převládá politika, v níž dominuje konfrontace, skandály, zpolitizovaná státní správa a nekompetentnost vládnutí. Češi, Moravané a Slezané mnohdy nevědí, co si se svým státem počít. V nefunkčním státě, kterým vlastní občané v podstatě pohrdají a který nejrůznější mafiáni okrádají, vyznívají pak zcela jalově nejen všechny polemiky o národních zájmech či o pozici naší republiky v Evropě, ale i debaty o její minulosti.

Když tedy některé politické i nepolitické subjekty v poslední době zdůrazňují, že jejich hlavním cílem je vytvořit fungující stát, tak jim docela dobře rozumím. Nebylo by ovšem nic horšího než narychlo přijmout nějaký právní paskvil, jako je ten právě projednávaný o státní službě.

Dámy a pánové, pokud bychom dnes jednali o dobře připraveném a odbornou veřejností i všemi zainteresovanými partnery prodiskutovaném návrhu zákona, bylo by naše rozhodování snadné. Tak tomu ale bohužel není. Podle důvodové zprávy předkládaného návrhu navrhovatelé prý sledují otevření parlamentní debaty o obsahu platného služebního zákona, dosažení politické shody o jeho změnách a umožnění nabytí plné účinnosti služebního zákona v co nejkratším čase. Podle stanoviska vlády k tomuto návrhu jde ale o předlohu špatnou, která se místy dostává do rozporu s platnou Ústavou a která navíc není připravena tak, aby byla realizována v souladu s platným legislativním rámcem.

Chápu, že Evropská unie při zkušenostech s korupcí a politickým zneužíváním státní správy v České republice naléhá na urychlené přijetí zákona o státní službě. Dnes ale jsme v situaci, kdy kvalitní předloha na stole není. A mimořádná schůze byla svolána ne proto, že si to žádá zájem republiky. Mimořádná schůze byla svolána, ne abychom prospěli republice, ale abychom si cosi narychlo, bez řádné přípravy projednali proto, že to chce a potřebuje nově vznikající vláda s politickým či podivným důvodem, že si to u ní objednal prezident výměnou za souhlas se jmenováním jednoho z koaličních ministrů. Takže údajné odpolitizování státní správy by mělo vlastně začít přímo politickým obchodem ve stylu "já vám něco dám, když mi přijmete zákon, jedno jaké kvality, ale co nejrychleji". To rozhodně

nemohu považovat za odpovědný nástup vládní koalice. Spíše to připomíná snahu navázat na styl, který tu předváděli jejich předchůdci a který skončil takzvaným restitučním paskvilem a trafikantskou aférou.

Jistě, jde o nově se formující vládní uskupení, o novou vládu. Ale kdybych adoptoval či toleroval tento účelový nedodělek a ignoroval handl, kterým se nám dostává na stůl, předjímalo by to mnohé další. Má dnešní tolerance by mohla zavadávat předkladatelům důvod se domnívat, že tento starý styl je nadále možný a vhodný i pro jejich vládnutí.

Odmítám žít ve státě – cituji právě v této souvislosti Andreje Babiše – kde nějací veksláci a pumpaři řídí stát a kradou daně. Do veřejné správy jdu kvůli tomu, že stát je v úplném rozkladu a že ho nikdo neřídí. Politici se proměnili na organizovaný zločin a země funguje setrvačností. Kdybych měl dnes porovnat Františka Mrázka s některými našimi politiky, tak to byl ještě slušný člověk. (Hlasitě zasmání z levé strany.)

I Andrej Babiš považuje projednávaný zákon o státní službě za účelový paskvil. Prezident prý řekl, že po něm nebude chtít negativní lustrační osvědčení, když Sněmovna zákon v prvním čtení, jak jste to tady mnozí připomínali, schválí. Ale děje se to i proto – cituji opět Andreje Babiše – že ANO řeklo, že bez Babiše do vlády nepůjde. A pak bylo na výběr, že bude vláda se mnou, anebo nebude. K tomu pak kategoricky dodal: Za prvé – žádné lustrační osvědčení nepotřebuji. Za druhé – lustrační zákon měl být dávno zrušen. (Zabušení do lavic zprava.)

Tak tomu rozumím. Tak tomu rozumím. Tomu rozumím, to je přímočaré a svým způsobem i poctivé. Zrušme lustrační zákon, který odporuje mezinárodním úmlouvám o lidských právech a Ústavě České republiky. Tam není třeba složitých procedur. Netřeba zástupných manévru a předkládání legislativních paskvilů. V případě zrušení lustračního zákona stačí jednoduše rozhodnout, že se norma, která na principu kolektivní viny a bez důkazů lidi diskriminuje, denuncuje a skandalizuje, ruší. A všichni, jak jsme zde, neobcházejme kolem horké kaše, ale nalijme občanům, dámy a pánové, čistého vína.

V uplynulých dnech jistý člen lidové reprezentace, či lidovecké, jestli chcete, s exkluzivním přístupem ke zdrojům někdejší Státní bezpečnosti, nevyloučil možnost pozitivní lustrace svého koaličního kolegy z hnutí ANO. Vy dnes ovšem chcete podle přání prezidenta republiky udělat úhybný manévr, aby oba vedle sebe a spolu zasedli v jedné vládě, a tímto postupem chcete dál pokračovat v nedemokratickém stylu vládnutí, v rozdělování lidí na vyvolené, pro které se i zákony dají obracet naruby, a na ty druhé, s kterými budete podle potřeby nakládat jako s kusem hadru.

Dámy a pánové, nutně si kladu otázku, jakým nebezpečím pro současný stát může být například člověk, který před půlstoletím, ale třeba i před čtvrtstoletím podepsal závazek, že bude chránit ekonomické zájmy

Československé republiky a že oznámí po návratu ze služební cesty pokusy zahraničních služeb získat jej pro poškození hospodářských zájmů republiky. V čem je takový člověk horší oproti různým Koženým, kteří připravili stát svým politickým nebo ekonomickým postupem, případně sprostým protistátním lobbismem a korupcí, o desítky či stovky miliard korun?

Mladší snad nevědí, ale je tu dost těch, kteří to vědí a nemohou popřít, od počátku silná politizace státní správy a její propojování s Občanskou demokratickou stranou nebyla náhodná. Šlo o cílenou politiku. Podobně pro jistého lidoveckého premianta byla jeho vlastní politická strana podle jeho vlastních slov pouhou personální agenturou, jejímž prostřednictvím lidovci všude dosazovali své lidi. Když personální agentura začala být příliš profíláknutou, založil si jinou.

Výsledkem je bezbřehá korupce, rozdávání trafik a postupná degradace státní správy do role servisní organizace stran u moci a jejich kmostrů a klientů. Namísto toho se vyráběly zástupné kampaně, hlásala fiktivní rizika. Ti, kdo o tom rozhodovali, se s tím ostatně ani netajili. Je známou věcí, že od počátku předsedovi vlády Václavu Klausovi a ministru vnitra Janu Rumlovi byly samotné lustrační zákony takřka k smíchu. Oba se jimi navenek zaštiťovali ku prospěchu své strany v politickém boji, oba pak ale ve svých vlastních funkcích naopak lustrované odborníky zaměstnávali, využívali a pověřovali je významnými funkcemi nebo prací na mimořádně důležitých pozicích týkajících se ekonomické i vnitřní a vnější bezpečnosti státu. Zlé jazyky ovšem tvrdí, že odborníci vydíraní lustračním zákonem se svým politickým patronům museli odvděčit za ochranu tím, že mlčeli k politickému a kriminálnímu tunelování našeho státu. Václav Havel, jak je vám jistě známo, odmítal lustrační zákony podepsat, když zjistil, že dosahují i na jeho nejbližší spolupracovníky a přátele. Tehdy také začal mluvit o lidských tragédiích, které tyto právní paskvily způsobují. Byli nebezpečím pro stát a kuponové akcionáře přátelé premiéra Klause Dušan Tříška a Ivan Kočárník? Nesporně ano. Ale ne pro nějaký záznam v nějakém registru. Je rizikem, jak to mnozí naznačují, podnikatel Andrej Babiš? Možná ano, možná ne, ale s žádným záznamem v nějakých starých registrech to nesouvisí. Nejmenším rizikem pro stát a peněženky občanů totiž podle dosud uplatňovaných lustračních norem byl zřejmě Viktor Kožený, protože ten se k ochraně zájmů republiky nikdy nikomu nezavázal.

Dámy a pánové, jestliže si dnes prezident republiky dělá legraci z nově jmenovaného předsedy vlády a ukládá mu legislativní úkol, který je třeba splnit do rána a nejlépe už včera, rozumím tomu. Je to ze strany Hradu mimořádně vtipné připomenutí toho, že je to právě předseda sociální demokracie a jeho strana, kdo mají z minulosti máslo na hlavě. Prezident republiky svými požadavky de facto jen naznačuje, že to byli i sociální de-

mokraté, kdo v minulosti měl možnost skoncovat s politizací státní správy. Připomíná, že to byli i sociální demokraté, kdo měl možnost jak zrušit protiústavní lustrace, tak také přijmout kvalitní služební zákon. Ani jedno, ani druhé dobrovolně a z vlastního odpovědného rozhodnutí neudělali. Oběmu se vyhnuli. Nyní předkládaný návrh o cestě k odpovědnosti ale opět nesvědčí. Jak kvalitou zpracování, tak i způsobem předložení jde o docela obyčejný účelový handl. Poslanecká sněmovna je dnes opět manévrovaná do rozhodování o trafikách a zájmu vládních trafik namísto respektu k Ústavě a ke skutečným potřebám občanů. Namísto snahy o skutečné zkvalitnění státní správy a odstranění klientelismu opět jen účelový mezikrok. Troufám si s plnou odpovědností říci, že nevidím sebemenší důvod tuto maškarádu tolerovat, nebo ji dokonce podporovat.

Ano, patřím k těm, kteří podepsali návrhy iniciované uskupením s názvem Rekonstrukce státu včetně přijetí služebního zákona. Neměl jsem s tím žádné problémy, neboť zmíněné návrhy jsou součástí volebního programu Komunistické strany Čech a Moravy. Co mi ovšem vadí, je skutečnost, že máme posuzovat něco, co rozhodně nelze nazvat legislativním fešákem. Ano, existuje zde něco, co jsme si zvykli nazývat zpětvzetím a dopracováním posuzované předlohy. Takový krok předkladatelů zatím nepříliš kvalitního služebního zákona bych pochopitelně přivítal.

Dámy a pánové, děkuji vám za pozornost. (Potlesk z řad poslanců KSČM.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S faktickou poznámkou se přihlásil pan poslanec Svoboda a pan poslanec Schwarzenberg. Prosím, pane poslanče Svobodo, jako první.

Poslanec Bohuslav Svoboda: Pane předsedající, dámy a pánové, jsem natolik dospělý, že svým věkem patřím k doyenům tohoto sboru. Vyslechl jsem slova, která mi osvětlila to, o čem budeme dneska hlasovat. Pan kolega Grebeníček nám sdělil, že naši povinností je zrušit lustrační zákon. Je to totiž čisté. Pamatuji rok 1947 a 1948, znám slova, která komunisti dovedou říkat a skrývat je za právní a čisté aspekty. Připomínám to nejenom vám, ale připomínám to všem našim občanům.

V tuto chvíli nejednáme o zákoně o úřednících. Jednáme o lustračním zákoně! To je věc, pro kterou já nikdy, nikdy ruku nezvednu. Mám na to příliš mnoho životních zkušeností a jsem už příliš starý, abych se ohýbal před kýmkoliv, ať si říká jakákoliv iniciativa! (Potlesk z pravé části sálu.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou pan předseda TOP 09, pan poslanec Schwarzenberg. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Karel Schwarzenberg: Pane předsedající, vážené poslankyně, vážení poslanci, chtěl bych prostřednictvím pana předsedajícího poprosit vyslovit svoje blahopřání Komunistické straně Čech a Moravy k překonání třídního boje. Že jejich prominentní poslanec pan Grebeníček se tady urputně zastává miliardáře pana Andreje Babiše, k tomu srdečně blahopřeji. (Potlesk zprava.) To bylo opravdu něco, co jsem nečekal. Blahopřeji. Ovšem přiznávám, sympatie pro Státní bezpečnost v tom hraje jistou roli, ale to už je typický český úkaz.

Musím říci, že bych dále poblahopřál k druhému, a sice, že zase zástupce Komunistické strany Čech a Moravy tady horoval a vyčítal sociální demokracii, že nezačala odpolitizování státní správy. Ze strany komunistické vyčítat sociální demokracii, že neodpolitizovala státní správu, to je to, co se normálně nazývá chucpe. Totiž když zavraždíte matku a otce a potom požádáte o milost, neboť jste sirotek. Děkuji mnohokrát. (Potlesk z řad poslanců TOP 09.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou – předseda poslaneckého klubu KSČM pan poslanec Kováčik.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo. Pane předsedající, paní a pánové, čas se nám pomalu naplňuje k obědu a zřejmě už tady vládne předobědová nervozita. Já bych chtěl v této chvíli vyslovit jenom takovou drobnost. Nevím, jak u vás, pane kolego Schwarzenbergu prostřednictvím pana předsedajícího, nebo kdekoliv jinde dělíte své členy poslaneckého klubu na prominentní a ostatní. U nás tomu tak skutečně není. A to ani v případě pana kolegy Grebeníčka, který zajisté pro Komunistickou stranu Čech a Moravy vykonal obrovský kus práce a zajisté by si zasloužil býtí prominentním poslancem, ale u nás skutečně takové dělení neexistuje.

Chápu některé z vás, kterým jeho hodnocení polistopadového vývoje příliš nevoní, protože on to nazval tak, jak to lidé vidí, myslím lidé v prostoru, lidé v České republice, lidé ve městech a obcích, lidé, kterým se právem nelíbí to, co se tady dělo, a nemá to nic společného se Státní bezpečností a s čímkoli jiným. Takže to je druhá poznámka.

A třetí poznámka. Ano, Komunistická strana Čech a Moravy má v této Sněmovně předložený návrh zákona, který je zařazen z organizačního výboru na příští schůzi Poslanecké sněmovny a který navrhuje zrušit lustrační zákon. A myslím si, že i problém, o kterém se tady již druhý den bavíme a který se tu vykládá tu tak, tu onak, by byl tím do značné míry a navždy vyřešen. Místo toho tady bojujeme minulé války a to si myslím, že občané po nás nechtěli, když kohokoli z nás, odprava doleva, volili do Poslanecké sněmovny.

A poznámka k překonání třídního boje se mi zdá velmi úsměvná. My se

samozeřejmě nezastáváme kohokoli. My se zastáváme práva a spravedlnosti. Dokud není něco prokázáno, tak se má pohlížet na člověka (upozornění na čas) jako na nevinného.

V této chvíli bych chtěl požádat, abych zamezil dalším diskusím z hladu, o přestávku na poradu klubu KSČM v délce trvání 9 minut. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Na základě této žádosti přerušuji jednání schůze do 14.30 hodin s pauzou na oběd. Přeji vám dobrou chuť.

(Jednání přerušeno ve 12.52 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 14.30 hodin.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Vážené paní poslankyně, vážení pání poslanci, dovoluji mi, abych pokračoval v našem přerušném jednání. Dle seznamu, který mám před sebou, tu mám faktickou poznámku paní poslankyně Marty Semelové. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Marta Semelová: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, ono je to už víceméně trošku pasé, protože od té vzrušené diskuze, která tady byla, uběhla více než hodina a půl, takže já bych jenom stručně dvě poznámky k těm předcházejícím vystoupením, která reagovala na mého kolegu Miroslava Grebeníčka.

Co se týká bývalého pana primátora Svobody, který tady mluvil o paradoxu, když komunisté mluví o čistotě, morálce atd. atd. Mně se zdá spíš trošku pikantní či paradoxní to, když s prominutím bývalý primátor, který je společně s dalšími bývalými radními trestně obviněný kvůli opencard, a jsou za nimi další věci, které jsou velmi podezřelé, tak když nás jako komunisty napadá. To je jedna poznámka.

Druhá věc, kterou bych chtěla říci. Nepřekvapuje mě, že ODS, TOP 09, prostě poslanci vládní koalice, reagují tak podrážděně na slova pana Grebeníčka o tom, že je třeba si spíš vážít těch lidí, kteří se zapsali k tomu, že budou chránit ekonomiku této země. Je mi jasné, že poslanci ODS a TOP 09 jako bývalá vládní koalice ekonomiku této země, ale nejenom ekonomiku, určitě nechránili a dali k tomu jasný názor i občané.

Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou pan poslanec Grebeníček. (Nechce vystoupit.) Odmazávám, a pak k faktické poznámce byl přihlášen pan předseda poslaneckého klubu ČSSD. (Také nechce vystoupit.) Jasně, to bylo před obědem, je po obědě. Tím se nám

to zrychluje. Nicméně s faktickou poznámkou či s přednostním právem pan zpravodaj tohoto tisku. Prosim pana poslance Chvojku.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji za slovo. Já už jsem nechtěl mluvit, ale musím. Chtěl bych kolegy upozornit, zvláště ty nové – takhle to tady ve Sněmovně vypadá. My projednáváme služební zákon, zákon, který by měl nějakým způsobem vylepšit fungování státní správy, a myslím, že všem jde o to, aby ten zákon byl kvalitní, aby státní správa fungovala lépe, než funguje doposud, a je to samozřejmě i požadavek Evropské unie, ale jak je zvykem v této Sněmovně, komunisté mluví o 90. letech, Havlovi, Klausovi, Koženém atd., ODS mluví o roce 1948. Takže já bych apeloval na to, abychom se zabývali právě jenom tím služebním zákonem. Myslím si, že Havel, Klaus, Kožený, ani rok 1948-1949 atd. s tím zákonem nemají nic společného. Já jsem zastánce toho, aby se nezkracoval čas, který má jednotlivý poslanec na svůj proslav na plénu, nejsem zastáncem všech změn v jednacím řádu, ale po zkušenosti z dneška bychom o nich opravdu mohli uvažovat.

Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu zpravodaji a s faktickou poznámkou pan předseda poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Kdybychom byli slušně vychovaní, tak bych sem nešel. Já jsem si už včera všiml, že pan zpravodaj, když mluví o prezidentovi republiky, říká Zeman. A dneska říká Havel a Klaus. Na to, kolik mu je let, je mimořádně odvážný. Tak příště prosím, pane zpravodaji prostřednictvím pana místopředsedy, pan prezident Havel a pan prezident Klaus. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji a tím jsme se vypořádali s faktickými poznámkami, pakliže nikdo nemá další. Poprosím s řádnou přihláškou paní poslankyni Miroslavu Němcovou. Prosim, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Miroslava Němcová: Vážený pane místopředsedo, vážené dámy a vážení pánové, musím, ač nerada, navázat na slova pana zpravodaje, který ty, kteří jsou ve Sněmovně nováčky, tady poučuje, jak by to mělo být a jak to bylo v minulosti a kdo by se tady jak měl chovat. Tak jestliže jste, pane zpravodaji, v úvodu svého, nebo dnes v jednom z vašich vystoupení sám sebe politoval – ach jo, musím být zpravodajem k tomuto návrhu zákona, tedy nezbyvá mi nic jiného, než si to tady odtrpět a všechny ty řeči, které se tady povedou, odposlouchat – tak vy přece, pane

poslanče, jako my všichni ostatní máme na výběr. Vy nejste z donucení zpravodajem k tomuto návrhu zákona, prostřednictvím pana předsedajícího. Vy jste tuto roli jistě dobrovolně a rád přijal a jistě ji, když jste ji dobrovolně a rád přijal, také chápete jako jisté privilegium, protože v Poslanecké sněmovně je vždy pouze jeden vybraný, kdo je zpravodajem ke konkrétnímu zákonu, ten tento zákon provází od jeho kolébky až po jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů. Ten je tím, kdo může veřejnosti vysvětlovat všechny záležitosti jak věcného obsahu, tak také procedurálně, tedy to, jak byl projednáván, jaká k němu byla stanoviska, být nějakým mediátorem směrem k veřejnosti. Z tohoto pohledu si myslím, že to je velmi privilegovaná role, a myslím, že v minulosti si většina poslanců, ne-li všichni, toho, že byli parlamentními zpravodaji, této role, velmi vážila. Mně se zdá, že by bylo dobré, kdybychom v této dobré tradici pokračovali, a pokud někdo přece jenom nemíní tady jako zpravodaj sedět, argumenty poslouchat, tak má jednoduše možnost – této role se vzdát.

Nyní, dámy a pánové, k tomu, co tady vlastně provádíme, proč tady jsme. Já si myslím, že celá ta mimořádná schůze je naprostým matením veřejnosti. Té laické veřejnosti se snaží rodící se koaliční většina dát najevo, že pečuje o blaho státu a že tedy vlastně účelem této schůze je projednávání zákona služebního, nebo zákona o úřednících, jak chcete. Pro tu zasvěcenou veřejnost se ujal již název tohoto zákona, který projednáváme, lex Babiš. Já bych skoro řekla, že je to vůči panu Babišovi nefér, protože on tvůrcem tohoto zákona není, on je pouze tím, kvůli kterému se to všechno musí dělat. Já bych ten název zákona změnila na lex Zeman, protože to je podmínka pana prezidenta Miloše Zemana, aby tento zákon byl přijat. Je to podmínka pro koalici, které říká: jestli mi nevyhovíte, žádnou vládu mít nebudete. A to nechám v závorce pouze to, že prezident žádnou zákonodárnou iniciativu z Ústavy nemá. Ten nemůže stát na počátku nějaké legislativní práce se svým nějakým návrhem, který tady bude prosazovat jakoukoli většinou nebo jakoukoli menšinou v Poslanecké sněmovně. Prezident republiky z Ústavy stojí na konci legislativního procesu, z Ústavy mu vyplývá možnost, pakliže se zákonem nesouhlasí, jej vrátit Poslanecké sněmovně a Sněmovna jako zákonodárce z Ústavy má pravomoc i takový názor prezidenta republiky přehlasovat.

Tedy Ústava Sněmovně dává jednoznačnou pravomoc. My, poslanci, jsme zákonodárci a my jediní máme vliv na to, jak budou zákony v naší zemi vypadat. Nemůže tu být nikdo, kdo nám bude klást svými podmínkami, předběžnými podmínkami, průběžnými podmínkami své požadavky tak, abychom my uzpůsobili legislativu tak, aby on byl spokojen, ať už se to týká otázek personálních, nebo věcných.

Asi je to trochu mlácení prázdné slámy, ale právě proto, že tato schůze je takovou zástěrkou pro veřejnost, má budít zdání toho, že vlastně běží

normální legislativní proces, že se všechno rozeběhlo, že Poslanecká sněmovna funguje, že rodící se koalice má bohužel záměr a ten už okamžitě spouští, tak kvůli tomu je nutné zopakovat, že to prostě pravda není. Že jsme se tady sešli na mimořádné schůzi kvůli něčemu, bez čeho by nemohla vzniknout vládní koalice, a ta by nemohla vzniknout pouze v případě, kdyby si Česká strana sociálně demokratická nenechala takovou podmínku vnutit. Nebudu se vracet do roku 1948, ale vrátím se do roku 2013, do debaty, která vedla k rozpuštění Poslanecké sněmovny. Tehdy, víte dobře, že Česká strana sociálně demokratická podlehla nátlaku prezidenta republiky, vyslovila důvěru vládě Jiřího Rusnoka a to bylo na počátku zmatků, do kterých se sama tato strana jako jedna ze státotvorných stran dostala. (V sále je rušno.)

Já nevyčítám nikomu, že má preferenci v prezidentské volbě, jakou má. Jsem svrchovaný demokrat a tohle mohu, tohle to umím a chci tolerovat vždycky.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Já se omlouvám, paní poslankyně, ale dovoluji si požádat ctěné kolegy o klid.

Poslankyně Miroslava Němcová: Mě to neruší, pane místopředsedo. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Nejenom že řešíme závažnou problematiku, ale mluvím k nám také dáma, pánové. Prosím o klid, děkuji.

Poslankyně Miroslava Němcová: Děkuji, ale neruší mě to.

Já jsem tím jenom chtěla říci, že tehdy si sociální demokraté nechali vnutit vůli prezidenta a vrátilo se jim to hned poté, kdy byly vyhlášeny výsledky voleb. Jestli tato strana nepochopila, že bude-li tímto směrem i nadále pokračovat, že se nechá stále znovu tlačit do kouta požadavky prezidenta republiky, vědomě přispívá k destrukci parlamentního charakteru České republiky.

K té režii schůze jsme si už také leccos řekli, ale já jako parlamentní matador mohu připomenout to, že v roce 2002 Občanská demokratická strana nehlasovala ani pro zákon o úřednících, ani pro zrušení lustračního zákona. Byla jsem tady tehdy a můj záznam na hlasování si prosím můžete najít. Z tohoto pohledu zastávám naprosto konzistentní názor a členové Občanské demokratické strany byli těmi, kteří se věcně vymezili tehdy proti návrhu zákona, a mají chuť diskutovat nad zákonem, který je nový. Pokud bychom samozřejmě měli a bylo by nad čím diskutovat, kdyby zde nebyla ta zástěrka se jménem Andrej Babiš.

Mě nikdo nepřinutí, ani tady, ani v médiích, abych vedla pseudodeba-

tu na téma, co všechno je obsahem tohoto poslaneckého nebo vládního návrhu zákona. Jsou tady dva a ani jeden není způsobilý k tomu, abychom se jím vážně a seriózně zabývali, pokud sami sebou nechceme pohrdnout, jako těmi, kteří naběhli na to zdání, na to matení, na to vyplachování mozků. Přece ten poslanecký návrh jednoznačně říká – je tak špatný, že si na něj sedneme a celý ho předěláme – prokristapána, a proč bychom o něm teď měli diskutovat? Co to tady vytváříme za mlhu? Jestli bude generální ředitelství, nebo nebude. Bude-li ho volit vláda, nebo bude-li ho volit prezident. Přece se úplně všechno změní! Ta debata bude úplně nad jiným textem! Ten úplně jiný text, nad kterým se koalice shodne, ví bůh kdy, je teprve tím textem, který má být podroben věcné a normální debatě tady v Poslanecké sněmovně. Já nebudu plýtvat vůbec svým časem na to, abych to pročítala a abych spoluvytvářela to zdání, že se vlastně jedná o normální legislativní proces. Ten tady, dámy a pánové, v žádném případě neběží! Nemůže běžet ani v případě návrhu, který předložila Rusnokova vláda. Ta je v demisi a posílá sem zákony jako na běžícím pásu.

Včera zasedal organizační výbor, který schvaloval program schůze, která má začít 4. února. Na jeho programu je 40 – pardon, 78 bodů a z nich je velká část zákonů v prvním čtení. Z této velké části – více než 40 zákonů – více než polovina jsou zákony, které předložila Rusnokova vláda. Připadá vám tohle všechno normální? Připadá vám normální, abychom vedli debatu nad zákony vlády, která je v demisi, která je v demisi už od srpna 2013, a my tady budeme vytvářet iluzi, že je to normální, že do legislativního zákonodárského procesu to není zásadní vadou, a budeme tady sedět a budeme věcně jednat? Já tedy v žádném případě nebudu takto postupovat.

Nebudu se podílet na matení veřejnosti, nebudu vytvářet dojem, že kvůli tomu, že má vzniknout konečně vláda – a já říkám konečně, dámy a pánové, abyste mě slyšeli, ze sociální demokracie. Já chci, aby vznikla vláda, která získala legitimitu z voleb. Já tady nestojím proto, abych obhajovala prodlužování toho umírání, které tady nastavil prezident Zeman svým nerespektováním oněch idiotských ústavních zvyklostí. Já tady nestojím proto, abych bránila vzniku vaší vlády. Já ctím výsledky voleb, myslím si, že už jste dávno měli být jmenováni panem prezidentem a vaše vláda už se dávno měla ujmout své role. Asi by se tomu tak stalo, kdyby tady nebyla překážka se jménem Andrej Babiš. Jestli to je jenom záminka prezidenta pro to, aby udržel Rusnokovu vládu co nejdéle v pozicích, které jim slíbil, to já nevím, já nejsem od toho, abych zkoumala v hlavě hnutí pana prezidenta Miloše Zemana. Ale že se mi jeho počínání nelíbí, to tady chci říci jednoznačně a zcela zásadně.

Chci vás všechny poprosit, abyste nepřidávali k té frustraci české veřejnosti, abyste nepřilívali oleje do ohně. Česká veřejnost byla zklamána

tím, co se odehrávalo i na půdě Poslanecké sněmovny, našimi drastickými spory na které, ano, doplatila tehdejší vládní koalice v podobě volebního výsledku, ale pánové ze sociální demokracie, kteří proti nám vedli tak urputné letité opoziční boje, na tomto sporu, na tomto způsobu války, nevydělali vůbec nic.

A poslední slovo. Když jsem začala panem zpravodajem, tak také panem zpravodajem končím. Volá-li po tom, že bychom se měli chovat nějak věcně, nějak normálněji v Poslanecké sněmovně, tak škoda, že jste toto volání tady neuplatnil v době, kdy tady bylo ono týdenní obstrukční zasedání dnem i nocí, kdy tady vaši představitelé četli všechna možná literární díla, vymýšleli si texty, anebo dokonce četli ty předem připravené, které jim připravil váš aparát. Já to všechno mám v hlavě. Vy si to najdete všechno ve stenozáznamech.

Dámy a pánové, já vám chci říci, že Občanská demokratická strana se tady nebude podílet na věcném projednávání zákona, který žádnou věcnou podstatu nemá. Jeho podstatou je ryzí politika. Jeho podstatou je, že pod záminkou tohoto zákona a dalších se má vytvořit iluze, že jsou udělány faktické, praktické, užitečné kroky směrem k veřejnosti, aby vznikl zákon, který bude nastolovat lepší praxi ve zvládnutí správy země. Tak tomu v žádném případě není. Jde o to, že se má otočit a zmrzačit legislativní proces pouze proto, že tuto nesmyslnou podmínku klade prezident republiky, a jde o to, že vy to všichni dobře víte, ale samozřejmě ohýbáte hřbet a na tuto podmínku přistupujete.

Děkuji za pozornosti. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji paní poslankyni Němcové. S faktickou poznámkou předseda poslaneckého klubu České strany sociálně demokratické, pan poslanec Sklenák. Prosím, pane předsedo.

Poslanec Roman Sklenák: Generální ředitelství bude, generálního ředitele bude nominovat vláda, jmenovat premiér. To je na otázky paní poslankyně Němcové, že je v tom nejasno.

Ale já jsem se přihlásil proto, abych navrhl jménem poslaneckých klubů sociální demokracie a KDU-ČSL, abychom dnes jednali i hlasovali po 19. i po 21. hodině.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Beru to jako procedurální návrh, o kterém se hlasuje ihned bez rozpravy, a proto zahajují hlasování o tomto návrhu, abychom dnes jednali i po 19., i po 21. hodině. Zahajují hlasování (číslo 22), teď. Kdo je pro, prosím, ať zvedne ruku a zmáčkne tlačítko. Kdo je proti? Kdo se zdržel?

Pro 108 poslanců (z přítomných 172), proti 2, 62 se zdrželo. Považuji

tento návrh za přijatý. Budeme tedy dnes jednat i po 19., i po 21. hodině.

Dalším přihlášeným do diskuse je pan poslanec Adolf Beznoska. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Adolf Beznoska: Vážený pane předsedající, vážení členové vlády, milé kolegyně, milí kolegové, dovoluji, abych i já vyjádřil zásadní nesouhlas s takto účelově projednávaným prvním čtením navrženého zákona. Se služebním zákonem počítala Ústava České republiky už v roce 1993. Samozřejmě ve Sbírce zákonů potom vyšel až v roce 2002, měl původně platit od 1. ledna 2004, postupně byl odkládán, teď tedy jeho účinnost by měla nastat od 1. ledna 2015.

Bohužel musím říct, že ten zákon, a dotknu se té věcné stránky, je velmi špatně připraven. Nesouhlas s ním dokonce vyjádřila i stávající Rusnokova vláda, kdy pan premiér Rusnok označil, že tato novela je podle něj nepoužitelná, protože nereflexuje změny, které nastaly od roku 2002, což je poměrně dlouhé časové období.

Osobně říkám, že tento zákon je i protiústavní. Navrhuje totiž, aby úředníci byli potrestáni až do výše osminásobku platu, přičemž zákoník práce i pravidla pro státní zaměstnance určují výši maximálně do čtyřapůlnásobku platu. Tímto je jednoznačně porušena zásada rovného zacházení. Tady musím zmínit i to, co říkal pan navrhovatel poslanec Tejc. Na rozdíl od něj si nemyslím, že toto je správně. To není správně. Druhá věc, kdy se přičítá Ústavě, že zákon stanoví, že tarify a odměňování se stanoví vládním nařízením. Zákon ho ale nijak nevymezuje, což by dělat při legitimitě musel. Dále jsou tam věci, jako že zákon navrhuje ukončit služební poměr zaměstnanci ve vazbě po devíti měsících. Tím samozřejmě, protože když je někdo ve vazbě, ještě není odsouzen, a toto prolamuje presumpci nevinu. Dále zákon navrhuje, aby veškeré uznání vinným ze správního deliktu bylo důvodem pro skončení jeho pracovního poměru, což se jeví některým právním výkladům jako velmi příkré. Je tam prostě celá řada věcí, které uvádím jenom jako příklad, které zabraňují, abychom označili tu předlohu za dobrou. Je to prostě právní paskvil.

Proč tedy tento právní paskvil byl naší Sněmovně předložen? No protože měl zastříť, měl vytvořit kouřovou clonu pro prostý politický handl. Totiž jediným důvodem je, aby bylo vyhověno podmínce prezidenta republiky pana Miloše Zemana, aby pan premiér Sobotka v tomto případě za každou cenu mohl sestavit vládu. A proč říkám, že to je právní paskvil? Já si tady dovoluji použít i slova jednoho z koaličních předsedů, pana Pavla Bělobrádka, který říká, že konečná podoba tohoto zákona se musí změnit. Bude muset být předložen komplexní pozměňovací návrh, na kterém se shodnou všechny strany koalice. A jako dovětek říká: nesouhlasíme s tím,

že by měl být zrušen lustrační zákon. To jsou všechno argumenty pro to, abych označil tento návrh zákona za nedobře připravený.

Samozřejmě, a bavíme se tady o tom, jak se vztahuje služební zákon k lustračnímu zákonu? Dovolím si vám tuto souvislost naznačit. Zprv. Společně se zákonem číslo 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech, to je onen služební zákon, byl v roce 2002 schválen takzvaný prováděcí předpis ke služebnímu zákonu. Zákon číslo 309/2002 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a odměňování těchto zaměstnanců. Prováděcí zákon číslo 309/2002 Sb. pak prostřednictvím svého článku 47 novelizuje § 1 odst. 2 zákona číslo 451/199 Sb., který stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí v České republice. Současně znění lustračního zákona obsahuje i obecnou generální klauzuli v § 1 odst. 1 písm. a), které říká, že potřeba čistého lustračního osvědčení se vztahuje mimo jiné na výkon funkcí obsazovaných volbou, jmenováním nebo ustanovováním v orgánech státní správy České republiky. Novelou odstavce 1 paragrafu 1 odstavce 2 lustračního zákona prostřednictvím onoho článku 47 prováděcího zákona pak dojde k upřesnění této obecné formulace tak, že funkcemi v orgánech státní správy, pro které je potřeba čisté lustrační osvědčení, se rozumí služební místa takzvaných představených podle služebního zákona. Služebními místy představených podle služebního zákona jsou následující: vedoucí oddělení, zástupce vedoucího oddělení, vedoucí zastupitelského úřadu, ředitel odboru a zástupce ředitele odboru, ředitel sekce, zástupce ředitele sekce, státní tajemník a zástupce státního tajemníka, vedoucí služebního úřadu a zástupce vedoucího služebního úřadu.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Omlouvám se, pane poslanče, nevím, čím to je, ale vždycky když se pan designovaný premiér objeví v sále, tak se zvýší hladina hluku. Nevím, jestli je to dobrou, nebo špatnou zprávou pro tuto Sněmovnu, ale přesto vás poprosím o klid.

Poslanec Adolf Beznoska: Ani mně to nevadí, přidám na hlase.

Na základě výše popsané novely lustračního zákona prostřednictvím prováděcího zákona ke služebnímu zákonu se tedy již nebude muset vztahovat potřeba čistého lustračního osvědčení na ministry ani náměstky ministra, ale jen na pozice považované za služební místa představených podle služebního zákona. A to je celé to kouzlo. Proto se tady spojuje služební zákon a lustrační zákon. Samozřejmě tedy i já se přidám k tomu, že se jedná o účelovou věc, účelové předložení, a že opravdu probíráme účelové zavedení zákona kvůli jednomu konkrétnímu případu, kvůli jedno-

mu konkrétnímu člověku. Tohle snad nemá být prosím nová politická kultura, tak jak jsem to slyšel od představitelů hnutí ANO.

Víte, původně to zavedení lustračního zákona mělo dvě roviny. Zprv. byla to snaha zabránit infiltraci agentů Státní bezpečnosti do státní správy, a za druhé tam byly prosté morální důvody, které poukazovaly, co už je neakceptovatelné chování. Můžeme předkládat zákony, můžeme je opravovat, můžeme si dosazovat lidi podle libosti, ale co nemůžeme a neumíme, je restartovat charakter. Tohle byl účel toho lustračního zákona a tohle je účel, který lustrační zákon musí plnit, aniž bych to vztahoval na konkrétního člověka. Proto byl lustrační zákon přijat.

Ano, v této Sněmovně zcela jistě je protilustrační koalice. Komunisté, socani – to mě velmi překvapuje, že sociální demokraté jako standardní politická strana chce udělat tento krok. Jsou tady lidovci. U nich jsem překvapen velmi, protože jsem se domníval, že tři roky mimo Sněmovnu jim posloužily k tomu, aby překročili svůj stín. Aby nedělali věci za každou cenu. Už dopoledne tady pan předseda Kalousek říkal něco o tom a ptal se pana Hermana, jak on se cítí, jak on bude hlasovat. A já bych se k tomu přidal. Protože když byl v minulém roce veden puč proti Ústavu pro studium totalitních režimů, tak se Občanská demokratická strana postavila na jeho obranu.

Ano, lustrační zákon ztratí časem svůj význam. Ale ne dříve, než do státní správy budou chodit lidé narození nejdříve v roce 1972. Do té doby totiž, byť by jediný představitel Státní bezpečnosti, toho zločinného režimu, který představovala, mohl vykonávat jakoukoliv funkci, ten zákon bude mít své opodstatnění. A je velmi půvabné, že takto tuto inscenaci ve Sněmovně provádíme v týdnu, kdy si aspoň někteří z nás připomínáme 25. výročí takzvaného Palachova týdne.

Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci. S přednostním právem se přihlásil pan místopředseda Poslanecké sněmovny Vojtěch Filip. Než přejde ke stolku, tak si dovolím omluvit z dnešní schůze pana předsedu Poslanecké sněmovny Jana Hamáčka z důvodu oficiální návštěvy Slovenské republiky, pana poslance Pavla Blažka z osobních důvodů a pana ministra Františka Koníčka z důvodu jiných neodkladných pracovních záležitostí.

Prosím, pane místopředsedo, máte slovo.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Vážený pane předsedající, členové vlády, paní a pánové, já se vrátím k předmětu jednání. Nebudu tady polemizovat o politických souvislostech této schůze. Byla prostě svolána na podpisy, jak to činily všechny vládní koalice, všechny

opozice v minulosti i v současnosti. Nemyslím si, že to je něco nenormálního v parlamentním systému demokracie. Prostě jenom někteří v tom vidíme něco víc, než to je.

Pokud jde ještě o jednu připomínku před samotným zákonem, víte, samotný lustrační zákon by se mohl jmenovat zákon Rita Klímová. Protože někdo měl zájem při přijímání tohoto lustračního zákona odvolat Ritu Klímovou z pozice velvyslance v Kanadě a nahradit ji někým jiným, tak je tam prostě jedna věta, jeden odstavec, jedno písmeno, které to řešilo. Prostě ano, všechny politické síly po listopadu, ale i před ním, i za první republiky, dělaly zákony, které měly nějaký účel. Prostě chtějí nechtějí, právo je pouze vůle vládnoucí třídy povýšená na zákon.

Já se vrátím ke služebnímu zákonu. Zákon č. 218/2002 Sb. je už dvanáct let platný a dosud neúčinný. Možná, že bychom se měli více zamyslet nad tím, proč je neúčinný a proč žádná z vládních koalic, ať byla vedena sociální demokracií, ODS, ať v ní byly KDU-ČSL nebo Strana zelených, která také slibovala jiný směr, nebo TOP 09, která také slibovala v roce 2009 jiný směr stejně jako Věci veřejné, k účinnosti toho zákona nikdy nesáhly, přestože při každé návštěvě Bruselu tvrdily, že tak učiní.

A ta účelovost je z toho vidět vždycky, a mě to velmi mrzí, protože tak nedojde nikdy ke stabilizaci státní správy a státní služba bude vždycky postavena jakoby služba, která je svým způsobem preferovaná a svým způsobem odmítaná.

Já bych byl rád, abychom se vypořádali s tím, že ani návrh, který teď projednáváme, ale ani návrh, který vznikl ve vládě, v podstatě neřeší to, co řešit má, protože buď nevypořádal připomínky jednotlivých resortů, jak je tomu ve vládě, i když k tomu dala souhlas předsedkyně Legislativní rady vlády asi z dobrého důvodu, aby se tady vůbec objevila jakási norma, která bude akcentovat to, že přece jen tak jednoduché řešení, které tady předkládá skupina poslanců, to není, ale ani tento návrh nevznikl tak, že by se vypořádal se všemi připomínkami jednotlivých resortů.

Dovolte mi to ukázat na jedné prosté věci. Jestliže máme mít nezávislý Úřad pro hospodářskou soutěž a má předsedu úřadu a jeho místopředsedu jmenovat generální ředitel státní služby jako toho posledního úředníka, tak se ocitáme někde, kde se ocitnout nechceme. A prosil bych, abyste příště nepodceňovali vy, kteří šijete zákon, ty, kteří jsou buď v koalicičních lavicích, nebo v lavicích opozičních, ale nepodceňujte ani českou veřejnost. Ta vám to vždycky sečte, protože na něco takového přijde. Já si dovedu představit, kolik věcí před Úřadem pro hospodářskou soutěž bude ať už ve věci fúzí, prodejů, ať už ve věcech dalších, a takto ponížít Úřad pro hospodářskou soutěž bych si nedovolil.

Ve mně to spíš vyvolává dojem, že k novele ústavy, kterou jsme si tady dali, o Nejvyšším kontrolním úřadu, bych připojil něco o tom, jaké jsou v

ústavě další nezávislé úřady, jak se k nim máme chovat, abychom si tady obyčejným zákonem nepřipustili deformaci českého právního řádu do stavu, který by byl něco mnohem horšího než je spor, vedený možná mediálně mezi prezidentem republiky a nastupující vládou.

Víte, mně to připadá, jako kdybychom chtěli poškodit sami sebe, protože nebudeme schopni reagovat na to, že v každé slušné parlamentní demokracii chodí designovaný předseda vlády za prezidentem, nebo za monarchou v evropských monarchiích, a dohaduje se, kdo bude ve vládě. Nikdy to není vůle jednoho nebo druhého, vždycky to musí být vůle společná. Jenom my si tady hrajeme na toho, kdo se lépe přetlačí. Já si myslím, že už to sebezpoškození došlo do stadia, kdy bychom se ho měli minimálně vyvarovat.

Proto mi dovolte říci svoje stanovisko, které se opírá právě o to, že si nepřeju, abychom si tady dál protahovali nějakou situaci, která vznikla díky tomu, že muselo dojít k mimořádným volbám, a to nezavinila tehdejší opozice, ani si nepřeju, aby nevznikla nová vláda, ať už jsou důvody jakékoliv pro setrvání vlády současné, ale v každém případě si přeju, aby zákon o službě státních zaměstnanců vznikl v podobě, která bude odpovídat potřebám České republiky, aby ti, kteří budou sloužit státu, České republice opravdu sloužili, abychom tady neřešili korupční kauzy, které byly předmětem každodenních sporů v této Sněmovně do roku 2013. Neexistoval jediný týden, kdy bychom něco takového neřešili a policie neměla čím dál víc práce, byť byly rozmetány specializované útvary bývalým ministrem Ivanem Langrem. Toho jsme tady byli svědky. A já si to nepřeju.

Proto i na této zmatečné normě chci odvést poctivou práci, kterou jsme tady odváděli jako poslanci nad řadou návrhů ať už poslaneckých, senátních, z krajských zastupitelstev nebo z vlády, a konečně dospět do stadia, kdy takový zákon bude nejen platný, ale bude i účinný. To je moje vyjádření. A jednu připomínku z těch mnoha, které tady mám k návrhu zákona, které si nechám na projednávání ve druhém čtení, případně ve výběrech, jsem uplatnil. Uplatnil jsem ji na plénu proto, abychom věděli, že jednáme nad normou, která je nanejvýš potřebná, ale žel nemá podobu, která odpovídá potřebám České republiky v roce 2014.

Děkuji vám. (Potlesk poslanců KSČM.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu místopředsedovi. Máme tady smršť faktických poznámek. S první faktickou poznámkou se přihlásil pan poslanec Bronislav Schwarz. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Bronislav Schwarz: Dobrý den, pane místopředsedo. Kolegyně, kolegové, já jsem tady nový. Já to tady pozoruji, levou, pravou

stranu i sebe, a přišel jsem na to, že si každý říká, co se mu zrovna hodí. Tak mně se také hodí teď něco říci. Hodí se mi říci jedna důležitá věc. Váš hejtman z vaší strany Ústeckého kraje si jako vedoucího kanceláře přinesl přímo pracovníka státní policie pana Konopáska. Říkalo se mu kaprál. A váš (pozn. sten.: myšleno nejspíše náš) hejtman dodržel zákonnost a vyhodil ho.

Tak to se mi hodilo říct. To je všechno, co vám chci říct. To je všechno. (Potlesk z levé strany sálu.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji. S další faktickou poznámkou pan předseda poslaneckého klubu TOP 09 a Starostové Miroslav Kalousek. Připraví se pan poslanec Martin Novotný.

Poslanec Miroslav Kalousek: Děkuji. Vy byste si, pane poslanče Schwarzi prostřednictvím pana předsedajícího přál, aby pan prezident v případě pana Babiše se choval zákonně jako komunistický hejtman, nebo nezákonně jako ódéésácký hejtman? (Smích a potlesk zprava.)

Ale to nebyl smysl mé faktické připomínky. Já jsem se chtěl obrátit na pana předsedu Filipa a říci mu, že bychom neměli být tak sebemrškačtí.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Prosím, mým prostřednictvím, pane poslanče.

Poslanec Miroslav Kalousek: Vaším prostřednictvím bychom neměli být tak sebemrškačtí, neboť není pravda, že by v České republice rozhodoval jenom monarcha. Již několik týdnů je tu pevná dohoda a o budoucí vládě rozhoduje společná vůle monarchy a oligarchy.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou pan poslanec Novotný. Prosím.

Poslanec Martin Novotný: Pane předsedající, dámy a pánové, já nechci být chytlavý na každé slovo, které tady dneska zazní, ale jednoho slůvka jsem si všiml v projevu pana místopředsedy Sněmovny, a to bylo to vyjádření, že o zákonech této země rozhoduje vládnoucí třída. Tak já pevně věřím, že my všichni ostatní – a trošku mě mrzí, že se tak necítí místopředseda Sněmovny – se cítíme jako reprezentanti svobodných občanů bez ohledu na třídy, pohlaví, politické názory a cokoli jiného a že zákony této země považujeme nikoliv za produkt vůle vládnoucí třídy, ale produkt svobodných občanů této země. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji. Já jenom doufám, že pan po-

slanec Novotný myslel pana místopředsedu Filipa. Děkuji, pane poslanče.

S další faktickou poznámkou pan poslanec Opálka. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Miroslav Opálka: Děkuji, pane místopředsedo. Vážení zástupci vlády, kolegové, kolegyně, tak jsem si připomněl při té poslední poznámce jeden billboard. Střední třída, braň se! To byl třídní boj! (Smích, potlesk.) Ale to nebyl ten důvod, proč jsem se přihlásil.

Víte, probírá se to ze všech stran. Já jsem v Poslanecké sněmovně svědkem tohoto problému už od roku 2002. Nikdo zde neřekl, že v těch nešťastných letech před rokem 1989 byl v České republice poměr jeden úředník na téměř 150 občanů, dneska je to jeden úředník na 40 občanů. Nejde totiž jenom o státní správu, ale o veřejnou správu, která má obrovský podíl na tom, že má přenesenou působnost. Tady toho se nikdo nedotkl. Víte, řešit jenom státní správu bez veřejné správy, respektive bez přenesené působnosti, je polovičatost. Když si vzpomene na rok 2000 a ustavení krajů, kdy jeden má počet obyvatel jako město Ostrava a čtyři více než milion 200 tisíc obyvatel, tam byla ta příčina nárůstu úředníků v České republice. Pak zrušení okresních úřadů a vytvoření trojkových obcí, a když si spočítáte v každém okrese, kolik tam narostlo úředníků, a ti žijí úplně jinak než ti na té státní správě. A když jsme zrušili – nebo vytvořili nové krajské úřady, tak jsme na ně převedli působnost především v dopravě, školství, zdravotnictví, životním prostředí, ale kupodivu na ministerstvech, která do té doby za tuto činnost zodpovídala, se nesnížily počty úředníků. (Předsedající upozorňuje na čas.) To je vše, co jsem chtěl říct. (Potlesk zleva.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji. Dále se o slovo přihlásil zpravodaj tohoto zákona pan poslanec Chvojka. Ten svoji přihlášku stahuje. Pokračujeme tedy v řádných přihláškách a na řadě je pan poslanec Radim Holeček. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Radim Holeček: Vážený pane předsedající, vážené dámy, vážení pánové, hned na začátek bych chtěl zareagovat prostřednictvím pana předsedajícího na pana poslance Opálku. Ano, před rokem 1989 bylo méně úředníků. Rozhodně. Protože řadu úředničin zvládla operativa StB. (Ironický smích a potlesk zleva.) Já si myslím, že se tady všichni shodneme na tom, nejspíše s výjimkou teď tleskajících komunistů, kterým tímto blahopřeji k včerejšímu výročí 90 let od úmrtí V. I. Lenina, že lustrační zákon v podobě, v jaké existuje, je v rámci Ústavy přijatelnou formou ochrany před nedemokratickými prvky z doby před listopadem 1989. Jeho význam jako učitel vidím dnes především v morální rovině. I když tu politickou také

nelze zanedbat. Ten význam je přece nad slunce jasnější. Ti, kteří morálně a politicky pochybili za minulého komunistického režimu, totalitního režimu, musí z toho vyvodit za toto pochybení svou odpovědnost. A já to takhle učím i své děti.

Učím to děti formou pohádky o kůzlátkách a zlém vlku. Ta pohádka je zajímavá v tom, dámy a pánové, že má dvě varianty konce. Jedna varianta bylo to, že se toho zlého vlka zbavíme tak, že ho hodíme do studny. Tuto variantu řešení problému s komunisty a estébáky jsme nezvolili, a proto saháme k té humánní, k té skvělé variantě, a to je ta, že potrestaný vlk má v břiše kameny. A tím, že má v břiše kameny, tak je jednou provždy diskvalifikován páchat nedobroty.

Nový služební zákon v tom chápání jeho předkladatelů má umožnit to, co je nepřístupné na nižších úrovních. Jak mám, prosím vás, svým dětem vysvětlit, a nejen dětem, že potřebují čisté lustrační osvědčení pro zvolení do akademického senátu univerzity, ale pan ministr ho mít nemusí? Přivede nám opravdu pan premiér Sobotka do vlády vlka s kameny v břiše? Toho vlka, ke kterému se váže jiný příběh, který se teď dobře vypráví.

Je to příběh z jednoho masopustního odpoledne roku 1982 z jedné Bratislavské vinárny U Obuvníka. V tom roce mi bylo právě tolik, kolik je dneska mému synovi. V tom příběhu byli tehdy také tři vlci, dva ostřílení, jeden byl nováček. A já vám ocituji veřejně přístupný zdroj. Trochu se v tomto případě omlouvám za svoji čechoslovenčinu, ale zvykejme si:

Po privítaní a krátkom spoločenskom rozhovore boli v krátkosti rozbírané rodinné pomery menovaného s cieľom overenia si správnosti získaných poznatkov k rodinným príslušníkom menovaného z hľadiska aktuálnosti. Kandidátovi bol opätovne zdôraznený význam spolupráce v boji proti vonkajšiemu, ako aj k vnútornému nepriateľovi a bol vyzvaný, aby sa ke spolupráci s orgánmi ŠtB vyjadril. Kandidát uviedol, že plne chápe potrebu boja proti činnosti vonkajšieho a vnútorného nepriateľa, zameraný proti záujmom ČSSR. Kandidát bol ďalej vyťažovaný s ohľadom na úmrtie súdruha Brežněva, o čom je spracovaný samostatný záznam. Potom bol kandidát vyzvaný, aby se vyjadril, či chce naďalej spolupracovať s orgánmi kontrarozvedky, s čím menovaný súhlasil. Po vyjadrení súhlasu bolo menovanému oznámené, že spĺňa predpoklady kladené na spolupracovníka československej kontrarozvedky, a bol mu predložený k podpisu písomný zväzok, ktorý bol zakamuflovaný v propagačnej brožúre. Kandidát zväzok po prečítaní podpísal bez ďalších otázok a súhlasil, aby bolo i nadialo používané krycie meno Bureš.

Z ďalšej časti spisu: Heslo pro kontakt s iným operačním pracovníkem Nesiem vam materiály od pána Bureša.

Já se ptám pana Sobotky, jestli je tu, prostřednictvím pana

předsedajícího: Vytěžovat – existuje vůbec nějaká morální šance, že nám bude někdo ministra financí někde vytěžovat? A prosím vás, kde?

Tady zaznělo, že tohle celé je pohádka a že my si máme počkat, až jak rozhodne soud. Já říkám: Ať si počká pan Babiš. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: A teď smřšť faktických poznámek. První faktická poznámka pan předseda poslaneckého klubu KSČM, pan poslanec Kováčik. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo. Já budu velmi stručný. Slyšeli jsme nedávno, myslím, že to byl poslední víkend, že ODS bude jiná, lepší, nová. Vidíme, že nebude asi, když i nové, mladé tváře z ODS bojují dávno vybojované minulé války. Když – a podle mého soudu je mimo – ta rvačka, co tady probíhá, v okamžiku, kdy sám pan kolega předřečník právem poukazuje na to, jak paradoxní je, když i jeho děti musejí mít, chtějí-li být členy akademického senátu, lustrační osvědčení, i když se narodily po roce 1989. Je tady přece, přátelé, jedna velmi snadná cesta. To minulé volání po tom, že stačí pět let, eventuálně deset let platnosti lustračního zákona, vyslyšet podvkrát takové době, nebo třikrát takové době, a lustrační zákon na příští schůzi Poslanecké sněmovny zrušit. Bude mít i syn pana kolegy po problému.

Budeme mít po problému i řekněme my, kteří se teď snažíme vymyslet něco, abychom splnili, a teď myslím my jako Poslanecká sněmovna, nikoliv my jako komunistický klub, abychom splnili poměrně velmi jednoduchou podmínku pana prezidenta. Děkuji. (Potlesk poslanců KSČM.)

Budeme mít po problému i řekněme my, kteří se teď snažíme vymyslet něco, abychom splnili, a teď myslím my jako Poslanecká sněmovna, nikoliv my jako komunistický klub, abychom splnili poměrně velmi jednoduchou podmínku pana prezidenta. Děkuji. (Potlesk poslanců KSČM.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu předsedovi poslaneckého klubu. Nyní s faktickou poznámkou pan kolega Jiří Zlatuška a připraví se pan kolega Stanjura. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jiří Zlatuška: Dámy a pánové, chtěl bych pana předsedajícího požádat o vyřízení panu Holečkovi, že s těmi pohádkami si nemusí dělat velké násilí. Členové akademického senátu nemusí mít lustrační osvědčení. A chtěl bych zdůraznit, že v době Topolánkovy vlády v okamžiku, kdy se vysokým školám vnucovala reforma, která měla změnit řízení vysokých škol, tak na mezinárodním semináři nám to, jak se mají řídit instituce, přišel vykládat bývalý důstojník StB. Nikoli agent, ale důstojník StB. A byl tam na pozvání paní Kopicové tehdy v zastoupení Topolánkovy vlády.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu kolegovi Zlatuškoví. Nyní s faktickou poznámkou pan předseda klubu ODS Stanjura. Připraví se František Laudát, už řádně přihlášený. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Myslím, že ta dnešní debata jasně odpoví na otázku, zda služební a lustrační zákon spolu souvisí. Mnozí z vás tady plamenně obhajují zrušení lustrací. My samozřejmě plamenně obhajujeme ponechání lustrací. A mohu komunisty ubezpečit, že ODS se určitě nezmění ve svém pohledu na komunisty a komunistickou minulost. A je jedno, jestli jsou mladí, starší nebo nejstarší členové ODS. V tom se skutečně nezměníme.

Vím, že byste to rádi relativizovali a měli pohádku o tom hodném režimu. Byl jsem osm let primátorem Opavy a na radnici máme pamětní desku na Heliadora Píku. Nechte toho. Nechte toho, nebudeme nikdy pro zrušení lustrací. Nebudeme pro to, aby se relativizoval váš komunistický režim. A podívejte se na seznamy důstojníků a spolupracovníků StB a to k těm úředníkům připočtete! A to jsem zapomněl na důvěrníky domovní, uliční, Pomocnou stráž VB a všechny ostatní, kteří se aktivně podíleli na udržení a provozování komunistického režimu. Tak si ten váš počet úředníků nechte! Protože nejdřív byl soudruh generální tajemník a pak až byl soudruh prezident. Tak to přece bylo a my, co se pamatujeme, na to nezapomeneme a v tom se tedy nezměníme. (Potlesk z lavic ODS.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Ještě před kolegou Laudátem pan předseda klubu KSČM Pavel Kováčik. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo. Kouzlo skutečné demokracie je v tom, že každý si nejen smí ponechat svůj názor, ale také ho smí svobodně hájit. A já to v žádném případě nechci kolegů z ODS upírat nebo brát. Ponechte si svůj názor, plamenně ho hajte. My si také ponecháme názor, že léta, která nedávno minula a která přinesla do dokonce světových jazyků nové pojmy jako tunel a tunelování, jako do českého prostředí kauzy typu ProMoPro a další, česká veřejnost také sledovala, také si je pamatuje a také je dá i svým dalším generacím. My proti těmto lumpárnám a zlodějnám, které se tady odehrávaly ve jménu bůhvíčeho, například svobodného trhu, například, ano, mělo to různé přívlastky, svobodného podnikání atd., taky nepřestaneme poukazovat a bojovat, protože prostě a jednoduše právě díky těmto praktikám, které sem nepřinesli komunisté, a dokonce ani ti bývalí ve vašich řadách nebyli takoví, tak občanská veřejnost mohla být také dál. Včetně vzdělávacího systému. Mohlo být víc peněz na školy, mohlo být víc peněz na sport, mohlo být víc peněz na roz-

voj, na cokoliv jiného, kdybychom tady nemuseli desítky a stovky miliard a možná ještě větší řády snášet, přikrývat, nahrazovat větším úsilím anebo škrty a šetřením naší rozkradené ekonomiky. Děkuji. (Potlesk z lavic KSČM.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní pan kolega František Laudát, už řádně přihlášený. Připraví se paní poslankyně Anna Putnová. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec František Laudát: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Dámy a pánové, plynule bych navázal na svého předřečníka. Myslím si, že tak jak byl obohacen slovník v 90. letech a v minulé dekádě našeho století, je slabý odvar toho, čím nás soudruzi oblažili předchozích 40 let před listopadem 89. Jenom bych připomněl: dělníci výrobní, dělníci nevýrobní a ti ostatní, či dělníci, rolníci a pracující inteligence atd., atd. Poručíme větru, dešti a nevím kde co. Ale o tom jsem mluvit nechtěl.

Já přece jenom, protože nemám pocit, že bychom tady dneska jednali o zákonu, o služebním zákonu, ale skutečně o nepřímé novele a paralyzaci lustračního zákona, tak přece jenom znova bych se vrátil k této problematice. Většina výhrad opozičních stran zde již zazněla a z důvodů redundance vás nebudu zdržovat.

V rozsáhlé diskusi se možná trochu ztrácejí některé mravní, ale i věcné důvody. Trváme na tom, že tento stát by neměli řídit estébáci. Dovolím si připomenout citát Margaret Thatcherové, která kdysi pronesla, byť to bylo k jedné válce: Nepotrestané zlo plodí další zlo. A to se v českých podmínkách myslím potvrdilo měrou vrchovatou. Zlo z éry reálného socialismu nebylo potrestáno. Hlavní protagonisté listopadu 89 se mylně domnívali, že levicové utopie všech odstínů včetně té extrémní jsou minulostí. Odpouštěli za oběti, aniž se těchto obětí ptali na jejich názor. Existuje zákon o protiprávnosti komunistického režimu. Je mně líto, že dnes už existuje aritmetická většina ve Sněmovně, které nebude vadit to, že nám budou vládnout nejhorší služebníci předlistopadového režimu.

Druhá poznámka se týká roviny zcela věcné. Lustrační zákon nebyl jenom o svědomí těch, kteří sloužili způsobem zvláště zavrženíhodným předlistopadovému režimu. Ono to má i zcela praktické dopady. A tomu se říká vydírání. Pokud by v prosinci 1989, lednu, únoru, březnu, možná dubnu, ne úplně si to pamatuju, nehořely tuny dokumentů Státní bezpečnosti, neztrácely se záhadně do vytvářených fondů, zvláštních, a neztrácely se materiály při stěhování archivů, bylo by možná docela dost objektivně možno stanovit, zda někdo v reálné rovině byl, či nebyl vinen. To však z výše uvedených důvodů není možné. Nikdo dneska nemůže říct, jakou kauzou následně, když ten člověk bude politicky zajímavý či exponovaný, někdo

vytáhne, či horšího, nevytáhne a bude se snažit ho dotlačit do rozhodnutí podle svých představ.

Je mně líto, že dvě strany koalice a politické strany, kterých si jinak velice vážím a mají ve svém názvu slovo demokratické, si zahrávají s tímto ohněm. Sami můžete vidět, že nikdo není imunní. Můžeme si říct, že na rozdíl od Ukrajiny, kde dneska teče krev, se u nás nic podobného, že nějaké části společnosti dojde trpělivost, nemůže stát. Ale nikdo není prorokem.

Neobstojí podle mého ani tvrzení, že voliči zvolili do Poslanecké sněmovny a to, že koho sem poslali, je nejvyšší síla. Jestli se provalí nějaký skandál i následně, že se najednou někde něco dohledá, volič vám na to klidně řekne: Ale tohle jsme přeci nevěděli! Odpovědnost opět padne na vás.

Trochu nechápu proč ještě před vznikem vlády tady dochází ke kategorizaci. Jeden z kandidátů na ministra bude mít velké problémy, protože v nějaké fázi buď nedostal, nebo si přerušil žádost o prověrku, zatímco druhému projde asi úplně všechno. Je to myslím hlavně váš problém, budoucí koalice. Cokoliv uděláte, může to být zpochybněno i v případech, kdy budete rozhodovat fér. (V sále je velký neklid.)

My jsme si včera vzali volno na jednání poslaneckého klubu, abychom vám poskytli čas.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Pane poslanče, já vás přeruším. Požádám kolegy v levém rohu o to, jestli by přesunuli své debaty mimo jednací sál. Nechci jmenovat jednotlivě, ale bych byl rád, aby tady byl klid na přednes toho, kdo je vyzván ke slovu. Děkuji.

Pokračujte, pane poslanče.

Poslanec František Laudát: Dali jsme vám možnost, abyste znovu zvážili celou situaci, a chtěli jsme vás svým způsobem také trošičku ochránit před tím, abyste zcela ostudně na závěr při výročí takzvaného Palachova týdne přijali to, co se chystáte přijmout. Totéž udělala ráno další opoziční strana. Jak tak tady slyším z kuloárů reakce, nesetkává se to s úspěchem.

Nicméně nabízím ještě poslední řešení, abychom měli čisté svědomí, že jsme vyčerpali kromě účelových obstrukcí prakticky všechny možnosti. Proto nyní vznáším ve světle stanoviska Rusnokovy vlády k tomu, co jste tady dneska předložili, návrh, o kterém bych chtěl, aby se hlasovalo okamžitě, a to procedurální návrh, aby bylo přerušeno projednávání tohoto bodu do doby, než do Sněmovny přijde a budeme se moci zabývat návrhem, který projednala Rusnokova vláda s kladným výsledkem.

Děkuji za pozornost. (Potlesk z řad poslanců TOP 09.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Laudátovi. Ale samozřejmě o jeho procedurálním návrhu dám hlasovat, ale předtím ještě před hlasováním se přihlásil předseda klubu sociální demokracie Roman Sklenák. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Roman Sklenák: Ano, děkuji za slovo. Já bych v první řadě požádal, jestli byste zagongoval, protože při minulých hlasováních tomu tak nebylo a někteří kolegové, kteří chtěli hlasovat, se nemohli dostavit. A za druhé bych rád navrhl pozměňovací návrh k tomuto vznesenému procedurálnímu návrhu, abychom přerušili tuto schůzi na 15 minut. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Teď vám, pane předsedo, nerozumím, jestli chcete, abych dal hlasovat o přerušení na 15 minut, jestli je to procedurální návrh jako takový, nebo jestli žádáte o přestávku na poradu klubu. (V sále je velký hluk.)

Poslanec Roman Sklenák: Já předpokládám, že v souladu s jednacím řádem je možné k návrhu, který byl vznesen, podat pozměňovací návrh. Pan kolega Laudát navrhl přerušení na nějakou dobu a já jsem k tomuto dal pozměňovací návrh přerušení na 15 minut.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Ano, děkuji. Čili jste nevyužil svého práva, které vám dává jednacím řád jako předsedovi klubu, ale dáváte pozměňovací návrh k návrhu procedurálnímu kolegy Laudáta. Dobře.

Nejdříve nechám hlasovat o pozměňovacím návrhu pana kolegy Romana Sklenáka o tom, abychom přerušili projednávání na 15 minut. Gongoval jsem. Ještě vás všechny odhlásím. Požádám vás o novou registraci. Prosím, přihlaste se svými identifikačními kartami.

O přerušení na 15 minut rozhodneme v hlasování pořadové číslo 23, jakmile se ustálí počet přítomných poslanců v sále. Zdá se, že už to nepřibývá.

Zahájil jsem hlasování pořadové číslo 23 a ptám se, kdo je pro přerušení na 15 minut. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování pořadové číslo 23 z přihlášených 147 pro 40, proti 53. Návrh nebyl přijat.

Budeme hlasovat o návrhu kolegy Františka Laudáta, a to v hlasování pořadové číslo 24, teď prosím kolegu Františka Laudáta, aby mě dobře poslouchal, že přerušujeme projednávání tohoto bodu do předložení vládního návrhu zákona o službě státních zaměstnanců.

Zahájil jsem hlasování pořadové číslo 24 a ptám se, kdo je pro procedurální návrh Františka Laudáta. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování pořadové číslo 24 z přítomných 159 pro 35, proti 85. Ani tento procedurální návrh nebyl přijat.

Proto budeme pokračovat. Jenom se zeptám. Pan kolega Pavel Ploc se hlásil k faktické poznámce? Ne. Děkuji. Takže řádně přihlášená paní poslankyně Anna Putnová. Připraví se paní poslankyně Věra Jourová. (Hluk v sále neutichá.) Ještě požádám o klid v sále! Opravdu, vážené paní kolegyně, vážení páni kolegové, pokud chcete něco projednávat s designovaným premiérem, prosím, přesuňte tuto debatu mimo jednací sál! I ostatní debaty přesuňte mimo jednací sál, ať může paní poslankyně Anna Putnová řádně vystoupit v rozpravě, která je otevřena. Děkuji vám.

Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Anna Putnová: Děkuji vám, pane předsedající. Dobré odpoledne, dámy a pánové.

Během včerejška a dneška jsme vypočetli řadu důvodů, skrytých důvodů i těch formálně deklarovaných důvodů pro svolání této mimořádné schůze. Chtěla bych obrátit vaši pozornost ještě k některým aspektům, o kterých tady nebyla řeč. Dovolte mi, abych shrnula data. Projednávaná novela přišla na posouzení vládě v demisi pana premiéra Rusnoka. Slovy pana premiéra Rusnoka: „Mimo správnou výrobní funkci jsme zařadili mimořádné jednání vlády, abychom posoudili tento služební zákon, a shledali ho jako zákon nevyhovující.“ Koneckonců dva členové vlády a současně dva členové vládní koalice jsou tady přítomni a mohou jistě toto stanovisko potvrdit. Tento nevyhovující, nezpůsobilý zákon jsme připravili k projednávání a rodící se koalice je připravena protlačit ho legislativním procesem. Současně připouští, že bude vyžadovat tak zásadní změny, že se připravují expertní skupiny, které budou a začnou teprve pracovat na jeho finální podobě. V danou chvíli můžeme říct, že tato novela je trojským koněm, kterého tlačíme do dalšího čtení. Nikdo z nás, a obávám se, že ani z poslanců koalice, vlastně neví, co bude tento trojský kůň vevnitř obsahovat.

Mluvila jsem také o tom, že jsou ještě některé další aspekty této mimořádné schůze, o kterých bych se chtěla zmínit. My jsme včera schvalovali a poslali jsme do jednání ve výborech také novelu jednacího řádu Poslanecké sněmovny. Slibovali jsme si od toho, že tato novela přinese transparentnější projednání a ve výsledku zkvalitní legislativní proces. Je skutečně ironií, že na stejné schůzi projednáváme zákon, který můžeme nazvat lex Babiš, já mu říkám trojský kůň, a to všechno pod záminkou, abychom dokázali a přesvědčovali veřejnost, že nám jde o urychlení a

zkvalitnění zákonných procesů. Myslím si, že tato mimořádná schůze vejde do kroniky tohoto volebního období nejenom díky tomu, že byla mimořádně svolaná, ale i díky té zvláštní kombinaci, která ukazuje na to, že jakýkoliv dobrý úmysl, který celou dobu byl podporován řadou mladých idealistických lidí, voličů, může být prostřednictvím účelovosti zcela zhačeno.

Je pravděpodobné, že tato novela bude posunuta do jednání ve výborech, a je pravděpodobné, že v tomto směru rodící se koalice bude oslavovat vítězství. Historie zná ale i jiná vítězství. A já jsem přesvědčená, že toto vítězství z hlediska parlamentní demokracie a z hlediska zkvalitnění procesu je Pyrrhovo vítězství. Děkuji vám. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Anně Putnové. Slova se ujme paní poslankyně Věra Jourová a připraví se pan kolega Martin Komárek. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Věra Jourová: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, ať už ten zákon kolegové nazývají jakkoli, já jej nazývám návrhem služebního zákona. Zákona, který nespadol z nebe, který je platný, který novelizujeme, o kterém se hodně dlouho hovoří, že ho tato republika potřebuje. Domnívám se, že je potřeba zdůraznit, že tento zákon potřebuje Česká republika nikoliv proto, že to chce Brusel, protože ten zákon má přinést několik zásadních věcí pro naši státní správu a pro kvalitní fungování společnosti. Má přinést stabilitu, má přinést výkonnost, kvalitu výkonu státní správy a také, a na to se někdy zapomíná, kontinuitu. Neříká se, aby při každé výměně politické garnitury docházelo k zásadní výměně administrativy na ministerstvech a na státních organizacích.

Já se nenechám vtáhnout do pokračování debaty o procedurálních okolnostech přijímání tohoto zákona, resp. jeho návrhu na puštění do dalšího čtení. Nenechám se vtáhnout do debaty o lustraci, protože si myslím, že bychom měli být schopni se tady dnes soustředit na tu materii, na služební zákon, tak jak je navržen. A prosím všechny, aby se aspoň na chvíli zamysleli nad tím, že je tady velká skupina lidí, kteří chtějí v rámci další práce na tomto návrhu přinést do dalšího čtení pozměňovací návrh, který bude pro praxi přijatelný a který splní kritéria dobrého služebního zákona. Já se k tomu procedurálnímu aspektu ještě vrátím závěrem své řeči.

Myslím si, že hnutí ANO by mělo v tuto chvíli mým prostřednictvím sdělit, jaké jsou naše návrhy, které budou projednávány během legislativního procesu, jaká je naše filozofie.

Především je to ta, že se nechceme dívat dozadu, nechceme se zabývat věcmi kolem lustrací. My chceme pracovat a chceme řešit problém, kterým je špatně fungující státní správa. Při práci na pozměňovacím návrhu, která probíhá na půdorysu koalice, tzn. s kolegy ze sociální demo-

kracie a s KDU, se bavíme o několika modelech, které fungují v Evropě. Hnutí ANO se přiklání k modelu, tak jak funguje v Německu, tzn. že má vzniknout v rámci státní správy silná administrativa na resortech speciálně v čele se státním tajemníkem, který bude první mezi rovnými, pokud se postaví vedle odborných náměstků. (Hluk v sále.)

Vím, že tyto věci nejvíce fascinují i média a některé politiky, takže jenom velmi krátce k tomu, jak budou fungovat podle našeho návrhu ty zásadní figury, které vlastně instalujeme služebním zákonem do funkcí. Domníváme se, že velmi dobrou analogií, kterou můžeme používat z našeho právního řádu, je ta, o které tady mluvil pan předseda Stanjura, a to zákon o obcích a zákon o krajích. Je to něco, co tady funguje celá léta. Dovolte mi tu analogii představit.

Starosta je hlavou samosprávy a hlavou úřadu, ale přitom tam má tajemníka, který je v pracovněprávních vztazích a organizačních věcech nadřízeným pracovníkům úřadu. Starosta řídí samosprávné věci přímo nebo v rámci kolektivního orgánu, jako je rada a zastupitelstvo, a tajemník řídí úřad. My chceme tuto analogii přenést i na úroveň resortů a dalších institucí, na které má služební zákon dopadnout. Nechci teď zabíhat do dalších detailů. Myslím si, že je ale dobře, že se díváme do našeho právního řádu a do praxe, tedy na věci, jak fungují.

Ministr by nově neměl zasahovat do správního rozhodování. Bude tam státní tajemník, u kterého by např. měla končit odvolávání v režimu státní správy rozhodování.

Co se týče dalších zásadních věcí v zákoně – a je jich tam celá řada, o některých se vůbec např. mediálně nemluví právě proto, že jsme fascinováni tím, jaké osoby a obsazení budou ve služebním zákonu mít jakou roli –, tak bych chtěla pohovořit o zcela zásadní věci, kterou je osobní působnost zákona, tzn. na koho dopadne. Tady se nějakou dobu diskutovala varianta, že dopadne pouze na ministerstva, což by bylo 17 tisíc zaměstnanců státu. My se domníváme – a tímto směrem pracujeme v expertní skupině – že by to mělo dopadnout na státem zřízené organizace, na které může být aplikována definice státní služby. Tato definice bude obsažena v zákoně. Myslím si, že toto bude ta křížovatka nebo ten pevný bod, kterým můžeme pohnout státní správou v tom smyslu, že na základě definice, co to je státní služba, se podíváme na státem zřízené organizace a můžeme udělat inventuru, které mají a nemají právo na další existenci pod hlavičkou státu. Možná vás to už některé obtěžuje, že je to příliš technické, ale pevně věřím, že si tohoto povšimnete, že my chceme skutečně udělat inventuru na základě pevného kritéria, co to je státní služba a co to má být státní služba. Takže to je osobní působnost.

Je tam zásadní oblast vzdělávání. To tady nikdy nebylo, aby pro funkce a pro odborné pozice ve státní správě byly stanoveny kvalifikační

předpoklady a aby v těchto předpokladech se vzdělávali ti konkrétní úředníci. Ale taky aby na základě těchto předpokladů byly vedeny konkursy na výběr lidí do funkcí.

Já teď na sebe řeknu jednu nepřijemnou věc. Teď možná zpozorníte. Já se etabloji dlouhá léta jako odborník na regionální rozvoj. Pracovala jsem v různých funkcích a můžu vám říct, že se mě málokdy někdo u konkursu ptal, co vím o regionálním rozvoji. Zkoušeli mě z angličtiny, zkoušeli mě z toho, jestli budu mít čas na funkci. Zažila jsem i sexistické konkursy, kdy se mě ptali, co na to řekne manžel. Nikdy jsem ale nebyla dotazována na odborné otázky z oblasti evropských fondů regionálního rozvoje atd. O ty jsem si musela říct, protože si troufám tvrdit, že tu materii znám. Myslím si, že pokud toto je aplikováno na celou státní správu, tak je to špatně a je nutné tady zavést praxi, aby se lidé do vedoucích funkcí etablovali a dostali se do těchto funkcí přes svou odbornost.

Takže vzdělávání by mělo být ve znamení určení kvalifikací akreditovaných vzdělávacích programů u vysokých škol. Neměli bychom tam připustit nějaké divoké poskytování vzdělávacích a různých obskurních vzdělávacích akcí mnohdy pro státní úředníky. Měl by to být řízený proces a měla by tady být jasně stanovena kritéria pro zkoušky pro úředníky.

Odměňování. Naprosto citlivá a ostře sledovaná oblast, kterou má zákon řešit. My budeme hledat takový systém odměňování, aby byli kvalitní a vzdělaní lidé motivováni jít do státní správy, aby systém odměňování nebyl zneužíván na nějaké nerovnoměrné odměňování pracovníků ve státní správě a zároveň abychom byli schopni odměnit ty nejschopnější. To znamená, ano, já to považuji za nejcitlivější a možná nejnáročnější část služebního zákona.

Počítáme s tím, že bude přechodné období. Zatím hovoříme o dvou letech, kdy by měli úředníci ve vedoucích funkcích projít výběrovými řízeními. To znamená ten argument, že schválením služebního zákona, resp. jeho uvedením v účinnost zafixujeme stav, který tam je nyní, je lichý. My budeme chtít, aby i náměstci, kteří nyní budou nastupovat na své pozice, prošli výběrovými řízeními. Nepočítáme tedy s nějakým automatickým překlopením. Já osobně, pokud se stanu ministryní, svoje budoucí náměstkyni, které jsem si vybrala a se kterými jedná, na to jasně upozorňuji. Věřím tomu, že tak dělají i kolegové. Během toho přechodného období tedy proběhnou konkursy a proběhne taky přezkoušení úředníků, zda jsou způsobilí vykonávat kvalifikovaně své práce.

Nyní k tomu, o čem je tady řeč primárně dnes, a to k procedurálním okolnostem. Jsme si vědomi toho, že takto zásadní zákon, a já použiji ten termín, se snažit protlačit jako poslanecký návrh, je velmi odvážné, ale prosím pojďme uvážit aspekt času. My potřebujeme, aby zákon byl v plné

účinnosti k 1. 1. 2015, a kdybychom nechali přípravu zákona na vládu, na tu, která přijde, tak bychom se dostali do skluzu a zcela jistě by se nám tenhle cíl nepodařil.

Když jsem konzultovala věc kolem služebního zákona s odborníky z MPSV, bylo mi řečeno, že tento zákon bude vyžadovat ještě tak čtyřměsíční přípravu v rámci ministerstva. To byla informace, se kterou jsem zacházela v prosinci, takže mě samotnou překvapuje, že Rusnokova vláda ten zákon vlastně dala do projednávání, resp. schválila. Bylo to překvapení a myslím si, že bychom měli se nad tím pozastavit.

Služební zákon bude vyžadovat velmi širokou veřejnou a odbornou diskusi. Už zítra bude k tomu seminář na půdě ústavněprávního výboru. My bychom velmi stáli o to, aby i opozice se zapojila do přípravy služebního zákona. Rádi bychom iniciovali vytvoření pracovní skupiny na půdorysu celé Sněmovny, aby všechny strany nominovaly své experty, a samozřejmě musíme do debaty vtáhnout všechny dotčené instituce, takto resorty a státem zřizované organizace. Čeká nás v tomto obrovská práce nejenom na poli legislativní přípravy, ale zejména na poli komunikace a vysvětlování. Takže my jsme si tohoto vědomi, bereme na sebe tímto obrovskou odpovědnost jako trojkoalice, ale znovu opakuji, považujeme za zásadní, aby zákon co nejdříve vešel v účinnost a aby nastal začátek onoho přechodného období, kdy se kvalita státní správy bude postupně měnit, a jak já doufám, k lepšímu.

Dámy a pánové, poslední poznámka k tomu časovému aspektu a k procesním věcem kolem zákona, proč to děláme takto narychlo. Já se domnívám, že pokud to neuděláme brzo, neřkuli hned, tak už to půjde velmi těžko. Myslím si, že služební zákon představuje především výraznou míru sebeomezení politické garnitury a předání poměrně velké pravomoci státní správě, která má být stabilní, kvalitní, neúplatná. Záměrně neříkám nezávislá. V tom souhlasím s panem Kalouskem ze včerejší televizní debaty, že nezávislost nemůže být dosažena. My nemůžeme dosáhnout absolutní státní správy bez chuti a bez zápachu. Vždycky tam bude vnášen ten politický směr, který bude přinášet ta která vláda.

Řekla jsem, že už to bude poslední, ale přece jenom ještě jednu věc. Osobně mám inspiraci pro práci na služebním zákoně z Velké Británie, kde jsem hodně stážovala v době, kdy jsem pracovala jako tajemnice na Městském úřadu v Třebíči. Velmi mě zarazelo a překvapovalo a toto jsem do sebe chtěla vstřebat, že ve Velké Británii na úřadech, kde jsem pracovala během stáže, politici, tedy volení představitelé, operovali termíny, jako byla strategie, vize, principy, kritéria. U nás politici operují termíny individuální schválení projektu, výjimka, protlačení nějakých pobídek atd. Prostě u nás mají politici neustále tendenci ingerovat do rozhodování úředníků, kteří mají jet podle nastavených not a mají tak dělat vlastně

neutrálně. A to je to, co vadí Evropské komisi a proč bije na poplach a chce schválení služebního zákona, aby právě toto bylo odděleno a aby pro evropské fondy byly stanoveny strategie a kritéria a aby potom ta samotná administrace byla na úřednících, kteří nemají žádné politické zájmy a kteří jenom spolehlivě administrují. Já jsem si neodpustila tenhle závěr své řeči, přestože jsem si říkala, že neustále hovořím o evropských fondech, že už můžu působit jako fachidiot, který nic jiného nezná, ale myslím si, že i otázka tlaku Bruselu nebo důvod tlaku Bruselu na nás, abychom služební zákon (měli), je právě tato, aby strukturální fondy byly administrovány nestrannou a kvalitní státní správou.

Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Věře Jourové. Slova se ujme pan poslanec Martin Komárek, připraví... Pardon, kolega Komárek ještě počká. S faktickou poznámkou, pane předsedo? (Ano.) Tak s faktickou poznámkou pan poslanec Petr Fiala. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Petr Fiala: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, já bych mohl reagovat na spoustu věcí, ale aby nezapadlo to nejpodstatnější, řeknu jenom jednu poznámku a vrátím se ke svému včerejšímu příkladu, který byl, jak jsem pochopil, pro většinu z vás srozumitelný.

Paní poslankyně Jourová po nás chce, abychom se věnovali tomu, jaký je objem motoru jednotlivých aut, ale my se tady máme věnovat dopravním předpisům. Ty jsou důležité pro bezpečnost lidí, ty jsou důležité pro to, abychom někam dojeli. Takže my odmítáme v tuto chvíli se soustředit pouze na materii, jak jste řekla, ale budeme připomínat politické souvislosti, které jsou pro politickou kulturu v této věci nebezpečné. My se s vámi rádi budeme bavit o služebním zákonu, ale až tehdy, až bude jasné, že účelem debaty není jenom to, aby se jeden konkrétní člověk dostal do vlády. Tohle nemůžete po nás v tuto chvíli chtít. To, co nyní předkládáte, a v podobě, v jaké to předkládáte, a v čase, v jakém to předkládáte, má jeden jednoduchý cíl: dostat pana Babiše do vlády a splnit absurdní podmínku pana prezidenta. Nic jiného v tom není a my to budeme připomínat! (Potlesk poslanců ODS.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času. Nyní tedy řádně přihlášený... Ještě pan předseda klubu ODS. S faktickou poznámkou, pane předsedo, nebo s přednostním právem? Dobře, s přednostním právem. Prosím.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Paní poslankyně Jourová tady kritizovala,

že politici používají ve svém slovníku výjimka. Já s tím souhlasím, neměli bychom to používat. Ale celý včerejšek a dnešek je kvůli tomu, že potřebujete vyrobit výjimku pro vašeho šéfa, jak říkáte. Vy ani neříkáte předseda. Pro vašeho šéfa. Takže jsme se sešli, abychom vyrobili výjimku, a vy pak současně kritizujete, prostřednictvím pana předsedajícího, že někdo jiný říká výjimka. A nesudte nás podle vás! Před chvílí tady stál předseda Občanské demokratické strany. Řekněte nám, kolik vyměnil úředníků, když přišel na Ministerstvo školství, a kolik tam přinesl stranických nominantů a svých kamarádů! Řekněte mi, když jsem byl na Ministerstvu dopravy, kolik jsem vyměnil úředníků a kolik jsem tam přivedl buď stranických, nebo osobních kamarádů! Takové ty obecné... Vy jste říkala, jestli jsem to dobře pochopil, že nějaká personální agentura vám bude vybírat náměstky?

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Pane předsedo, prosím, mým prostřednictvím.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Prostřednictvím pana předsedajícího, moc se omlouvám. Nic špatného jsem tím nemyslel.

Ten návrh na pracovní skupinu je opravdu pokrytecký. On by byl vážně míněný, kdyby to bylo předtím, než třeba společně podáme poslanecký návrh zákona. Tomu já rozumím. A myslím si, že bychom se toho i účastnili. Ale my dneska se tváříme, že něco projednáváme, vy zejména, vy jste se zase pokusila odvést pozornost tím, že tady jsme šli: detail, detail, detail, a současně jsme tady slyšeli včera i dneska, že existuje nějaká expertní koaliční skupina, čemuž rozumím, která už to přepisuje. Ale už ode dneška nám poběží čas, kdy máme návrh zákona projednat ve výborech a kdy nejpozději se tím musíme zabývat znova na plénu. A my nevíme, kdy vaše expertní skupina... Takže pokud to myslíte vážně, tak to spolu s námi zamítněte, vytvoříme pracovní skupinu. Když se shodneme, v té pracovní skupině může být společný poslanecký návrh, nebo přijde vládní návrh, který půjde standardně přes výbory, ke kterému budeme dávat – takhle nevíme, k čemu tu debatou máme vést, co platí a co neplatí z toho, co máme ve svých počítačích.

A jestli jste si všimla, my jsme stejně razantně odmítli návrh Rusnokovy vlády. Není to tak, že jsme si vybrali jeden z těch dvou a o jednom říkáme, to je výborné, že za tři dny už bude možné projednávat. To je špatně. Souhlasím s tím, že neproběhl řádný legislativní proces ani v jednom, ani ve druhém případě, ale případ Rusnokovy vlády vy kritizujete a ten svůj materiál hájíte. Takže buď myslíte vážně nabídku na nějakou spolupráci s opozicí, pak to má smysl před podáním návrhu, a ne až vy se domluvíte, a pak nás přizvete, abychom to vzali buď na vědomí, nebo připomínkovali.

My ten materiál chceme vidět a pak na něm můžeme spolupracovat. Takhle to prostě fakt nejde a já to hodnotím, nebo my to hodnotíme jako pokryteckou nabídku. Takových pracovních komisí se nezúčastníme.

Úplně stejně jste rozhodli, že nebude komise pro práci Poslanecké sněmovny. Legitimní rozhodnutí většiny, abych pak dostal dopis jednoho z místopředsedů Poslanecké sněmovny, že vzhledem k tomu, že jsme se rozhodli zrušit komisi, ustavuje si svůj poradní sbor, abych do tehdy a tehdy oznámil nominanta za ODS. Tak takhle to fakt nejde, to je další příklad toho pokrytectví.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Ještě požádám pana kolegu Komárka o strpení, protože mám dvě faktické poznámky – nejdříve pan kolega Daniel Korte a připraví se pan poslanec Jiří Zlatuška. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Daniel Korte: Děkuji, pane předsedo. Paní kolegyně Jourová zde mluvila jako kniha, jenže na mě to přesto působí jako zapřáhání koně za vůz, z jednoduchého důvodu. Město Tokio má bezmála 20 milionů obyvatel, obhospodařuje ho 50 tisíc úředníků. Česká republika má 10 milionů obyvatel a máme půl milionu státních zaměstnanců. Já se domnívám, že veškeré úvahy o případném služebním zákonu, o státní službě, by měly začít od úvahy, zdali tento poměr je adekvátní.

Nebudu navrhovat redukci. Dnes se tady chystá koalice, to je její práce. Přeji vám mnoho zdaru.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Kortemu. S faktickou poznámkou pan poslanec Zlatuška. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Zlatuška: Nevystupoval bych s tím, kdyby pan poslanec Stanjura nedal přímou otázku. Takže bych si dovolil, pane předsedající, vás poprosit o vyřízení odpovědi panu Stanjurovi. V okamžiku, kdy byl pan současný předseda ODS na Ministerstvu školství, tak na ty úředníky, kteří byli bráni bez výběrového řízení – stačí se podívat na to, kteří s ním odešli, zejména první náměstek Nantl, neúspěšný student, bez výběrového řízení. To je příklad obsazovaných postů, které by neměly být v rámci služebního zákona. Ptal jste se, máte odpověď.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Zlatuškoví. Aniž bych mohl jakkoli ovlivnit odpověď, tak to přišlo samo. S faktickou poznámkou pan poslanec Fiala. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Petr Fiala: Pane předsedající, dámy a pánové, budu reago-

vat vaším prostřednictvím přímo na pana poslance Zlatušku. Zaznělo tu jméno Jiřího Nantla, který se nemůže bránit. Jiří Nantl byl náměstkem na Ministerstvu školství v době, kdy jsem já nastoupil, a já jsem ho v této funkci ponechal. Není to neúspěšný student, já jsem ho znal jako svého studenta a jsem rád, že moji studenti jsou úspěšní i ve státní správě a že si je i jiní politici vybírali do tak odpovědných funkcí, jako jsou náměstci. Nevystupoval bych na svou obhajobu, ale zdálo se mi to nekorektní vůči panu kolegovi Nantlovi, proto jsem se takto ozval.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Fialovi. Pan poslanec Stanjura stahuje svoji žádost o faktickou poznámku. S faktickou poznámkou pan poslanec Zlatuška. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Zlatuška: Já bych jen řekl, že v okamžiku, kdy se taková věc připraví s mírným předstihem, tak to potom může vypadat, že už tam pan Nantl jako náměstek byl. V tom případě vezmu jiný příklad z působení vlády premiéra Nečase. Odborná skupina organizace výzkumu Jednoty českých matematiků a fyziků bombardovala zhruba dva roky všechny ministry dotazy, jak je možné, že se místa ve vládní Radě pro výzkum, vývoj a inovace obsadila zčásti v rozporu se zákonem. Zákon říká maximálně dvě funkční období, v předsednictvu je dneska jeden člověk, který je tam třetí funkční období, druhá členka, výkonná místopředsedkyně, dokonce páté funkční období. Tohle je nedodržování zákona, které na jedné straně nevádí, na druhé straně se zde vybírají údajné věci, které jsou více než 25 let staré a které vadit mají.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Zlatuškoví. Už tu nemám další faktickou poznámku a poprosím řádně přihlášeného pana poslance Komárka. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Martin Komárek: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dámy a pánové, já tu nestojím proto, abych týral pana zpravodaje, který skutečně působí smutně z těchto řečí. Možná není sám, protože dost často odbíháme od tématu. Já jsem trochu nerad, že se mezi paní poslankyní Jourovou a mě vklínilo několik řečníků. Byla to velice zajímavá debata o Ministerstvu školství, ale já jsem chtěl navázat tak trochu na její věcný obsah.

Ale z té druhé stránky. Já jsem dneska vůbec nechtěl vystupovat, kdyby se mě v průběhu jednání pár lidí neptalo s tím, že přijalo určitou zkreslenou interpretaci tohoto jednání, kterou tu opakovaně slyšíme. Ona nejen opakovaná lež se stává pravdou, ale opakované zkreslení se stává tím, jak se to šíří – já nebudu kritizovat média, to po mně nechtějte – ale šíří

se to tady a stává se to jakousi pravdou. Čili já beru námitky opozice, budoucí opozice, protože je tu budoucí koalice, budoucí opozice, možní budoucí ministři atd., já beru tu námitku velmi vážně a vůbec si myslím, že opozice a koalice v takto malé zemi, kde se nerozhoduje o nesmrtelnosti chrousta, ale jenom o tom, aby se tu lidi měli pokud možno dobře, abychom byli takovou tou normální zemí, jakou chtěl pan prezident Václav Havel, že opozice a koalice by se neměly tolik zuřivě hádat.

Čili já taky nejsem rád, že Sněmovna reaguje na podmínku pana prezidenta Miloše Zemana. Jsem přesvědčen, že jsme parlamentní demokracie, a prezident má pravomoci, které vyplývají z ducha Ústavy. Leč tu podmínku tu máme, a jak se říká – „zde je Rhodos, zde skákej“. Já to nebudu říkat latinsky, abych si nehrál na chytrého, ale my té podmínky se můžeme zbavit jak? Máme možnost spolu se Senátem omezit pravomoci prezidenta, donutit ho jmenovat vládu a bohudík, nebo bohužel, jak chcete, zprava nebo zleva nebo ze středu, je to jediná možná vláda, která dává po volbách smysl. Čili můžeme jít do střetu s prezidentem Zemanem, můžeme se ho pokusit nějakým způsobem ponížit.

Druhá možnost, a já neříkám, že ideální, je vyhovět této podmínce. A když už jí vyhovujeme, tak rovnou schválit nebo připravit zákony, které po nás lidi skutečně chtějí. Já jsem si naprosto jistý, že služební zákon nebo zákon o registru smluv je v zájmu voličů. A nejen v zájmu voličů ANO, kteří si o to říkali na všech mítincích. Je to v zájmu občanů této země.

Prosím vás, pojďme si postesknout, že pan prezident klade podmínky suverénní Sněmovně, a já toto postesknutí pronáším, ale dělejme to, co děláme, a to, co řekneme věcně shrnula Věra Jourová: pojďme pracovat na služebním zákonu a dalších. Těch možností, jak je v prodloužené lhůtě upravit tak, aby byly skutečně funkční, je mnoho. A nepodceňujme sami sebe, že nedokážeme za tři měsíce udělat dobrý zákon. My těch zákonů musíme udělat pro to, abychom opravili špatné fungování této země, ještě mnoho. Takže pokud to bude rozmyslný spěch a práce sice kvapná, ale platná, tak je to dobře. Čili pojďme přestat ideologizovat, pojďme, prosím vás, se bavit věcně. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S přednostním právem pan předseda poslaneckého klubu TOP 09 a Starostové Miroslav Kalousek. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Miroslav Kalousek: Děkuji. Promiňte, že zdržím, ale opravdu jenom chvílku. Já jsem chtěl trochu pomoci panu kolegovi Komárkovi, protože on se tady snažil věcně a poctivě říct, jaké jsou varianty vůči podmínce pana prezidenta. Myslím si ale, že na tu třetí jste zapomněl a že by bylo potřeba, aby ten výčet byl úplný.

Ta třetí možnost je, že vládní koalice navrhne prezidentu republiky pouze takové kandidáty na ministry, kteří budou schopni předložit negativní lustrační osvědčení. Takto to totiž tady bylo celých dvacet čtyři let. Pak takové podmínky nejsou, ten problém neexistuje a již druhý den bychom tady mohli řešit skutečnou práci, a nikoliv problém bývalého agenta Státní bezpečnosti. To je skutečně něco nového. Takže prosím, kolegové, já vám do toho nesmím mluvit samozřejmě, ale zkuste se nad tím zamyslet a uvažte a řekněte si: My, hnutí ANO, zkusíme navrhnout do vlády pouze ty, kteří mohou předložit čisté lustrační osvědčení. To je ta třetí možnost, pane poslanče, a neměla by být opomenuta. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S faktickou poznámkou pan poslanec Volný. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Volný: Prosím vás, já dneska znovu zopakuji a prostřednictvím pana předsedajícího bych chtěl k panu Kalouskovi. Kde bere právo předjímat rozhodnutí soudu? A kde bere právo říkat estébák a ministr financí? Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Pan poslanec Gabal s další faktickou poznámkou.

Poslanec Ivan Gabal: Nerad musím vaším prostřednictvím osvěžit kolegovi Kalouskovi paměť. Připomenu jméno Jana Kavana. (Hlasy z pléna.) Jana Kavana.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Jestliže není žádná další – je faktická poznámka pana předsedy poslaneckého klubu pana Kalouska. Prosím.

Poslanec Miroslav Kalousek: Já myslím, že je to správné připomenutí a pojí se se stejným jménem: Miloš Zeman. (Potlesk několika poslanců.)

Hovořil jsem znovu o té podmínce a panu poslanci Volnému to osvěžím, že pokud by zaznělo: My, hnutí ANO, předložíme pouze takové nominanty na členy vlády, kteří mohou disponovat negativním lustračním osvědčením, jak je v této zemi a v této demokracii zvykem, pak takový problém by nebyl. To je jenom ta třetí podmínka. Já jsem chtěl pomoci panu poslanci Komárkovi, protože on říkal pouze dvě varianty, a toto je nepochybně průchodná varianta třetí.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji. S další faktickou poznámkou pan poslanec Zavadil. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jaroslav Zavadil: Děkuji. Dobrý den, dámy a pánové. Vážený pane předsedající, vážená demisní, nebo zbytku demisní vlády, kolegové a kolegyně. Víte, já když poslouchám některá čísla, protože čísla jsou mým oborem, tak se mi trošičku zvedá adrenalin. Tady bylo řečeno 500 tisíc že je vlastně úředníků, kteří řídí tento stát. První stupeň hlouposti je nevědomost. A já bych chtěl prostřednictvím pana předsedajícího napravit nevědomost pana poslance Kortehe v tom smyslu, že bych mu řekl přesná čísla. Těch úředníků je zhruba 75 tisíc, z toho 18 tisíc je ve státních orgánech a ti všichni ostatní do těch 500 tisíc zhruba, to jsou hasiči, to jsou policajti, to je celní správa, to jsou nepedagogičtí pracovníci, to jsou pedagogičtí pracovníci, to jsou pracovníci ve zdravotnictví, to jsou pracovníci... a teď už mě nenapadá ani kdo všechno. Takže jenom aby bylo jasno, když používáme čísla, tak je používejme, prosím vás, přesně. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji. S další faktickou poznámkou paní poslankyně Válková, připraví se pan poslanec Korte.

Poslankyně Helena Válková: Já bych ráda jenom reagovala na tu třetí variantu, kterou zde přednesl před chvílí pan poslanec Kalousek.

On ještě existuje také jiný výklad právní, který umožňuje výklad toho příslušného ustanovení lustračního zákona tak, že se nevztahuje na ministry. Objektivně vzato, většina našich odborníků se spíše shoduje na opačném výkladu, to znamená, že lustrační zákon se vztahuje i na ministry právě s ohledem na ta správní řízení, která na příslušných ministerstvech mohou běžet. I to řeší potom ta budoucí právní úprava, o které se teď diskutuje. Nicméně v tomto ohledu asi právní výklad není tím podstatným, je to spíše výklad politický. A já se nemůžu ubránit dojmu, že se čím dál více odchylujeme od věcné diskuse k výměně různých politických invektiv.

Chtěla bych jenom pana Kalouska poprosit, aby si vzpomněl skutečně na to hlasování o zákoně v roce 2002, tuším, že to bylo na jaře, já jsem si našla i stenopis, i ten sněmovní tisk 794, a celá KDU-ČSL v čele s ním tenkrát hlasovala i pro změnový zákon shodně, čili hlasovala pro přijetí. Takže teď to odchylení od původního stanoviska vyjádřeného hlasováním mi připadá velmi výrazné. Takže i v tomto směru zřejmě hraje politika větší roli, než se na první pohled zdá.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji paní poslankyni Válkové. Pan poslanec Stanjura s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Tak jedna věc je právní názor a souhlasím, že na všechno mohou být různé právní názory. Já myslím, že zejména ti, kteří jsou profesionálové v legislativě a v právu vědí, že důležité taky je, jak

se postupuje, jaké jsou právní zvyklosti. Všichni ministři všech vlád v České republice předkládali negativní lustrační osvědčení. A možná má někdo jiný právní názor. Ale vy měníte zavedenou právní praxi. Nic víc, nic míň. A tvrdíte, že někdo má jiný právní názor.

Ta praxe byla úplně jednoduchá. V okamžiku, kdy jsem byl navržen do vlády, mi zavolali – ne premiér, ne předseda strany – z Úřadu kanceláře prezidenta republiky a říkali: Zítra, abyste mohl přijet v 15 hodin na Hrad, musíte dneska do deseti dodat tohle, tohle, tohle a taky negativní lustrační osvědčení. A protože jsem byl v Opavě a ne v Praze, tak jsem si ho ještě nechal vyřídit a přinesl jsem tam tak, abych to splnil. Nikdo o tom nedebatoval, bylo to normální, bylo to jasné. Vám to nevyhovuje, tak řekněte – všichni to měli, ale někdo má právní názor, že to všichni dělali špatně a nemuseli to mít. Jinak ale opravdu měníte právní zvyklosti. A je až úsměvné, jak se snažíte tohle to zamlžit, rozplíznout, vykládat tady úplně o něčem jiném. (Potlesk z pravé strany sálu.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji. S faktickou poznámkou pan poslanec Korte. Připraví se pan poslanec Schwarz. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Daniel Korte: Děkuji, pane předsedající. Já jsem chtěl reagovat na pana kolegu Zavadila. Děkuji za poučení, jež se mi dostalo. Jsem velmi potěšen, že zjišťuji, že někdo tady v tom sále poslouchá, co se říká. Ovšem problém je, že slyší jenom to, co chce slyšet. Já jsem prosím neřekl, že máme 500 tisíc úředníků. Já jsem řekl, že je zde 500 tisíc státních zaměstnanců.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci. Prosím pana poslance Schwarze.

Poslanec Bronislav Schwarz: Já jsem ještě koukal na hodinky. Dobré odpoledne, pane místopředsedo.

Kolegyně a kolegové, já se musím zeptat ve faktické poznámce. Prosím vás a k čemu bylo těm ministrům lustrační osvědčení, kam tu republiku dotáhli? Dotáhli ji tam, že tito doktoři, co tady sedí, nebo policajti bývalí, jako jsem já, nebo miliardáři, jak někteří říkáte, museli jít do politiky, museli udělat hnutí a voliči jim dali hlas. Nezlobte se, ale fakt se upřímně ptám, k čemu těm ministrům to bylo. Co udělali tak převratného? Děkuji. (Potlesk části poslanců.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou pan poslanec Chalupa. Prosím.

Poslanec Bohuslav Chalupa: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové. Jsem poslanec za hnutí ANO a nejsem zaměstnanec Agrofertu, jak to tady dva měsíce poslouchám. Takže prosím vás, nejsem zaměstnanec Agrofertu, jsem poslanec hnutí ANO a tamhle za oknem je deset milionů občanů, kteří koukají na to, co tady děláme. To je první.

Za druhé. Protože jsem pracoval asi deset let jako státní zaměstnanec na docela vysokých úřadech státní administrativy, ten zákon je potřeba schválit. Je potřeba posílit profesionalitu státních úředníků a potřebují to i občané.

A třetí věc: lustrace. Víme všichni, že se tady spálily desetitisíce svazků. Možná pan Mrázek měl někde nějaké svazky, které jsou relevantní. To, co je k dispozici a podle čeho vy posuzujete, kdo byl agent a kdo nebyl, je naprosto nerelevantní. Podle čeho to posuzujete? Navíc opravdu soud nerozhodl, tak prosím vás, vyvarujte se toho, je tady nějaká presumpce nevinu.

A ještě poslední věc. Tady se furt mluví o Státní bezpečnosti. Lidi, kteří to dělali, tak berou dneska důchody. To vám nevadí? Byla tady nějaká vojenská kontrarozvědka, kde se mluví o lidech, kteří praskali v armádě a dělali zle. Ti opravdoví darebáci to už mají zlikvidované a vůbec nevíme, že tady mezi nám jsou. Děkuji. (Potlesk poslanců hnutí ANO.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuju, pane poslanče. S další faktickou poznámkou pan poslanec Stanjura. Prosím. (Poznámka z pléna.)

Poslanec Zbyněk Stanjura: Můžete hodit, co chcete, stejně se přihlásím. Já jsem nemluvil ani o agentech, ani o žádných svazcích, já jsem mluvil o tom, jaké jsou zvyklosti a co se celou dobu České republiky vyžadovalo po všech adeptech na ministerskou funkci. Takže kritizujte, pokud budete kritizovat mě, to, co jsem řekl, a ne to, co jste slyšel. Ani slovo. Mluvil jsem o negativním lustračním osvědčení, nemluvil jsem o tom, jestli ten či onen poslanec byl či nebyl agentem. O tom nerozhodují ani já, ani vy, ale nějaký soud. Nicméně jsou tady jasné zvyklosti a vy říkáte: nebudeme dodržovat tento zákon. Jestli to je to, o čem si myslíte, že to zlepšíte v České republice, tak já tvrdím, že ne. Pokud chcete zákon změnit, tak ho změňte, pokud ho chcete přitvrdit a chcete tam zahrnout i pracovníky a důstojníky vojenské kontrarozvědky, na tom se určitě shodneme. My jenom poukazujeme na to, že platí zákon, platí nějaké zvyklosti. Ten výklad byl naprosto stejný více než dvacet let u všech vlád, u všech ministrů. Nic víc, nic míň. A pokud to chceme změnit, je to legitimní, ale nejdřív se musí změnit zákon, a pak se může postupovat jinak. Ne že protože mi to nevyhovuje. Dneska to nevyhovuje proto, že někdo dal nějakou podmínku, a příště to

může být úplně něco jiného se stejným důvodem: My jsme získali hlasy voličů, to nikdo nezpochybnuje, proto nemusí pro našeho šéfa platit zákon. No to je přece špatně!

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou pan poslanec Fiala. Prosím, pane poslanče. Připraví se pan poslanec Chalupa.

Poslanec Petr Fiala: Vážený pane předsedající, já skutečně musím reagovat na slova pana poslance Schwarze a vaším prostřednictvím bych mu chtěl říct následující věc. Já bych se tedy neodvážil ani ve vládách, ani vůči vládám, které mi nebyly sympatické, takto paušálně hodnotit činnost všech ministrů. To je opravdu dehonestující.

Ale to podstatné jsem vám chtěl říct. Já nevím, jaké byly motivy, že jste šli do politiky. Nevím, jaké byly motivy hnutí ANO. Ale když vás tady pozoruji, tak mám dojem, že ten jeden motiv je jasný. A to je, aby pan Babiš obsadil Ministerstvo financí. Podle toho se totiž chováte! (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Prosím, pan poslanec Bohuslav Chalupa s faktickou poznámkou.

Poslanec Bohuslav Chalupa: Vážený pane předsedající, vážení kolegové, vážené kolegyně. My tady nejsme proto, abychom tady obhajovali pana Babiše. Jsme tady proto, protože jsme něco nabídli občanům, ti občané nás zvolili, a vy tady mluvíte o nějakých pořádcích a zavedených věcech, které jste tady dvacet let dělali. Uvědomte se, že pravděpodobně tohle to dvacetileté nebo dvacetičtyřleté období skončilo a teď to budeme dělat my podle toho, co nám dali voliči hlas a k čemu nám dali mandát.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuju panu poslanci. S další faktickou poznámkou pan poslanec Laudát. Prosím, pane poslanče.

Poslanec František Laudát: Pane místopředsedo, dámy a pánové, děkuji, pan Schwarz tady řekl, o co jim jde. Měl byste se stydět a omluvte se těm lidem, kteří seděli v kriminále, měli zničené kariéry! Kde berete vůbec prostřednictvím pana předsedajícího tu drzost tady tohle to říkat! Že se nestydíte! (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou paní poslankyně Němcová. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Miroslava Němcová: Já jdu také ještě napovědět panu kolegovi Schwarzovi. Protože když se ptá, na co všechna ta lustrační

osvědčení byla, tak kupříkladu proto, aby bylo zjevné, že mezi těmi, kteří budou řídit náš stát, nebudou ti, kteří se podíleli na akci, kterou si můžete najít, čtyřicetiletou akci na obnovu našeho národa, která se jmenovala komunistická éra.

A tady na Petříně najdete desku Olbrama Zoubka, kde je přesně napsáno, co ta éra znamenala. Tak pánové: 205 486 odsouzeno, to jsou oběti komunismu. 248 popraveno, 4 500 zemřelo ve věznicích, 327 zahynulo na hranicích, 170 938 občanů emigrovalo. Tak proto tam nemůžou být, aby nebyli spojeni s tím, co postihlo naši zemi v té naprosto nešťastné etapě, která nám zničila – mým rodičům celý život, mně dvě třetiny. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou se připraví pan poslanec Schwarz. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Bronislav Schwarz: Tak ještě jednou dobrý večer. Já vím, pane místopředsedo, já vím, že je to ztráta času, ale já musím říct, že přesně se opět hodilo to, co jsem řekl. A na tom trvám. I pro vás, prostřednictvím pana místopředsedy paní poslankyně Němcová. K čemu jim bylo to lustrační osvědčení, jsem se zeptal, myslím v práci. Pokud ten ministr odvedl práci, tak má každý svoje svědomí. A je škoda, že jste si nezjistili, že také nejsem z Agrofertu jako kolega. To je jedna věc.

A proto se opět zeptám. Přesně se vám hodilo to, co je. Já mám zkušenost, paní Němcová, že z vaší strany – (Předsedající připomíná: Mým prostřednictvím prosím.) Ano, vaším prostřednictvím – že váš hejtman opravdu si takového člověka přivedl, řídil náš kraj Ústecký ten člověk a to vám nevadilo.

Mně teď opravdu nejde o to, jestli bude pan Babiš, nebo kde bude. Mně jde o tu věc, o to, co prostě si tady každý říká. Tak já vystupuji jenom z toho důvodu, aby lidi věděli, jak to tu ve skutečnosti je a že si každý nedělá pro lidi, jenom polovina nebo větší polovina pro štěstí těch lidí se to snaží udělat. To je všechno, děkuji. (Potlesk poslanců hnutí ANO.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji. S další faktickou poznámkou předseda poslaneckého klubu TOP 09 a Starostové, pan poslanec Kalousek. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Miroslav Kalousek: Já zkusím panu poslanci Schwarzovi odpovědět neemotivně. Lustrační osvědčení jim bylo k tomu, aby dodrželi zákon. Půjčím-li si příklad pana kolegy Fialy, chci-li řídit auto, musím mít řidičský průkaz, abych dodržoval zákon. Chci-li být ministrem, podmínka nutná, nikoliv však dostačující, souhlasím, podmínka nutná je, abych měl

negativní lustrační osvědčení, protože podle současného zákona mě nelze jinak jmenovat. Vy tady dnes ve spolupráci s panem prezidentem odsouhlasíte, že tato podmínka nutná, byť je zákonná, přestane platit. A to je ten problém.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Jestliže nikdo nemá další faktickou poznámku, tak můžeme pokračovat v řádně přihlášených. Prosím poslance Petra Bendla o jeho příspěvek. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Petr Bendl: Děkuji za slovo. Pane předsedající, dámy a pánové. Já bych chtěl v první řadě poděkovat panu poslanci Grebeníčkoví za jeho projev zde. Ne snad za to, že pochválil pana Andreje Babiše a zastával se ho. To by měl umět sám, i když jsem ho tady dneska neviděl. Ani jednou nevystoupil, přestože se o něm bavíme 90 procent času. Ale za co bych mu chtěl poděkovat, že férově přiznal, že bojuje proti lustračnímu zákonu. Osobně si ale třeba neumím představit, že by v Německu 25 let po válce rehabilitovali fašisty nebo nacisty. A nevidím nejmenší důvod, proč my bychom měli rehabilitovat lidi, kteří byli motorem komunistického režimu před rokem 1989. Nevidím jeden jediný důvod.

Argumenty, které tady ještě nepadly k tomu služebnímu zákonu jako takovému. Myslím si, že je potřeba, aby když jsem zde slyšel řadu lidí z vládní nebo budoucí vládní koalice, nebo už existující vládní koalice, kteří mají pocit, že zlepšíme výkon státní správy, když budou naši úředníci nezávislí, tak bych tím chtěl upozornit na několik věcí. Jednak že tím významným způsobem do budoucna můžeme diskvalifikovat standardní politický demokratický soubor politických stran, protože to je systém, který u nás v České republice máme, kde jednotlivé politické strany, subjekty a hnutí kandidující ve volbách nabízejí občanům svá řešení na jejich problémy a slibují jim, že tak či onak s tou zemí naloží. Dostanou mandát a mohou pak rozhodovat o tom, kterým směrem si občané vybrali, aby země šla. Mohou samozřejmě potom konkrétního politika vinit z toho, že třeba dělá některé chyby a podobně.

V okamžiku, kdy se stanou státní správa nebo úředník absolutně nezávislí na těchto, řeknu, politických rozhodnutích, považuji to za obrovsky nebezpečné, a to nejen směrem – může někdo říci, že politici a politická reprezentace je jedna banda ošklivců, nicméně oni se mohou stát i nezávislími vůči občanům jako takovým. Zůstanou tam zakuklení a nebudou se muset bavit téměř s nikým, pokud bychom z toho udělali absolutní nezávislost, a měli bychom si toho být vědomi. To je jedna poznámka.

Druhá. Téměř každý zákon, který je projednáván Poslaneckou sněmovnou, je poznamenán tím, co si přeje Brusel. Bruselští úředníci nám vnucují a my přijímáme a zvedáme ruce pro řadu legislativních návrhů

přijatých uvnitř Evropské unie. Učiníme-li významně nezávislým úředníka na občanech, stane se nám, že se staneme více závislími na úřednících Bruselu. To já nepovažuji za dobrou cestu. Varoval bych před tím, protože jsem sám zažil řadu debat absolutně ztracených, kdy nám Evropa vnucovala a vnucuje věci, které považujeme za zcela nadbytečné, omezují konkurenceschopnost naší země, komplikují nám život zcela zbytečně. V tento okamžik, budeme-li posilovat funkci úředníka, oslabujeme tím demokracii v této zemi a vystavujeme se nebezpečí, které nám Brusel občas přináší.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Bendlovi. Máme tu dvě faktické poznámky. Pan poslanec Matěj Fichtner. Prosím, pane poslanče. Připraví se paní poslankyně Semelová s faktickou poznámkou.

Poslanec Matěj Fichtner: Dobrý den, dámy a pánové. Já bych jenom chtěl sdělit, že toto jednání je strašně neproduktivní. Já už tady sedím v podstatě od rána a neudělali jsme v podstatě nic. Argumenty, které tady zazněly, zaznívají stále pořád dokola.

Slyšeli jsme tady několik poznámek o tom, jak to funguje v Německu. Dovoďte jenom velice krátce, myslím, že to stihnu možná jen za minutu. Já jsem se podíval na program jednání německého Bundestagu ze 16. prosince 2011. Tak například od 15.25 do 16.05 hodin se projednával zákon o dětech. Dále například zákon o zbraních je od 20.10 do 20.50 hodin. Prosím, srovnáme produktivitu práce českého a německého parlamentu. Jistě nemůžeme obviňovat německý parlament z toho, že přijímá nekvalitní zákony, protože pokud by tomu tak bylo, tak by Německo muselo být někde na chvostu Evropy, což není. Je vepředu, je to jedna z ekonomicky nejvýkonnějších zemí, prakticky možná po Lucembursku nejvýkonnější země.

Takže prosím, buďme produktivní a mluvmе pokud možno k věci. Děkuji. (Potlesk ze středu sálu.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Prosím paní poslankyni Semelovou s faktickou poznámkou. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Marta Semelová: Já bych chtěla pana poslance Bendla prostřednictvím předsedajícího vyzvat a požádat ho, aby nesrovnával fašisty a komunisty. Vážený pane poslanče prostřednictvím pana předsedajícího, urážíte ty lidi, ty komunisty, kteří tady bojovali proti fašismu, kteří šli do koncentráku, kteří byli pověšeni a mučeni. Já vás upozorňuji, že to byli komunisté, kteří v první řadě byli v protifašistickém odboji, že to byli

oni, kteří vybudovali tuto zemi, kterou vy jste rozkradli. To je jedna poznámka.

Druhá poznámka. Mluvíte tady neustále o lustračním zákonu jako o podmínce pro to, aby šli nějakí ministři do vlády. Já si myslím, že v první řadě by to měla být podmínka odbornosti a vy se na lustrační zákon akorát vymlouváte. (Potlesk z řad komunistických poslanců.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S faktickou poznámkou pan poslanec Bendl.

Poslanec Petr Bendl: Dvě poznámky. Já jsem mluvil důsledně o komunistickém režimu, o komunismu jako takovém, a za tím je víc mrtvých než za fašisty a nacisty. Ad 1.

Ad 2. Pro pana kolegu, který pravděpodobně ještě v Bruselu nikdy nebyl – v bruselském parlamentu někteří poslanci ani nesmějí k jednotlivým zákonům vystupovat. Je předem určeno, kteří mohou vystupovat, mají předem dané minuty, kolik mohou vystupovat apod. Toto si přejete? Tak to řekněte nahlas.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou paní poslankyně Semelová. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Marta Semelová: Vážený pane poslanče prostřednictvím pana předsedajícího, naučte se dějepis! (Potlesk z levé strany.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji paní poslankyni. Jestliže není žádná další faktická poznámka, žádnou nevidím, tak prosím pana poslance Daniela Hermana, řádně přihlášeného. Připraví se pan poslanec Jiří Koubek. Prosím, pane poslanče Hermane, máte slovo.

Poslanec Daniel Herman: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, pan místopředseda Kalousek dnes dopoledne vyslovil určitou otázku, kterou adresoval mně. Já chápu pozici pana místopředsedy, který je v roli opozičního politika a naplno ji rozehrává. Tomu rozumím.

Děkuji rovněž za uznání mé práce na Ústavu pro studium totalitních režimů. Je to poprvé, co z úst pana místopředsedy takového hodnocení slyším. Vážím si toho, ale ještě více bych jej býval ocenil zhruba před rokem, kdy jsem marně pana místopředsedu Kalouska opakovaně žádal o audienci, abych mu mohl vysvětlit turbulence, které tehdy kolem Ústavu pro studium totalitních režimů panovaly. Čas si tenkrát bohužel nenašel. Z řad TOP 09 to byl jedině pan předseda Schwarzenberg, který se k mé práci

pozitivně vyjádřil. Z této strany zůstal bohužel osamocený. Mnohem větší podporu jsem tehdy našel u některých politiků ODS, ČSSD a samozřejmě i u vlastní KDU-ČSL.

K jeho otázce, jak se cítím, panu místopředsedovi Kalouskovi prostřednictvím pana předsedajícího rád odpovím. Vždy jsem si vážil toho, když za mnou jako za ředitelem ústavu přicházeli lidé a chtěli společně číst svou vlastní minulost. Jak asi předpokládáte, rukama mi prošla řada svazků. Je to většinou dost smutné čtení. V Archivu bezpečnostních složek je uchováváno zhruba 20 km materiálů z proveniencí bývalé Státní bezpečnosti. Jen na základě těchto svazků se ale životopis člověka psát nedá. Teprve ve chvíli, kdy vám dotyčná osoba sama otevře svůj život a sděluje svoje zkušenosti s tím, jak bývalý komunistický režim lámal páteře a charaktery, se vám začíná skládat celková mozaika života. Sám jsem ještě zažil estébácké vyhrožování, vyšetřování pohraniční strážní pod namířeným samopalem nebo pod hlavní pistolí vojenské kontrarozvědky. Bylo to velmi nepříjemné. A jsem vděčný, že jsem se nedostal do těžších situací, než které bych byl schopen zvládnout.

Rozhodně nejsem zastáncem nějakých tlustých čar za minulostí, ale také se mi líbí jedno indiánské přísloví, které říká: nevyjadřuj se k cestě druhého, dokud neujdeš určitý počet mil v jeho mokasínech.

Lustrační zákon pokládám za důležitý prvek našeho právního řádu, který má zabráňovat tomu, aby bývalí příslušníci a vědomí tajní spolupracovníci Státní bezpečnosti, jakož i vysocí funkcionáři Komunistické strany Československa, pracovali v řídicích funkcích naší země. Jako klub KDU-ČSL jsme jasně deklarovali, že lustrační zákon pro nás je nedotknutelný, a pro jeho zrušení ruku nezvedneme. Naše angažmá v trojkoalici má mimo jiné za cíl právě udržet v politice hodnoty, jako je slušnost, etika a morálka, to je hodnoty, které stojí nad veškerými rozpočtovými opatřeními či finančními toky.

Nechci se vyjadřovat k věcem, o kterých zatím nejsem dostatečně informován. Vítám proto možnost osobního rozhovoru s panem předsedou Babišem. Sice v tuto chvíli nevím, co se při našem rozhovoru dozvím, ale na základě svých dosavadních zkušeností mohu říci, že když je někdo ochotný o své minulosti mluvit, byl to vždy dobrý signál. Větší problémy se skrývaly většinou tam, kde tato ochota nebyla.

Různost politických názorů nesmí být na překážku lidské komunikace a snaze pochopit se navzájem. I když spolu nemusíme zdaleka ve všem souhlasit. Neustálými útoky a vzájemným osočováním se pouze prohlubují příkopy, které dovedly politickou kulturu v naší zemi až k pádu vlády a k předčasným volbám. Volební výsledky ukázaly, jak lidé smýšlejí, a je na nás, vážené kolegyně a kolegové, abychom s těmito výsledky odpovědně pracovali. Jestli se nám to podaří, ukáže teprve budoucnost.

Udělám všechno pro to, aby politické klima v naší zemi bylo více přívětivé a umožňovalo sčítat síly ve prospěch lidí, kteří nás zvolili. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci Hermanovi. S přednostním právem pan poslanec Kalousek. Prosím, pane předsedo.

Poslanec Miroslav Kalousek: Já chci panu poslanci Hermanovi moc poděkovat za odpověď svého dotazu, byť jsem zdůraznil, že tu odpověď nevyžadují, protože jsem se domníval, že není možné, aby byla věrohodná a zveřejnitelná současně. Je mi docela líto, že jsem se nemýlil.

Dámy a pánové, dovoluji si navrhnout přerušeni tohoto bodu do začátku řádné schůze 4. února.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Jedná se o procedurální návrh. Přivolám naše kolegy z předsálí. Je tady žádost o odhlášení. Pan poslanec Sedša.

Poslanec Antonín Sedša: Jako místopředseda poslaneckého klubu sociální demokracie dávám protinávrh k předloženému návrhu – přerušit na 15 minut.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Máme tady dva návrhy. Já vás všechny odhlásím. Prosím, abyste se přihlásili svými hlasovacími kartami.

Dávám hlasovat nejprve o protinávru, o tom, aby naše jednání bylo přerušeno na 15 minut, pana poslance Sedi.

Zahajují hlasování (číslo 25). Kdo je pro, aby naše jednání bylo přerušeno na 15 minut, ať zvedne ruku. Kdo je proti?

Přihlášeno je 137 poslanců, pro 20, proti 42. Tento návrh byl zamítnut.

Přikročíme k dalšímu hlasování, to je návrh pana předsedy poslaneckého klubu TOP 09 a Starostové Kalouska, aby jednání bylo přerušeno do 4. 2.

Zahajují hlasování (číslo 26). Kdo je pro, ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Přihlášeno je 155 kolegů, pro 31, proti 92. Tento návrh nebyl přijat.

Dalším v pořadí přihlášeným je pan poslanec Jiří Koubek. Prosím, pane poslanče, máte slovo. Poprosím o klid v jednacím sále a o sledování pana poslance. Prosím, pane poslanče, Sněmovna se už snad uklidní.

Poslanec Jiří Koubek: Děkuji, pane předsedající. Vážený pane předsedající, vážení členové vlády v demisi, dámy a pánové, jako nováček také pozorně poslouchám tuto debatu. Jsem také zvyklý nějakým způsobem pracovat, ať už jako starosta městské části, nebo i v minulosti v jiných funkcích. A pozorně tady poslouchám i dobré rady případně pana zpravodaje, které nám nováčkům tady udělí, aby nás varoval, nebo aby nás upozorňoval na to, jak to zde chodí. Děkuji. Zas tak hrozné to není, chtěl bych vás ubezpečit.

Z dosavadní diskuse je naprosto zřejmé, že tento zákon je podmínkou jmenování vlády, respektive jmenování pana kolegy Andreje Babiše. Projednávání tohoto zákona. Zazněla tu dokonce i citace slov pana prezidenta z prosince loňského roku, kterou nám tady citoval kolega poslanec za ODS a kterou myslím, že pochopili naprosto všichni, vyjma snad sociálně demokratických poslanců, kteří vytrvale odmítají to, že by mimořádná schůze byla svolána za účelem získání podpory pana prezidenta pro jmenování Andreje Babiše do vlády.

Já musím ocenit prostřednictvím pana předsedajícího pana kolegu Komárka za hnutí ANO, které do této chvíle v podstatě zarytě mlčelo k tomu, a on byl první, který přiznal, že ano, dneska se tady scházíme a jednáme proto, aby se kolega Andrej Babiš mohl stát ministrem, neboť nemá šanci dosáhnout na čisté lustrační osvědčení. Děkuji za tuto upřímnost. Od rána jsem na to čekal.

Mě osobně včera zaujala i slova předsedy KDU-ČSL pana Pavla Bělobrádka, dovoluji mi odcitovat: Je to podmínka pana prezidenta a my máme dvě možnosti: respektovat ji, nebo ji nerespektovat. V případě, že ji respektovat nebudeme, tak nám tady dál bude vládnout vláda pana premiéra Rusnoka. A pokud to chceme, tak je potřeba si uvědomit, že kdo nebude hlasovat pro návrh v prvním čtení tohoto zákona, tak prostě říká, že je lepší, aby tady dále vládla Rusnokova vláda. Přestože je tady nějaká většina. Takže podle mě je to zcela jasné. Podmínka je tady a my máme dvě možnosti. Buď ji splníme a bude pokračovat situace, která tady je, nebo ji nesplníme. Tolik citace kolegy Pavla Bělobrádka. Takže údajně máme pouze dvě možnosti: Rusnokova vláda, anebo schválení zákona v prvním čtení, byť celá koalice, nebo alespoň někteří přiznávají, že ten zákon je tak špatný, že se bude muset v celé šíři přepracovat.

Já si dovoluji položit jednu řečnickou otázku: Rodící se vládní většino, a kde máte jistotu teď, v tuto chvíli, že to je podmínka první a poslední? Dneska si pan prezident zve jednotlivé kandidáty k sobě, a jak jsem měl možnost se před malou chvílí podívat na zpravodajské servery, pan kolega Andrej Babiš do médií řekl: Pan prezident je tvrdohlavý, Stropnického stále nechce. Kde máte jistotu, že si pan prezident, až dokončí kolečko s kandidáty na ministry, nestanoví nějakou novou podmínku? Že třeba

neřekne, že ještě chce, aby mu někdo v lednu přinesl čerstvé jahody. Nebo aby mu vládní koalice zatančila častušku, jak tady včera také zaznělo. To se opět dočkáme toho, že vystoupí předseda koaliční strany Pavel Bělobrádek a z tohoto místa pokrčí rameny a opět řekne jako včera „no, když to pan prezident chce, tak my tu podmínku prostě splníme“?

Chtěl bych si dovolit upozornit, že do této šlamastyky jste se dostali sami. Situaci na dvě varianty, buď Rusnokova vláda, nebo schválení zákona v prvním čtení, služebního zákona v prvním čtení, to jste si vymysleli vy, vážená rodící se koalice. Sami jste si zúžili svůj manévrovací prostor. Ty varianty nejsou opravdu jenom dvě, a jak už tady zaznělo z úst mých předřečníků, a omlouvám se, že se budu opakovat, ale mám to napsáno už od včerejšího večera, takže nemluví tady na základě toho, že bych od někoho opisoval, ale aspoň to dokazuje to, jaká je tady společná nálada. Existuje i ta třetí varianta a ta je taková, že budete jmenovat do vlády takové ctěné kandidáty, jako je třeba pan kolega Daniel Herman, kteří prostě jsou schopni se prokázat negativním lustračním osvědčením. Vždyť je to velice jednoduché.

Pokud byste tak učinili, tak na tuto podle mého soudu naprosto nelogickou a nesouvisející podmínku pana prezidenta můžete odpovědět slušně a důrazně ne, nesplníme vám tuto podmínku. A tento návrh zákona, se kterým se nejste schopni ztotožnit v této podobě, jak jej předkládáte, můžete stáhnout, připravit novou, lepší verzi hned od samého začátku a můžete předložit takovou variantu, se kterou se tady bude alespoň moci vládní většina ztotožnit. Dnes toho schopni nejste. A nutno podotknout, že na tom vydělají úplně všichni. Občané získají vládu, o kterou si ve volbách řekli. Sociální demokracie bude mít svého premiéra. Členové KDU-ČSL, kteří si za minulého režimu hodně vytrpěli, nebudou muset dneska křivit páteř. Pan prezident nebude mít prostor vymýšlet si nesouvisející podmínky, anebo ty podmínky budou tak hloupé, jako jsou například ty jahody, a bude moci konečně naplnit ústavní povinnost, před kterou dnes stojí, a to je jmenovat vládu většiny tohoto parlamentu.

Malou poznámku k produktivitě práce, která tady dneska zazněla. Myslím si, že velice úzce to souvisí s tím, že právě předkládáte zákon, se kterým se ani vy sami nejste schopni ztotožnit. Ty dva zákony, které jste, pane kolego prostřednictvím pana předsedajícího, citoval, pokud se nemýlím, z německého parlamentu, byla pravděpodobně předloženy v takové variantě, že tam nikdo nevystupoval z vládní většiny a neřikal: My to ale musíme totálně přepracovat. To asi v tomto případě nebylo. Prostě do té sněmovny přišel takový návrh, který pak bylo možné projednat a bylo ho možné projednat svižněji.

Vážené kolegyně a kolegové z hnutí ANO prostřednictvím pana předsedajícího, dovolte mi, abych se tímto k vám obrátil. Slíbili jste

opakovaně, že nebudete lhát a krást. Já vám to věřím. Nemám důvod vám to nevěřit. Mnozí z vás jste přišli s čerstvým větrem, se svými zkušenostmi a chcete opravdu této zemi pomoci. Nemám důvod to jakkoli zpochybňovat. Prosím, tak buďte alespoň féroví. Když už nemůžete být úplně pravdiví, buďte féroví. Tak prostě souhrnně přiznejte, že jste tady kvůli této podmínce dneska, že jste kvůli tomu svolali mimořádnou schůzi. Že jste to, v uvozovkách, ještě zaplevelili nějakými návrhy zákonů, které s tímto vůbec nesouvisely. Mimořádná schůze, která ovšem určuje čtení těchto zákonů nebo dobu projednání ve výborech, natahuje se to, jako bychom toto nemohli projednávat až od 4. nebo 5. února. Za tu produktivitu práce, která tady dneska je, vážení kolegové a kolegyně z hnutí ANO prostřednictvím pana předsedajícího, si můžete úplně sami.

Děkuji vám za pozornost. (Potlesk poslanců TOP 09.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci. S faktickou poznámkou pan poslanec Fichtner. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Matěj Fichtner: Děkuji. Já to jenom v rychlosti opět do několika sekund dopřesním. To, co jsem citoval, byl plán práce Bundestagu. To znamená, tam je vždycky k tomu zákonu k rozpravě určena předem doba, která se nějakým způsobem podle nějakého klíče rozdělí mezi jednotlivé parlamentní frakce, a následně probíhá diskuse. Diskuse je přesně časově omezena. To znamená, argument, že zákon je, nebo není kvalitní, s tím nemá nic společného. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: A jsme zpátky u jednacího řádu, který jsme probírali včera. Nicméně teď je řádně přihlášený pan poslanec Herbert Pavera. Pane poslanče, prosím, máte slovo.

Poslanec Herbert Pavera: Vážený pane místopředsedo, vážení členové vlády v demisi, vážené kolegyně a kolegové, i já jsem tady nováček a nebudu vás dlouho zdržovat, protože chci jenom pár postřehů.

Nevím, jestli služební zákon je důležitý, nebo nedůležitý. Jsem starostou obce Bolatice se 4 400 obyvateli už šestnáctým rokem. Dělal jsem tam i místostarostu i člena rady. Žádný zákon k tomu, aby tam úředníci pracovali dobře, a je jich tam celkem deset, jsme nepotřebovali. Možná ve státní správě musí být dána nějaká pravidla. Pokud se na tom shodneme, že služební zákon ano, tak samozřejmě rádi se na tom budeme podílet i my z TOP 09 a Starostové.

Ale co mě velice mrzí a co je mi strašně líto, protože jsem sem šel s nějakým odhodláním, že se tady bude čestně pracovat, ale musím se zklamáním říct, že spousta řečníků, které znám a kterých si vážím a mys-

lím si, že jsou čestní lidé, tady vědomě nebo nevědomě nějakým způsobem nemluvila pravdu. Neříkám, že lhali, ale nemluvili pravdu. Protože když už musíme projednávat rychle služební zákon, tak to klidně šlo počkat do 4. září (myšleno února), kdy je řádné zasedání Poslanecké sněmovny, a nemuselo to být v mimořádném jednání. A mám za to, jak už tady zaznělo, že to je jenom z jednoho prostého důvodu. Oceňuji pana Bělobrádka i pana Martina Komárka, že otevřeně řekli, z jakých důvodů to je. A mám obavy, velké obavy, i když neznám až tak dalece vysokou politiku, setkávám se s tím poprvé, že nová vláda pod novým premiérem bude velice slabá, když si už nechá diktovat od pana prezidenta podmínky, za jakých bude jmenována nebo nebude jmenována vláda. To jenom tady takovou informaci.

A pak bych chtěl prostřednictvím pana místopředsedy jenom vzkázat panu kolegovi Faltýnkovi, který včera říkal, že se i díky Rekonstrukci státu rychle projednávají zákony, že zrovna včera jsme dostali mail od Rekonstrukce státu, že se ohrazují proti rychlému projednávání zákonů, že to není z jejich popudu, ale že všechny zákony se mají řádně a důkladně připravit.

A jenom poznámku k lustračnímu zákonu. Možná že někteří už ho považují za vyčpělý. Souhlasím s tím, že některé ryby díky skartování osobních spisů asi utekly z toho seznamu, ale myslím si, že lustrační zákon je i takovou úctou ke všem těm, kteří za minulého režimu zemřeli, byli mučeni, týráni a perzekvováni.

A poslední dvě jenom informace, které se už netýkají toho: Moc vás prosím, milí kolegové, asi jste si všimli, že ve foyer jsou odpadkové koše na třídění odpadu. Zkusme jej třídit, ať jsme trošku kulturnější.

A úplně poslední na odlehčení. Dneska kvůli mimořádnému zasedání nemohu slavit se svou manželkou její narozeniny, takže ji tímto zdravím a přeji jí všechno nejlepší. Děkuji. (Potlesk a oživení v sále.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci a paní poslancové přejeme také vše nejlepší.

Další řádně přihlášený je pan poslanec Zlatuška. Prosím, pane poslanče, máte slovo. Prosím o klid v jednacím sále a pečlivé naslouchání panu poslanci Zlatuškoví!

Poslanec Jiří Zlatuška: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, já jsem tady taky nováček stejně jako můj předchozí kolega, ale mám jistou zkušenost ze dřív, ze Senátu. A tady bych si připomněl to, co jsem tam zažil 18. září roku 2008. Tam vystupoval tehdy za Topolánkovu vládu ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas, který sliboval, že ještě Topolánková vláda připraví nový služební zákon, a tímto odůvodňoval da-

líší odkládání účinnosti toho zákona, který je dodnes platný, nicméně nikoli účinný. Toho zákona, kde v doprovodném zákoně k němu i pan poslanec Kalousek hlasoval pro zrušení lustračního zákona pro tyto pracovníky.

Pokud se říká: dalo se počkat do 4. září (února), nebo pokud se na tom shodneme, můžeme projednávat služební zákon, tak bych rád připomněl, že už tehdy se říkalo: ještě počkejme, už to připravíme. A shoda nad tím, že máme mít služební zákon, zde panuje od té doby, co jsme vstoupili do Evropské unie. Bylo to součástí našich podmínek vstupu do Evropské unie. Když mě tehdy toho 18. září 2008 v Senátu tehdejší ministr práce a sociálních věcí, pozdější premiér, odpovídal na otázku, proč znovu odkládá účinnost v okamžiku, kdy tvrdí, že napíše zcela nový zákon, tak odpovídal, že to je všechno kvůli Evropské unii, protože bychom za to byli trestáni, protože jsme to slíbili. Čili shoda nad tím, že potřebujeme služební zákon, tady byla, je, potřebujeme ho a potřebujeme ho proto, aby naše státní, veřejná správa byla kvalitní.

Domnívám se, že ani tento důraz není věcí, která by nějakým způsobem opravňovala vznášet v souvislosti s lustračním zákonem nebo s hodnocením rizika prostřednictvím lustračního zákona. Lustrační zákon byl přijat na začátku 90. let z toho důvodu, že nebyly k dispozici jiné nástroje. Dnes jsme v situaci, že podle tohoto přístupu člen vlády nebo vrcholný státní úředník musí mít lustrační osvědčení a čestné prohlášení, které se týká dávné minulosti, minulosti, která je více než 24 let stará, minulosti, která je od nás vzdálena delší dobu, než trvala celá první republika, ale přitom nemusí mít bezpečnostní způsobilost podle jiného zákona, podle zákona o utajovaných skutečnostech, protože všechno, o čem se tady jedná, jsou jenom fiktivní hrozby minula, nikoliv reálné hrozby vyplývající z bezpečnostních rizik.

Když se podíváme na zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti, tak v § 14 najdeme bezpečnostní spolehlivost, kde se říká, že podmínku bezpečnostní spolehlivosti splňuje fyzická osoba, u níž není zjištěno bezpečnostní riziko, a v bezpečnostním riziku se v odst. 3 také říká: a) zařazení do složky bývalé Státní bezpečnosti s rozvědčným nebo kontrarozvědčným určením atd. Čili není pravda, že v okamžiku, kdy nebudeme uplatňovat v rámci nového služebního zákona lustrační zákon, nemáme nástroje, jak toto zabezpečit. Jen jediný rozdíl je v tom, že to, co spadá do lustračního zákona v minulosti, nemusí být nutně pokaždé v okamžiku, kdy se to individualizuje podle tohoto zákona, bezpečnostním rizikem, protože na rozdíl od zákona z roku 1991 se jedná o individuální posouzení případu. Bezpečnostní rizika se zjišťují individuálně v příslušných termínech a mimo jiné se třeba zjišťují proto, když vysíláme naše zástupce do orgánů NATO. I člověk, který nemá lustrační osvědčení a čestné prohlášení, nebo je má negativ-

ní, nemusí být bezpečnostním rizikem a může být bezpečnostně způsobilým v přítomnosti. A to je stav, který platí dnes podle současného právního stavu. Máme nástroje, jak to dělat, a není pravda, že se je chystáme tímto zrušit.

Debata, která probíhá kolem uplatňování parametrů čisté evidence pro způsobilost vrcholných státních úředníků, a nedomnívám se, že je to záležitost kteréhokoliv ze současných ministrů, myslím si, že je to jenom koincidence jistých vyjádření, která padla na veřejnost, ale že primárně chceme, aby platil služební zákon, tak debata, která zda probíhá, mi těmi předpoklady, které jsou víceméně jen politické, populistické, připomíná starou debatu, která proběhla na přelomu 19. a 20. století v souvislosti s takzvanou hilsneriádou. Tomáš Garrigue Masaryk se tehdy střetl právě s uplatňováním předsudků, o kterých lidé měli naprosto jasno. Měli jasno, kdo je Žid, kdo jaksi čerpá krev nebohých panen. Byla zajímavá debata, která v té době proběhla mezi studenty a Tomášem Masarykem. Ta mi velice připomíná argumenty, pseudoargumenty a víceméně jen mediální kliše, která se používají dneska. Masarykův student, shodou okolností jménem Fiala, ale není to ten, co ho máme zde ve Sněmovně, říkal: „Namítáme Masarykovi, že v tak pohnutých dobách, kdy je nutné, aby národ stál sevrženě proti nepřátelské vládě, chce kvůli jednomu Židovi rozštěpit celý národ a oslabit ho tak. Pracuje do rukou expanzivnímu germanismu. Dále namítáme, že tvrdí: Musím mít pravdu, i když to, co tvrdím, není pravda. Z něho by žádný Hilsner nedostal ani kapku české krve.“

Toto byly argumenty, které se opíraly o jasné vědomí toho, co Masarykovi protivníci považovali za morální, bezesporné a co nechťeli zkoumat korektními způsoby soudního procesu. Masaryk na to tehdy reagoval: „Tak pohnuté časy máme stále, protože zkorumpovaná žurnalistika vede do útoku část inteligence, která je líná myslet. Žádám fakta, ne fráze.“ Lenost myšlení mi připadá, že je to, co je za námitkami proti služebnímu zákonu, které se zde ozývají. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci. S faktickou poznámkou se přihlásil pan poslanec Martin Novotný. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Martin Novotný: Pane předsedající, dámy a pánové, já se přiznám, nevím, jestli je to nějakým defektem mé inteligence, že tu analogii na hilsneriádu jsem nepochopil. Já skutečně musím říci, že existuje, a tím se vracím k historickému exkurzu pana profesora Zlatušky, ještě daleko starší a jednoznačně funkční analogie k tomu, co se tady dneska odehrává. Je to základní pravidlo práva, které stanovili staří latiníci už ve starém Římě a které odpoví na tu otázku i těm, kteří jsou odpůrci lustračního zákona. A

to pravidlo říká: lex dura sed lex – špatný zákon, ale zákon. Protože zákon, ať už si o něm myslíme, že je v pořádku, nebo vy si myslíte, že není v pořádku, je zákonem této země. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Zatím posledním přihlášeným je pan poslanec Gabal. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Ivan Gabal: Děkuji, pane předsedající. Dámy a pánové, budu velmi stručný. Všechny poznámky k tomu, co udělat se služebním zákonem, aby k něčemu vypadal, si nechám do té komise a nebudu je tady přednášet. Chtěl jsem říct jenom jednu historickou poznámku. Patřím možná v tomto sále k jednomu z mála, kdo pomáhal lustračnímu zákonu na svět, a dokonce taky byl občas nucen ho uplatňovat. Chci říci, že lustrační zákon měl jednoznačný cíl, a to bezpečnostní ochranu státu, nikoliv postih jednotlivců nebo jejich morální posuzování.

Tady bych se vrátil k tomu, co říkal kolega Daniel Herman, protože jsem měl možnost několikrát vidět lidi, kteří v tom masivním vytlačování z ministerstev, ze zahraniční služby, zahraničního obchodu, policie a podobně rozprávěli o svých historiích, a nepovažoval bych to za úplně ideální. Předpokladem uplatnění lustračního zákona bylo, že bude co nejdříve přijat služební zákon, který ho nahradí, rozvine, dá pozitivní představu o tom, jak by lidé, kteří pracují pro stát, měli být kvalifikováni atd. Lustrační zákon jenom říká, na kterých pozicích nemají být lidé s některými vlastnostmi. On neříká, jak ty lidi máme morálně soudit. To je velmi důležité si uvědomit. A protože jsme mezitím nedokázali zákon o státní službě zpracovat, dodat a nahradit lustrační zákon, tak se nám stalo to, co se stalo, že jaksi volby předběhly jakoby morální hlediska, která jsou z lustračního zákona odvozená. Ten lustrační zákon nemá žádnou morální formuli a jeho uplatnění v tehdejší době bylo rozhodně bezpečnostní, nikoliv, řekl bych, individuální.

Poslední věc, kterou si dovolím říct – k efektivitě. Hodina jednání tohoto ctihodného sboru stojí 538 658 korun. Můžeme si spočítat, zda jsme za dnešních 7 krát 538 658 korun udělali pro ty státní zaměstnance a pro daňové poplatníky dost, anebo ne. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci. S přednostním právem se hlásí předseda poslaneckého klubu TOP 09 a Starostové pan poslanec Kalousek. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vedli jsme dva dny usilovnou debatu. Můžeme se sami dohadovat o tom, jak moc byla či nebyla efektivní, ale

určitě nebyla neužitečná. Někteří z nás se tady z tohoto místa snažili přesvědčovat veřejnost, že projednáváme služební zákon, někteří z nás jsou a byli přesvědčeni, že se tu nedělalo nic jiného, než že se naplňovala podmínka pana prezidenta, na základě které zítra přestane být aplikován platný a účinný lustrační zákon vůči ministrům české vlády.

V každém případě já si za těch mnoho let, co jsem v Poslanecké sněmovně, nepamatuji, že by se jednomu jejímu členovi nějaká diskuse věnovala tak dlouhou dobu. Jméno Andrej Babiš tady bylo skloňováno v každém druhém či třetím vystoupení. Já bych si proto na závěr této diskuse dovolil velmi zdvořile požádat pana předsedu hnutí ANO, pana poslance Babiše, samozřejmě prostřednictvím pana předsedajícího si dovoluji požádat pana poslance Babiše, zda by nevystoupil, zda by nás, Poslaneckou sněmovnu, neoslovil, zda by nám nesdělil své stanovisko. Jistě mu za to Poslanecká sněmovna, jejímž je členem, stojí. A my všichni si ho jistě rádi velmi pozorně vyslechneme. Děkuji. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu předsedovi Kalouskovi. Ptám se, jestli ještě někdo se chce přihlásit do rozpravy. Ano, s faktickou poznámkou pan poslanec Igor Nykl. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Igor Nykl: Dobrý večer, pane místopředsedo, vážené kolegyně, kolegové, v této zemi se krade. To ví veřejnost, ví to každý a byl to i jeden z důvodů, proč jsme někteří z nás šli do politiky. (Velký smích a delší potlesk zprava.) Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Prosím o klid v jednacím sále.

Poslanec Igor Nykl: A najednou se objevil člověk, který byl ochoten s tím něco udělat, a je to člověk, za kterým stojí už nějaké výsledky, na rozdíl od těch lidí, kteří tady vystupovali u pultíku. Dokonce tady vystupují u pultíku a moralizují lidi, kteří jsou třeba uvedeni Evropskou komisí jako symbol korupce, např. ve zdravotnictví. Mě fascinuje, že tito lidé dojdou sem k pultíku a budou nám kázat.

Čili já chápu oprávněné obavy kolegů z TOP 09 a ODS, že musí mít jakousi hrůzu z toho, že se tu objeví někdo, kdo s tím může něco udělat. A já věřím, že to tak půjde dál a že se skutečně podaří změnit tu situaci. A pak si za rok povíme úplně něco jiného. Děkuji. (Potlesk ze střední části sálu.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji panu poslanci. S faktickou poznámkou se hlásí pan poslanec Josef Hájek. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Josef Hájek: Pane předsedající, dámy a pánové, já jsem to vydržel dva dny. Jsem také nováček. Celý život jsem makal na šachtě. Já v době, kdy jsem měl pět tisíc horníků pod sebou a obrovské starosti, kdy jsem nespal, jsem si ve dvě ráno pustil ČT 24 a díval jsem se na zasedání Sněmovny. Říkám si: Kriste pane, za co ty lidi platí? To není možný! (Důrazně a velmi hlasitě:) Přece na šachtě je tým lidí, tým manažerů, kterým ti horníci věří. My se takhle chovat jako manažeři, tak nás ti horníci vyženou lopatama. Případně těma násadama zasunutýma do análních otvorů. (Reakce v sále.)

Já jsem šel do té politiky proto, protože... Opravdu já jsem si to už na té šachtě mohl dožít. Mohl jsem si to dožít. Ale opravdu mě ty televizní debaty, to sledování natolik namíchlo, že když jsem byl osloven a řekli odborníci: Pojdte tady do toho Parlamentu, abyste změnili tu kulturu, abyste opravdu začali dělat něco, na co ti lidi čekají... Já jsem za Moravskoslezský kraj. Ti lidé, horníci – jedu tam ve středu na Důl Paskov – ti horníci čekají, co my tady uděláme, kdy bude vláda, kdy začnete plnit ty předvolební programy, kdy nám dáte místa. A my tady teď řešíme pořad, jestli ano Babiš, ne Babiš atd. To ty lidi vůbec nezajímá!

Já vám řeknu takový příklad. Tady vzpomínáte ty pohádky atd. Já vám řeknu situaci ze života. Já jsem byl závodní dolů. Měl jsem havárii. Dole zasypaní horníci. Ti horníci čekali na pomoc. Oni se neptali, jestli ten doktor měl pionýrský šátek nebo neměl. Oni čekali na to, jestli přijde doktor a pomůže je zachránit. A to i ten náš národ. Ten národ čeká na nás, abychom my jim šli pomoci. Protože proto jsme šli my „AŇÁCI“ do voleb. To je proto.

Jinak bych taky zareagoval... (Předsedající upozorňuje na čas.)

Moje manželka má taky dneska narozeniny, takže tím tě zdravím. Děkuji. (Burácivý smích a potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Gratulujeme paní poslancové.

S faktickou poznámkou se přihlásil pan poslanec Kalousek. (Šum v sále.) Prosím o klid!

Poslanec Miroslav Kalousek: Já nevyčítám panu poslanci Babišovi, že zjevně nevyslyšel moji zdvořilou prosbu. Oba dva mí předřečníci, kteří za něj zaskočili, byli důstojnou a věrohodnou substitucí. (Smích a potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S další faktickou poznámkou se přihlásila paní poslankyně Chalánková. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Jitka Chalánková: Děkuji za slovo, pane předsedající. Chtěla jsem zareagovat na předřečníka, který vystoupil již dvě vystoupení před.

Chtěla jsem se krátce představit. Jsem v politice již deset let a vzpomínám na mnohá přemýšlení, na mnohá rozhodování, na těžké chvíle, kdy bylo nutné vyřešit rozhodnutí ve prospěch těch nejchudších, při péči o děti apod. A dovolila bych si vyzvat prostřednictvím pana předsedajícího pana kolegu, který říkal, že my poslanci TOP 09 máme strach z toho, co přijde ze strany ANO. (Ticho v sále. Paní poslankyně pokračuje tichým a klidným hlasem.) Mohu vám říct, já se vás vůbec nebojím. A všechna svá rozhodnutí vám mohu a dokážu obhájit. Vůbec se vás nebojím. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Děkuji paní poslankyni za faktickou poznámku. Dívám se v sále, jestli se ještě někdo hlásí. Jestli se nikdo nehlásí, tak končím obecnou rozpravu. (Potlesk ze střední části sálu.) Chci se zeptat pana zpravodaje či pana navrhovatele, jestli si přeje závěrečná slova. Pan poslanec Tejc. Prosím o jeho závěrečné slovo.

Poslanec Jeroným Tejc: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, já věřím, že byste nebyli rádi, kdybych teď reagoval na všechna vystoupení a opět tu debatu zopakoval. Proto si to své vystoupení nechám spíše do druhého a třetího čtení a na jednání ve výborech, případně na zítřejší seminář.

Já bych chtěl k té debatě říct jediné. Mám pocit, že zejména ze strany TOP 09 je tady snaha vytvořit jakousi clonu, vypustit jakousi mlhu, která má zakrýt to, proč ten zákon skutečně má přijít a co má změnit. Do budoucna totiž nebude možné to, co se dělo zejména na ministerstvech pravicové vlády a zejména na ministerstvech TOP 09, konkrétně na Ministerstvu práce a sociálních věcí pana Drábka. Myslím, že už je legendární to, co se dělo z hlediska obsazování jednotlivých pozic a nakonec toho důsledku, že lidé, kteří byli politicky dosazeni na toto ministerstvo, nakonec skončili při vyšetřování orgánů činných v trestním řízení.

Možná kdyby tady platil služební zákon, nic takového by se nestalo. Pan náměstek Šiška by neměl vliv na personální obsazení ministerstva a úředníci, kteří by měli možnost se odvolat proti příkazům, které by nepochybně mohly být pochybné, by zabránili tomu, co se na Ministerstvu práce a sociálních věcí dělo.

To, co by se také nemohlo stát, je, že by jednotliví vysocí úředníci tohoto ministerstva získávali odměny a platy, které neodpovídaly jejich výkonu. Chtěl bych pouze poukázat na informace, které jsme získali přímo od Ministerstva práce a sociálních věcí v rámci interpelace z minulého období, a to na přehled vyplacených platů vybraných zaměstnanců

Ministerstva práce v období od 1. 7. 2010 do 31. 12. 2010. Vrchní ředitel 2 měl tehdy plat včetně odměn měsíčně 150 tis. Kč, vrchní ředitel 3 – 131 tis. Kč, ředitel odboru 1 – 104 tis. Kč, ředitel odboru 5 – 89 tis. Kč, ředitel odboru 9 – 91 tis. Kč. Tohle by se v případě přijetí služebního zákona stát nemohlo, protože tohle je zákonem zapovězeno a odměňování musí probíhat podle standardních pravidel, tedy žádné smluvní platy, žádné nepřiměřené odměny.

Podle mého názoru strach z toho, že bude přijat tento zákon, vede TOP 09 a možná celou pravici k tomu, že vytváří pseudotéma, kterým chce zakrýt skutečný důvod přijetí tohoto zákona, protože podobné praktiky už do budoucna, pokud tento zákon přijmeme, a já vás prosím, abyste ho nepustili do druhého čtení, možné nebudou. Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců ČSSD a ANO 2011.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Prosím pana zpravodaje, jestli má zájem o závěrečné slovo. (Ano.) Prosím, pane zpravodaji, máte slovo.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji za slovo, pane předsedající. Byl to krásný den, bylo to krásné odpoledne. Slyšeli jsme spoustu zajímavých vystoupení, byla zde spousta dobrého humoru, dozvěděli jsme se, že dvě manželky mají narozeniny. Myslím, že ten den nebyl ztracený.

Já bych chtěl reagovat nejprve, protože jsem nechtěl rozvíjet tu debatu na to, co – prostřednictvím samozřejmě vás (obrací se k předsedajícímu) – na paní bývalou předsedkyni Sněmovny Němcovou, která nepochopila to, co jsem říkal. Já jsem ve svém úvodním vystoupení přece nemluvil o tom, že nerad dělám zpravodaje nebo že si toho nevážím. Vy jste mně tady dala takovou malou osobní přednášku o tom, jaká by to měla být čest. Pro mě to je čest. Já nedělám zpravodaje poprvé a věřím, že ani naposledy. Vážím si toho, že můžu dělat zpravodaje zrovna tohoto velmi důležitého zákona v oblasti, ve které vy jste, myslím tím pravicovou koalici, za sedm let neudělali vůbec nic. Takže to je snad první vyvrácení vašeho omylu.

A to druhé vyvrácení – pardon, teď jsem trošku pozapomněl, co chci říct. (Pobavení.) Už toho bylo dneska opravdu hodně. Omlouvám se.

Paní Němcová samozřejmě – i mě mrzí, že se přiznala, že ten zákon nečetla. To je vlastně to, co se stalo, co se dělo celý dnešní den. Poslanci ČSSD, poslanci ANO, poslanci KDU-ČSL, poslanci Úsvitu a poslanci KSČM mluvili o tom zákoně tak, jak byl předložen, mluvili o principech, na kterých by měl stát, a případně i reagovali na různé výtky a na to, že ten zákon samozřejmě není bez chyb a že by se měl upravit. Takže my jsme mluvili o voze, kdežto poslanci ODS a TOP 09 samozřejmě mluvili o koze, protože ti neříkali nic jiného, než že jde o změnu lustračního zákona, kdežto tady jde o změnu služebního zákona. Důvod, proč je předložen, je jas-

ný. My chceme prostě kvalitnější státní správu, chceme, aby tady státní správa fungovala lépe, a já jsem neslyšel jediný konkrétní návrh poslance ODS nebo TOP 09, jak by měla státní správa vypadat lépe, co by se mělo udělat lépe. Slyšel jsem jenom celý den o lustračním zákoně, slyšel jsem o lex Babiš, ale neslyšel jsem jediný konkrétní návrh na to, jak by měla vypadat státní správa, jak by měla vypadat státní služba v tomto státě. A já se přiznám, že jsem ten návrh neslyšel ani za minulé funkční období, kdy jsem tady seděl také, v zásadě neslyšel jsem to ani za to minulé funkční období, kdy jsem parlamentní Sněmovnu sledoval jenom z televize jako politik ve městě Chrudim a čtenář novin. Takže mě by zajímalo, co vy chcete udělat, aby státní správa byla lepší, abychom se pohnuli z místa, aby nebyla závislá na politických vlivech a byla kompetentní. Neslyšel jsem toto od jednoho jediného poslance bývalé vládní koalice. Slyšel jsem jenom o lex Babiš a o lustračním zákoně. Já si myslím, že by stálo za to, kdybyste se vyjádřili nějak věcně k tomu zákonu. A mrzí mě, že někteří z vás dokonce řekli, že ten zákon nečetli. Prostě vy jste ten zákon nečetli, ale víte, o čem je! To je zajímavé! Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Přestože obecná rozprava byla ukončena, tak s přednostním právem se hlásil nejprve pan předseda poslaneckého klubu TOP 09 Miroslav Kalousek. Prosím.

Poslanec Miroslav Kalousek: Nezlobte se, já už opravdu nechtěl zdržovat, ale musím. Vyměňujeme si tady v diskusi někdy i pichlavé poznámky, někdy se sebou velmi ostře nesouhlasíme, ale děláme to v rámci obecné rozpravy. Poté, co je rozprava uzavřena a paní poslankyně Němcová nemůže reagovat na to, že ji někdo napadne, tak je to mimořádně nefér. A je to mimořádně nefér a odporné od zpravodaje, jehož úkolem, kterým jsme ho pověřili, není nic jiného, než přednést zpravodajskou zprávu, a ne nás tady mentorovat poté, co byla diskuse uzavřena.

To jste měl, mládenče poslanče Chvojko prostřednictvím pana předsedajícího (pobavení), učinit v rozpravě, když byla otevřena, aby bylo možné v rozpravě na vás reagovat! Zneužít pro to pozici zpravodaje je zbabělé a není pravda, že si této pozice vážíte! (Potlesk poslanců TOP 09 a ODS.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: S přednostním právem jménem poslaneckého klubu ODS místopředsedkyně poslaneckého klubu paní poslankyně Černochová. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Jana Černochová: Pan předseda poslaneckého klubu TOP 09 řekl to, co jsem chtěla říci já. Prosím, aby se na této

Poslanecké sněmovně nezneužívaly věci, které probíhají v politické rozpravě, a nemíchaly se se zpravodajskou zprávou. Vy jste tady řekl, prostřednictvím pana předsedajícího, že v této Sněmovně zasedáte už nějaký týden, takže vy byste to měl, pane kolego, vědět úplně z nás tady nejlépe! Pokud jste pyšný na to, že předkládáte tento zákon, tak se prosím chovejte podle jednacího řádu této Poslanecké sněmovny! (Potlesk poslanců ODS a TOP 09.)

Místopředseda PSP Petr Gazdík: (O slovo se hlásí posl. Chvojka.) Podle § 58 jednacího řádu kdykoliv zpravodaj požádá o slovo, musí mu být uděleno. Uděluji slovo panu zpravodajovi. Prosím.

Poslanec Jan Chvojka: No právě, že jo! (Pobavení.) Prostě takový je zákon a je smutné, skoro bych řekl až drzé, že nejvíc se jednáním řádem ohánějí ti, kteří ho v minulém volebním období nejvíc poškozovali a nejvíc zneužívali. Tím mluvím o stranách bývalé vládní koalice TOP 09 a ODS.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Nevidím nikoho dalšího přihlášeného, obecnou rozpravu jsme ukončili, závěrečná slova proběhla, a proto budeme hlasovat o návrhu na zamítnutí předloženého návrhu, který předložil pan poslanec Stanjura z Občanské demokratické strany. Padl návrh na zamítnutí. Já o tomto návrhu... Přivolám kolegy poslance z předsálí. Je tady žádost o odhlášení, takže vás odhlašuji. Prosím, abyste se přihlásili svými hlasovacími kartami. Pan poslanec Kott se hlásí? (Ne.) V pořádku.

Takže zahajují hlasování (číslo 27) o zamítnutí předloženého návrhu. Kdo je pro zamítnutí, ať zvedne ruku. Kdo je proti zamítnutí?

Přihlášeno je 166 poslanců a poslankyň, pro 36, proti 96. Návrh na zamítnutí byl zamítnut.

Budeme se tedy zabývat návrhem na příkázání výborům k projednání. Předseda Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhl příkazat předložený návrh k projednání ústavněprávnímu výboru. Má někdo jiný návrh? Prosím pana zpravodaje. Pane poslanče.

Poslanec Jan Chvojka: Omlouvám se, ale myslím, že to zaznělo jako návrh v obecné rozpravě, že by měla být prodloužena lhůta na projednání ve výborech na 90 dnů.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Ano, to je pravda, pane zpravodaji, nicméně nejprve se budeme zabývat návrhem na příkázání a pak návrhem na prodloužení lhůty. Prosím, paní poslankyně, váš návrh?

Poslankyně Jana Černochová: Navrhuji přikázání do výboru pro veřejnou správu a do petičního výboru.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Takže do dvou výborů. Chcete o tom hlasovat najednou, nebo zvlášť prosím? Zvlášť, takže petiční výbor a výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Další návrh? Prosím pana poslance.

Poslanec Jan Klán: Navrhuji přikázat tento tisk rozpočtovému výboru.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Rozpočtový výbor. Prosím, paní poslankyně Chalánková.

Poslankyně Jitka Chalánková: Navrhuji přikázat tento tisk do výboru kontrolního.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Kontrolní výbor. Pan poslanec Laudát má návrh. Prosím, pane poslanče.

Poslanec František Laudát: Děkuji. Navrhuji do hospodářského výboru.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Hospodářský výbor. Má ještě někdo prosím nějaký návrh na přikázání? Pan poslanec Korte, prosím.

Poslanec Daniel Korte: Navrhuji přikázání bezpečnostnímu výboru.

Místopředseda PSP Petr Gazdík: Bezpečnostní výbor. Jestliže je to všechno, budeme hlasovat o přikázání. Nejprve návrh pana předsedy Poslanecké sněmovny.

Zahajuji hlasování o přikázání tohoto návrhu ústavněprávnímu výboru. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 28 je přihlášeno 167 poslankyň a poslanců, pro 167, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Dále tady padl návrh na přikázání tohoto zákona výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj.

Zahajuji hlasování (číslo 29) o přikázání tohoto návrhu výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Kdo je pro? Kdo je proti?

Přihlášeno je 167 poslanců, pro 161, proti 3. Návrh byl přikázán výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj.

Dále padl návrh na přikázání petičnímu výboru.

Zahajuji hlasování (číslo 30) o přikázání petičnímu výboru. Kdo je pro, ať zvedne ruku a zmáčkne tlačítko. Kdo je proti?

Přihlášeno 167 poslanců a poslankyň, pro 68, proti 74. Návrh nebyl přijat.

Dále máme návrh na přikázání rozpočtovému výboru.

Zahajuji hlasování (číslo 31) o přikázání rozpočtovému výboru. Kdo je pro? Kdo je proti?

Přihlášeno 168 poslanců a poslankyň, pro 75, proti 73. Návrh nebyl přijat.

Dále tu mám návrh na přikázání kontrolnímu výboru.

Zahajuji hlasování (číslo 32) o přikázání kontrolnímu výboru. Kdo je pro? Kdo je proti?

Přihlášeno 168 poslanců a poslankyň, pro 81, proti 76. Ani tento návrh nebyl přijat.

Dále máme návrh na přikázání hospodářskému výboru.

Zahajuji hlasování (číslo 33) o přikázání hospodářskému výboru. Kdo je pro? Kdo je proti?

Přihlášeno 168 kolegů a kolegyň, pro 57, proti 79. I tento návrh byl zamítnut.

Posledním návrhem na přikázání je návrh na přikázání bezpečnostnímu výboru.

Zahajuji hlasování (číslo 34) o přikázání bezpečnostnímu výboru. Kdo je pro? Kdo je proti?

Přítomno je 168 poslankyň a poslanců, pro 42, proti 106. I tento návrh byl zamítnut.

Přikázali jsme tedy tento návrh ústavněprávnímu výboru a výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj.

Dále ze strany navrhovatelů bylo navrženo panem předkladatelem Jeronýmem Tejcem prodloužení lhůty o 30 dnů. Dávám hlasovat o prodloužení lhůty pro projednání o 30 dnů.

Zahajuji hlasování (číslo 35). Kdo je pro, ať zvedne ruku. Kdo je proti?

Přihlášeno je 167 poslankyň a poslanců, pro 165. Tento návrh byl přijat.

Konstatuji tedy, že tento návrh jsme přikázali ústavněprávnímu výboru a výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj.

Vážené kolegyně poslankyně, vážení kolegové poslanci, to byl poslední bod této schůze. Já vám přeji hezký večer a končím jednání této schůze.

(Schůze skončila v 17.36 hodin.)